ကြူးတၢ်လ၀် ဂံၡၢဂုၤလၢ၀င်ဂျုံး တီခရၢး - -

ဢျႃႉတေႃႇလဝ် ၶူၺ်ႉ တွႆးၺ်ႉ ၵိုၵ်လိုဝ် လိၵ်းၵဝ် ။ ၵံၽၵြူႉၵျူလဝင် ။ ၶိုဝ်း ၶုၼ်ၶိုဝ်း
ၼိုင်း . ၵ်သႃႉလိၵ်း တိၵ်းသႃႉၶံး လုင်းမေႃႉတေႃႇဝၺ်ၵေႃး ... ၶဝ်ပိၼ်ပိဝၼူး ၼီသိတ
ၶႅႃၶႃ ၼ... ပုၵ်ဢေႃႇသင်ထွၼ်း၊ ၶဝ်မေလုၵ်ႉ လုၵ်လၼ်-ပီၼွင်ႉ. လုတၼ်းၵွႆး (လုၼ်းပၵိုႉ) ဢိင်ၵံ
လူတၼ်းပွၼ်းသူး ၼိုင်းၶံးမေၵျႃႉၼီပွၼ်တိၵတ်ယိၼ်ဝၺ်ၶၵေႃး ... လုဝ်ၵျပ်ၶွတ်ပ်ထိုင်
ၼိုင်းၶံး ၼီပွၼ် ၼ်ႉ လတ်လိုပၼ်လိုတုဝ်လိုၵျိုသိုဝ်းသႃႉ ယေႃႉၵျႃႉတ်ႉၵင်း တင်းၶူၵျိုၼ် တင်းၵံ
ယႃႉပိတ်တင်းလတ်ၵေႃႇၵျိုတင်တင်းသင်တင်းပွင် ၵျိုထွင်ၵျိုမိၼ် .. ယႃႉပိၵ်ယႃႉသံႉ လွင်ၵျံ
တင်းၵိၼ်းၵၼ်း တင်းသိင်ၵျိုလုင်ထုၼ်တိတၼ်းသေၵံး ၼင်ၵျႃႉလတ်သုတ်းလတ်သိင်ၼၼ်
ၵျိုၶွတ်းၵျိုထိုင်ပိင်းတိင်သုလ်ပြေ ၼီပွၼ် ယႃႉလၼ် ယႃႉၵတ်း ယႃႉၵင်းၵူၵေႃႇၵူၵျၼ်း

သေၵံးလုလ်တ ။ ၵုသုဝ်တင်းလီတိၼ်ႉလိၽီလိၵုၼ်းၵျိုလ်ၽိင်ပိင်းၵၼ်သေၵံးလုလ်တ ။ ..
ၶိုၼ်းၼိုဝ်း တိထုတ်ၵူႉဝ်ႉ ၼိုဝ်ပိတ်း . ၂၀၉၆ . ပီၼိုင်း ၁၃၆၄ . ၶိ . . .

နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော.

သမ္မာ သမ္ဗုဒ္ဓဿ

တီသရဏံ အပၢံ ဝန္ဒာမိ သဗ္ဗဒါ . . .

အ့ၣ်လဲၤ တၢ်ဘၣ်ဃးလၢတၢ်လုၢ်ကွၢ်ကဲၤ သဒ္ဓာ ကာလဆဝဂပ္ပံ ဂံၤဖျၢ ကျုၤလၢ ကျုလၢ်းပၢ်ပၢ်ပၢ် ခွ့ၢမၤ တၢ်ခိၣ် ပှၤ့ဂၢ်ကီ ရှိၣ်လုၤပဝ်းဘှ်အဝ့ၢ်. ခဲလၢ်ကိၢ်ဖိုၣ်ရှိၣ်ရှိၣ်ဃိုၣ်လိၣ် ၾၢးဂိၣ် ပုတ်းပၣ်ဝၣ်းလုၣ်း ပိၣ်ဂုၣ်ရၣ်းလၣ်း အိၣ်းတုၣ်းခုၣ်းဂၣ်ခုၣ်သၣ်လုၣ်းဖေၢ်း ၶိၣ်တုဝ်ကိၢ် လၣ်ဝော်လတၢၣ်အၣ်.။ ။ ဂုၣ်ကၢၢဖိၣ်းသိၣ်လဝ်သုပ်းရှ့ ဖြုၤရှ့ၤဂျုၤလတ်ဃိၤလၢ်း ဂုၣ်းလ့ၢ်လိၣ်ထိ . ဂိၣ်ယၢ်းကွၢ်တၢ်းပုတိၢ်း လုံလိၢ်းပုၢ်တဝၣ်သကထဂုထုပတ်း

ပုလိ ၾၢ်မၣ် ရှုလရှုလိဂျုံးဂျုံးယဝ်. ဝော်အ်ရပ်းတၢ်းပိုၣ်ဂုၣ်ပုၢ်ထ.ထံမ သၣ်ခု ဗြုသူရ သတ် တိ ချိးမျုၢ်ပြု.တွၢ် လိၣ်ကုပေလုကိၢ် သုယ ပိုတ်ဗှၣ် လိၣ်းလိၣ်ခပ်းတိၢ်လဝ်းအၣ် ရှ်မၣ်းလိၣ်းပိုၣ်ရှိၣ်း အိုဝ်ဂုၣ်ဂၣ်ရၣ်လွဲ သၣ်ဂွံ ဂံးပေးကထော်း သျုလ်း ယိ ဂုဝ်းဂိၣ်းဝိၣ်းခုၣ် လဲဖိုၣ်း တုၣ်လိုခ်တဲ လွတ်သိၣ်လူဂွၣ်.။ ။ အၣ်ကၢၣ်ဖြုၤရှော်းခွေ ဒိုဝ်းဃိ ဒိုဝ်သၣ် ဒိုဝ်းဂုၣ်း ခုၣ်းဂၣ် လဲထၣ် ပိုၣ်းကျုၤ ဒိုဝ်းလုၤဒိုၣ်ခုၣ်လဲးယုလု.။ လိၢ်တိ ဒိုဝ်းမဲဒိုဝ်တွၢ် မွၢ်မၢ်ပၢ်လိုဝ်ဂုၣ်းပုၤ လံပု ဂုၣ်လုၢ်အ့ ဂေကြိၢ်ဂံဖျ သၣ်တၣ်ဖေၢ်းခိုၣ်းအၣ်.။ တၣ် ဂုလိတ်လၣ်လိတ်ထယ် သတ္တရၾၣ် တွၣ်လိၣ် ခုၣ်အိတ်းတၣ် လိပ်းပတ် ပပ္ပတု သဝ်ဖိုၣ်းယဝ်.။ တၣ်းဂုလိတ်အွၣ်လိတ်ကေးဝေးလွဲ သခ်ရှိၣ်လုၣ်ခံး သတ်သိၣ်ဒိဝ်းဒိၣ်း

ၼိူဝ်လိၼ် ၵၢင်ၶဝ် လိူၼ်လဝ် ၵိၵ်ႉဝၼ်းပိူင်း ၵတၢင်ဢၼ်ဢေႃ။ ဢၼ်ၵႆႉ ၶၵ်ႉလိၶ်မိူဝ်ႈ ယၢမ်းၼၼ်ႉ ၶုၼ်လိူင်ဝုင်းဝၼ်းပၼ်းပိဝ်ပိူင်းတေႃႈ လၵ်းၵူႇရိူင်း ၻူၵိယႃႉ။ ၼီလၢၵ်းၼၼ်ပိၼ်လိတ်းၶၵ်ၼႂ်း တိၵ်း လၢၵ်းၽဵၼ်လိူင်တီႈပႃႇၵုၼ်ပႃႇတၢင်းလၢၼ်းဢၼ်ႉ။ ဢၼ်ၶႄးၸိူဝ်းဢၼ်ၵၢင်ဝၼ်း ၵႂႃႇၵွင်လုၵ်ႈၸိူဝ်း ငဝ်းၼုပၼ်းပၢၼ်းယႃႉ။ လၼ်ႉတေႃႇၵၢင်ဝၼ်း သွင်ၵၢၼ်ၶၢမ်းထုတ်းၶိုးတွင်းလၼ်းႁိုဝ်သိုၼ်းပႃႈၵုင် တၢင်းၵႃႈၼိုဝ်လိုဝ် သတ်ႇတဝ်ႈလုမ်ႈၼႃးယူႉသၢင်ၶိုၼ်တုၵ်းတႃႇၶဝ်းပႃးယႃႉ။ တၢင်းၵႃႈတူၼ်ၶေႈ တုၼ်တွၵ်ႇလူၵ်ႇ ၵိုင်သိုင်သိုင်ၶၼ်ၶေႃးၵွၼ် ထၼ်ပေႃးၵိင်ၶုတ်းၵုင်ၼိုဝ်သိုဝ်ယႃႉ။ လၼ်တေႃႇၵၢင်ဝၼ်းၶေႃးတၢင်းၼိုဝ်ရိုဝ်ၵွၼ်း ၵုၼ်းၶဝ်းၶူႉၼုင်လဵ တဝ်ႇသိုင်ပႃႇယႃႉ။ ၵဝ်ႇလႃးၵႃႈယၢင်းၶီး ၼၢင်းယိုင်း တၢင်းလေႃႈၵုတ်တဝ်ဝဵဝ်းပႃး ပဝ်ႇၶၼ်ႉပေႃးၼုင် ၶိုင်းၶိုင်း ၼွၼ်းၶုပ်ႉ ဢၼ်ၵေႃႇတၢင်းၵႃႈၵူၶေႃးၵူၵၢၼ်ၵူၵၢၼ် ၼွင်ယွႆႈ ၶၼ်လိုတ်ႈလဝ်ဝတ်ႈ ပၵုပ်ႉသိုဝ်းဢၼ်ၶေ။

ဢၼ်ၶေႃးပေႃးဝုၵၢင်ဝၼ်း သွင်လုၵ်ႈလႄႈၵူၸၢမ်ႇၵၢၶၢင်ပိုၼ်ၶၢင်ၵူႇၶုပ်တဵၼ်ႈၼၼ်ႉ။ လႃးလိုင်လုၵ်ႈၼိုင် သံပွႆးပၢၼ်သေၵုၼ် ၼိုဝ်ၶုဝ်မိူင်း ၶုတ်းၽိုဝ်တွင်ငဝ်းပျူႉ ၶပ်ႉၶပ်ႉဝုၼ်။ ထုၼ်းၵႃႈပိၼ်သိၵ်ႉ ၼွင်သိၵ်ႉၵျေႃး ၽွင်းလုင်လုၵ်ႈၶိုၼ်းဝုႉသံၶုၵ်ႉတြုႉ။ ၵိုတ်လႄႈၵိုင်ၵၢင်တိုၵ်ႉတိုင်ယွႆးၵွ သႃႇလိုတ်ၶုတ် ၼၢင်လတ်ႉပၶု ၼိုၼ်ၶၼ်ၶဝ်းတၢင်ၼိုဝ်ၼႂ်း။ ဢၼ်ၶေႃးၵၢင်ဝၼ်းၵွၵ်ႉထိုင်သီလုၵ်ႈၶုလုၵ်ႈၶၼ် ၵေႃတိုင်ၵွသတ္တဝုလုၼ်ႉၼ ၶုသိုင်လဝ်ထုပၢၼ်တွၼ်းဝႃႇယႃႉ။ ထုၼ်းတၢၼ်ပေႃးၵၢၼ်ၶုသိုၵ်ႉ လွႆသိၵ်ႉတေႃးၵေႃးသႂ်ၼွင်ၶႃး သိၵ်ႉလႃး လုင်ဝႃႇယုၼ်း ၶိုင်းပိၼ်ၵွၼ်း ၵွၵ်ႉလွၼ်းၵွၼ်းတိုဝ်တိုင်ဝႃႇ ယႃႉ။ ထုၼ်းပေႃးဝုၵၢင်ဝၼ်းထိုင်ၶိုးၶၢၵ်းၵၢၼ်လဝ်ထၼ်ႁိုၼ်လိၼ်တိုၼ်ၼုလွႆၼိုင်း တၢင်းလုင်ၵွႆလိုင်လၢင်းၶိုင်းထၼ်ပိၼ်ၵွၼ်းၼိုၼ်ယိုင်ၵုၼ်းၵႃႇ ၼဝ်ထၼ် ၼဝ်ၵုတ်ဢၼ်ယဝ်ႉ။

ၽိဝ်ၶွတ်ႇသွင်သိူဝ်သီမိူင်း သီသိူဝ်ပိတ်ႈၼိူင်(ယိူင်ၵုၼ်း) ထတ်းၶႃႈ ၵႃးပေႃ ႁၼ်ႇၵွၼ်ၵွင်ယွႆႈႁႃ လိဝ်ပၢင်ၸဝ့်ယဝ်ႉ ။ တၢင်းၵႃတေႃလိလ . ၵႃမိလ ဝေႃ တုင်တၢၵႃ ၵႃဢၼ်တၢ ၼွၼ်းႁွတ်ႉ ဘဝ်မိူင်း ဢၼ်ႉ ။ ဝႆႉပိၼ်လိုတ်ႈလိုတ်ႈၽဵဝ်ႇ ပိုဝ်ၵႃၶွင်းလုင်ယွႆႈၵႂ်ႇ ၶဝ်ၵေႃႉၵုဝ်တႆး သၼ်ဝ်ၵိုင်းၵိင်ႁွင်ၸဝ့်ယဝ်ႉ ။ တၢဢၼ်ႉ ထၼ်ပိၼ်လိၼ်လုင်ၶွင်းမိူင်းထၼ်ပေႃးဢၼ်ႉၶုင်းၶိုင်း ပေႃးၶၢင်ႇၶိူၼ်ၶိူၼ်ၸဝ့်ယဝ်ႉ ။ ၶွတ်း ၵိလၢတိမိတ်ႈတႃ မိူၼ်လုၵ်ႈၼိၼ်းမုဝ်ဝိၵၼ်ထုဝ် ၸုမ်တိုၵ်ႈ လိုဝ်ပိုၵ်ႈ ဘိင်တိုၼ် ဢၼ်းၶၢင်း လႄႈ ။ ဢၼ်ႉလႄႈ လၼ်ဝေႃ လိတ်းလုၵ်း သူၵိယႃ ၵွၵ်ၽၢဝ်ၵုၵ်းၵုၵ် လိင်းၶိုဝ် လဵမိူၼ်သဵဝၼ်း ဢၼ်ႉ ။ ထၢဢၼ်တၢင်းၵႃ သိပ်းၶိင်လွႆလုင်ဘဝ်မိူင်းမိူၼ်ၵၼ်ၵၢၼ်လိဝ်ပိၼ်ပိဝ်လုၼ်းလုၼ်းၵွၵ် ၵႂ်ႇႁွၼ်းသုင်သုင်ၸဝ့်ယဝ်ႉ ။ ယၢမ်းဢၼ် ၼမ်းပႃးၵွၵ်းၶုဝ်လိတ်းတုပ်ႉ ပိုင်းတွၼ်း ယိုင်ၶုယၢမ်းမီးပႃ ။

တုၵ်ႉတိုဝ်ႉၵဝ်လၢၼ်ႉၵဝ်သိၼ်ထတ်းၶႃႈတေႃၵေႃ ၽႃးတိၵ်းလုၵ်ႉၽဵဝ်ႇလိုင်ၵၢမ်ၼႃလႃးဝၼ်းလႃးမိူင်းဢၼ်ယဝ်ႉ ။ ၵၢမ်းၶိုင်ၶဢ လင်ၶၢၼ် ပုင်ၶိုၼ်လုၵ်ႉၶုပ်ၽဵဝ်ႇ လဝ်ထႃယၢမ်ၽဵဝ်လႄႈ ။ တၢင်းၵႃသိပ်းၵိင်ၵႃထႄးလွႆ လုင်ပိၼ်ၵုင်ပုတ်းပၢင်းမိူင်းၼီ မိူင်းသၢင်မိူင်းၵုၼ်း ၵႃၵိုး ၵေႃၶဝ်လဝ် လိၵ်ႉယွႆသိင်ယဝ်ႉ ။ တၢင်း ၵႃမိူင်းသၢင်သဝ်းၶုင်း ၶပႃးလုင်းယဝ်ၶိူၼ်ၵွႆ ။ ၽႃးယၢင်းၽဵဝ်ၶွတ်သမ်လိုင်ပထမၼုင်ဝဵင် ၼေၶႃ ယုၼ်ၼေ တမ်းၼီ လႄႈ ။ ဢၼ်ႉၵေႃ ၶဝ်ပိၼ် ဝိဝတ္တၵပ်းဝပ်းဝပ်း ၼုၵ်းၽႃးၽဵဝ်လႃးၵွႆ လႃးဝၼ် လႃးမိူင်းလႄႈ ။ ဢၼ်ႉၵေႃႇၵမ်ၶုၵိုင်လုင်ၶိုင်လၢင်လဝ်သိူဝ်ပီမိူင်းတမ်းၼေပၼ်ထၼ်ၵမ်သႃ ဢၼ်းဝီၵွႆ ပွႆးလႄႈ ။ ဝႃးဢၼ် လင်သမ် ယိၼ်းပိၼ် သဝ် ၼုၼ်ယွႆးယွႆး ၼုၵ်းၽႃးဝႃးၶၢၼေွတ်း ။ ဢၼ်လမ်း ၵေႃလ မိတ်းၼုၼ် မီး တၢၼ် ၼၼ်းၵွႆ ၼၼ်းယႃ ပေႃလႃယုဝ် ထိင်ပေႃၵီမီးတၢၼ်

ၶိုတ်ၶဝ်ၶိုတ်ထုဝ်ၶေႃႈၵွင်ၶေႃႈၶဵဝ်ၶေႃႈပၢၵ်ႇ ၶေႃႈၼႆႉတၢဝ်တၢၵ်ႇပႂ်တ်သိုင်းဝၼ်းသိုင်းၼိူင်းတေႃ
ယဝ်ႉ။ ၼႆႉၵေႃႇသိုဝ်ႉၼီႈၶိုတ်ႁူၼ်လႄႈယိူဝ်ႇတိုင်ယေႃႇၵီႈယေႃႇၵီႈပိၼ်ႇလွတ်ႈၵႃႈၶိုဝ်ႇလေႃး ၊ လႃ
ၶေႃႈတၢၼ်ပိုတ်ႇတၢၼ်ၸွႆႈ တၢၼ်ၵိုင်ႈ ၶိူင်ၶေႃႈမီးၵႃႈလႂ်လုင်တေႃႉၼိူင်း ပိုင်းပိုင်း ႁွင်းၶၼ်ၸုပ်ၵိၼ်ထုဝ်း
ထိပ်းသိုင်သိုင်တိၵ်ႈၶိူင်ၶိူင်ၸၢႆႇ။ ယႃႈၼၼ်ၵႃႈပိၼ်ႇသဵင်းယိၼ်ႇၵျ်ၸုတ်ႇၸုတ်ႇတၢင်းၵႃႈၼိူင်း
ၼီႈၼိူင်းၵုၼ်းပိၼ်ႇၼႂ်ႉပိုင်းပိုင်းၼီႈ ၶေႃႈထုဝ်းယိုင်လုပ်ႈ ၊ ၼႆႉၵေႃႇၼႆႉယႃႉၵိူဝ်ႈ ႁူႉၼႃႈသေႃ ၽႄးၽႄႈၶိုဝ်ပုၼ်ႈ
တုတိုယ သၢင်ယူႈႁူႉၵေႃႇယႂ်ႉ လိုဝ်ၸုပ်ႁွင်းလွင်းလေႃး ။ ၼၼ်ၵေႃႇထၼ်ပေႃးၵႄႈ ၼိူၼ်ၼီႈသိုဝ်ႉၼီႈ
ၵုၵ်ႈတေႃႇၵႃႈသၢင်ၶိူဝ် ၵႃႈတွၵ်ႈလိူဝ်ႉၵုပ်ယုပ်လႃးလႃးယဝ်ႉ ။ ၵုၼ်းၵႃႈလႂ်ၵုသံဝတ္တႃထႃႈယီႈၵပ်း
မီးၼႆပိၼ်ႇၵိုင်ပိၼ်ႇၵိုင်ႈ ၵွၵ်ၵိုင်း ၽေႃးပိူ တိၵ်ႈၸၢႆႇၶႅဝ်။ ၼႆႉလေႃးလႄႈသံယိၼ်းပိၼ်သိုဝ်းၵီႈတံ

ထုဝ်းတွင်းၼႆႉလၢၼ်ၼွင်းၶိူင်းၶူ ။ ၼႆႉၵေႃႇၸႆႉၵိူဝ်ၵုဝ်ၵုဝ်ၵုယေႃႇလိုဝ်းလေႃးပေႃးပဝ်ၵီႈႁူႉသံၼႃႈသေႃ
ၼႆႉ ၶိုဝ်ႁွတ်သႆႉႁုင် တုတိုယ သၢင်ႁုင်ႁူႉတီႈသၢင်ၵေႃႇႁူႉ လိုဝ်ပၼ်းၸၢႆႇယဝ်ႉ ။ လႄႈၵုၽႄးယ
သႆႉႁုင် ၼႆႉ ယႃသႆႉႁုင်လိုဝ်းယႃသံႁုင် ထုၼ်တီႈၵဝ်ၼႆႉယိူဝ်ႇသၢင်မိူင်းၼၼ်ယဝ်ႉ ။ မိူဝ်ၼႆႉလုဝ်တၢၵ်ႈ
တေႃႇပိၼ်ႇၵုၼ်ႁူႉယေႃႇပၼ်ယေႃႇပၼ်ၵိၼ်လၵ်ႈၶိူင်လုင်ၶိူင်လႄႈထိုဝ်လိုဝ်ႈၵႃႈၶၼ်တိုင်းႁွၵ်ႇ
ၵူႈၼတေႃႇၶႅဝ်။ ၼႆႉလေႃးလုတ်ႇလုၵ်ႉသႆႉလိုဝ်း ထုဝ်းယၼ်ႁွင်း(လုၸ)သႂ်ႉသိုဝ်ၸီ တသိုင်းၵိုင်း
ပၼ်ႁွင်းလုင်မီးၵႃႈၶိူဝ်ၵိုင်းတိၵ်ႈတၢၼ်း မိူဝ်ၼႆႉလုဝ်တၢၵ်ႈတေႃႇပိၼ်ႇဝိဝတ္တႃၵပ်ဝိဝတ္တႃ
ထႃႈယီႈၵပ်ႈၵႃႈလပ်ၼီႈႁူၼ်ၼၼ်းပိၼ်ႇလေႃး ၊ တုၼၼ်ပေႃးပု သိုဝ်ၼီႈသိုဝ်ႉၼီႈ ၼႆႉလႄ
ပုပ်ႉယေႃႇၵီႈ ယႂ်ႈတၢၼ်ၶီႈၵႃႈၶိူဝ်ၵိုင်းလေႃး ။ ၶိုဝ်ၼၼ် ၶိူင်းသၢင်ၶိူင်းၼီႈၶေႃးလုင်းလွႆႈလွႆး

ၼိူင်းၶႂ် ၼိူင်းမၢၼ်း ထိုင်တၢင်းပၢင်ႁူင်လိူင်း တေႃႇၸေႃႇမႃးယဝ်ႉ။ ယိၼ်းဢၼ်ၾူင်းလုင်ယွႆး ၵေႃႈ လုင်းမႃးထိုင်
ဝေသ်ၵိူင်ပီ ၼိူင်းသိူင်းၸွမ်ႇ သိၵျိုၵိူင်တႃႇ။ ၼိူဝ်ဢၼ်ၸင်ၵျ်ယိၼ်းပိၼ်တူင်လုင်ၼေဝ်သၼ်ဢိ
ၵပ်ၸုင်ပတူင်ၶႃ ၶေႃတီးမႃးဝၢၼ် ၊ ပႆၵျိုၵိူင်ၵိူင်ၵျုဝ်ႇတုဝ်လႃႇတီဝိတ်တႃလၵျူဝႄႈဢၼ်
တႃႇၸုင်ၾုံလိူမ်တူင်တေႃးၼိူင်းလႄႈ။ ယိၼ်းဢၼ်သၼ်လုင်လၼ်တၢင်းလုင်းလူလုင်းတုလႃးတၢၼ်း
ဢၢၼ်ၵၼ်ၵိၵျ် ၼေဝ်ၶၢႆးၽွၵ်ပွင်းၵိူင်းၵီၵိူဝ်ဝဝ်ယဝ်ႉ။ ဢၼ်လႄးသၼ်ဝႃသၼ်လုင်လႄးမၢၼ်ၶိူၼ်သႂ်
လိူင်းၶၢႆးၽြႃးသီးမႃးဢၼ်ႇၼေဝ်ၶူၼ်ၶိူင်းပုၵ်ထႃ။ ၵပ်ဢၼ်ၽြႃးတၢင်းပေႃႇလႆလဝ် သၼ်လိူင်ၶဝ်ၵိူင်
လွင်ၶရူပၼ်ၼိူင်းဝဝ်ပႃဝ်။ သၼ်ဝႃၽြႃးပေႃႇလဝ်ဢိူင်ဢၼ်လႆဝႃသူရူၵပ်ဢေႃ။ ပေႃႇဝႃပေႃႇ
သွင်သူလုံးလႆဝႃမၢၼ်တႃၵပ်း သိလဝ်လုံးဝႃရူၵပ်- သီလဝ်လုံးလႆဝႃသူရူမၢၼ်တႃၵပ်-မၢၵ်

လုံးလႆဝႃၼမၢၶေတီတႃၵပ် - ဢၢလပ်ၵပ်ၵံၶူပိၼ်မႃး။ ပိူဝ်ၵူၶုၼ်သၼ်တုလႃးလူလိူင်ၶၢႆးသီးမႃး
ၵၼ်ၵိၵျ် ၼေဝ်ၼိူင်းၽွၵ်ပွင်းလႃးၵပ်ၸုင်ဢၼ်။ သၼ်ဝႃၶုၼ်သၼ်ယိူင်းတုလႃးတၢၼ်းဢၼ်ႇၼေဝ်ၶၢႆးၵံ
မၢၼ်ၶူၽြႃးသၵ်ၵိုံ။ ဢၼ်လံးလၼ်တၢင်းပၵ်းဝႃတၢင်းပိၼ်သုင်လႃၼိူဝ်ပဝ်လိပ်းလိူမ်ၶုမ်
မိူဝ်းလဝ်ၽြႃးယဝ်ႉ - ထိုင်တီပျိၼ်ၶႃ ၶူၵုံးၵႂ် တႃႇထၢၼ်ပေႃးလိူမ်ၶဵဝ်းၶဵဝ်းလႄႈ။ ၵီးလူ
လုဝ်တေႃၶီၵုလႃးၵုၼ်းဢေႃ ၵပ်းလႆတၢင်းလႆမၢၼ်းမၢၼ်ၼေဝ်သုင်ၽြႃးမႃးၼိူင်းထွၵ်ၵုံးထႃးလဝ်
သူတီလုင်ဢေႃ - ၶီၵုၼ်းတၢၼ်းလႆ တၢင်းပွႆး တီတုၵ်းငႃဝ်း လၼ်လိူမ်တီးဢပေ - ပိူဝ်ၵူလုံ
ၶ တၢင်းပွႆး ၵျုင်ၼိုၵ်ပုၼ်လိူဝ်ဝေႃၵျိူင်းၶိူင်။ ဢၼ်လႄးသၼ်ဝႃမၢၼ်လဝ်ပျိၼ်ၶႃၶယုံယံ
ၼေဝ်ၼေဝ်ၵေႃပွင်းလွႃးလုံး - လိူင်ပွႆးလႆမၢၼ်မၢၵုံလီလီ ၶိူၼ်သႂ်လိူင်ၶၢႆးၶူၽြႃးယူမၢၼ်ဝၢၼ်။

ႁၼ်ႉလႆႈ ၶုၼ်သၢင်လုမ်းၼႆ လိူဝ်တွၼ်း သုတ်ႉသုမ်ႉ ဝၼ်ဝၼ်ဝႃႈယဝ်ႉ။ တၢၵ်ႇႁၼ်ၶိုတ်ႈသေ ၵေႃႈၼႆ ၸဝ်ႈၵမ်
လၢင်ၼီး သၢင်ၶေႃး၊ ၵႂႃႇႁၼ် သၢင်လႅင်ႁၢဝ်ႈလိူဝ် မေႃၶဝ်တႃႇ ၵေႃးလႆႈယူႇ ၵူၺ်းတွၼ်းထုႇယဝ်ႉ။ ၵေႃႈၼႆ
တၢၵ်ႇၼီး ငႄႈပႃး ၽြႃး ပိၼ်ၵႂႃ ႁိူဝ်ၼိူင်း ၼုၼ်ႈၸိူင်း ၸဝ်ႈၽွင်းၵူႈ မၢၸႅဝ်ႁၼ်ယဝ်ႉ။ တၢၼ်းၼႆ ၶုၼ်
သၢင်လုင်း တုၵ်ႈၶႂၢၼ်ႇ ႁိူင်းၵိုၵ်း ၼုဝ်ၶႆး ထုၼ်း လိူဝ်ၽြႃးၵမ်ၼႃ။ သၢင်ယၢင်း ၵဝ်ၼိူဝ် သီးသိုင်ႁိူၼ်ၶျတ်
လီဝၢၼ်ႈ ယွတ်ႈလိူဝ် ပုၵ်ႈထုၼ် ၼုၼ်ၶႆး။ ၼိူဝ်လူၺ်ႈ ၶဝ်ႉလိူဝ် တၢၵ်ႇပေႃ တၢၵ်ႇပွင်ႇ တုၵ်း ၶလိူဝ်ယႃႇပတ်
ၵဝ်ၵေႃႉသုၺ်ႈ ႁၢမ်း။ ၶုၼ်သၢင်လႅင် တၢၵ်ႇၵဝ်တၢင်း ႁိူၼ်သုၼ်ႈ ၼုဝ်ၶႆး လီလီး သုင်ဝၼ်း ပၼ်ၵေႃး
လိူဝ်ႁၢမ်ႉ။ ၼႆႉၶေႃး ၶတ်းလုၵ်ႉ ၼုဝ်လုင်ႁၢင်ႈ ၸိူင်း ၽိုင်ႈလၢင်း လိူဝ်ၼႃး ႁၢမ်ၵႂႃ။ ပေႃးလုမ်သိုၵ်ႉ
ၼီ ယႃႇသီ ပီ(ၼိူင်း) ဝႃႈ ၵၢၼ်တုၵ်ႉၸူႉ တီႈပိုင်းၼႆယဝ်ႉ။ လႅင်တၢၵ်ႇ ထတ်ႉၵႂႃပ်ႉ ၶဝ်ၵပ်ႉမိတ်

ၼုဝ်ၵျူးပုင်း လူႇဝႃႉယဝ်ႉ။ ယုမ်ႁၢမ်း တၢၼ်းၵိုၵ်း ဝၢႆးၸွၼ်း ၼုဝ်လုင်ပိၼ်တၢင်း ၼိူင်းၵွႆႈ ႁိူဝ်သဝ်းႁိူ
သီၵျူး ပူႇသၢင်။ ၸဝ်ႈၵၢၼ်ၶေႃးပႃး ဝႃႈယၢင်ၵပ်ႉ ၼုဝ်လူႇ ထုၼ်သီ၊ လႅင်တၢၵ်ႇ တုၵ်း ငပ်ႉၼီး
တိုဝ်ႁိူင်ၼီ ပထီ ၸဝ်ႈလိူင်ပူ တီ ၵုၼ်ၼိူင်း ဝႃႉယဝ်ႉ။ တၢင်းၵႃႇသီၽ သီႁႃႇ ပုၵ်ႈပဝီ ၸဝ်ႈ
မၢၵႃႇ ၵျႄႇယႃႇၵူႈ တၢင်ၵူႇလူႇ လႆႈပူ တိၵ်ႇ ၶေႃး လီၵုၼ်ႁူႉႁၢမ်ႉ။ ၵိုၵ်းပိၼ် ၶေႃးပႃး
ဝႃႈယၢင် ၼုဝ်ၼိူင်း ၵပ်ႉပုင်းၽူႉ ၸဝ်ႈတၢင်ႁၢမ်ႉ။ လႆး ၼုဝ်ပိၼ်တၢင်း လွႆလုင်လုၵ်ႉ သဝ်ၼိူင်းၵၢပ်ႉ
လႃႇ။ ႁွၵ်ႉၼႆ သ ၵျႃႇ ႁၢမ်လိူတ်ႈ ထပ်း တွင်လိူၼ် လွႆႈပၼ် ၸွပ်ႉႁႃႇ ၵျႃႇႁီ ၶေႃးယဝ်ႉ။ သီ
လုၵ်ႈ ၵုၼ်ပဝ်ႈ သီႁႃႇ ယႃႇႁွၵ်ႇၵျူင်း ၵေႃႇသွင်ၵိူင်ၶေႃး။ တၢင်းၵႃႇလိူတ်ႉ ႁွင်လိူတ်ႈ ၵေႃး လိူတ်း
ၸဝ်ႈ လွႆလုင်ႁွင်း ၶၢင်ငႄႈ လႅင်းပိုင်းပၼ်း လိူဝ် ၼႆ တီႈ လုမ်းသိူင် ၸဝ်ႈယဝ်ႉ။ တၢင်းၵႃႇသႅမ်ၵိူင်

ဝေႃႈတွင်းပိုင်းပၢင်းၵေႃးလုင်လဵဝ်တူင်ထုတ်းၵူႈၶိုၵ်ႉဝေႃႈၵိင်လဵပ်ပူတီယႃႈ ။ ၶဝ်လိူဝ်ႈႁူလၵုတ်ႈၵျေႃ
တၢင်လိူၼ်ၵိူၵ်ႈဢမ်ႇဝေႃႈထိုင်ၵမ်ႇၼေႃပိူၼ်ဝၢၼ်ပိူၼ်မိူင်းဝေႃယဝ်ႉ ။ ဢၼ်လေႃးလႅတ်လုၵ်ႈႁူလဝေႃၵ
လိူၼ်ၵိူၵ်ႈဢမ်ႇၵေႃႈတၢင်တီပႃႈၼဝ်းဢၼ်ႇ ။ ယိူးဢၼ်ၶိုၵ်ႈၶိုၵ်ႈၵႂၢႆလိူၼ်ၶွႆႈထိုင်ၶုင်းဢိုဝ်ႇၵၢင်သဝ်း
ထဝ်ၵႂၢႆးၵႂၢႆးၵၢၵ်ႈၶိူင်ဝႃးဢၼ်ႇ ။ မိူဝ်ႈဢၼ်ႇၶုၼ်သၢင်တၢင်းလဵဝ်ဢမ်ႇၵၢႆႈၶွႆႈၶိုၵ်ႈဢမ်ႇလိူၼ်မိူင်းသၢၼ်ဝႃးၼဵဢိုဝ်
ထိုင်ၵမ်ႇၼေႃ ၊ မိူဝ်းဢၼ်ၵၢင်ၶဝ်သူင်ပၢၵ်ႈသဝ်းၵဝ်သၢင်ယူႇၼႃၼၵ်ႈထိုင်ပျိူၼ်မႃလုင်းတုၵ်ႈဝႆႉယဝ်ႉ ။
တၢင်းၵႃႈမိူၼ်လုၵ်ႈဢိူင်းမႄႈၶဝ်ၵျုတ်ႈၶိတ်တၢင်ႈလူၶွမ်ႇဝေႃႈတၢင်ႈလႃႈၶပၼ်လိူဝ်ၽေႃ ၊ တၢင်းၶဝ်ၶုၼ်
သၢင်ပၼ်ၵၢၼ်လူတုၵ်ႈၵူႈဝၼ်းယိူဝ်ၵူတီယဝ်ႉ ။ ဝေႃႈၵၢၼ်ပဵၼ်လႅၼ်းလႂ်လုင်သဝ်မိူင်းထိုင်ၵုၼ်ၶိူဝ်
ၼမ်ႉမူ ၊ ဢမ်ႇလႆၵဝ်ၼဝ်သၢင်ယူႇၼ ၼၵ်ႈထိုင်လုင်းသူလူတုၵ်ႈဝေႃယဝ်ႉ ။ ဢၼ်ၶိုၵ်ႈတၢၵ်ႈပိူၼ်
တီလႅတ်တီၼႄတ်ထႃႈဝႃႈၵၢင်ၼေႃၼလိူၼ်သၵ်ႉၼမ်ပူလဵဝ်ၸႃး ။ တၢင်းၶဝ်ၶုၼ်သၢင်လုင်လုင်းတုၵ်ႈတိူင်
ၵျုဝ်းလေႃႈၵျိူၼ်ယဝ်ႉဢေႃး ။ ၵၢင်ၵွႆယိူင်းၵၢၼ်ၵၢင်ၵုၼ်ၼမ်းပူႇလိူၼ်ထူႇၼိူၼ်ၼေႃလႃးၵွႆ
ၼၵ် ၊ ဢမ်ႇလႆမိူတ်သီမၵၢၼ်ထုၼ်သမ်ပၢၵ်ႈတႃႇတုၵ်ႈဝႆႉယဝ်ႉ ။ တီဢၼ်တၢၵ်ႈပိူၼ်လူင်ဝေႃ
ပေႃႈထီးၼမ်ပၢၵ်ထၵျေႃမိူဝ်းဢႃလိူင်ဝေႃၶေႃၶမ်းဢၼ်ယဝ်ႉ ။ တၢင်းၶဝ်ၶုၼ်သၢင်ယိူင်းတူၵ်း
ၵူလိူၼ်လိူၵ်ႈၵိူၼ်လူမိူင်းၵၢတ်ပိူၼ်ဢွႆထိူးၵဢၼ်းတၢၼ်းလွႆးလၵျိူးၵၢင်းတွၵ်ႉၵူဝႆႉယဝ်ႉ ။
ဢၼ်ၼမ်းၵျေႃးတုၼ်လူတၢၵ်ႈမႃးပိူၼ်လွႆႈဢိုဝ်မိူင်းပေႃသုင်လူင်းလိူတ်ၵၢင် ။ ၵိၼ်ၶဝ်ၵၢၵ်ႈတီ
ၵၢၼ်သၢင်တွၵ်ႈတူဝ်လတူဝ်လိူၵ်ႈဝႆႉၵိူဝ်လိူင်ၵၶုင်ၶေႃးမိူင်းဝႃးဢၼ်ႇ ။ ပိုဝ်ဢၼ်ပိူၼ်ၼင်
ၵူၼ်ဝႃးသၢင်ၵေႃႈၼ လဝေႃတၢင်ၶုင်းၶုင်ၵုၼ်ၼူႈဢၼ်ႇ ။ ပေႃးပိူၼ်ဝၵူႈလိူးၵႆႈလႆလိူဝ်သူပ်း

ႁၢၼ်း သိုပ်းလိုဝ်းတူၺ်းၶိုၼ်ၵပ်ႉၼႂ်ပၢဝ်ႇ။ ၼႂ်ၼၢင်းယိူဝ်း ၼၼ်ႉၵၢၼ်ပိူၼ်ႈတၢင်းၶဝ်ႁၢဝ်းပႃးသၢင်ႇလွၺ်ႈ ၵေႃႈၵိၼ်
လိၼ်ၶွႆႇ ဝႂ်းၼႂ်း လိူင်ႁၢၼ်လူႉတီႈပႃႈ. ၽိူဝ်ၶိုၵ်ႉၶိူင်ၶဝ် ယိၼ်းပိူၼ်ႈ ၵိၵ်ႉထိလိူင်တႃပႆႇၶိၵ်ႉသလၵ်
ၶိူင်ၼႃႈသႃႈယိင်းလဵဝ်းၽိူဝ်ပၢဝ်ႇ။ ၶိုၼ်ႁၼ်ပိတ်ႉၽိူဝ်ႁၢၼ်ဝဵင်ပၵ်ႉၵိတ်ႉယႃႈၼိူင်ၼႃႈသၼ်ၶွၼ်
ၶိူင်ၵျေႃႇတၢင်းၶႃးၼၼ်ႉယၢဝ်ႇ။ ပိူၼ်ႈပိုၼ်တၢင်းၶဝ်လုၵ်းၵိၼ်လိၼ်ၶွႆႇ ၼိုင်းႁၢၼ်း ထဝ်ၵႂၢႆးၶႃးလွၼ်
ၼိူင်ၼၼ်ႉဝဵင်း။ ၼႂ်ႉဝဵင်းၶဝ်ၵေႃႇၵႂၢၼ်ႁၼ် ၵိတ်ႉၼုဝ်ႉၵိတ်ႉၽႅဝ်း ယၢဝ်ႇၽေႃးလုၵ်းၼႂ်းတုဝ်ႉၵိုၵ်ႉ
ယူႇဝၼ်းလိူမ်ပႃႈႁၢၼ်လုၵ်ႉၼႂ်ႉၵၢမ်ၼႄႇလိဝ်ႉဝဵင်းၼိုဝ်းလႄႈ. ထၢၼ်ႉတၢင်းႁႃႇၵၢယွၼ်ၵႃႇသင်ပႃးၼွတ်ႉ
သိင်ယိၼ်ၼိူၵ်းႁၼ်ယၢဝ်ႇ။ ယိူဝ်းၼၼ်ႉတႃႇႁူဝ်းလူႉ ၼိုင်းႁၢၼ်းပေႃးၼၼ်ႉလိုၼ်လိူဝ်ၵိုၼ်းၼိုတ်ႉၵႂၢမ်း
သိင်ၵုမ်ႇဝႆႉယၢဝ်ႇ။ ၼိုဝ်းၼၼ်ၶဝ်လိူင်ၶိၶိ ဝႆဝႆ ၶႃႈသိင်ၼၼ်ပၢၼ်းႁၼ်ၵူၵ်းၵႃႈဝ်. ၶိုဝ်းလၵ်းၽိူဝ်း

လႆ လွင်ၶိုဝ်းလုၵ်ႉၼၼ်ၼိုဝ်းဝၼ်းႁဝ်ၶိုၼ်းလႄးၶႅၼ်း. ၶဝ်ယၢင်းၶွင်ႉၶွင်ၶႅၶႅ ၵွပ်းလိူဝ်ႁဝ်လေႃးၼႃးၼဵၼ်း.
ၼိုဝ်းၼၼ်ႉ ၶုၼ်ၼီတၢင်းလႆ လိူင်တၢၵ်းၼိုဝ်းပၼ်းၶုၼ်လိူၼ်ၶုၼ်ဝၼ်း ယၢၼ်ၽိူဝ်ၶုၼ်းသင်တဝ်ႉလုၼ်းၼေႃး
ထွင်လုမ်ႇဝႆႉယၢဝ်ႇ. တၢင်းႁႃႇလိူၼ်လဝ်ဝၼ်းပိုင်းဝႆႉၼိုဝ်းၼိုင်းယႃႇသီ. သင်လိူင်လုၼ်းၼၼ်တၢင်းႁႃ
သူၶိုယႃႇ လၵ်းၼၢၵ်ႈလိပ်းပႃႇတီႈ ႁၼ်ႁၢၼ်းဝႆႉယၢဝ်ႇ။ တၢင်းႁႃႇၵၢၼ်တေႃးပီထိ. ပိတ်ႉၽိူဝ်လ
ပီထိ. ပၶိလပီထိ ၵၢၼ်ထုၼ်တၢင်းတႅၵ်ႇလိူၼ်လဝ်လေႃး။ လိူင်သမ်ႉၽႅဝ်ပိူၼ်သမ်ထိုၵ်ႉ ၶိူၵ်းထိုၵ်ႉ
လၶူးၶထႃး ၽႆၶုၼ်ၽႆလိူဝ်း သမ်ပၼ်ၵူးတူး ၶိုင်ၼႂ်းလဝ်ၶိုဝ်းၶိုင်ဝႆႉၼၼ်ႉ။ တၢၼ်းၼႂ်ႉလၢတ်ႈလုၵ်ႉ
ၶုၼ်ၼီ ၶုၼ်သင်ၽိူဝ်းၼိုင်း လၢၼ်ၶုၼ်းယၢဝ်ႇတီႈပႃႈ. ၼၼ်ၶိုဝ်းတၢၵ်းပိူၼ်ၵၢလိူၼ်ထၢၶိုၶိုႁူ
ၼႃႈၵမ်ၼႃႈပွင်လွႆးတေႃႇယၢဝ်ႇ။ ၼႂ်ၼေႃးတေႃႇႁုၶိူဝ်းယၢင်းၵျၼ်ၶၼ်ၶၼ်ၶိူင်ၶၼ်းသင်ယူႇၼၵ်ႉႁူ

ပွင်းဧရ် ရွှံ့သွင်လေး။ တက်းခ်ခိုအ်းတိုင်မိုင်းအိုဝ်လိုဝ်တွအ်းသင်သဝ်းကံရိုဝ်ပွင်သုယှာ။
ငိအ်းပိအ်တုဝ်ခိင်းအက်အ လိုဝ်တွအ်းကုအ်ဂုဝ်းဖွင်ဘုဝါးဂူ။ မိုဝ်အအ်ခေအ်းလင်ပဘိုအ်ပေါ
တေ့ါတေ့ါ ဖိအ်ရွတ်လိုင်ၽလေ်တိင်သုၽီဘဝ်း။ ပိအ်ပိုဝ်လေ့းၽရံခေဂ်ဝီတက်းကေ့းကိ
ကင်တွအ်းအလီလိုဝ်လေး။ တက်းကင်ရှိမ်ကဝ်လိင်းကဝ်ရိုင်းလုင်သိဂျူးပိုင်ရှါၽိုဝ်ရှုပ်
လိုင်ဝုအ်။ အအ်ဂေါ်သေ်ရှိၽီလဲတင်းမိုင်းပွင်ကဝ်တုဝ်မအ်းဂျမ်ဝအ်းခိုအ်မဝ်မိုဝ်တော်
ယဝ်။ သေ်ရှိရှင်ခေအ်းပုက်တသုးကူးလဓေ်လုဂ်ခွတ်ရှက်ၽွမ်လိုဝ်ထိုဝ်ခေ့းခေအ်းယဝ်။
အအ်ဂေါ် လအ်တေ့ါဂျမ်လဲလေ်ဂေါ်ၽရွအ်မဲ ပိဝ်လိုတ်ပအ်းပအ်းယဝ်အ။ လင်တက်း
ကဝ်တင်းရှုဝ်လုင် ခုအ်သင်ဝင်းပအ် လိတ်သဝ် ခဝ်ၽွင်အင်းယိင်းပအ်ဂအ်လေးချူးဖိင်က

ခအ်းရှုပ်ကုံဝံ့ယဝ်။ ပိဝ်အ်ပေ့းဝုထိုင်ဖေ့းလျှးပအ်ကအ်ခဝ်ရှိဂအ်ခဲ့လိင်းပအ်းအိက်
လအ်။ လအ်တေ့ါ မိုင်း လုံဂုအ်း ယူကံ ပူဂေါ်လင်တက်းကွအ်ဂအ်သုက်းသင်တော်လ
သဏ္ဍဂိုတ် လဲ့ ရွှင်သင်းဂျအ်ပီမိုင်း။ ပိုဝ်အ်ပေ့းဝု(ထိုင်ဖေ့းလျ) ပအ်ခွပ်လိုအ်ရှုအင်
ဝုဂိင်မအ်တ မိုဝ်ဝင်သဲလိတ်ခိင်တွအ်း။ လင်(ပြဲ)ရှိလဲတုအ်ၽုင်းဂျီး ချူးဖေ့းရှုရှအ်း
ကွအ်ကဝ်ဂုအ်းမိုင်းတော်ဂုင်းသွအ်းလူတပ်တော်ယဝ်။ အ်ဂေ့ယင်းဖိီးသွင်ပိုင်သွင်နေ်း
လေ်ဂအ်ၽိင်ထုင်းမိုင်းဂံၽ။ လတ်လုလ်သင်းဂျအ်ကအ်ရွှင်ဝုသဏ္ဍဂိုတ်ချူးမေအ်း
ဖိီးလေး။ သင်ဝုပီအ်ပီအ သင်းဂျအ်ခွဲ လိုအ်ရှုကူးယှုသွအ်းလဝ်ဖြူးယဝ်။ ပေ့း
ထိုင်သွင်ပီသွင်ပီ လပ်းသေ်ပိအ်လိုအ်ပိအ်တုဂ်ချူးဆုက်းပိတ်။ လင်ကွဲယိင်းကဝ်လိုအ်

ၵုၵ်းၶေႃးတုၵ်းပိူၼ်ပိဝ်ႈသင်းၵျၼ် လိုၼ်ၵဝ်ၵၢဝ်ၵိုတ်းလိုၼ်ပိတ် တုတိယဝုထပ်ၵၢမ်ၼ
ဢိးဢၼ်ပေႃး ။ ပိုဝ်ၼ်ပိင်ၵျၢသိ လဲလဝ်ၵေႃႉဢၼ်ၵိုဝ်တၢၵ်းၶဝ်ၽွိူၼ်လွင်းလဲတၢမ်ဢံတိင်းဢၼ် ။
ပေႃးထိုင်သွင်ပိသွင်ပိ လပ်ႈသေပိူၼ်သေလိုၼ်ၵုၼ်းမိုင်းသွၼ်သွင်လိင်လင်ၵပ်ဝဲယဝ် ။
ဢၼ်ၵေႃႇၵၢံလဲလင်တၢၵ်းၶေႃးၵိုတ်းပၼ်ၵျဝ်းၵုၵျႃးဢေႃႈ ။ ဝုတိၵုၼ်းသဝ်းပုလၼ်းၵုၼ်တိပုႈ
ၵိၵျ်လၵ်းလိမိုဝ်တေႃလငဝဲၵျၵ်သၵ်သေဢၼ်သိင်သိင်ပျိၼ်ၶေႃးသင်ၶေႃးတေႃၵုၵျႃး ။
ဢင်ၵၢမ်လဝၢင်ၵံၼႃပိင်ၵျၢသိ ၶဝ်ၵဝ်သူတေႃတင်းလဲဢေႃ ။ ထၢင်းၵုပိလိုၼ်မိူင်း
ၵုၼ်းလဲၶႃးတၢံးၶေႃးၵၢံၵၢဝ်ၵျၵိုၶိင်ဝုဢၼ် ။ ဢၼ်ၵေႃႉၶပ်လူပိတုၵ်းပိတိၼ်းလိုၼ်တုၵ်း
လိုၼ်းတၢံးလံးၵျိုင်ထိုင်ၶေႃးပိၶိုင်းလဲၶေႃးယဝ်သိပ်းသွင်ပဲၵၢံလိ ။ မိုဝ်ဢၼ်ၵၢမ်ဝု

လိုၼ်ပိတ်လိုၼ်ၵဝ်ၶဝ်ပိူၼ်ၵုတူၵိင်ယၼ်ဝတ်သၼ်ဝုသွင်ဘိဝၼ်းၶိင်ပေႃး ။ ၵၢမ်
ဝုမိုဝ်ၵျင်မိုဝ်ၵိုဝ်ၵိုဝ်ၵိုၶဝ်ဝိတ်ၼၼ်ထိလုင်းယံးဢၼ် ။ ပိုဝ်ၼ်လင်ဝုပေႃးထိုင်သွင်
ပိသံပိ ၶဝ်ၶုၼ်ၸေႃးသေ လပ်းၵျပိူၼ်လိုၼ်လင်တၢၵ်းတၢံးထုၵ်းလွင်ဝဲယဝ် ။ ဢၼ်ပေႃး
ပွႆးလိုင်ၵၢမ်ဝုၵုၵ်းလိုၼ်ၵၢဝ်တိသံသိပ်းဝၼ်းၵႃႉၵုၵ်းလိုၼ်သံၵၢဝ်ၵျႃးလုတ်ၵွႃး ။
လိုၼ်ဢိုင်ၵၢဝ်လုင်လိုၼ်ဢိုင်ၵၢံလုင်ၼိင်လွင်ၵိုၵ်ၵျုသင်ၶေႃး ။ ဢၼ်ၵေႃႉယုဝ်
လၵ်လိုၼႃၼုပဲၵုပဲလိင်ပိင်ၵျုယင်းၶိးဢေႃ ။ လင်လိတၢင်းၵုလိုၼ်ၶႃးၵၢဝ်တိ
ၼုတ်ၼုတ်ၵၢမ်လိုၼ်လုဝ်ၵျိုထုၼ်ဢၼ်ယဝ် ။ ဢၼ်ၵေႃႇလိလိုၶိးၶေႃးၶုၼ်ၶေႃသူး
ၵွင်းတင်းလဲၽဲၶေႃးလလၵ်းသဝ်ၵံၼႃ ။ တင်းၵုတသေၵျသိ သိပ်းပဲသွင်မိုဝ်လိုၼ်

ရိူဝ်ၵေႃႈ ၵၢႆႇ ၵျီ ယႃႈ ၵျုၺ်ႇ သေႃ ဝၼ်း ဝၼ်း။ ၶၼ် ၸေႃႈ ၶဝ် လဝ် ရိူတ် ၼင်ၼင်ႇ ၵၢၼ် တုၼ် ရိုၵ်ႈ ၸုပ် လိဝ် ပီ
လေ။ ၼၼ်ႇ ၵေႃႉ လိုၼ်း လပ်း ၶိူဝ် ပိၼ် လိုၼ်း ၸွၼ်း တွင် လိင်း ပီ ၵူၵ် ၵူၵ် ဝႆႉ ယႃႇ။ ၵၢၼ် ဝႃႈ လိုၼ် မုၼ်း မိူဝ် ပိၼ်
လိုၼ် လပ်း ယင်း ၶိူး လပ် ၵႃႈ မၼ်း။ ၶိူဝ် ၼၼ်ႉ ၶဝ် လဝ် ၵင် တၢၵ် ၶေႃႈ ပိၼ် လိုၼ် ၵုင် လေႃ လိုၼ် ၵၢႆႇ ၵုင် တုၵ်
ၼီ သင်း ၵျၼ် ပီး ၼိုင်း ၶႄႈ ယႃႇ။ ပိုဝ်ၼ် ယုဝ် လၵ်း ယင်း ၶိူး ၶူပ်ႈ ၵျူ ပ် လိင် လဝ် တၼ် တုၵျ် ၵဝ်ၼေႃး။ ၵျဝ်းၼ်
ၵွၵ် ၼေႃ လိမ် သိုၼ်း ပိုၼ်း ၼိုင်း ၵိၼ် ၶိူး ၼ် မတ် မၼ် တဝၼ်။ ၼ် လေႃ လတ် လုၵျ် ဘင် ၵွႆႇ လုင်း ၶႄႈ လ
ပိုင်း ဘဝ် ၵမ်ႇ ၼေႃ။ ၶဝ် ၵေႃႇ ယိၼ်း ပိၼ် ၵုၼ်း လုံ ၼ ရိူ သင် ၵဝ် ၵျ လင် ၵျိုၼ်း ယႃႇ။ ပေႃ ၵုၵူ ၵုဝ် ၶဝ်
ယိုၼ် ၶႄ ၵၢႆႇ ၵေႃ တိုၼ်း ၵျုၵ် ပဵ ဝႆႉ ယႃႇ။ ပေႃႈ ဝႃႈ ၵၢဝ် ၸုဝ် ၵၢဝ် ၶေႃႈ မိူး လႃႇ ယိင်း ၵဵး ယဝ် တဝ် ဝႆႉ တုဝ်း ၵျူႈ
သိင်။ ၼၼ်ႇ ၵေႃႉ ၵပ်း ၵပ်း တံ တံ ၼိုဝ်း သင် ၶေႃႈ ၵိုင်း ၵၢႆႇ ၶိူဝ် ဝႆႉ တုဝ်း ၵျူ။ ၼ်ႇ ထုၼ် ၵဝ် လၼ်ႇ ပီ ၼီ ၵႄႈ

လု ယိဝ် လိဝ်း လေႃ။ တင်း ၵႃႈ ၵိုၼ် တေႃ သင် လိုင် ၼ ၵၢႆႇ ၵေႃ ၼ်ႇ ၵျူ လႃႈ လႃႈ လေႃ။ ထၼ် ၵျဵႃႇ ပေႃး တီ
ၼိူဝ် လိၼ် လံႈ ပူ ပ် ပိၼ် ၶႄႈ ၼင် လတ် ၼၼ်ႇ။ ပိုဝ် ၵႃႈ ပိၼ် ပိၼ် တဝ် တဝ် လိဝ်း ၵျ လိဝ်း ဝႆႉ ယိင်း ထဵး
ၵဝ် ၵၢၼ် ၵၢႆႇ ၶိူး လုၵ် လႃႈ လႃႈ သေႃ ၼေႃ။ ပေႃႈ ဝႃႈ ပေႃ ၶေ ၶျ ၼၵ် ဝႆႉ ပိတ် လုၵ် လူ ၵျေႃ ၵိုတ် သဝ်း
ယႃႇ။ ပိုဝ်ၼ် လင် ဝႃႈ ၵိုၼ် ၶဝ် သင် ယူ ၼ ၵၢႆႇ ၵေႃ သေႃ ၼေႃ တိ ၶိုင်း ၼေႃ။ ပေႃ ပိၼ် ၼီ လဝ်
သင် လွႆႇ ၶိ ၸဝ် ဝၼ်း လိင်း ၵျီ ၶတ် ၶိုင်း ယူ ယုင် ယႃႇ ၼေႃ။ ၼ် လေႃ လိုၵေႃ လံႇ ၵွၼ် ၶိူး ၶႄႈ ၵျူး
ၵုပ်း ၵပ် ပၼ် ၶိူင်း ၵမ်ႇ ၼေႃ။ ၵိၼ် လၵ်း ၵူ ၵပ်း ၵူ ၵၢႆႇ လွတ် ပုင် ယႃ မိူး ၼၼ်ႇ။ ပိုဝ် ၵႃႈ ပိုဝ် ထု လုၵ်း
ၶဝ် သင် ယူ ၼ ၵၢႆႇ ၵေႃ ပွူး ယႃ ၶိူဝ် ပ် လေႃ။ ပေႃ ၵႃႈ ရိူတ်း ၼၼ်ႇ ၶိူဝ်း ၵုၼ်း ၵၢႆႇ ၶိူး ၵျ ၶတ် ၵိုၼ်
ၵုၵျဵး ၼေႃး။ ပိူဝ် ၼၼ်ႇ ယင်း ၶိူး ၼုလ်း ၶလ်း သုင် ၼ တ် ပိၼ် ယိၼ်း ၶႄႈ ထၼ် ပိၼ် ဘဝ် ၵွ လၵ်။။

ခဝ်ကိုဝ် အဝ်ႇထိ ယၢၵ်ခံ ၽႂ်တုၼ် သိုၵ်လိူဝ်း ၸၢၵ်ပိၼ်ၵုၼ်း ယၢဝ် ႉ တၢင်းသိုင် အပဵ်ႉလုံ ပၵ်ၵိင်သံၵိုၵ်
ယွတၢ် ဘုင်ၵွၼ် လိုဝ်တွၼ်းလေး ။ ၵဝ်လိဝ်ဝၼ်း တုၵ်ရုဝ် ဢိုဝ်ပဝ်ၸၼ်း ၵိင်ပုၵ်ၽွၼ်း ဢုပ်းဝုၼ်ႉ
ဢၼ်ႉၵျေဝ်ႇ ရိုသုတၢ်းပိုင်လီၵၢံး ပုၵ်လိုဝ်တွၼ်း ၵွလၵ် ။ ဢိုးၵျယေၵိင်လုၵ်ၸၵ်ၽႂ် ယှိုတုၼ်သီသွၵ်
ၵွံတုင်တုၵ်ႇ ၶိုတၵ် ဢုၵ်းဢုၵ်းလေး ။ ဢင်ၸဝ် လတၢ်းလုၵ်ႇ ၸိင်လွင်ၵံၸေ ပုၼ်လီဢၵ်လိုဝ်တွၼ်းၸေး ။
တေႃၵၢၼ် တၢၼ်းဢိုး ၶိး တၢင်း ၸၼ် ရုဝ်ၵုၼ်း ၶိုင်း တိတ်ႇ ၶုတ်ႇ ဢွၼ်း သတ်ႇ ယိုင်ဝ်ႇ ယၢဝ် ။ တေႃၵၢၼ်
တၢၼ်းပဝ်ဝ် လုင်းပွတ် တၢမ်း ဢိုဝ် လိၵ်ႇ ၶုၵ် ႉ ဢၼ်ႉလႆး လုၵ်ၸၼ်းယှိုတုၼ် ရုသွၵ် ယၢင်းလိုဝ် ။ ဢၼ်ႉၵျေႉ
ဝိ ၵိၼ် တေႃရင် ဢပဵ်ႉရုၵူ ၸၼ်ၸၼ် ၸၼ်ၵုၼ်းလေး ။ ပိၼ်ၽွံ ဢိုးၵိလ် ပျေၵ်ႇလုၼ်း ယူၸၢင်တေႃ ယၢဝ်ႉ
ဢၼ်ႉလေး လတ်လုၵ်ႇ လိုး သိုၶို ယုဝ်း ၸၵ် ၶိုဝ်း ၵုၼ်းၵံၸေ ႉ ဢၼ်ႉၵျေ ဢိုးၵျယေၵိင် ယေၵိင်လုံး ပဝ်လၼ်

ခဝ် ၸဝ်ရုံၽွံ ချုရွး လိဝ်လေး ။ ရိၵ်ဝုၸင်ၵိင် ပိၼ်ယိုင် ဘိင်ၶေ ၸင်ၵိင် သံလေ ယိုင် ဘိင်ၸၼ်လုံး
သၼ် ၸိတၢ်သံ သုၵ်းဢၼ်ႉဝ်ႇ ယၢဝ် ။ ၸင်ပိုင်ၼိုၼ် ဢင်သိင် ခဝ်ၵလုႉ ၵသော်း ၵလိင်း ၸိင်းလံ ယုၼ်းယေႃ
လေႃး ၵၢၼ်ၵိုၵ် ယၢင်းလံး ပလွင်ဝ် ၵိုရုး ။ ၸင်ၵၢၼ် ဘိင်ၶၼ် လၼ်ဝ်း ဘိင်တၢ်း ဘိင်ယၢင်း တၢင်းဢိုဝ်
လဝ်းယုၼ်း ဝရုဝ်လံးလိၼ်ၵင် ။ ၸင်ၵိင် ပိၼ် ဢင်သိင်ၶေ တၢင်းဢိုဝ် ခင်ယုတ် ၵွၵ်ၽိုၵ်ႉထ
ဢၼ်ႉ တွင်သူ လလိင်း ယၢင်းသိၵ် ၸၼ်ၵၢဝ တုင်တိုးၵၢ သင်ၼိုၼ်ဝ်ႇ ယၢဝ် ။ ဢင်ဢၼ် လတ်လုၵ်ႇ
သိင်ၵိင် သိင်ၵၼ်ႉ ၸၵ်လုံၸ တိၵ်သၼ် ၸၼ်းၸဝ် ပိုင်လိဝ် လုင်ဢေႃ ။ ဢၼ်ႉၵျေ ပိၼ်လုလ် ဖိဝ်း
ၵုၼ်း ၶိး ပွၼ် တၢ်းဢိုး ၸၵ်ယၢင်ၶိဝ် ပဝ် ထုၼ်ၵုၵ်းဢေႃ ။ ဢၼ်ႉလေး ပေႃး ၵၢၼ် ရှိုင်ၸုႉ ပီလိုၼ်ဝၼ်း
တၢ်း တုၼ်လိုး လိုဝ် ထုၼ်လုံ ႉ တၢင်းၵျၵူၵိင်ၵူၵၼ်ႉ ၸၵ်လုၼ်ၸေႃ တုၵ်းပုံလိၼ် ၼိုင်းဝုၼ်ႉ ။

ဝေႃၵၢၼ်လုၵ်ႉမႃးပၢႆႈထုၼ်ၶႃႈသႅၵ်ႇၶွၵ်ႇတႃႇယွတ်ႈပၢႆႈတၢင်းဢွၵ်ႇဢိူဝ်ႈ။ ၼႆၸိုင်ႈတၢၼ်ႇမႃးပဵၼ်တၢင်း

ၵႃႈၽွၵ်ႇၽြႃးငႄးပႃး ႁွၵ်ႇလီဢိုဝ်ႈၶႃႈလႅဝ်ႈဢၼ်ယဝ်ႉ။ ဝေႃၵၢၼ်တၢင်းလုင်ၽွၵ်ႇၵုၼ်းၵႃႈပဵၼ်မႃးၼိူဝ်ႈၶွၵ်ႇ

ၼိူဝ်ႈၵႃႈ ယေႃႇလုၵ်ႉ ယေႃႇလုၵ်ႉ ဢမ်ႇလုၵ်ႉသီၵူၼ်း ၵုၼ်းလုမ်ႈႁႃ ယူႇၵီႇၵူႈတၢၼ်ႇသၢၼ်ႇလီယေႃး။ ၼႆၵေႃႈပေႃးၵႃႈတၢင်း

သိူင် တုၵ်းပုမ်ႈဝႆႉတၢမ်းဢႃႈလိၼ်ဝၢင်းလီလႅၵ်ႈသွၼ်းႁွင်ႉလႄး။ တၢင်းၵႃႈၽွၵ်ႇၵုၼ်းယၢၼ်သေၼိူဝ်ႈမၢၼ်းၶွၵ်ႇ

ၶႃႈထွင်ၶွၵ်ႇတၢင်ဝႆႉယဝ်ႉ။ ႁိူဝ်ၵေႃႈလွႆးလုၵ်ႉသိူင်လုမ်ႈ ထုၵ်ႇပဵၼ်ၵႃႈၽွၵ်ႇမွၵ်ႇၵုပ်းၶိူဝ်ဝၢၼ်ၵိူင်။ ၵိူင်

ဢၢၼ်လုမ်ႈပဵၼ်ၶွၵ်ႇဢၼ်သိူင်မၼ်းၵေႃႈ ၶွၵ်ႇပဵၼ်မၼ်းၵႃႈၶိူင်ယၢမ်းဢၼ်၊ ပိုၼ်ႈႁိူဝ်ပိုၼ်ႈမိူင်းမႃးပဵၼ်ၵုၼ်း

ၶႃႈယူႇႁေႃၶိူင်း တၢမ်ၶႃႈဢၼ်ဝေႃႇၵုလႃး။ ၼႆလႄးပေႃးၵႃႈတၢင်းလုင်ပုင်ဝၢင်းလၢႆးမီးဢၼ်ၽွၵ်ႇၵုၼ်း

ပၵ်ႉပႆတၢင်းယၢင်လိုဝ်ႈလိုဝ်ႈ ဢိူင်လုင်ဢေႃ။ မိူဝ်ႈဢၼ်သၢင်လၢင်လုင်းႁွတ်ႈလၢမ်ႇပူႇႁႃ ပဵၼ်လိူင်ဢေႃ

လေႃးႁႃဝ်ႉ။ ၵႃႈၵႃႈလၢင်ၼႆႉ တၢင်းသူပၵ်ႉ ဢိူင်ၵိူင်ၶုၼ်းတၢမ်ၽွၵ်ႇၵုၼ်းၼႆႉ။ ၵႃႈၵၢၼ်သေတၢင်းၼိူဝ်ႈ

ႁၢမ်းၵုမ်ႈမၢၵ်ႇလုမ်ႈမုၼ်းလုၵ်ႉၵိူင်ဢၼ်။ တၢင်းသူဢၼ်ၶိုဝ်ႈတၢၵ်ႇပွႆး ပၼ်ၶိူင်ထိုင်ဢၼ်ၵုဝ်ႉယိုၼ်းယဝ်ႉ

သၵ်ႉသေ။ ၼိူဝ်ႈၵႃႈလိုၼ်ဢိူင်မိူဝ်ႈသူၶွၵ်ႇႁၢၵ်ႈၼႆႉယူႇႁႃႉပႆလေႃမိူဝ်ႈလိူင်တႃႇ။ သၢင်ဝႃႇဢပ်ႉ

ထုၼ်ႉလိူၼ်ယူႇႁႃဢၼ်ဝႃႇတီႇမၼ်းပိုင်းပိုင်းဢၼ်။ သူလၢင်ယၢၼ်သေလမ်းလုင်တၢင်းလႆပၵ်ႉၶႄ

ၶေႃးမိူင်းဝေႃလေႃဢၼ်တႃႇ။ ပိုင်ၼႆသၢင်လုင်ၶႃႈပၼ်ၽွၵ်ႇၵုၼ်းယဝ်ႉလိူဝ်ႈၶိုၼ်းႁၢၵ်ႈၶူး

မိူဝ်ႈဢၼ်ၶဝ်ၵေႃႈဢပ်ႉထုၼ်ႉလိူၼ်ဢိူင်ၶၢမ်ႇႁၢၵ်ႈငဝ်ႈတုၼ်ႉလႆႉဢၼ်ဝႃႇၵႃႈယႃႇမိူဝ်ႈၼိူင်လႄး။ ဝႃႇ

တီႇလုမ်ႈႁႃဢၼ်ဢိူင်ၵုပ်ထဝ်ႈၵိုလႃးၼႆလၢမ်းၶွၵ်ႇတၢမ်ႇတိၵ်ႉလႅဝ်ႈ သေႃးတၢၵ်ႇမိူင်းလွင်ၶၢမ်ႇၶူ

ပိတ်ႉမိူၼ်ဢၼ်။ ၶႃႈဝေႃႁိူဝ်ႈလမ်းတၢမ်းၵၢၼ်ၶၼ်ထိုင်ပၼ်ၶႃႈၵုၼ်းသၵ်ႉယၢမ်းလိုဝ်ႈမေၵိုလိူၼ်

ၵိူ လုၵ်ႈဢၼ်ႉယၢဝ်ႉ ။ ပွႆး လိူင်ထုင်ႈ ယုဝ်ႈ ၽုဝ်ႈ ၽွႃး ၶေႃႈ ရိူင်ထိုင်ၵႃႇဝ်ႈ လိုၼ်လိူင်ယၢဝ်ႉ လိုၼ်ၵႂ်ႇ ပုတ်ထွၵ်ႈ ။
ဢႅ လႄႈ ပိၼ်ၼိုဝ် လုၵ်ႈ ၶႅၵ် လုၼ်ရုင်ဢေႃ ၶဝ်ၵွၵ်ႇ ပိၼ်ၵုၼ်း ယၢဝ်ႉ ။ ပိုဝ်ဢႅ ထုင်ႈ လုံ ပဝုၺ်ႇ ရၼီးလၢင်
ရွင်ႉ ဝ ၵုံး ၵွၵ်ႇ လိုၼ်ၵႂ်ႇ ယၢဝ်ႉ ။ ၵိုၵ်ႇပိၼ် လိုၼ်ၵၢၼ်ၶျိင်း ၶဝ် ယၢင်း သၢဝ်း ဢိုႆး ၽုၵ်ႇ ယူ ၵွံ ဢံ ပ ၼၵ်ႇ
ဢၼ်ႉ ယၢဝ်ႉ ။ ပိုဝ်ဢႅ လၢင် ဝ လိုၼ်ၵႂ်ႇ လဵ ရိူင် ၼိူင်ထုင်ႈ ၼိုင်း ၵႂ်ႇ ၽေ ။ ၵၢၼ်ႁွတ်လၢင်ဢႅ ၵုပိၼ် ၽိုၼ်ပိုင်
ၶိုင် ၽျတ်ႉ ၶႅၵ် လျ ၽုၵ်ႇ ၶေႃး ။ ၵုပိၼ် တၢင်း လီ သိုၺ် ပိုင်ၵၢ ထေႃး လိုၼ်ၵႂ်ႇ ၵႃႇ လီ တိၼ် ယိုဝ် ၶေႃး ယိၼ်ႉ
ၵၼ်ႉ တဝၼ် ။ သၢင်ဝ ၵႃႇ ၶိုး ၵံ လႄႈ ယုဝ် လၵ်ႈ တၢင်း လီ ၵႃႇ ပေႃး ဢံ ၶျိုး သျ ။ ပိုဝ် လိူ ၵွၼ် သၢင် ယၢင်း ၵိၼ်တၢင်း
ဝ်ႉ ၽွၵ်ႇ ရိုဝ် သိုတ် ၵျ ပၼ်ၵုၼ်း ဢၼ်ႉ ဢေႃး ။ ဢၼ်လ လတ် လုၺ်ႇ ၵုၼ်း ၽၢင် လိုင်ၵုင် ၵၢၼ် ဢေႃ လၢဝ်တီ ပ ၼိုင်း
လႃး ဢၼ်ႉ ။ ပံး ဢၼ် ၽျူဝ်ႈ ၵုၼ်း ၽျူဝ်ႈ သၢင် ၵၢဝ် ၵၼ် လ ထၼ် ပိၼ် ၶိုဝ်ႈ လၢင် လီး ပွူ ၶျိုး သျ ၵွၵ်ႇ ၶေႃ

ၶေႃး ယၢဝ်ႉ ။ ဢႅ ၶေႃး တေႃ ၵုၺ်ႇ ယၢင်း ၶိုး သံ ပိုင် ၵၢ ၽျူဝ်ႈ သတ်း ၵုၼ်း ၶုၼ် ၵၼ် ဢွၵ်ႇ ပြႃး ၵႃႇ ဝင် ။ ၶဝ်ဢႅ
ပိၼ် ၽူ ယူ ဢွၵ်ႇ ပုၵ်ႇ တ ထံ ၶ သၢင်ၶ သ ၵျ ဢ ၵႃႇ လိူင် သၵ်ႇ ပွၵ်ႇ ယိုင်း ထၢင် ၵ ၶိုၼ် ၽြူး ပြႃး ဝ်ႉ ယဝ်ႉ ။
ၵိ လုၺ်ႇ လၵ်ႉ ၶဝ် ပိၼ် ၵၢ ၵိုၵ်ႇ တုၵ်ႇ ၵတိ ပုၵ်ႉ ၵုဝ် ဝင် လုၺ်ႇ ၵၢ ပေႃ ဢေႃး ပႃး ဢေႃး ။ လၢင် ဝ ၵၢ ၽျူဝ်ႈ
ၵုၼ်း သတ် ၼိုၼ် ၵၼ် ၵၢၼ် လိုဝ် ၵွၵ်ႇ ပိုင် ၶေႃး ရုံ တီ ၵၼ် ယၢဝ်ႉ ။ ဢႅ လႄႈ ၵိုၵ်ႇ ဝ ယံး ဢၼ် ယၢင်း
ၶိုး တုဝ် လီ ပုဝ်း ပိုး ၶေႃ ၵ ၶံး ပ တဝ် ဢၼ်ႉ ။ ၶၼ်း ယၢင်း ၶၼ်း လုၵ်ႈ ၵိုတ် ၵွၵ်ႇ ၽၵ်ႉ ပိၼ် ရုၺ်ႇ
ဢံ တဝ်ႉ ဝ်ႉ ယၢဝ်ႉ ။ ၼိုဝ် ဢၼ် သၢင် ယၢင်း ၶံ ပၼ် ၵံ ၵူ တုၵ်ႉ လုၺ်ႇ ပြိုင်း ပြႃ ဢဝ ဢေႃး ၵုၵ်ႇ လုၵ်ႇ
ၽၼ်း ရုၺ်ႇ ပိၼ် ၶေႃး ယၢဝ်ႉ ။ ဝ ၵ ဝၼ်း လုၼ်း တၵ်ႈ ပိၼ် ၵၢ လိုၺ်ႇ ၵံ ၽ ၵျ လ ၶႃး ယိုင် ၼိုင် ဝ်ႉ
ဢေႃ ။ ၼိုဝ် ဢၼ် သၢင် လုင် လၢင် တၵ်ႈ ၽၢင် ဝေႃ ဝ် လိၼ် လပ်း တိုင်း ၵႃး ဝေႃ ၶျ ။ ပေႃး လုံ လိတ်း

ၼိုဝ်ၵွၵ်ပိၼ်ၶေႃႈ ၼံႉ တပ်ႉတိုၼ်းၵျူ ပိၼ်ယုံႈလေး ။ ၼိုဝ်ၼၼ်ႉပူႇသၢင်ထဝ်ၵေႃႉ တဝ်ႉယိၼ်းလဲတၢႆႈ
လႃႈယဝ်ႉ ။ ပေႃးထိုင်သိပ်းသွင်ပီ ၼိုင်ႈ ၼေၵ်ပိၼ်ၶႃႈ တိင်တဝ်ဝႃႈ ၼႃႈ ။ ပေႃးလၢၵ်ႈသုင်ၼိုဝ်းၵၢင်ၶဝ်
ပၵ်တိၵ်ဝႃႈတႃႈ ။ ပၢႆထုၼ်ၶိူင်သွၵ်တေႃႉပၼ်ထုၼ်ၵႃတႃပိင်ႈၼုၼ်းလေး ။ ၼိုဝ်ၼၼ်ႉပူႇသၢင်ထဝ်ၵေႃႉ
ၻံပွႆး တုၵ်ႉလူပေတၢင်ၸေႃးၵတြိၼ်ႈသ ၼဝ ၵထ သတ္တ ၵိၵ်ၸျုတုဝ်ပေးလေး ။ ဝၵႃႈတၢၵ်ႈပိင်
ၵႃၸျုဝ်း သတၢၵ်ႈႁုၼ်း ၶုၼ်ႁုၼ်း ၶိူး ၼႂ်း ၵွၵ်ႉလဲၼေႃး လိၵ်ႈသိုၵ်ဝႃႈ ၼေႃႈ ။ ယႃႈ ၼၼ် ၶိင်းသၢင်လိုးလူ
လိူးတုလ်ႈ ၵူပီ ၼိုင်ႈ ၶုပ်ၶဝ်ဝႃႈယဝ်ႉ ။ ပေႃးလုံပၵ်ႉ ၼီ လၢင်တၢၵ်ႈၵေထုၼ် သိင်ႁုၼ်လုၵ်ႈႁုပ်တၢၵ်
ၶေႃႈၶေႃးၶႃႈယဝ်ႉ ။ ၼႆလေးၵႃၵၼ်ပိလိၼ်ယူတံဝင်ၼံႉ တဝ်ၵွၵ်ႈၵုၵ်ၶိင်းသၢင်ၼၼ်ႉ ။ ၵႃပိင်
ၵႃၸျုဝ်း တုဝ်သဝ်ႈ ၼိုဝ် လိၼ် ၼႂ်း ၽွင်းယူၶုင်းၵၢင် လုံသိင်ၼၼ်ႉ ။ တၢင်းၵႃၽူမႃ ၶုဝ်းၵုႆး ၼုၵ်ႈ

ၶုၼ်လဲးပိတၢႆႈၵဝ် ။ လိၵ်ႈတိၵ်ႈ လွင်ႁွၵ်ႈ တိၵ်ရိၵ်ႈ သၼ်ၵူလိုဝ်ပိင် ၼႆ ပိၼ်ၶႃႈယဝ်ႉ ။ တၢၵ်ႈဝတုဝ်ယူ
ၼႆႉ သိပ်း လၢၵ်ႈ ၵေႃႉ လေၵူပိုင် ၵုင် ၶိတ်ပူယလေး ။ လိၵ်ႈၵၼ် တုဝ်လုင်ၼၵၢၼ်း ၻိုၵ်ႈႁွမ်း
လုလ်ႈ တၢင်းတဝ် ၶေႃးသိင်လေး ။ တၢၵ်ႈဝတုဝ်သဝ်ႈ ၼိုဝ်လွႆသေၵေႃႉ လိၵ်ႈတိၵ်ႈ ၼုၵုင်ယီးၼေႃး
ၼီတုဝ်သိုဝ် ၼုႆႈပၢင်တၢႆႈ ၶဝ်ၶိၼ်လဲးလိင်းပႃႈ ။ တၢင်းၵႃ ၼိူၼ်လိုဝ်တုဝ်သၢင်ၽဝ်ထိုၼ်ႁုပ်
ၼံ ၼႃႈ ၶိူး ၼႂ်း သိင်ယဝ်ႉ ။ တၢင်းၵႃ ႁုင်ယိဝ် လၢင်းတႃ ၵႃၵိဝ်ငူ ၶဝ်တဝ်ၼုၼ်ႁုၼ်လဲးသံ
သတၢႆႈသိၼ်ၼၼ်ႉ ။ ၵႃပိၼ်တုဝ်ၼိၼ် တုဝ်ၵၼ်းလဲထၼ်ၵိုၵ်ႈၵၼ်ၼံ တွၼ်းတေႃႇၵႃတေႃႇ
ၵုပ်းၽိုင်ၼိင်းတိင်လုံသိင်ဝႃႈယဝ်ႉ ။ တေႃႇၵူႈ လိၵ်ႈပိုင်း ၵႃၸျုဝ်း ၽျတ်ႁုင်တွၼ်းပႃႈ ။ တၢင်း
ၵႃ လၢင်ၶႃႈ ၸုင်သိ လႃႈၶရိ ၵိၵ် လုလ် ၼုၵ်ႉၵရၽိၵ် ၶၢင်းသႃႈ ၶိဝ်ၶံး လိုၼၼ် ။ ၼွၵ်ႉ ၼႆ

ၶႃႈ ၼုၵ်သီၵႃႉ . ၵိင်ၼႆၵိင် ၼႂ်ႇႁုပ်ႇဝၢဝ်း ။ တၢင်းၵႂ ၼုၵ်ယုင်း ၼုၵ်ၵွၼ် ၼုၵ်ၵိင်ၶိုဝ်သိင်ၵႃႉၶမ်
လိဝ်ၵုပ်း မၵ်ႇၶဝ်ၵေႃႈယၢဝ်း ။ ၽိုဝ်ႈၵေႃႈလိတ်းပိုင်ၵၢၸူပ်းမၢင်းလွင်း ၶိုဝ်းသိင်ၽြႃးပုၵ်ႈတၢႆးဝၼ်း ။ ပိင်ၵေႃႈၼႆႉ
ၵိုၼ်းၵွၵ်ႈတႃႇၼႂ်ႈႁုၵ်ႉ ၸုၵ်ႉၼႆႉ တၢဝ်သၢင်ထၢဝ်လီယၢင်ၸူတုၵ်ႈယၢဝ်း ။ ၵေႃႈၵၢၼ်သႃႇၵိုဝ်လိုဝ်ၵၢၼ်သတ်း
ႁုၼ်းလေႃး ။ ၼၢင်းၵၢၼ်ၵွၵ်ႈၼႂ်ႈၼႆႉ တၢဝ်ႁုၵ်ႉၵၢင်ၶုၼ်သၢင်လူပိင်းယူႉၵဝ်ၶုၼ်းသတ်းယိုင်ဝႆႉယၢဝ်း ။ ၼႆႉၵႃး
ဝၢၵၢၼ် ဝၶၢင်ၵွၵ်းၶိင်း ၸိုၼ်ၸူပ်းႁုၼ်းၵွႆးယူ ။ ၵၢင်ဝၢၶဝ်ၼႆႉပိၼ်ႁူယူၸၢဝ်ၼွၵ်ႉသႃသၢၼႃၵေႃႈၶဝ်ၵႃႉ
ၶဝ် သႃႇသူ ၽြႃး ပြႃး လေႃး - ႁုလ်းၵႃ ယုမ်ႇလုၵ်ႉ မိၵ်ႉသႃ တိၵ်ႉထိ ၽွပ်ႉ ၶႃ သၢၵ်ႈဝၵူႉလိုဝ်သတ်းပေႃးလူလႆ
ယၢဝ်း ။ ၵႃႈႁုၼ်ႉလိုဝ်ၸွႆႇၼႂ်ႈ ၸွင်း ပေႃးဝ ပိၼ်တုၵ်ႉ ၶိင်း ၵိုင်ႉ ငိင်းငိင်း ၸွင်းၸွင်း တိုၵ်းၵွႆး ၵျႃႉၵၢဝ်တႃႇ ၶိင်းသိင်ၼၼ်ႉ
ယၢဝ်း ။ ပိၵ်ႇဝ ၶိၼ်ယၼ်ၽြႃး ၶေႃးၶိုင်း ၵေႃႈၵေႃႈ ၶိင်းၶဝ် ၵႃႈႁုၼ် ၼၢင်း လိင်ၶဝ်ဝႆႉ ယၢဝ်း ။ ၵၢင်ဝ

ၶဝ်ၼႆႉ ပိၼ်တၢင်းၸူပ်း ပေႃးတတ်ႉ တတ်ႉၵိုတ်ႉၵိုတ်ႉ မၶ်ၵိင်ပုၵ်ႈထထၢမ် သၢင်ၶႃ ၸတႃႇၼ ၵႃႈၶဝ်ၼႂ်ႈ
ၸုင် ၽြႃး ပြႃး လေႃး ။ ၼႆႉၵေႃႈပေႃးဝ လုမ်ႉထုၼ် ပၵ်ႉၼိုင်သိင်ၶဝ် ပေႃးယူ ၵိုင်းၵိုင်း ပိုင်းၼၼ်ႉၽိုင်
တွႆႇ ၽွၵ်ႉၼႂ်ႈႁုၼ်းၼၼ်ႉ - ယႃႈၼၼ် ၶိင်းသၢင်ၵၢင်တၵ်း ၼိုဝ်ႈ ယိပ် ၶုၼ်ၽဝ် သႃ မုလ်း မေႃးတုလ်း ၸေႃပိင်း
လူတၵ်းၼ ၼၼ်းလၵ်ႉဝၼႆႉ ။ ဝေႃးၼႆႉ ႁပိၼ်ၵၸူပ်းသတ်း ၶိင်းလႆထၼ်ပိုင်ၵၢၼ်ၶႂ်ယၢၼ်
ႁုး ႁၵ်ႉႁူ ။ သၢင်ယၢင်း ဝၼၢင်ၼႆႉ ၵွႆ လုပ် တၵ်းၼ ၵိုၼ်းလူ ၼႃႇလေႃး ။ လိုင်ၸၢင်တၵ်းထုပ်တၵ်းလူး
တိုဝ်တုဝ်ၵိုဝ် ၶိင်းသိင်း - ယႃႈၼၼ်ႉ လၵ်းလီပင်တႃး ၶၼ်ၶိင် ၸွင်ပိၼ်ၵုမ်း လဝ်ၽွၵ်ႉ ။ ဝၵႃ
သၢင်ၵိုဝ်း သၢင်ၼွၵ်ႈ လၵ်းပွႆး ၼလၵ်း ၵၢင်လႆ တူၶ တၢင်းသိင် ႁုဝ်လိဝ်း လႆလိဝ်းၵွၵ်ႈ ၸၼ်ပိင်း
ၼႆၼ ။ ပင်တႃး ဝၼၢင်ၼႆႉ ပၵ်ႉ လတ် ၵုမ်ႈၵွၵ်ႈ သိင်ၽဝ်လေႃး - သီတေႃ မၼ်ႈပေႃး ဝိၼ် ၸွင်ႁုၵ်ႉ

ၼႂ်း ၵူ ပိုင်ၵႄ တိတ်ႁွၼ်ဝႄယၢဝ်။ ယႆးဢၼ်ၶိင်းသင်ယိင်းလူယုၵ်ၶူၼ်ၶႂ်းၼေလၢၵ်ဝႄလေ။ ၼိုဝ်ဢၼ် ၵုပိၼ်သတ္တဝါ လိုၼၵွၵ်ၼၵ်ၼိုမၼ်းဢၼ်ဢေႃ။ သင်ဢေႃယႆၼေင်တိရိၵ်သၼ်ၵူယိုင်ယိင်းသူ တႃလူလေႃး။ တိတေႃၽွႆးဢၵ်ၶူၼ်ၼႄ ယိင်းၼၼ်းၼိုဝ်းလူးထုၵ်ၶေႃးပူၵိင်ၵွင်ဝႄယၢဝ်။ ယႆးဢၼ် ၶိင်းသင်ယိင်းလူယုၵ်ၶူၼ်ၶႂ်းၼေဢၵ်ဝႄလေ။ ၼိုဝ်ဢၼ်ၵုပိၼ်သတ္တဝါ လိုၼၵွၵ်ၼၵ်ၼိုမၼ်း ဢၼ်ဢေႃ။ သင်ဢေႃယႆၼေင်တိရိၵ်သၼ်ၵူယိုင်ယိင်းသူတႃလူလေႃး။ တိတေႃၽွႆးလၵ်းၶူၼ် ၼႄယိင်းၼၼ်းၼိုဝ်းလူးထုၵ်းၶေႃးပူၵိင်ၵွင်ဝႄဢေႃ။ ယႆးဢၼ်းၶိင်းသိင်တုၵ်းလိုလူလႃးလဲးလိၼ် ၵဝ်ပူမေႃးၵျပ်။ သင်လင်ထွတ်ၵဝ်လိင်လိတ်ၵျူလုၵ်ၶိုဝ် ၵျင်လွယ်သွင်ၵွင်းဝႃႈ။ ၵဝ်မေႃးယိတ်သို သွင်ၼႄသွင်ပႃၵျိုပိၼ်မၵ်တႃပူလေႃး။ မၼ်းလင်ပႄပႄၶူင်ၶူင်ၼိုဝ်းၵျၼွင်း

ဝိုၼ်းၵျေႃယိင်းလူတိ သင်မၼ်းယၢဝ်။ ပိုဝ်ဢႆၵျွႆးၼိုဝ်းယႆးဢၼ်လဝ်ၶုၼ်သင်ၶိင်ပူး ၵျၼ်ၵျွတ် လင်ဢႆၵျွႆးဢိပ်ၵွၵ်ပိၼ်ၵၢင်ၼွင်ၵွင်ၼွင်လပႃးယူမိးမေႃး။ ဢင်ဢႆၼိင်ဢွင်ၵႆၼေပိၼ်မေႃးယၢဝ်။ ဢႆလေႃးၵိလ်လၵ်ပိုၼ်းၼိုင်းလိၼ်ပျူၵျူးလတ်ၵျဲဢၼ်ယၢဝ်။ ဢႆလေႃးယႃဢၼ်ၵုပိၼ်သိလ်တုဝ်သတ် မိင်းဢိုဝ်လွႆဢိုးၼွင်းသတ္တဝါ။ ၼိုဢေႃၵွၵ်ပႄယူဝင်ထိုၼ်လိုင်ၼၵူတိၵံၵျိုၵ်ဝါသဢၼၼိုင် မၼ်းတေႃၵုရၢး။ ဢႆလေႃးလတ်လုၵ်ၵုၼ်းယူပိုၼ်ၼိုင်းလဝ်တိပႃလိၼ်လႃးလေႃး။ ယႆးဢၼ် ၼိုဝ်းသင်ၼိုဝ်းၵုၼ်းတင်းဢႆၵဝ်ၵၼ်ပိၼ်ၼဝ်ပိၼ်ၶေႃးလင်လိးပွႃးၵွၵ်ၼေဝႄဢေႃး။ တၵ်းဝါ ၵၢၵျူဝ်းၵုၼ်းသတ်း သတ်းၵုၼ်းသံပိုင်ယၢၼ်ၵူးဢံၶိင်းသင်တဝ်ၵုၵ်။ ၶဝ်ၵေႃၼေပႄ ယူဝင်လွႆထိုၼ် ၼဝ်ဝေႃပုၼ်ၵျင်ၼိုၵ်ၵုံၵၢင်ၵေႃတုၵ်ၵျႃထုင်ၵျႃပိင်းဝေႃၵိုလ်း။ တၵ်းဝါၵုၼ်းယူပိုတ်ပၵ်လိုဝ်

ၵႂၢၼ်ၶၢဝ်ၶပ်ၸဝ်ႈၶဝ်ၵၼ်ယူႇၶေႃပိူင်ႈယၢဝ်ႉ ။ ၶေင်းမျူဝ်းၵွၺ်ၸမ်းၼိူဝ်လွၼ်ႈၵွၼ်သုင်လွၼ်ႈၵွၼ်ႈ ပၢႆးတုၺ်းၵၢၼ်ၵႃ
ပိင်းၵျို ၶိုဝ်ၵ်လုင်ၶေႃ ။ ၶေင်းမျူဝ်းၵွၺ်ၵဝ်တၢၼ်းၵၢၼ်ပိင်းယၢၼ်းၶိုတ်ၵၼ်ၶိုတ်ၼႃးၵိုၺ်ၶေႃၶွင်းၼႃးပဵၼ်ႃ ။
ၶေင်လိုဝ်းၵျိုၶိုဝ်ၵ်တီၵတ်းလင်ၶျိုးသုလွၼ်ႈပုၺ်ပုသင်ၵၢံၵၢင်လွၺ်ပုလံၼံလံၼႃးဝ်ယၢဝ်ႉ ။ ထုၼၼ်တၢၼ်း
ၵုလံမူတီပုတီယူႇၶၼ်ၵုၼ်းသင်တိုင်းတုသံၵျိုင်ၼ ။ ယံးၼၼ်ၼင်ၶေႃၼင်ၵျိူင်းၵွလံလိုဝ်တွၼ်း
ၶပ်သွၼ်တိၵ်လွတ်တီဝ်ယၢဝ်ႉ ။ ၵုလိုးယင်းၵမျူဝ်းၵုၼ်းၶဝ်းၶိုၼ်ၵၼ်ၶပ်လင်ၵျိူၼ်ပိုၵ်ၵျူ ။ ပဲၶိုး
ၵူၵၼ်တၢၵ်းၶေႃးပိၼ်လဝ်ဝဝ်ၶၵပိုင်ၶဝ်ၵျုၵျူၼိုဝ်ၶိုင်းၵုလုးၶေႃ ။ ၵၼ်ဝုၶိုဝ်းဝဝ်ၶေႃလဝ်
ပၸဝ်ႈသၵိုတ်ၵဝ်ၵၵိုတ်ၶီလင်ၵင်လွင်ပုၵ်လံထီးသိင်ၶေႃး ။ တင်းၵုၶီသင်သိၵျူးပဲၶီးပုင်ၶျူး
ၼိုဝ်းၶုၼ်ၶိုးၶုၼ်ၼိုဝ်ၵုၼ်းၶေႃသင်တိင်ပဲၵေႃပဲတင်သေႃလဝ်လုင်ၶေႃ ။ ၵူးလဲၶေလုၵ်ၼိုဝ်း

ၶီ ၼိုဝ်းသင်ၼိုဝ်းၵုၼ်းၵုၼ်ၵင်ဝ်းၶဲးၼဲးၵျိုၼ်လိၼ်ၶိုင်းသတ်သိၼ်ၶိုဝ်းၶိုင်းၵလင်းလိတ်းလဲးယင်ပုၵ်
ပေ ။ ၼင်ၼဲၶလုၵ်ၶူလီၶူလီ လၸဝ်ၵံၶု ၶၵျုပူတိၵ်လိၼ်ၵိၵ်ၼံၵေႃတင်သၵ်သေႃပိၼ်ၶေႃး
လေး ။ လိုၵေႃလွၼ်းလုၵ်ၵလုဝ်ၸဝ်ႈမျူတ်ၶၼ်လတ်ပၵ်ဝုၵုလဲလဝ်ငိုၼ်ဝေတုၼ်ပိုင်ၵင်းသိုဝ်
ၼဲ ။ လင်တၢၵ်းတိုၵ်းတင်းၶိုင်းၶဝ်းလၵျေးၼိုဝ်ၶေႃၵျုၼ်းတေႃးၶေႃၶိုင်းပိုင်းၶေၵိင်းၶၼ်းၵူး
ပိၼ်ၶေႃးယိုင်လူၵၼ်ပြုးယုပိလုလုဝ်ထုတ်ၼုၵ်ပိၼ်ပုၵ်ၶိုၼ်လိၵ်းလူၶေႃ ။ ပိုဝ်ၼဲၶဝ်း
လင်ယိုင်းလူၵျုးၵူး တုလိုးလူးၵျုံးၵျိုးၶိုးၶေႃးၵီလိုၶေႃလွၼ်ႈၵွၼ်းပူးယၵ်တုလူးၶုင်ၶျေႃ ။ ၼင်း
ၵၼ်ၶိုးဝင်ၶူလၵေႃးၵ သတ်တုၼံပုဝ်ၶိုၼ်ၵျုဝ်သၵ္ဂၵိုတ်ၶုင်လိၼ်လိင်ၵုသုဘၼ
ဝင်သိုၵ်ၵွၵ်တိုၵ်ပြုတေႃၶိုင်းသိၼ်ပိၶံးၶေႃးယၢဝ်ႉ ။ ပိုဝ်ၼဲၵၢံၵွဲၶင်ၶဝ်းၵုပ်ၵပ်ၶပ်

ဝ၊ ၶေ့ၼိ ဢၼ်းႁွၵ်ႇ လတ်ပုၵ်ႈၵျတ်ၵူႉၵျၢၼ်ၽေႃလွ်ၵၵ်ႉၵုၵျႃး ။ ပေႈဝ၊ ၵၢံလ်ႇ တ၊ၵျၢၼ်ယိုင်းတွႆးၶႂ်ႈၽႆ ပြႃႉ ၼိူဝ်းၶေႃးလိၵ်ႈရိုင်ဢၼ်ႈသူး ၵျပ်းၵူး ထင်ပိုင်လွႆၽႆၼိၶေၼ်းယၢဝ်ႉ ။ တ၊ဢၼ်ႇ ၵိူဝ်းဝ၊ ပြႃႉ ၶၢမ်းၵျပ်ႇတၢပ်ၶျ ယိုင်းတၢံး ၼိဝ်းထၢံးလိၵ်ႈ လွႆၽေႃးလွႆ လိတ်ႈပိၼ်တဝ်းၶျသူ ။ ၵၢံးဢၼ်ႇ တုၵ်ႇလင်ၵၢၼ်ၶၢမ်းဢိထိလေဝ်ယၢံထၢံၶေ ၵိၵ်ႇၶၵျ ၶေပတ်းလင်ၵျပုင်ဝင်းဢၼ် ။ ဢင်ၵၢၼ်ၶဝ်လူၵျၢၵ်ႇၵၼ်ၶျလ၊တိၵိၵ်ႇၵီတေႃၵေႃလိၵ်ႈၽေႃ လိူဝ်းၵိၵ်ႇဢမ်ႇ လုပ်ယိုင်တေႃလိုင်ၵၢံပူ တိပ၊ၵုၼ်မုဝ်ၶေႃး ။ လိၵၢၼ်ၵုဝ်းပႃး ၶုၼ်သင်လိုၵ်ၵင်ၶုင်း လဢၼ်းၵၢၶၼ်းသိပ်းရိုင်ၽွံ တ၊လၢံးပူးတုလျႅ ၵူးၵုၼ်ၶူး တွၵ်ပိၼ်တုဝ်ၽေလိၵ်ႈ သင်တွၵ်တၢၼ်း သိၵ်ဝ်ယၢဝ် ။ ၵၢံးဢၼ်ႇ ပိလိူဝ်းၵၢၼ်ၵျပ်တုဝ်ၶျၵ၊ၶျႃးပြႃႉ လိသိုၼ်းငိုၼ်ပိုၼ်းၵွၼ်ၵၢံၶျ-တေႃ ဢၼ် တုၵ်တိ ၶွတ်ယွတ်လွတ်တုဝ်ၶေႃင်ပ်လိၵ်ႈလဝ်ပထေ ပုၵ်ႇဢိုင်ၵျထ၊ၵိုတ်ဢိုဝ်ယိၼ်

ၶျူးၵွၼ်တ၊ ၶုၼ်ၵၢၵျႃး မုၼ်ဢေႃး ။ သ၊တူ - သ၊တူ သ၊တူ - ၶျႃႉ ။
တွၼ်ၵၢၼ်ၶၢၼ်းဢိုင် သုတ်းယၢဝ်ယၢဝ် ။

ဢၼ်ၽေႃးတၢံးၵျေႃတၢံးတ၊ တုဝ်ရှင်တၢံးလိုင်းၵပ်ၶိုဝ်းၶံးပုဝ၊ ။ ရှိၵၢၼ်ၵျင်ၶွႆးၶဝ်ၼိုင် ၵ၊ထပရိၵ်(ၶလျ) သတ်သိယိုင်ပုဝ်ပေႃၵင်မွႆးလူၵွၼ် ။ ၵိၵ်လူၵ် ၶျူလျ်ဂ ရွၵ်ၵွင်ဢတ် ထုတ်ၵဝ်ၶေၵ်လိဝ်းလပ်ၶွႆဝိဢေႃး ။ ဢိုဝ်လင်သင်သဝ်းၵၢၼ်းၶိး လုင်တုင်းထိးရုၵ်ၵုင်ဝယၢဝ် ။

လီလူႉ သိင်ၶၢၼ် သိင်ဢင်း ၵိူဝ်ႇ ၽႃ ၸီး ၶႂ်ႈ ၼီ ။ ၵိုင်ၵၢၼ် ၼိုင်ၼႅဝ်ႉ လုမ်း ၵိုတ်ႉ ၵၢၼ် ၸိုင်ႈ ၽုတ်ႉ ၶီ ၵွင်ၵင် ၸေး ။ ၶဝ်ၵေႃႉ ၶဝ်တေ ဝႆႉ ၵႃႈ လုၵ်ႈ ပဝ်ႇ တၢၼ်း ႁၢ ၽဵၼ်ႈ ၸႂ် ပုၼ်ႈ သပ်ႉပေႃး ၶႂၢင်း ၶိူဝ်း လူဝ်ႇ ဢေႃႈ ။ ၶဝ်လူ ယိူး ဢၼ် လိူဝ်ၵေႃႈ ၵင် လႅၼ်ႈ ပူႉ ႁွၵ်း တူၺ်ႉ ပၢႆး ၽၢႆ ပိူၼ်ႈ လႅဝ်ႉ ဢၼ် ဢေႃႈ ။ ယိူး ဢၼ် ယၢင်း ၼီး ၼေႃႈ ႁၢင်သိၼ်း ၵိုၵ်း ၵၢၼ် ဝႃႈ ၶဝ် တိုင် တၢင်းပွင်း ။ ၼၢင်း ယၢင်း ႁူဝ်ၸိင် ၶဵင်ၶႃ ၼၢမ်း ၵေႃ ပိုင်ႈ သွၼ် လိၵ်ႈ ဝၼ်း ။ ၵႂၢမ်း လုၵ်ႈ ၸၢင် ၼၢင်း ပၢၵ်ႇ လႃႇ ဝ သီ ထဵၵ် သိင် လုင် ဢေႃႈ ။ တၢင်း ၵၢ ၵႃ ႁူး သိၼ် ပိုင် ၼီး ၶႃး ဝႆႉ ၶဝ် ပုင် ၽၢႆ ႁူ ၼၢၼ်း ။ ဢၼ် လေး တၢင်း ၵၢ လိူဝ် ၵင် ၸိုင် ႁၢၼ် ၶၼ်း တီး ပႃ ။ ၵိူဝ်း လႅၵ်ႈ ႁၢၼ်း ၽိူၼ် ယၢမ်း ၸေႃး ၵင် ဢၼ် ၼေ တၢင် ဝၼ်း တီႈ မိူင်း တေႃႇ ယၢဝ်ႉ ။ ၵႂႃႇ ၵႃ ၼီး ၸိုၼ် ငဝ်း လႅဝ် ၶဝ် ၽိုင် ၵေႃ ႁ ၵႃ လႆ ထၢၼ် ၸေး ။ ယၢင်း ပိူၼ် ႁၢၼ်း သဝ်း လႆ လႆ ၸဝ်ႈ ၶိုၼ်း ၼႃႈ မိူင်း ၵၢၼ် သိင် သိင် ဝႃႈ ။ ဢၼ် လေး ၶဝ် ယၢင်း ၵွၼ် ၵၢၼ် ဝၼ်း ဝၼ်း

ၼိုၼ်း ၼိုၼ်း တိုင် ဝၼ်း ၽီ သိုဝ် လၢတ်ႈ ဢၼ် ယၢဝ်ႉ ။ ၶိုၼ်း ၵေႃ ၽႂ်ႈ လႆ လႅဝ် ပိုင် ၵေႃ သွင် ၽ ယႃႉ သတ်း ပိူၼ် ၵိုၼ်း လူ လေး ။ ၼိုဝ် ဢၼ် ၸင် ၶဝ် ပၢၵ်ႇ လႃ ဝ သီ ထဵၵ် သိင် လုင် ဢၼ် ။ ၵင် ၽေ ၶူင်း ၵူႈ ဢင်ၵင် ပုင် တိုင် လၢတ်ႈ ဢၼ် လေး ။ ဝႃႈ တီႈ ၶၢၼ် ႁၢၼ် ၽႂ်ႈ ၼိုင်း ထဵၵ် လေး ပႃး လင် ဢၼ် ဢေႃႈ ။ တေ ဢၼ် ၸၢပ်ႈ လၵ်ႉ လီ ယၢင် တိုင် ပင် ၶၢၼ် ၵူႈ ၶ ထိူင်ၵၢၼ် လေး ။ ဢင် ၼိုဝ် တၢၵ်ႈ လႆ ၵႃ ထွတ်ႈ ယွတ်ႈ ၶ ၽ ပ လႅင်း ထီး သိင် ယၢဝ်ႉ ။ ၶဝ် ယၢင်း ၵူ ၵၢၼ် လီး ဝုလႃး ယိင်း တုလႃး ၽွၵ် လိုၵ်ႈ ၵၢၼ် တိုင် လၢတ်ႈ လုင် ယၢဝ်ႉ ။ ယိူး ဢၼ် ပေႃး ၵၢၼ် လီး ဝုလႃး ယိင်း တုလႃး ၽွၵ် လိုၵ်ႈ ၵၢၼ် ၵႃၽိူဝ် ။ ၵႂၢမ်း ၼီး လိၵ်ႈ လႆ ၽွၵ် တၢင်း ၶေ ၵူႈ ၽိူဝ် ၵွႆး ၵၢၼ် လေး ။ ၼိုဝ် ဢၼ် ၶဝ် ၸင် ဝႃႈ ၵႆ ယူ ၵူႈ ၵၢၼ် ၽူ ၶုၼ် ၵေႃ ဝၼ် သေႃ ႁၢၼ်း ၸေး လေး ။ ၵိပ်ႉ ၵၢၼ် သၼ် ၶဝ် ယေႃ ၼိုၼ်း ဝၵ်ႉ တီ ၸူး ႁုပ်ႉ ၵႃင် လူ တႃႉ ။ ပေႃး ၼီး သံ ၽိုၼ် ႁူင် ၶႂၢၼ်း သတ်း ဝႃႈ လုင် သုတ်ႉ ။

ၽိုဝ်ႇဢွၼ်ႇ သီထဝ်ႈ ၶေႃႈ လဝ်တိုင်ၼၼ်ႉ ယေႃႇၵေႃႈ ယေႃႇၸႃႉ လၢတ်ႈၶေႃႈယႃ ႁႂ်းလုပ်ၼုတ်ႈ ၼုတ်ႈၵိုၵ်ႉၵိုင်း ၵၢၼ်ယဝ်ႉ။
ၶႂၢၼ်ႇ သီလိူင် သီပႃ သီၼႄ ၸႂ်ႁၢၼ်ၵဝ်ႇ လပ်ႉၵၢၼ်လႄႈ။ ႁဝ်းၽိုင်ႈ ပဵၼ်ၵၢၼ်ႈ ၵၢၼ်ပႃး ၶိုတ်း ပျႃႉ လိူၼ်ၶင်း ၵၢၼ်
ၼုၵ်ႉ တၢင်ႇ ပဵၼ်ယဝ်ႉ။ လၢင်တၢၵ်း ပေႃး ၵၢဝ်ႇ ၽိုၼ်ႉ ႁွႆႈ ၶူၼ်း ပႂ်ႉ ၸိူဝ်း ၵိူဝ်ႉ တိၼ် သီ ႁဵၵ်ႈ ႁူမ်ႈ လူင်ၶိုၼ်။ ႁိမ်း လူၵ်ႉ
ၶဝ် တီႈ ၶွၵ်ႇယႃ တိုၵ်ႉ ႁုတ်ႉ ၽီႇ ယူႇ ၼုၵ်ႈ လွႆ ၶဵ ပျႃႉ လူတႃ။ ၵေႃႉဢၼ် တူၶႃ ၼူလႂ် လဝ် ထွတ်ႇ လဝ်ၵျၢတ်ႇ
ပိုင်ၼင် ႁၢၼ် ပျဝ်ႉ သတ်း ထီႇ ၼႂ်ႉ ၵေႃႉၶမ်း။ ၶိုၼ်း ႁဵုတ်း သိုၵ်း ၽီ လူင်း ၶိုၼ်း ၾၢၼ်ႉ ပၼ် ၵၢၼ်ႁူၺ်း ၶွၵ်ႇ ပုၼ်ၵႂၢမ်း
ဢၼ်ၼိုၵ်ႉ လုၵ်ႉ လုၵ်ႉတႃ။ ၵႃးဢၼ် ၶေႃႈလူင် ၶိုဝ်း ၶိုဝ်း ၵိူဝ်ႈ သိုဝ်း ယုၵ်ႉ ၽိုၼ် တဵမ်း ယွင်ႈ တၢင်း။ ၽိုဝ်ႇဢွၼ် ၽီ ၵၢင်
လူင်းၶႃႈ ၼၼ်ပိုၼ်ၵဵဝ်ႇ ၼူ ၸိုင် သိူဝ် ထၢင်ႈ ၶိုၼ်ၶႃႈလႄႈ။ လုၵ်ႉ တမ်ႈ ပိုင်ႈ ႁႅၼ်း ၼႄ လႄတ်ႈ တူပ်း ပိၵ်ႉ လိပ်
ၶိုၼ် ၵျၢင် သမ် ၶႃႈလႄႈ။ ယႃးဢၼ် ၶႃး လပ်း ၸိုဝ်ႉ ႁၢၼ်း ၶၢမ်း သိင် ႁႅင်း ၶဵ ပျႃႉ ၽွၵ်ႈ ၶေႃႈၸဝ်ႈ။ တုဝ်

လီလုၵ်ႉၶမ်း ယႃးဢၼ် လုၵ်ႉ တမ်း တိၼ် လိဝ် ယုၵ်ႉ တိၼ် ယေႃး ၶုတ်း ယွင်။ သိူင်ၼင် လိူင် ပွႆး ဢုၵ်ႉ တူ
ႁွင်ႉ ပၵ်ႉ ဝႃ သမ် ပွၵ်ႈ လၢင် ပွင် ႁုၵ်ႉ ၵူ ႁုၵ်ႉ ၵူ မႃး။ ၽိုဝ်ႇဢွၼ် ပိုၼ် ၵေႃႉ ယိူင်း ယဝ်ႉ လႆ လိူင် ၵိုဝ်း
သူင် လိုဝ် သိုဝ်း လႄႈ။ လၢင် သမ် လူင်း ၶေႃး သၵ်ႉ ၵိၼ် သၢၼ် ၶဝ် သမ် ၵႃး ၵိၼ် ၶိၼ် ၶိုဝ်း သုတ်း ပဵၼ်ယဝ်ႉ။
ယႃးဢၼ် ႁၢၼ်း ၶိုင်း တၢင်း လႆ ယွၼ်း ထမ် ၶေႃႈလူင် ႁူလႂ် တီႈ ၵၢင် ၵိုဝ်း တၢင်း သီ။ ဝႃ ၵႃ ၶႃ ဝဵတ်း
လႆ တၢင်း လဝ် ပိုင် ၸွမ် သူင်ၼ ပျဵတ်ႉ သတ်း သိင် လီ တိုဝ်း ၼိုင်း ၽိုဝ်ႇ ဢဝ်။ ၶိုဝ်ႇ ဢွၼ် ၶေႃႈ လူင်
ဢၼ်ၵေႃႉ ပၵ်ႉ ဝႃ ၵမ်း ဢၼ် လႆ ပဝ်ႇ လႆ ပဝ်ႇ ႁုလ်း ၵႃ ၵႃ သၵ်ႉ ၵိၼ် လဝ် ၶဝ် ၵီ သဝ်း ႁိုင် ၾိုး။
ၶၢၼ်း ၶုၼ် ၵိၼ် ၶိုင်း သမ် ပီ လေႃး လေႃး ၵမ် တၢၼ် ထိုင် သီ ႁႃ ႁုလ်း ၼႄ။ ၵၢၼ် ဝႃ သိင် ၶၼ် လုၵ်ႉ
သိင် ႁုၵ်ႉ ၵူ ႁုၵ်ႉ ၵူ ထုင်း ၵိုဝ်း ဝႃ ၶုၼ် လူး သၢင်ႁူင်။ ၶၢၼ်း လဝ် ၶိူဝ်း တမ် ဝႃ တိင် သႃ ပိုင် ၸေႃ ႁေႃ

ၵွင်ၶိုၼ်းၽိူဝ်ႈ ။ တေႃႇၼၼ်ႉ ႁဝ်းလၵ်း ပွင်ၵၢဝ်ႇ လၢတ်ႈၶိုၼ်း ၸဝ်ႈ ၵွင်လိၵ်ႈ ၶင်လႄႈ ။ မိူဝ်ႈ ယွၼ်း မၼ်းၶၢမ်
ဢိူဝ်ႈ ၽၢမ် သိၵျႃး တၢၵ်း ပွႆး ပၢၼ်ၼႆႉ ၵူၼ်းၶိုၼ်ႈ ၵၢင်ပိၼ် ၵဝ်ႁဝ်း ယၢဝ်ႉ ။ တၢင်းႁူ ၶၢမ်ယူႉ ၶၢမ်ယႂ်ႇ ၶႅ သင် လၢၼ်ၽိူ ၵျူဝ်းတၢၼ်း
ၵိုဝ်ၽၢၼ်း ၵိင်လိတ်ႉၵၼ်း ။ ဢၼ်ၵၢၼ် ဢမ်ႇၵဵဝ်း တပွင်ႁႃ တၢၵ်းႁွင်ၵွင် လေႃၵိုင်ၽ ၶုၵ်ၵူၼ်းလႂ်ၶူင် မိူဝ်းၸိုင်
လိုဝ်ႈ ယၢဝ်ႉ ။ ၵၢၼ် ဢင် ၽုၵ်ႈ တုပ်ႉ ပိၵ် ဢိၼ် လိၵ်ႈလိပ်း သုမ်ႇ ထႃ ၶိုၼ်း မိူဝ်း ၼၼ်ႉ ။ သင် တၢၵ်း လွႆးၵၢဝ် ၵူႈ ၶၼ်
ၵေႃ ၼၢၼ်း ၸေး ဝၼ်း ယိုၼ်း လိၵ်ႉ ၵိုၵ်း ၵူ ၼုၵ် လႆ ၵိုဝ်း ႁဝ် ၶွပ် လုင် ဢေႃ ။ တေႃႇၼႆ ႁဝ်း လၵ်း လုင်း ထိုင်
ၶုၼ်း လိၼ် ဢၵ်ႈ ပၼ်း ၼႃႉ လင် ၽိၵ်း လုင် ၵေႃ ဢိုင် ဢၼ်ႉ ။ ႁိုၼ်း ၶိုၼ် ႁွတ် လုမ် ပုတ်ႉ တီႉ ပ ပိင် ႁႃ ၽွမ်ႉ သိင်
ႁုမ်း ၵွ ပွင် ၶိၼ် ၶဝ် လိၵ်ႈ ၶဝ် တွင်ႉ ယၢဝ်ႉ ။ ၸေႃ ထဝ် ဢၵေႃ ဝႃ ဢင် ၽွၵ်ႇ ပိုၼ် ႁုၼ်း ၶိုၼ် လႄ ထၼ်
လႄႈ ။ ပိုမ်း ဢၼ် လိ ၶုၼ် လိ ဢင်း ၵုမ်း ဢိ ၼိုဝ် တွၼ်း ၶွၼ်း ၶဝ်း ႁၼ် ၼၼ်း ႁၼ် မွင်း ႁၢၼ် ႁၢင် လဝ် ဢၼ် ယၢဝ်ႉ ။

ဢဝ် လႄႈ ပေႃး ထိုင် လိုၼ် ဝၼ်း ငိူင်း ၽုမ်ႇ တ ပိုမ်း ၵႃ ။ မိူဝ် ဢၼ် ၼေ ထဝ် ဢၵေႃ ၵွၼ် ၵၢဝ် ႁုၼ်း မိုၼ်
ႁူ ႁွတ် ၼေႃ ႁုင် ဢမ် သုမ်ႇ ၼုၵ် တရ ထိုင် ၵိုဝ်း ဝႆႉ ယၢဝ်ႉ ။ လင် တၢၵ်း ပုၵ် ငိုတ် လိုမ်း ၼေ ထႃ ၵွင် ဢၵ်ႉ
ၵုၵ်ႉ ယၢဝ်ႉ ။ လၼ် သင် ၽွင်း လုင် ပိၼ် ႁုင် ဝုႉ ပိုၼ်း ဢိၵ် ၵိလ် ၵိုဝ်း ငိုင် ပၵ် ဝႆႉ ဢေႃ ။ ယုမ်း ဢၼ် ၶုၼ်
ၽႆ ၽွင်း လုင်း ထိုင် ၶုၼ် လီ ဢၵၢ ဝ လုင် ဢ ။ ယၢင်း မိုဝ်း ၶိုၼ် လဝ် လဝ်ႉ ယိုင် ႁၢမ် မိုင်း ငိုၵ်
တထရ လ ပၢၼ် ငိၼ်း လုင် ဢေႃ ။ ႁ ဢင် ၽိုဝ် လ လဝ် ထွတ် လဝ် ၼျတ် ႁၢမ် လဝ် ၼျတ်ရ
လ ၵေႃ ၶိမ်း ဢၼ် ။ ပုမ်း ဢၼ် ၶုၼ် ႁိုင် ဢၵ် လုမ်း ဢိ လိုဝ် တွၼ်း ပွ ယိုင် ၵုမ်း ႁူ ယိုင် ဢၼ် ယၢဝ်ႉ ။
လိ ၵၢၼ် ႁုဝ် လိၵ်း ႁုဝ် ၶင် ၶုၼ် လီ ဢၵ်း တေႃ ၵၢဝ် ၼေး ႁွင် ၵေႃ ။ ၵိၵ် လုလ် ႁုင် ၼမ်း
ၵေႃ ဢိုင် ယႁူ ၵေႃ ၶိမ် ၶွၼ် ဢ တင် ပွင် လေႃ မိုဝ်း လွႆး ဢၼ် ။ ဢင် ၶိုဝ် တၢၵ်း ယိမ် တတ်း

สแกนด้วย CamScanner

ဢဝ်လတ်းၼိူဝ်ၽၵ်ႇယွင်ႈၵွင်ႈၵေႃႉပေႃးၶႂ်လႄႈ ။ တၢင်းၵႃႉၸုပ်ႈလိၵ်ႈ ၸုပ်ႈၶၼ်ၸုပ်ႈတွင်း ပွင်းၵၢၼ်ၶုၼ် ၵုၼ်းၵေႃႉၵၢပ်ႇၶေႃးၵွင်ႈၵေႃႉဢူးမိူင်းဢၼ်ပိူင်လွင်ႈၵေႃႉၶွၼ်ဝႃႈယဝ်ႉ ။ ၼိုဝ်ဢၼ်သံၵျင်းလႄႈလႄႈ ဢၵႃးလၢတ်ႈသံမႄး ထၢင်ၵေႃႈ ။ ၵွၼ်ၵၢၼ်ၶိၼ်းၸုၵ်ႉၶိၼ်းၵိုၵ်ႉ ၸုတ်ႉလီၸၼ်ၵွင်ၵေႃႉတီႉမိူင်းဝႃႈယဝ်ႉ ။ ပေႃးထုၼ်းသႂ်ႇပုတ်ႉ ဢၼ်လိူဝ်ထႅင်ႈၵပ်းတၢမ်းဢၼ်ႉ ။ တၢင်းၵႃႉဢၼ်ၵႃႉၵုၼ်းမိူင်းတၢင်းလုင်ပွင်းၵၢၼ်ၵျီတ်းတၢင်းသူႉလိၵ်ႈသူႉၶၼ် ၵိၵ်ႈသူႉၶီးလွတ်ႈတုပ်ႉဝႃႈယဝ်ႉ ။ တၢမ်းၵၢင်သူႉသိင်သူႉၸိူင်းသူႉၶီး သၼ်ၵၢၼ်လုင်လၢၼ်လိပ်ႈႁွႆး လုၵ်ႈလွႆးယိုင်ပုၼ်းၽဵ သဵ်ၸၵ်း ။ ဢၼ်ၵေႃႉၶပ်ႇလၵ်ႉၵျၢပ်ႇမၢႆႇရဵၼ်ႈၵၢၼ်ၶိၵ်ႈၶိင်းၸုပ်ႈမိူဝ် ၵၢၼ်တုပ်ႉၼိပ်ႉလႆပေႃးၵုၼ်ယႂ်ႇယႂ်ႇ ၽေႃးထုၵ်ႇပိၼ်လိုၵ်ႈလိပ်ႈႁွႆးလႄႈ ။ ၼွၵ်ႈဢၼ်ႉၶွင်ၽႄႈၶွင်ယၢၼ်း ဝႃႈလိုၵ်ႈလိၵ်ႈၼွင်သူႉၶင်လႄႈ ။ ဢၼ်ၸိုဝ်ႈတၵ်ႈၽိူဝ်ၼိူင်းလွႆးသီၵျႃႉတေႃႉၶုၼ်းၵၢင်ၽုင်တိုၼ်ဢၼ်ႉယဝ်ႉ ။

ထုၼ်ႉပေႃးဝႃႈတၢင်းလုင်ပွင်းယိၵ်ႉၵျၢၼ်းတၢမ်းယဝ်ႉပီးၵီးၵွင်းၶျင် ။ လၢင်တၵ်းၼိူဝ်းၶႃႈၶဝ်တိၵ်းၽွၵ်ႇ ယႃႇတိုင်ႁွတ်ႈၽီပူၽၵူလၢႆႇလႄၶိုင်ၼိူင်းၶႃႈလဝ်ယဝ်ႉ ။ ဝႃႈၵႃႉထုၼ်ႉလွႆးၵေႃႉလွႆးတလဝ်ၽူၵ်ႈ ဢၼ်ဢၼ်ႉၽိုင်ဢၼ်ႉၵွႆးလွႆးၽီၽၼ်လုင်းပွင်းၵုလႃး ။ ဢၼ်ၸိုဝ်ႈလိုၼ်ၵၢင်ၼိူင်းၸုပ်ႈတၵ်းပွႆးလီပိၼ် ၵုင်းၵုင်းၵၢင်းၵၢင်းၵျေႃႉလေႃႉၸုင်ၵျူဢၢႆဢၼ်ႉ ။ ယႂ်းဢၼ်ၶၼ်ၽုၼ်ၶၼ်လိုၼ်းလိုၼ်းတွၼ်းလွႆးတၢင်း လုင်သူးၵွင်ၼိူဝ်ဢၼ်ႉၶႃႈႁွင်ႉတိုတ်ႉသိူဝ်ႉလိုၵ်ႈၽဵႉၶွင်ၽူးလုၼ်ႈဝႃႈယဝ်ႉ ။ ယၢင်းၼိူဝ်းၵပၼ်တုၼ်ႉၽွင် ၶုံဝိင်းၵူင်ဢၼ်ၵၢင်လိုၼ်တုင်သိၵျႃးလႄႈ ။ ယႂ်းဢၼ်လီလိုၼ်းသၼ်ၵၢၼ်ၽႃးၵၢၼ်ၶုပ်ႉလိၵ်ႈ ၶုပ်ႉၶၼ်ၶုပ်ႉၶီးတၢမ်းၵၢၼ်ၼိူဝ်ၼိူင်းလွင်ဝၼ်းပျူးၶပ်းၶပ်းဝႃႈယဝ်ႉ ။ ယႂ်းဢၼ်လႄးပူးၶွၼ်လုင် လိုၼ်းဢၼ်ႉၶိၼ်းၽႆယုင်းယုင်းၼၢႆႇၽိုဝ်ၶဝ်ဝၼ်းယွင်း ။ ၵိၵ်ႈလုလ်ၶဝ်တိၵ်းၽွၵ်ႇယႃႇတၢင်ဝင်ပၼ်

လုင်ၸိုဝ်ႈၽိူၼ်သွင်ၵိုၵ်းလုလ်းတိၼ်ငိုၼ်းတိၼ်းၶိ ၶႃႈယဝ်ႉ ။ ၵိုင်ႇၵင်ႇပၵ်ႉဢေႃႈပွႆးပုၼ်ပရိၵ်ႈသတ်ႉတဵ်ႈလတ်း
ဘဝ်ႇသွင်လွႆႈသႃႈ ။ ယႃႇဢၼ်လေႃးပႃးၶေႃလုင်ၵပ်းလွႆႈၶုဝ်ပိုၵ်ႉၶုဝ်ၶင်ယၼ်ႇသေႃႇလိုဝ်ၵင်ႇမိူင်းၵုၼ်း
ၽိပ်ႉတိုင်မိူင်းၽီၼုင်သိၵျိူႉၵေႃႇယွတ်ႈဢၼ်ၼေႃႉ ။ ယႃႇလိၵ်ႉၶဝ်ႈၵၢဝ်ႇမိုဝ်းတိုင်ၼႂ်းၵေႃႈသိၵျိူႉဝဵ
ဝင်းၸုဝ်ႉလႆႉထုႉ ။ လင်တၵ်းတိုင်လဝ်ဝုင်ႇသူႉတတ်ႉၶွၵ်ႈယွင်ၵပ်းၵူႉယွၼ်းၵူႈၼေႃး ။ ၵႃးဢၼ်ၵႃလုဝ်
သၼ်တႃတႂ်ႇၶိုင်ၽမိုင်းလိုဝ်တီပႃးၵုၼ်လၼ်းဢၼ်ႉ ။ တၵ်းပႃးၶေႃးယွၼ်းၶေႃးၵႃဝ်ၶႂ်သိုင်ၽၼ်းၶိုၼ်း
ၽီၶျပ်းၵွင်းၽွင်းလိုဝ်ၼုင်ၵုၼ်းလိၼ်ၵူႈလင်းပိုင်ၵေႃႇဢၼ်ၼေႃး ။ ယႃႇဢၼ်သိၵျိူႉၵိူဝ်းဢႆၶုဝ်သိုဝ်း
လတ်ပိၼ်တၼ်းၵပ်းၵူႉ ။ ဝႃႇတီသိထဝ်လဝ်ပူႉၶေႃသိုင်ၽမိုင်းတႂ်ႇတီပႃးၵုၼ်လၼ်းၵျိုၼ်း ။
တေႃႇဢၼ်ႉဝႃႉလၵ်းၸင်သူႉယိုၵ်ႇယိုတီပိုင်ၸႃႉသိၼူႉၶျတ်းၸၼ်တတ်ႉပေတင်ၸၼ်ၶေႃးၸိုဝ်

ၼေႃႈ ။ ဢၼ်ၵေႃႉလူႉၵူႈပိုင်ဢၼ်လိတၼ်ၶေႃးယွၼ်းၽၼ်းၶုၼ်တိုပ်းမိုင်းပိုင်ၸေႃႇလႃးဢပေတုဝ်
ၸိုဝ်ဢၼ်ႉ ။ သိၵျိူႉထိၵူႈပိုင်ဢၼ်ၶိုးၶေႃးလၵ်းပူႉၸူႉလႃးလတ်ၵူႉ ။ ဝႃႇတီလဝ်ပိုင်ၼႂ်းၵိုင်
ၸေႃႇသွင်ၽၼုင်ၵွင်ၵိုင်တႃႉၽၶိုၼ်းၼေႃႉ ။ တေႃႇဢၼ်ၶႃႉလဝ်ဢၼ်ထဝ်တင်းသိုင်ယိုလုၵ်ႉ
ပေတင်လၼ်တတ်ႉဝႃႉလႆႉထုႉၵႃးၶိုၵ်ႉငိၼ်းၼူႉ ယႃႇလိၵ်ႉတုဝ်ၶႃႉတင်းပႆႉၶေႃးယွၼ်းၶႂ်သိုင်
လၼ်ၽီသိၵျိူႉၶေင်းၵျူးၼေႃႉတုၼ်လူးယွတ်ႈလဝ်ဢၼ်ၶႃႉ ။ ထႃႉဢၼ်သိၵျိူႉလိုဝ်းဢႆၵႃးလႃး
လတ်ပႆႉလူႉလႆႉထုႉ ။ သၵ်ႉၵေႃႇၵွၼ်ယွင်တင်းလတ်းၶေႃတတ်ႉၵုၼ်းလိုၽလၼ်တႂ်ႇယၼ်း
ဢႃႉတွၼ်းၽီၼေႃး ။ သၵ်းၵေႃႇၵိုင်တႃႉဝႃႉဢၼ်ဢၼ်ၵွၵ်ႈၶေႃဝႃႉလႃႉၵူႈလူႉလေႃး ။ သိၵျိူႉလင်တၵ်း
သိုင်ၶႃႉၶုၼ်လိ ၶေင်းၵွင်းၼေႃၶုၼ်လူႉၵိူတဝ်ဝႆႉယဝ်ႉ ။ ယႃႇဢၼ်ၶုၼ်လူႉငိၼ်းၵူႈသိၵျိူႉဝႃႉ

လုင်းလူးဢိတ်လုဝ်။ ၼိုဝ်ဢၼ်ႉလဝ်လင်ၵျင်ၶိုင်ၸႄယၢၵ်းတၢင်းသႃႇ ၸိုၼ်းမျတ်ပိၵၼ်တုဝ်ၶဝ်သိင်းလေး။ ဢေႇလဝ်ၶိုၼ်ၵျွတ်ၵျေႃႇယွတ်ၵျၼ်တီႇသၢင်ၶုၼ်ယဵ်ႇသိၵျူႉယၢဝ်ႉ။ တႃႇဢၼ်ၵိၼ်းၽိုးၶၼ်သိင်ၵိုင်းၵိုင်း ၼွၵ်ဢေႇပျူးလတ်ၵျဵဝ်ႇယၢဝ်ႉ။ ဝႃႇၵျယံးဢၼ်လိုၵ်ႉၵင်ၵုၼ်းသၢဝ်ႉၵျၢံးမီး ၶုၼ်ၵိၼ်ဢိုဝ်ဢၼ်းဝင်ၵျေႃႇၵျင် ၵျွင်။ ၶဝ်လဝ်ၶုံၵၼ်ယွင်တိင်ၶုဝ်ၵဵ်ႇလတ်သိင်းၼႃႇၵျွတ်လဝ်ၵျေႃႇသူင်ပင်းၶုၼ်လေး။ ပိုဝ်ဢဵ်လၵ်းၵျဵဝ်ၼိုး လဝ်လုင်းၼိုဝ်းၵုပ်ႉလုံၵဝ်လၼ်ႉဢီပိင်ၸႄလၼ်တဵ်ႇတီပႃႇၼိုင်းၶုၼ်ဢၼ်။ ၵျဵဝ်ပိၼ်ထီးသိင်တလူင်းတုင်း ၸိၼ်ၵူႉၵျႃး ၸွူးလႃးပိၼ်လဝ်ပိၼ်လွံဢိုဝ်ၼိုင်းၸုင်းၵျိုင်းၵျေႃႇမီး ၼုၼ်ပိုင်လုံဝဵ်ႇတႃႇ။ သိၵျူးပိုင်ဢဵ်ၵျိုး ၶေႃႇသိင်းၶုၼ်ၶေင်းသၢႇလဝ်ၶံးတုၼ်တေႃဝႃႇ။ လဝ်ယၢင်းလဵ်ၶေႃလတ်သူတတ်ၵိင်တႃႇငိၼ်းပိၼ်ၶိုၵ်ဢ ၵဵ်ႇလဝ်ပေႃးတၼ်လုၵ်းၶႄၵ်ပၵ်းလွံတွတ်ၵျိုၼ်ၵျူႇၶံၶေႃႇယၢဝ်ႉ။ ပိုဝ်ၵျႃႇၵိလုၵ်လဝ်ၵံၶဝ်ၸတ်ၸၵ်

ၼူႇငၵ်ဝတိင်သႃႇလေႇလိုင်ၸီဢတ်တေႃဝႃႇၵျွံးၸႃႇလေး။ ပိုဝ်ၵျႃႇၶုၼ်လူးတုလိုးလူးတင်းလီၼိုင်း ၵင်ၵုၼ်းသၢဝ်ႇပိၼ်ၼိုၼ်ဝုဝ်းၵျူးၵိၵ်ၸူႇၶေႃႇၵံပိုင်ဢၼ်။ ပိုဝ်ဢဵ်ၵၼ်ဝႃႇတင်းလီၼိုင်းၵုၼ်းၵျိၵ်း ၵျွင်ၵျင်းသုတ်းၵျူႇ။ တၵ်းၵျဵဝ်လတ်တိၵ်းတီယူႇၸီၸုင်ၸေႃမျတ်တေႃဝႃႇၵဵ်ၵၼ်လေး။ တၵ်း ဝႃႇၵေႃလေႃႇၵုၼ်းလုံၸေႃႇၵျိၵ်းၶိုင်မျတ်လီဢႃႇတင်းၵိၼ်လေး။ တုၵ်းတႃႇၸီလီၶုင်းဢိုဝ် တႃႇၵျၼ်လဵ်ဢၼ်ၶွင်ၵိၼ်ၵုၼ်းၵျဝ်းၵဝ်ဢဝ်းဢင်ပိုင်လိၼ်ၵုံၵုဝ်ဝဵ်ဢေႃႇ။ ပိုဝ်ဢဵ်ၸီလဵ်တႃႇ ၵျၼ်ၵုၼ်းလိပ်းၵျဝ်းၵေႃတေႃဝိၼ်သိဝ်းၵံၵျိုဝ်။ ၶဝ်ပိၼ်လိုတ်လၼ်ဢႃႇဢႃႇၵျၼ်ၵျင်ၵုၼ်း လုံၸ ၵံၵိၵ်လင်ၼိုဝ်ၵုဝ်လႃးတေႃယၢဝ်ႉ။ ပိၼ်ဢင်ၵျင်ၶေင်းယွတ်ဢေႃႇၸွံလိတ်လွင်း တေႃၶုၼ်လူးဢၼ်။ သုတ်းၵျူႇသိၵျူးပုင်ၶေႃး ၵျိတ်ၶုၼ်ပိၼ်လွံၼိုင်းၵုၼ်းၵံမီးၵိုဝ်ၶသူ

လုင်ၶေႃ။ တေႃႇၼႆႉ တၢင်းဝႃႈၵဝ်ၶႃႈ လုင်းၼိုဝ်းပိၼ်လဝ်ၵဝ်လၢၼ်ပီဝၢၼ်ၵၢမ်ႈၼိုတ်ႉ လိူဝ်ယူႇလီမိူဝ်ႈၼၼ်ႉ၊
ၼိုဝ်ၼမ်သၵ်ႉၵေႃႈလႆႈ လိင်ၶဝ်ႈလတ်ႈသမ်တိင်ပိတ်ႉ ၶမ်သူၵူၼ်းမေႃယၢဝ်း။ သင်ၼမ်ၵဝ်လတ်ႈၶိုၼ်ၶုၼ်
ၶဝ်လူး ၵုလၢၵႃႈၵဝ် သိၼ်ပီ ၼိုင်းၼိုင်ႈ ၼိုဝ်းပိၼ်ၶုၼ်လမ်ၽွၼ်းလႄႈပိုင်ပိၼ်ၼၼ်ႉတႃႇ။ ၼၼ်ႉၵေႃႈသၵ်ႉ
ၵေႃႈ သမ်ပွႆး ပၢၵ်ႇဝႃႈ သင်ၼမ်ၵဝ် သိၼ်မဝ်လႆႈ ၵဝ်ၼိုၼ်ပီဝၢၼ် လၢၼ်တူၺ်းၵူၼ်းၵႂၢမ်းမေႃႈၵူႈဝၼ်း။
ၼႆၵေႃႈယၢင်းဝႃႈပႆႇၵျိၵ်ႇပႆႇၵျိၵ်ႇ တၢင်းဝႃႈၵဝ်ၼိုၼ်ၼႆႉ ယၢင်းၵျိၵ်ႇၵဝ်ၶႃႈ ၼိုဝ်းယူႇၶုၼ်းၵၢင်။ ၵဝ်လၵ်ႉၵမ်ႈ
ၼိုဝ်း ၵၼ်ၼင်းယိင်းၼႃႈ လိင်ၼိုင်းၵုၼ်း တၢင်းၵၢၼ်ၵဝ် ၶုၼ်းၶဝ်ၾၵ်ႇၵိုဝ်လင်ၼိုဝ်ပိင်ၼိုဝ်သႃႇ ပႃႇလီ
ပႃႇတိုၼ်း ပႃႇသိုမ်း ပႃႇမဝ်း ၼႃႈၼႃႈ ၵိုၵ်ႇၶမ်ႉ မိၼ်မဝ်ၼႆႉၼၼ်ႉ။ ၶုၼ်းလုၼ်းၶမ်ၼႆႉ ပႆမေႃႈယမ်းၼမ်သိၵျူႉၶိုဝ်း
သိင်သမ်ၶေႃပျူႉၵပ်းၵူႉ၊ သင်ၼင်ၼႆႉ လမ်းပေႃႈဝႃႈၵဝ် ၼိုၼ်မဝ်သူႉ ၵုလၢၵႃႈၵဝ်ၵိုင်ၼီ ပိၼ်ၾၶုပ်ၶဝ်

ၵမ်ႈယႃႈ ၼိုၵ်ႉလူးၵွၼ်တႃႇ။ သၵ်ႉၵေႃႈဝႃႈၼင်ၼႆႉ ၵေႃႈၵျင်မၼ်းလဝ်သမ်လဝ်လႆႈၾဝ်ယွၼ်းၶုင်း။ တၢင်း
ၵျႂ်ၼိုင်းၵဝ် ၼိုဝ်းပိၼ်ၵျေႃႈသိင်ၵျေႃႈၶမ်း လိၵ်းၽွမ်ၵုၼ်ၼိုင်း လမ်ၾုပ်ၵိုင်လိုင်ၾုင်ၼင်းၵမ်ႈသူဝႃႈ။ ၵၼ်ဝႃႈ
ၵဝ်ၵိုင်ပီလုင်ၼိုင်းၵုၼ်းၶိုင်းၵဝ်ပိၼ်ၶုၼ်ၵိၼ်ၼိုင်းငိၼ်ၵျိုင်မလေႃမလႃႈ၊ ၵဝ်တၢင်းငိၼ်းလၼ်ၵေႃႈၵေႃႈ
ၼုလၢတုဝ်ၾႃႈၵျုံၾႃႈသိုဝ်ၾႃႈၵွပ်ၶတ်ႉတီႇပႃႇၽွၵ်ႇလုင်လႆးလုမ်ႈၼိုင်းလုမ်ႈ မိၼ်ၶီပုမ်ၵျႃႈဝုဝ်ၵျူးၶပ်း။
မၼ်းလဝ်ဝႃႈၼင်ၼႆႉၵေႃႈ သၼ်တီႇမျႃႈၼတ်ႉပၵိၵ်ႉသတ်ႉၾီ ၶိုၼ်ပေႃႈၵုဝ်။ ပိုဝ်ၵျႃႈၾုင်ၾီတုလၢ
ၵျၼ်တၢင်းလီၼိုင်းၵုၼ်း ၵမ်ႈသိုဝ်းၼုဝ်ၾိုၼိုတ်ႉၼၼ်ႉယၢဝ်း။ သိၵျူႉငိၼ်းၵူၼ်းၶုၼ်ပူးၶေႃၼၼ်သမ်
ၵၢၼ်ပုင်မေႃႈလႆႈသႆၵူၼ်းမိင်တေႃ၊ သင်ၼမ်ပေႃႈဝႃႈၵဝ်ၵိုင်ၵမ်ႈသူၵုလၢၵႃႈၵဝ်ပၵ်ႉၼိဝၢၼ်
လၢၼ်တူၺ်းၼိုၵ်ႉၵဝ်ၼိုဝ်းပျေႃၼိုင်းၵုၼ်းယၢဝ်း။ ၼၼ်ႉၵေႃႈယၢင်းဝႃႈၵမ်ႈလႆႈ ၵမ်ႈလႆႈ လတ်းပႃႇၵျူႉသိင်

ၵႝ ၶၼ်းတေႃ သိၵျႃး ၵၢၼ်ဝႃ ၵဝ် ပၵ်ပိ ၼိူင်း တၢၵ်းပွႆး ငိၼ်းၸိူင်း လႃးလႃး မိဝ်သူဝ် ယၢဝ် ၊ မိုဝ် ၼၼ် သိၵျႃး
ငိၼ်းၵုမ်း ပိုင်ၼၼ် သမ်လႆ ၵၢၼ် လႆၼႄ ပေႃး ၼၼ် ၶိုၵ်း ပၵ်ၸိတ် ပၵ်ပိ (ၽိူဝ်) ဝႆ ၼႄ ၸဝ် ယိၼ် ၶိူဝ်
လိူဝ်ႇ ယိူဝ် ၼိုဝ်း သဝ်း တႃ ။ ၼၼ် ၵေႃ ယၢင်း ဝႃ ၵမ် ၽွမ် ၵမ်ၽွမ်ႇ ၵၢင်ၵျိုၵ် တီ တိုၵ်း ၵႃ ၵွႆၽိူ တွင်းတႃး ၶေႃး ၊
သင် ၼၼ် ၶႃ ပၵ် ဘီ ပၵ် တီ တိ လၵ်လိင် ပီ ၽိုင်း ၶွပ် တိုင်း ၵႃ ယူ သင် လုၺ် တႃ ၊ ၼၼ် ၵေႃ ၶၼ်ၺူး
ၶၼ် သိင် ၼီးၶေႃ လၵႃး ၵမ်ၵိုဝ် လူး လႆၶေႃ ဝႃ ၵၢၼ် ၵဝ် ၶ တၢၵ်းပွႆး ၵမ် ၶီး ၶမ်လႅ သိင်ပီ သိင်ပတ်
ၵတ် ၵိတ် ပုင် တွင်ၵွင် ၸိူၵ် လုၵ် ၵႃ ၶုၼ် ပိုၼ် ၶုၼ် ၽွင်းတၢင် ၵျီ သေႃ ၵိၼ် ၸင် ၵိုၵ် လုၺ် ၵူး ၺႃ
လီး ႁူ ႁီး လို ၊ သၵ်း ၵေႃ လဵ လိင် လွင် ၼင် ၼၼ် ၵေႃ သမ် ပၵ် လႆ ၶိုၼ်း ၶေႃ ၵိုင်း ၵိုင်း ၶေႃ ။ သင် ၼၼ်
ပေႃး ၵႃ လၵ်း လိင် သွင် ပၵ် သမ် ပၵ် ၶိုင်း ၵုၼ်း ၶုပ် ပီ ၽိုင်း ၶိူဝ် ယူ ၶိူဝ် သင် တႃ ဝႃ ၊ ၼၼ် ၵေႃ ၶုၼ်ၺူး

ၶင်း သေႃ လႃးလႃး ၵမ် ၶီး ၵူး ၼိုဝ် လွၼ် ၊ တေႃ ၼႝ ၵဝ် ၶ တၢၵ်းပွႆး ၵမ် ၶီး ၶမ် လဵ ၵႝ ၵွၵ် ၼံ သႃ ၼီ သီ ၵ တုဝ်း
လိတ် ၵႃ ၽိတ် ၵုၼ်း လုမ်ၶ လၢၼ် တို သဝ် ၵွၼ် ၶဝ် လုပ် ၶဝ် တႃး ၶေႃ ၼင် လဵ ၶႃဝ် ၼၼ် ။ သို သို
ၼိုင် ပၵ် လိတ်း သီပ် ပီတ်း သီပ် ၶႃ သီ ပဵ သီ သီပဵ ၵေႃ ၵမ် ၵူ ၵမ် ယူ လႃးလႃး လေ ၊ ပေႃး လၵ်း
တိၵ်ႈ လိူ ၶုၼ် လုင် ငိၼ်း ၽူင်း ဝုင် သိၵျႃး ၵိ ယၢၵ် ဝႝ ယၢဝ် ။ မိုဝ် ၼၼ် ၶုၼ် သိၵျႃး ၶေႃ လင် တၢၵ်း
ၵွင်း ၵွင်း သိင် လီ လၵ်း ၶေႃ ၶေႃ ၶုၼ် ၶေႃ ပျႃး တွတ် တွတ် တီ တီ ၊ ဝ တီ လဝ် ၽူ လတ် ၵွၼ်
ၵု သုဝ် သင် တႃ ၼ ပ ဝ ၶီ ၼံ တွၼ်း ၵႃ ဝႃး ။ လင် ၼႝ ၵၢၼ် ၼင် မ ၶႃ ၽွၵ်ႈ ၵပ်း ၵ လယ်း ၶဝ်း
ယူ ပၼ် ၼိုင်း ၼႝ ၊ တၢၵ်း ၶီး ၶႃး သူ တီ တ ၵျွႃး ငေႃး ပႃး ပိၼ် လွႆ ၼိူဝ် ၼိုင်း ပေႃ ပုင်း ၸိုင်း ၵီ ႁိုဝ် ဝ
ၼႝ ။ ၽီ ၵုၼ်း ယၢင်း တၢၵ်း ၵိုဝ်း လီ ထုပ်း ႁႃး ယၢၼ် ၵျွႃး ၵျွတ်း ၸြႃး မၵ် ၽုဝ် ၊ လုမ်ၶ တၢၵ်းပွႆး

တှၼ်ၵၼ်ၵီသင်တၢႇၼသီလ ပၢၵါ ၵၢၵၢင်ၵဲႇလုပ်ပွင်းလပ်ဖြေးဝ့်ၵိုၵ်း - တင်းၵျၢၵဝ်ဢေး
ၵသၼ် ဢေးၼၵုင် ၵသႃပ ဢေႃတၢမ ဢၢၵိၼိတ်ဢေႃပျ - ယွတ်ၵဝ်ၵွႆႈမုပ်ပွႆးဖြေး
ၵူး - ယင်းတၢၵ်းလုင်းၶေႃး တႆးၵၼ် ပိုၼ်ပၼ်လဲထၼ်ႁြႃး ဢေႃၵျႃး ၼိုဝ်ၵုၼ်းၼိၼ်းၵႆႇပူးၡျတ်ယၢၵ်
ဝ့်ယၢဝ်ႉ - ပိၵ်ဝၢတၢင်းၵဝ်းၼီ(ပြၢင်း) သင်တင်းၽိုင်း သဝ်းၼိင်ဝင်ဢေႃၵူးမုၼ်ပျေႃ - ယင်း
တၢၵ်းသိင်ၵုဝ်လဲၼိုဝ်းလုင်းၵိုတ် ၵုၼ်ၵိုင်ၼလၼ်တွႆႈၵုႆးဢေႃၵွင်းမူးလေး - ပိုဝ်ၼ်ၼ်းၵ
ဝုင်ၵပါး ၶဝ်လဝ် ၼိၼ်ငဝ် သႃသၼ ဖြေးၼဲ - ပေႃးဝၢၵၢမ်ိး ၶုၼ်လီပိၼ်ၵုဝ်ၵုၼ်းၼိုင်း ပွင်မေး
ၶိုဝ်း သိင်မုၼ်ၶဲး သႃသၼ လင်ၵိုဝ်ၵႆႇၵၢၵ်း - ပိုဝ်ၼ်ပေႃးဝၢၵုၼ်းၼိုင်းပွင်လီဢေႃဢေႃသိုဝ်း
သိင်ဖြေး ဝုင်လွႆႈၼီလင်ဢွင် - ၵၢတၢၵ်းၼၵ်းဢေႃၼိၵ်သႃတိၵ်တိ သႃသၼ ၵိုဝ်လိုၼ်ငဝ်း

လွင်တီၼိုင်းယၢဝ်ႉ - ပိုဝ်ၼ်ထုၵ်တီၽွႆးလဝ်လုင်းၼိုဝ်းၵိုတ်ငဝ်ၵျလဝင်ပိုတ်ၶုၵ်ၵူးၵင်ပိၼ်ၵွႆ
လေး - ဢေႃၼ်လၵ်းၵျ်ၽွႆး ၶုၼ် လုင်းၼိုဝ်း ၵိုတ်းၵုဝ်ၼုင်လဲၵုၼ်း ၼိုင်း မုၼ်ၵိုင်းၵႆႇဢေႃၵွႆ
ပိုင်လေႃလုလိုတ - ယၢၵျ်လိုဝ်ၵူႆး ၵဝ်ၶုၼ် ၵုင်သိၵျူး ဝင်းၶျူးၶေႃၵူႆး ပုင်ၼိင်ဢေႃ - ၵုၵ်း
ၵၢၵ လုဝ်ၵဲ့လဝ်ၶ ငဝ်ႉ ၵဝ်ၶ တၢၵ်းၼိုတ် ယူသင်လိုႆးပျေႃ ယွၼ်းၵဝ်လုလုဝ်းတ - ၼိုဝ်
ၼၼ်ႉ လဝ်ဢေႃၼ်ငိၼ်း ၶေႃလတ်သူတၢတ်ၵိင်တၢၼ မွၵ်လွင်ၼေၵၼ်လႆးလႆးလေး -
ၼိုဝ်ၼၼ်ႉ ၶုၼ်လူး ဝင်းၵုဝ်ၶၼ်လူ သင်ၼၼ် ပေႃးၵ သႆပိ ၼိုင်းၵုၼ်း ၶုပ်လိၼ်တႆးၵဝ်ၶ
တၢၵ်းယိၼ်ႉလဲ့ယူလဲ့ သင်လုင်ၼေ - သိၵျူး ငိၼ်းၵူႆး ၶုၼ်လူးၼေၼၼ် လင်တၢၵ်းပုင်ပၼ်
လတ်ဢေႃၼိုင်းတင်းသိ - ဢေႃၼ်ႉ လဲယၢဝ်ႉ လဲယၢဝ်ႉ လဝ်ပိုင်ၵုၼ်ၵိုင်ၼဢေႃၶျတ်ပူ

တီ လိုမ်ႈ ၵူၼ်း ယဝ်ႉ ။ ဝၢႆႇ သူ လၵ်း လုင်း ႁွၵ်ႇ လုင်း လတ်ႉ ၵူၼ်း ယူႇ ပိုၼ် လၢင်း တႆး ၽေ သင် လိုဝ်း လိုဝ်း ၸေး ။
လၵ်း ပွႆး ၵွၼ်ႇ ၵၼ်ႇ ၵႃႉ လီ ၵျင်း လီ ၵျၢတ်း ပွႆး ၵျၢတ်း လိူဝ်း တေႃ ႁိုဝ်ၼ် တၢႆး ၵုၵ်ႉ ၵွႆ တၢ ဝၼ်း ။ တေႃ ၸႂ်ႇ ႁၼ်
ၶုပ်ႇ ၶုၼ် လူး တၢၵ်ႈ ပွႆး လုင်း ၵူး သႃး လိၵ်ႈ ၵၢ ၶင် သႃး ၶႃ ႁွင်း ၶႃ ပိၼ်ႇ ၵွႆႇ ဢၼ် ၸိုဝ်ႉ မိုင်း လၵ်း ပူ ။ တေႃ ၵုၵ်ႉ
တီ ၵၢၼ် တၢၵ်ႈ တေႃ ပ တိၵ်ႉ သၢၼ် ထေႃ ဝိ ၶေ ၵေႃ ၵဝ် လဝ် တုၵ်ႉ သူ တၢၵ်ႈ ၵၢပ် ပုင် ၵူႈ ယဝ်ႉ ။ ၵိင်
တႃ ဝႃ ဢၼ် ၸႂ်ႇ ၵေႃ ၼီ ထဝ် လဝ် ၽေႃ ပူ လုင်း ၶေႃႈ လႆး ။ ၶေႃ ပၼ် ႁုင်ၸႂ်ႇ ၵူၼ်း မိူင်း ပႃ ၵူၼ်း ဢႃး ပူ
တိၵ်ႉ ဢၼ်ႉ ယဝ်ႉ ။ ဝၢႆႇ ထႃ ဢၼ်ႉ ႁဵ ၵေႃ ၵူၼ်း (ၸႂ်ႇ) ၶူၼ် ၵူ ငဝ်း ၶႃ သိင် ၶေႃင်း ၵြႃး တၢၼ် ပေႃး ၶုၼ်
တီ သိင် သႃး ထူး ၶေႃ ။ ၿိုဝ် ဢၼ် လုံ ႁၵွၼ်ႇ (ယွင်) ၵၼ်ႇ တေႃ တၢင် သ ႁင် မၵ်း လႃ ႁွႆ သႃ ၵူး ပေႃ
ၼိုဝ်ၼ်း ဢၼ်ႉ ယဝ်ႉ ။ ဢႆ လႆး ၿိုဝ် ဢၼ် ၵိင် တႃ ႁ သူ တၢတ်ႉ ၶုၼ် ႁတ်ႉ သိၵျူး ဢၼ် ။ လင် တၢၵ်ႈ

ၵျိ ၵုပ် တႃ တုၵ်ႉ လုင်း ၶုင်း ၵူၼ်း ႁိၼ် ၵူၼ်း လႃး ပူ တီ ဢၼ်ႉ ။ သိၵျူး ပုင်ပၼ် ၶေႃသုင် ၵျိၼ်း ၶႃး ဝႃတႃ
သုၵ်ႉ ၵိင် ။ ၵႃပ်း ၵျႂ် တီ ပ ပႃ ႁွၵ်ႇ ၶ လၢၼ် တၢတ်ႉ လိုဝ်ႉ လိင် ၶေႃ ၿိုင်း ယဝ်ႉ ။ ယႃ ၶဝ တီ ပုင် ၶေႃး
ၶ ၼူ ၼျၢတ်ႉ ဢင်း လီ ဢၼ်ႉ ။ တီ ၵၢၼ် ႁၼ် ၶုပ်ႇ ၶုၼ် လူး လုင်း ၵူး ႁတ်ႉ ၿိုင်း ႁီ ၵေႃ တၢင် ဝ ယဝ်ႉ ။ တင်း
ၵႃ တင်း ၵိၼ် တင်း ဢွၼ်း လႆ ပိုင် ၶု ဝိ လိင်း မီး ဢၼ် ဝင် ၶေႃ ၶႃး ၵပ်း ၵျ ။ ၵိၵ် လုပ် ယုၼ် တုၼ် ၽျၢတ်
ပ တေႃ သႃ ပိၼ် ၶႃး ။ ၶၵ် ၶုင် သီ လိင် သီ ဢ သီ ပ သီ ႁတ်ႉ သင် လွႆ ၵွတ် ပ တေႃ သ ယႃ ၵျိၼ်း ၶေႃ
လႆး ။ သိၵျူး ပုင် ပၼ် ပိုင် လီ ၶုပ် ၶုင်း သ တၢင်း ပုင် ဢႃး ၶေႃ ပေႃ ၶေႃ လဝ် ယဝ်ႉ ။ ပိဝ် ဢၼ် လင် ဝ
ၼိဝ် သိင် ၶေႃင်း လူး လုင်း ၵူး သႃး လိၵ်ႈ သႃး ၶင် ထိဝ် ၵင် သႃး ၶႃ ႁွင်း ငး တိုၵ် ဢိုဝ် ၿိုင်း တိုဝ် တေႃ ။
ၵိၼ် လဝ် လုင်း ၶဝ် ပ တိၵ်ႉ သၢၼ် ထေႃ ဝိ ၶေ ၵေႃ ပေႃ ၶေႃ သၢ ၵျေႃ ၶေႃ ၿိုင်း ။ ဢင်ဢၼ် လတ် လုပ်

ဘၵ်ၵေႃၵၢပ်ၶျိုသုၵ်ႇၵိၼ်ရတႃႇ လႅင်ၵုင်ဝင်းၼွပ်ၵျေႃႇၶိုင်းၼၼ်ႉ - တၢင်းၵျတၢင်းလိူဝ်သိုဝ်ပိုင်ၼိုင်း
ၵုမ်းပုင်ၵေႃတိုၼ်းၽေတိင်ဝေႃယၢဝ်ႉ - လိူဝ်လူတိၼ်ၵွၼ်ၽဵဝ်ႈ ပျူးဢေႃသၢဝ်းပႃးၵိုင်းၶွႆၽိၼ်သိုင်း
လၵ်ႈၵိုင် - ၶၵ်ၶႄင်တုပ်ႉ ၼွၵ်ပိၼ်တွပ်ၵၢၵ်ၶွတ်းငွၵ်ႈလၼ်ယၼ်ၶဝ်ဝင်ၵပ်ပႃႇ ၶျၵၢင်းၶျပိၼ်
ဘိင်လိင်ထုံပိင်းလေႉ - ၼွၵ်ႉၼႉ လိူဝ်ၵၢၵ်ၽႆၼွၵ်ပျိၼ်ႉလိင် သွင်ပႃႇ ၶုၵ်မွၵ်ၵွၵ်ၽိုဝ်ၶိုဝ်ၶျင်လုၵ်လွင်
ပုင်ၶံႈလုပ်ၽၼ်ၽၼ် ယၢဝ်ႉ - လင်တၵ်ႈသုတ်ၵျဝ်ႉသံၵုံး တၢင်းၶဝ်ဝိင်းလုင်လေႉပႃးပွင်ၶျူးမူၶိင်းၶုၼ်
ထတ်ပွတ်ဝႆႉၼႄႃ - ၼႉလေႉလတ်လုၵ်ၶုၼ်လူႉ လုင်းလူးသူႈၶင်ၵုၼ်ၵင်ၼိုင်းလၢႈၶဝ်လႃႇပႃႈ(ပွင်)
သၼ်ဝေႃ - ပေႃးလဝ်သိပ်ႈၶွပ်ရူႇသီလိုၼ်ဝႆႉၽပၼ်ပုတ်ၵၢံၵေႃပိၼ်ၶျူးလေႉ - ၽဝ်ၼၼ်ပေႃး
ဝႃႇၼၵိတိထိၼၶတ်ပတ်ထုၵ်ယဝ်ၶိင်သူထုၼ်းၵွင်လိုၼ်လဝ်လေႉ - မွၼ်းဘိင်လင်တၵ်ယၢၼ်း

သေၵင်တုဝ်လႃႇၶၢၼ်းၶၽေႃးၼုံၼုၼ်းၶဝ်ၵွၵ်ၽၵ်ၼၼ်ႉၼႄႃ - လိူဝ်လူပၵ်ပိုင်တုဝ်ၶုၼ်မွၼ်းၶံႈ
ယိုင်သိုဝ်ၶံႈသွၼ်းပုံ - ပိုၼ်ယင်းၵွၼ်ၵၼ်ၵျပ်ႉတွၼ်ယွတ်ၶႃႇၽၼႄႃလဝ်ၶုၼ်ၼုံၼိုဝ်ဝၼ်းၼၼ် -
ၶၼ်တေႃဝႆႈၼၼ်ႉလိုင်လိုင်ရူႇသီၼီဝႆႉၽပၼ်ပုတ်တိုင်ၶွပ်ၼိုဝ်ၼိုင်းယၢဝ်ႉတၢံႈပီၵျေႃး - လံႈသံ
ယီပုင်လုင်းၶျူးၽွူးပိၼ်ၶံႈသိင်ၼိုဝ်ၼိုင်းၼေႃၶုၼ်လီၽုၼိုင်ဝႆႉယၢဝ်ႉ - ၼၼ်ႉၵႂ်းလႃႇၶၢၼ်းပုင်ပၼ်
ၶၼ်ၵုံး ယီးၼၼ်ဝႃႇၶုၼ်လဵးသင်ၵုင် - ၵိုဝ်လၵ်ႈၼႃႇၼင်ၼၵ်းၶတ်တႃႇရူလဝ်ယူၽတုင်ၶျင်
ငးၵၼ်လေႉ - ၼိုဝ်ၼၼ်ႉပေႃၽေလၵ်ထပ်ၵၢပ်ၶျိုၶႄင်ၵလႃႇသွင်လဝ်ပုင်ၼွပ်ႉယွၼ်းသူးဢဝ်
ၶုၼ်ၼိုင်းဝင်းပၼ်သိင်ၶျင်တၶျူးၶွပ်ပႃးၶျူးၼံၽၵ်ဝႆႉၵေႃး - ဝေႃၵၼ်ပိၼိုင်းပေႃးလုင်
ၶုၼ်လူး ဝၼ်သိုဝ်ၶံႈသွႆ ၶျတ်ၼၼ်ႉ - ၵိုဝ်လဝ်ၵၢပ်ႉၶျိုၵျၽိင်ဘၵၢမတ်လုံးလူးလေႉ ဢေႃ

ၵၢၼ်ၶူႉဢွၼ်ႇသၢင်ၵုင်ႇၼႂ်ၶၢၼ်ႈမိူၼ်ၶိုၵ်းလိၼ်ဢၼ်ႉ။ ဝႆႉပၼ်သိုင်လုင်ၾွင်းၶိုင်း ၶႆႈတုၵ်ႉတိၼ်(ပႆႇယၢဝ်ႉ)ႁွပ်
ၵုံႇဝႆႉယၢဝ်ႉ။ ယိုၼ်းဢၼ်ပၵ်ႉပိုင်သွင်ၽွၼ်း လီတွၼ်းၼိုၼ်ႉၵွႆးပီႈၶူႉႁိူဝ်ႈ။ သွင်ထၢဝ်ပၢႆႈတၢၼ်ႇပေႃႉလိုင်ၶၢဝ်
လိုင်ႁွပ်ၵုံႇဝႃႇၵွၼ်ႉၶိုၵ်ႉလုံးလႃးယၢဝ်ႉ။ ၼႂ်ပေႃးၼိုဝ်ဢၼ်ႉပူးၵၢႆးတၢႆႈၵေႃႉႁွပ်ႈၵုံႇပႅတ်ႉၶိူဝ်ႈၸွၼ်
ၸႅတ်ႈၶၢၼ်ၵွၼ်ႉပေႃးၶွႆးတေႃႉယၢဝ်ႉ။ ၵွၼ်းၵၢၼ်လုင်းထိုင်ၾွင်းလုင်တိၼ်ဝိင်းတေႃႉသၢင်ႇၶူးၵၢပ်
သုၵ်ႉဢၼ်ႉယၢဝ်ႉ။ ယိုၼ်းဢၼ်ၶိုၵ်ႉၶိုၵ်ႉၶၢၼ်းၶၢၼ်း ၵုံႇၶၢၼ်ၶိုၵ်းသူးတႃႈ။ ထၢင်တၢၵ်းၵၢဝ်တၢင်းသိုၼ်ၵွၼ်ႇဢွၼ်ႇ
ႁွႆႈတၢင်ဢိုဝ်ၶႅၵ်ႈၶၢၼ်းပေႃး။ ၼိုဝ်ဢၼ်ႉႁိုင်ၶၢၼ်းၵႃးၶၢတ်ၶူႉဢွၵ်ႉသိလၢပ်လိုၵ်ႈလိုင်ၶတ်ၵေးပေႃး။
ယိုၼ်းဢၼ်ၶၢၼ်းယၢင်းလွၵ်ႈၶူးၵၢဝ်တၢင်သိုင်ႁုင်သွႆႈပႃးၶၢဝ်ႈၶၢၼ်ပီသေႃယၢဝ်ႉ။ ယိုၼ်းဢၼ်ၶိုၵ်ႉၵေႃႈၼိုၼ်း
ၶူးၶိုၼ်းၶိုၵ်ႉၶိုၼ်းၶၢၼ်းႁွပ်ၶၢၼ်ၶိုၵ်းၶူႉယႅတ်ဢၼ်ႉ။ ၵႃႈၶိုင်တၵေႃႉၵၢႆႇၶိုၼ်းႁူထၵ်ႉလုလၢပ်ႉသွႆႈသိုင်လိုင်

ဢဝ်ၸႅတ်ႈဢွၼ်ပတ်ႉပေႃးၵၢၼ်။ ၶၢၼ်းတေႃႉပေႃးထိုင်ၶိုဝ်သီၼိုဝ်ထွၵ်ႉပုတ်ႉဝၼ်းၵၢၼ်လိုၼ်လၢဝ်ပေႃး။
သေႃႁိူဝ်ၽွၼ်းသိုင်ၶၢၼ်လူးလီပိၵ်ႉလိုၵ်ႈၸုဝ်းထွၼ်းၶၢင်းသူးပၢႆၶၢင်းဢဝ်ၵွပ်ႉၵုၼ်ဝႆႉယၢဝ်ႉ။ ၼိုဝ်ဢၼ်ႉၶဝ်
လၢင်ပႃးၵၢဝ်သွင်ၶၢၼ်ၼိုဝ်းထိုင်ႁၢၼ်ၶွႆႈလႃးပေႃႉၶေႃးတေႃႉယၢဝ်ႉ။ ၼိုဝ်ဢၼ်ၵိလၢပ်ထၢဝ်ႁူ
လိုင်ဝႃႇၵၢၼ်ပိၼ်လုလၢပ်သွႆႈလိုင်ဢံလိတ်ၵေႃႉပေႃးၵၢၼ်ဢၼ်ႉ။ ၵၢၼ်ဢၢင်သိၼ်ႉသွႆႈၶူႉဢွၼ်ႇ
ၵႃႈၶၢၼ်ၵေႃႉၵူႉဢွၼ်ႈပေႃး။ ၼိုဝ်းၶိုးၶွႆးၶၢၼ်းၶၢၼ်လူးသူးၵူႉႁုဝ်လႃၽွၼ်းလႅးလၢင်ဢဝ်ၵွၼ်ႈယူႉၵုၼ်
ဝႆႉယၢဝ်ႉ။ ၵၢၼ်ဢၢင်သိုင်လီၶၢၼ်လူးထိုၵ်ႉသိလၢပ်ၶိုႈၵႃႈထၢင်။ လိုင်သိုဝ်ၼိုဝ်းၶိုးၶွႆးၶၢၼ်းလၢဝ်ဢွၼ်ႇ
ၼႂ်ႉဢၢင်ပတ်ႉၵၢၶုင်ပွၼ်းပေႃး။ တေႃႉၼႂ်ႉၵၢၼ်လၢင်လိၵ်ႉလႆသွႆႈၸႅတ်ႈသွႆႈၵၢႆႇၸႅတ်ႈၸႅဝ်းၵေႃႉ
ၶၢၼ်ယွႆးပေႃး။ သွင်ၼိုဝ်ၾွင်းၶိုင်းတႃႇၵၢၼ်လီလီတိင်ပွႆးၵွႆး ၶလတ်ႉၵၢၼ်တႃ။ ယိုၼ်းဢၼ်ၾွင်းၶိုင်း

တၢင်းသွင်ထိင်ရၢင်းလ၀ၢ်ၿြႃးတေႃၶေႃဝ်ႉပၢဝ်ႇ။ ꩫိူဝ်ၵေႃရိၵ်ႈ၀ႃၵႆႉလႆႈလိၵ်ႈလႆႈသႂ်ႇလိင်ꩫ်ႉသိင်ၵေႃလေး
ၵႃꩫ်ႉလေး။ ပေႃးလၵ်ႈꩫ်ပ်ထုꩫ်ႉသႆသီရႃ၀ꩫ်းပꩫ်လႆထꩫ် ။ တၢင်းသွင်ꩫွင်းမိုင်းသုပ်းꩫ်ႉထိင်လေႃးၵႃးၵျူး
ꩫိင်ၶေꩫ်ꩫꩫ်ၵႆႉသုတ်ꩫꩫ်ႉ။ ယႆႉꩫꩫ်ꩫီတၢင်းလႆၵေႃႉလုင်းၵြဵႃးမေႃးရိတ်ရုပ်ꩫုင်ၵုꩫ်းၶုင်ၿြႃးၵႆႉပျူး
၀ႃၵျႃထုꩫ်သွင်ꩫ်သွင်ပႃဢႃမေꩫ်ꩫ်တၢၵ်းလႆꩫိူꩫ်ꩫင်ꩫင်ꩫင်ꩫိင်ၶုꩫ်ပႃႉၵျူꩫေပ်ၿြႃးꩫီလေး။ ၵူပႃးၵူ
ꩫ်ရုပ်တိင်ꩫုင်ရုင်ရိုပ်ꩫေႃႉၶုပ်းꩫိုၵ်းꩫိုꩫ်ၶပ်လေး။ ၿြႃးꩫိုꩫꩫ်ꩫိုသုံးꩫိုꩫ်ꩫပ်ထုၵ်လီၵပ်ꩫင်လိင်ꩫုင်
ꩫေႃ။ တꩫ်းꩫ်ႉၿြႃးသွင်တꩫ်ပုင်ပꩫ်ၵႃပ်ꩫိုꩫ်ၵျူးꩫိုင်ꩫိုၵ်။ ၵေႃၵႃꩫ်ꩫ်တုံရွင်းၶံꩫေꩫ်ႉရုပ်ႉ
ၵုံꩫိုၵ်ႉꩫုၵ်ၵိုၵ်ရွꩫ်းလံၶံ၀ုꩫ်ႉ။ ထုꩫ်ꩫ်ပေႃး၀ႃꩫိင်ၶုယႃဝ်ထုၵ်ထုꩫ်ꩫ်တိုင်၀ꩫ်းꩫီ ။ တꩫ်းၵင်
ပွႆႈလုင်ၵုꩫ်းၵိုꩫ်းတၢင်းသွင်ꩫွင်းꩫိုင်းထွတ်ၶုပ်းလီꩫိုꩫ်ꩫင်ꩫင်ꩫင်ꩫꩫ်ႉၵုရုပ်း။ ယႆႉꩫꩫ်ꩫိင်းꩫꩫ်း

ꩫွင်းꩫိုင်းꩫူၶုꩫ်လိုꩫ်သင်ၵုင် ။ ꩫင်ꩫင်ယႃၵျူၶတ်ꩫေႃရင်ꩫ်ႉꩫိုၵ်ꩫုင်ပုင်သုံးတုပ်လေး ။ ꩫိုပ်
ꩫꩫ်ႉလုံꩫပေႃးတုၵ်၀င်ရင်ရွံရုပ်ꩫိုၵ်၀ၵ်ဝ်းလေး။ တၢင်းတုပ်ၵွႆႈလံၵုံးငုံး ꩫင်ၵႃလႆးꩫေꩫိုပ်။
ꩫꩫ်ႉပႃဝ်ႉ။ ယႆႉꩫꩫ်ၿြႃးသူၵျီးꩫိꩫ်လံꩫိꩫ်ꩫꩫ်းတိုတ်ၵံတႆးရိုတ်ꩫတ် ။ လုံꩫထေႃၶုတ်
ရုပ်ၵိင်ဝ်ႉၵွင်ꩫေႃꩫေးပတ်ꩫိုပ်ပွႆးလေး။ တေႃးၵွႆးၵူꩫိင်တၵႃꩫတ်ꩫူတတ်ပိင်လျူလျႃး
လိꩫꩫ်ႉ။ ရုပ်လုꩫ်တွꩫ်းꩫင်လၵ်ထီꩫသုပ်ဝ်ႉꩫေႃ။ ပႆႉလိပ်ၿြႃးတိုင်လီꩫျတ်ၵင်ပွႆး
သူၵွင် ။ ပိုꩫ်ယင်းၵႃပ်ႉရုပ်ယတ်ယတ်ꩫိုꩫ်ꩫိုၵ်ပိၵ်ꩫျတ်ပွၵ်ꩫုတွင်ပသုပ်းယတ်ႉၵူရုပ်း
ꩫ်ႉလေးꩫိင်ꩫုင်ꩫꩫေႃလိတ်ꩫိုပ်သႆတုပ်လတ်ꩫျတ်သင်ၵုင်ၿြႃးလေ ။ ပေႃးထိုင်သွင်ၵိင်း
သႆၵိင်လင်ၵႃးလူးၵွင်သူ၀ုꩫ်ႉ။ ၵႃꩫ်ꩫင်ၿြႃးရိတ်ရုပ်သုင်ꩫေႃးသွင်ၶုꩫ်ꩫတ်ꩫွင်းꩫိုင်းသေႃꩫꩫ်း။

ၵုင်းသႂ်ႇပွႆး တင်းလင်လင်ၵိူဝ်း ၶဝ်ၼႆႉ ၽဵဝ်ၵူၼ်းသႂ်ႇမုၵ်ႉပြႃႈ ၽွင်းလုင်ၸေႃး ။ ၵိူဝ်းၼိူင်လဝ်ပဵၼ်ႈၽႃႇတွင်ႈမွၵ်ႇၸုဝ်ၸဵၼ်း
ၸေႃး ။ သႂ်ႇတႃႇၼႆႉတွၼ်း ယႃႇလူင်းၼေႃႈ ငွၵ်ႇဢိဝ်လူတႃႇ ။ တင်းၶေႃးၽွင်းမိူင်း ၽူႈသွႆႇ တွၼ်းၼုင်သွႆႇ ။ လၵ်းၵိူ
သၵ်ႉၵုံၼႆႉယႃႇၵိူ ထွႆႇၵိူ ဝင်ၼေႃႈ ။ တင်းၵုသွင်ၽႂ်သွင်ပႃႇၵုံၼ သၵ်ႉၼင်ၵိူဝ်းပႂ်ႈၼီၶိုင်းလူတႃႇ ။ ၼိုင်းၵႃႇ
ပႄႈၶုၼ်ပၼ်ထွႆႇ ၽေႃးၼင်းယိင်း သႂ်ႇၵူဝ်ႉတႃႇ ။ ပႂ်ႇၼၼ်ထိုင်ၶေႃး ဝၼ်းလီယဝ်ႉဝၼ်းၽိူလဝ်တႃႇ ။ လင်တၵ်ႉၵဵဝ်
တင်းၵိူဝ်းပႂ်ႈပွႆး ၶဝ်ၼႆႉ သႂ်ႇမုၵ်ႉပြႃႈတၼ်းၵင်ၸေႃး ။ မိူဝ်ႈၼၼ်ႉၵိူဝ်းၵေႃႉပုင်ၶဝ်ၼႆႉ ၵႂႃႇသုတ်းလုံးထိုပ်ႉၵျေႃး
ပႂ်ႇလိူဝ်သႂ်ႇတွႆး လင်ၵိူဝ်း မိူဝ်းၽိူဝ်တၼ်းၼၼ်ၶတ်ၵိူင်းၵင်လင်ၵုၼ်ပဝ်ႉၼေႃႉ ။ ပႂ်ႇၼၼ်ၵိူဝ်းၶဝ်သႂ်ႇ
ၵုၼ်းၶုဝ်းသုံး ၽူၶိူဝ် ပွႆးၵွႆးၵိူၵ်း ။ ၵိူဝ်းၶဝ်ထင်ဝိုၼ်ၼႆႉ ပေႃးလိူဝ်ႇ ၽွင်းထိုၵ်းမိူဝ်းၼိူဝ်ယဝ်ႉ ။ ယႂ်ႇၼၼ်
ၵွင်ႇဝႃႇသင်ထွႆး သင်ထွႆး ယႃႇၵိူဝ်ႇပႃႇပႂ်ႇၵဝ်တဝ်တႃႇ ။ ပႂ်ႇၼၼ်သိူၵ်းၽိူ လူတႃႇၵူဝ်း ၶူတင်းလဝ်ၵွႆၵွင်

လုင်ဝေႃႈ ။ လင်တၵ်ႉ မိူဝ်းထိုင်လုင်လုင်သင်းထွႆး ၵေႃႉၶုၼ် ။ ၽိူယႃႇ ၽႄႇဝေႃး ၸဝ်ၼေႃးၼၼ်ပိၼ်
မိူင်းၸေႃး ။ လင်ၵိူသႂ်ႇထဝ်ဝေႃႇ သႂ်ႇထဝ်ၸဝ်ၵွၵ်ႇပိၼ်ၶေႃးၸေႃး ။ မိူဝ်းပိၼ်ၼိူင်းၽၼ် သင်းထွႆး
ပွႆးၽိူဝ်ၶေႃးၶင်းပြႃႈ လဝ်ၵုံဝ်ႉယဝ်ႉ ။ ပွႆးလိူင်လိူဝ်းၶဝ်ၽွင်းမိူင်း ၶိင်းပႄႇၽိူၼ်ၶဝ်ယုင်းယုင်း
မွၼ်ၸုဝ်ၽေႃးၽႃႇတွင် ။ ၵိူဝ်ၶဝ်ပုင်လွင်ၼႆႉ ၵူတႂ်ၽိူဝ်ပွင်တၼ်းၵဵဝ်ၸေႃး ။ ၼႆၸေႃးၽိူ လၵ်း
ၵွႆးၽၼ်ၸေႃးၵေႃႇ ၽတီ သင်မိူဝ်း ယႃႇတိုင်းၵႃႈၸေႃး ။ လင်ၵိူ မိူဝ်းပိၼ်လိူဝ်းၶဝ် ၶေႃးၼိူင်းတ
ၵိူင်းၵသေႃး ၵၵ်ႉၵလႃးၽတ်ႇၼၼ်ယဝ်ႉ ။ ၵႃႇၼႆႉၼေႃႇလုၵ်ႇလိၵ်ႇၵွၼ်ၵျေႃႇဝိၵုၼ်းလပိၼ်ၶေႃးၵႂႃႇၽ
ၼင်ၵၢၼ်ၵွၵ်ႇဝင် ။ မူလမူလီသေႃႇတၵီ ။ လိၵ်းလဝ်ပုံပတ်ၵုထႃႇ မိူးၼႆ ။ ၼႆၸေႃးလတ်လုၵ်ႇ
ပွတ်ၼေႃႇၽ ၵိူၵ်ႇလဝ်ၶုၼ်ပိုင်ၶေႃးလူးၼၼ် ။ ပႂ်ႇၼၼ်ၵုၼ်းမိူင်းပေႃးၵဝ်ၶေႃးၶုၼ်ပိၼ်

ၸွႆ့ ၼိုဝ်ႈ ၼိူင်း ပိုင်လိူဝ်း ပူး ၵုံ ယုံ ၸ ယၢဝ်။ ၶၢင်း တေႃႇ ပေႃး ထိုင် သႂ်ႇ ပီ လိင် ၵႂၢမ်း ၼီ ပီ ၵုၼ်း ၵျ သီ။ ၵွင် ၼေႃး ၼုင် လူ

လေႃး လႆ လေႃး လႆ ၵုၼ်း လုံ ယႅၼ်း တဵဝ် ပူ တီ ငိၼ်း လီ လေႃး။ ငိၼ်း ပိၼ် ၵႂၢမ်း ၸ ၶတ် ၶၢဝ် တီ ပူ ၼႂ်ႇ သိူင် ၵုၵ် ၵေႃ

ႁွင် ၼင် လႃး ယၢဝ်။ လိူင် သႂ်ႇ ၶုၵ် ထုပ် ၵုံး ၶိ တိဝ် ၸဝ် ဝၼ်း တႆ ၵ တီး ၶိး ၼေႃး လီ ပိုၼ်း ၽွၵ် သီ ၵျႃး ယႆႇ လႅတ်။

လၢင် တၢၵ်း ဝိၼ် ၶ ၸေႃ လုင် လေႃး ပႃး ၵျ ၼိုဝ်ႈ လဝ် သီ ၵျႃး ၵိင် တႃ။ ၼိုဝ် ၼင်ႇ ၸေႃ ၵေႃ ၶိုၼ် ၸွတ် ၽူင်

ယွတ် ၵၼ် တေႃ ဝ သီ ၵျႃး။ တၢင်း ၵ ၵုဝ် ၵင် ၵင် ၵျီး ၶိ ၵိုဝ် ၽွၵ် ၼင်ႇ ပျႃး တိင် လဝ် ၸ ယၢဝ်။ ဝ ၵျ ၶုၼ်

လူး ဝေႃး ယႆ ပၼ် တုဝ် ၼူး ၼိုဝ်ႈ ထၼ် ပေႃး ၼဝ် လင် သၼ်။ လင် တၢၵ်း ၵျ ၵၼ် တူ ၶ ၼေႃး လဝ် လဝ် ပိုင်

ၵိင် တႃ ၶ တဵဝ် ၵွင် ပဝ်ႈ ယၼ်း ၼင်ႇ တၢင်း ၵေႃး။ ၵျ ယႆႇ ယွၼ်း ၵဝ် ၵ ပၢ ၵ ၶၢၵ် ၶုၵ် တုဝ်း ၼေႃ ယႆ

ထၼ် လေႃး။ ၶိ ၼ်း ၵျ ၶုၼ် ၵုင် သီ ၵျႃး ပုင် သိူင် ၵ ၽိင်း ပွႆ့ ၶူင်း ပၼ် ၶၵျ လုၵ် ၸေႃ။ ယႂ်ႇ ၼင်ႇ သီ ၵျႃး

လင် ငိၼ်း သႂ်ႇ ၵုံး ထၼ် ပေႃး ၵုင် ၵိုတ်း ယူ။ ဝ တီ တ ၼၼ်း လဝ် ၸ ၶ ယႅၼ်း တဵဝ် ၼတ် လဝ် ပူ ၵုၼ် ၵုၼ်း ၶဝ်

ၵ ၵိုး။ တေႃ ၼႆ့ ၶူင် လၵ် ၵႂၢမ်း ၶိ ပုၼ် ယႆႇ သီ တၢ ၸ ၵေႃ ၸဝ် ၵုံး ၼၼ်း လိူ ၸွႆ ၼေ။ ၵၼ် ၼင် တၢင် တႅ

ၶီ ယႆ ၵုၼ်း ၼိူင်း ယွၼ်း ၼေႃး ထုပ်း ၵျႃး ထၢင် ၶိင်း ၶူ ၵ ယွတ် ယႆႇ ၼ။ ယႆ ၵေႃ ၶ ၵွႆ ယႂ်ႇ ၼင်ႇ ၶိင်း ၵဝ်

သီ ၵျႃး ပုင် ၵျႃး ၼၼ်း ၶုၼ် ၼိုဝ် သဝ်း ၵဝ် ယႅၼ်း လေႃ ၵဝ် ၵိင် ၼီ ၼင်ႇ။ လိူင် ပွႆး ၽဝ် ထွႆ့ သိၼ် ၵိုၵ်း

တဵ ၼေ ၶိ တဵ တီး လေႃး။ ၼၼ်း လဝ် ၵ ၵုၵ်း ၵ ယွၼ်း ယူ သႂ်ႇ ၶုပ် ၼီ ၵေႃ ၶ ၼိူင်း လုံ ပီ ဝၼ် လိဝ်း ၸ။

တၢၵ်း ပွႆး ၼိုဝ်ႈ ပိၼ် လိၵ် ၸွႆ့ ၽူင် ၵုၼ်း ၼင် ၵျင်း ၵျ ထွင် ၵျီ ၸ ယၢဝ်။ တေႃ ၼႆ့ တၢၵ်း ၸ ၼေႃး ၶိၼ်း ပၼ်

ယွတ် ၼိူင် ၵဝ်း ၶီ ၽဝ် လႆ ၵုလ်း ၼ။ ႁူ လၢၵ်း ၼိုဝ်ႈ လဝ် လဝ် ပိုင် ၵေႃ ႁွင် ၶ ဝေႃး တႆ လိုၵ် ၵုၼ်း တႃ

ၵိင် တႃ ဝ ၼင် ၼႆ့ ၵေႃႇ ၵ ၶဝ် ၽူ ၵွႆ လဝ် ၸ ပွၵ် တီ ၶီ ယူ လုင်း ယၼ်း လေႃး။ ပေႃး လပ်း သိူင် ဝေႃ

ၼပ်တၢင်းၶိုတ်ၵေႃႈၼင်းလူး ထႅတ်ဝႃးပၢၼ်ထဝ်ႈၵုပ်ႇႁၢၼ်ယႃပ်ႇ။ ၼၢင်းၶုၼ်ၶိူင်းၼိူဝ်း လိူဝ်ၽီသီၵျူးၵၢင်
ၶုင်းၼိုဝ်တိင်သႃ၊ ပေႃးၵျၼၢင်းလပ်လုင်းၾေႃႇၵတိတေႃၸဝ်ရူလဝင်ၶိုၼ်ၼလၢၼ်တေႃႉတီပၸိၼ်
ဝႃထုင်းၶေႃး။ ၼႆႉပေႃးဝႃးၼၼ်ႉပိုၼ်ၵၢင်ၶျိုး ၽွၵ်လီတေႃၶႄလပ်ၸဝ်ၶၼပုတ်ၸိုင်ၼိူဝ်သိုင်
ၶုၼ်လႆးၼၼ်ႉ။ ပေႃးၵၢပ်ၼၢင်းၶုၼ်ပိၼ်ၵွႆႈ ၼိူဝ်ႁုၼ်ၵႄးပူး ၼူယၢင်းတႃးပိုင်လုံဝႃႉယႃပ်ႇ။ လိုတီ
ၶုၼ်ၽီသီၵျူးလုင်းၼေႃးပုင်ၶျူးၶိုင်တၢင်းလႆၶျႂ်းသႃ၊ ၶိုလပ်ၶပ်ပိၼ်ၼၵျတိပိုင်ၵရိတ်ဝုင်
ပိုင်လုံတီပႁုၼ်းၼိူင်း။ တၢင်းၵျႁွင်ၶျုင်လၵျူၶ ၶီဝႃႉသႆၽွၵ်လုံးတေႃးၵဵူး။ တၢင်းၵျသိူဝ်တုပ်
ပႆၶပ်ၶုၼ်ၼိူင်းၼသိင်းတေႃး လုံသိုင်ဝႃႉယႃပ်ႇ။ (တၢင်းၵျလႆတုၼ်) လိုတီၵျေႃသိင်ၵျေႃၶိုးပိတ်ၼိုၼ်သီၵိုင်
လင်ပျတ်သတ်ႉဝႃယႃပ်ႇ။ တၢင်းၵျလႆတုၼ်ယုၼ်းယုၼ်းပဝေႃသႃ ၽျတ်ၼိုးလေႃး။ ၵိလိုလပ်ၶိုၼ်

ပိၼ်ဝုင်ပိုင်လိုင်လၵျူၶိုးၼုၼ်လေႃး။ တၢင်းၵျၽီလႆသီၵျူးလုင်းၼေႃးလွႆႉၼၢင်းၶုၼ်တေႃၵေႃဝႃႉယႃပ်ႇ။
လတႃးလုလိုၶိုဝ်းၶုၼ်ၼင်းလႆး ပိၼ်လွႆႈၼိုဝ်ၼိူင်းပိုင်းသုင်တၢင်းၶုဝ်း ယိုင်ၶျုင်းၵျႃးၵိဝ်ပၼ်။ ၵပ်ႉၼၼ်ႉ
တၢင်းၵျလႆပုတီပႁုၼ်လုၵ်ၼႆႉၵွၵ်ၵျေႃတေႃလေႃၶပ်ၵၢၼ်ပိၼ်ၼိူင်းၼႆႉ။ ၵပိၼ်ပတေႃသရိတ်
ၵေႃၵရိတ်လပ်ၶီလင် ၵင်လွင်ပုၵ်းလႆထီးသိင်ၼၼ်ႉ။ တၢင်းၵျသိပိုးၶျုၵ်းၵျေႃသိင်သႆၶိုင်ၵျေႃ
ၶိုး သႆသိလုၵျေႃၶုးပၼ်ၵၼ်ၽွၵ်ုးလုးယူသပ်းၽိဝ်ႁုတၢၵ်းႁုတီဝႃၶေႃး။ လတႃးလုလိုၼင်းလူးၼင်း
လႆး ၶိုးသင်လၼ်ၽီသီၵျူး လွႆႈသႃးၶုပ်းၶင်လုင်းၼေႃး ပိၼ်ၶုၼ်ၵိၼ်ၼိူင်းၼင်သပ်းၽိၼ်တီပ။ ၼပိ
လုၵ်လုၵ်းလပ်သႆၼိုၼ် လၼ်လပ်သႆသိလုၵ် လိၼ်လပ်သႆလၼ်ၵွၵ်ၵျေႃတေႃၵေႃလႆပုတီယူ
ၼိူင်းယႂ်ၼိူင်းလိၵ်းလေႃးလိပတေႃသႃ ၶိုၼ်ၸဝ်ပိၼ်လပ်ၵျၵျၽွႆႈၼၢင်းဝႃႉယႃပ်ႇ။ ၵိၵ်းလုလိုၼၼ်ူႉ

ထံမေ ရူလု ပျိၼ်ၶေ သင်ၵေႃၸေႃ ၵိုင်ၶုင်းၶုံ ၵုၼ်ၸူးလေ။ လုင်းမေႃးၵျိတ်းၶုပ်ၽုင်လဵ ၵုၼ်းၼိုင်း သွၼ်ၼေ
ပြႃး ၸၼ်ၵႃၸူး မိုၼ်လွင်ဝႃယပ်။ လိတိပြႃးပိုင်ၼ် သွၼ်လို ထုင်းၼိုင်းမေၼူမေၼေႃ ထံမေသတ်ၼၼ်ၼေႃး
ၸီ ယင်းၵပ်ၵွၵ်ၽွၵ်ၵျႃ ပျု ခဵလတ် ပၼ်ၵုၼ်းတေႃယပ်။ လပ်ခဵၸေႃ ဂျင်ပၼ်သီပါး လွင်လွင်ၶျတ်
တုသုၵ်ပြႃးလေး။ လိခပ်ၶုၼ် ၵုၼ်ၸွင်းၼိုင်းပုၼ်လေးပုး ၵူလပ်ၼၼ်ၼေ။ လိတိၵုၼ်းၼိုင်းတင်းလဵ
ၵျႃၵၼ်ၵံးၵံး လွင်ၵတီး ထုၼ်သီ။ ခံပၼ် ၶိတ်တု ၵုရုၼ။ ၽုတိတု ၵူ ပိၵ်ၶျတေႃ တိင်လိဝ်
ၵံးလို။ ၼိုပ်ၼၼ် ၵသၵ်းၵုၼ်းၼုံ ၸေႃယူ ထုၼ်ၼိုၼ်ၼီ သိၵ်ၼီ တိတိုၵ်း ၵသင်ၶျေ ပီတံးလေး။ ပိုပ်
ၵၼ်ၵုၼ်းၼိုင်း လွံးၵပ်ၵုံး သွၼ်ၸီ လီ ၵိသုးၼို ထီး ဂျင်ၶျတ်း။ ၵၼ်ဝုတင်းလိပ်တင်းၼပ်ၵံမီး
သင်ၶျုံးသု။ လုံၸ တၼ်ပေႃးၵံမီး ၽုတင်းထပ်တင်းၶုံ သၵ်တူ လိုၶတ်းလေး။ ၼိုပ်ၼၼ်ၵသၵ်

ၵုၼ်းလုံ ၸ ၶိုၼ် ထုၼ် လုံ သင်ၶျေ ပိုင်းပိုင်းလေး။ လင်ၵျိုၼ်းပေႃးလၵ်း လပ်ၵၼ်လွတ်ၵုၼ်ၼိုင်းတုပ်သိင်
ဝႃ ယပ်။ ၵုၼ်းၼိုင်းၵျိတ်းၵၼ်ၵျိတ်ၼူး ၵျ ၽွ လိုၶး တွင်ယု။ ပိုပ်ၵၼ်ၸီမေၸီ တွၵ်ၸီလွဲ လိုပ်
ခပ်ယေႃပေယေႃ ၶုၵ်လဵ ၼံၼ သိပ်ႇ ၵျေး သပ်း ၵျေး လေး။ ၼံၵျေ လဵ လိုပ်ၵ ယူ ၵပ်း ၵျတင်
ၵံၸ ၵွၼ် လပ် ၽြူး လေး။ ၸပ်ၼၼ် ပိုပ် ၵ ၸီ လိ သွၼ်ပၼ်ၵုၼ်းၼိုင်း ၽုပြႃး ဂျင် ၶျတ် ဝႃ ၼေ။
ၼံလေးပေႃး ၵၼ်ထိုင် မေႃး ၵုၼ်း လဵ ဝင်း ၶျူး ပြႃး ၶိုင် ၸီ သွၼ်း လိၵပ်။ လင်ၵျႃ လုပ်သင်ၵုၼ်းၼုံ
ၸ ၵွဲ သုတ် ထုၵ်း ထပ်ၵျုၼ်လုင်းလေး။ ယေး လု ယေႃ ၼိုၵ်ၵ သၵ်း ၵုၼ်း ၼုံ ၸ ဝဵ တိုၵ် သိပ်း
ၶု ယ် သပ်း ပီ ၵုလိုး လေး။ ပေႃး လၵ်း ၶုၵ်ၶိၵ် ပိၼ်သိင်း ပိၼ်ၼ်း လုလိုး လုး လုၶတ် ၶီ သိင် လုပ်ဝု
ၼ်။ တၵ်းဝုၼီပ်းၶုၼ် မေင်းလဵး မေင်း လူး သေႃ ၵေႃ လူး လို လွံး ၵုၼ်း ၵပ် ပၼ် ၼိုင်း ၵ ယူ။ ပေႃး ဝု

ၶၼ်ၵျင်ႉၼိူဝ်ၵေႃႉယေႃႇလႃႈပေႃႇလုတ်ႈထၢတ်ႈၵုတ်ႉငိုၼ်းၶႆႈၵွႆႈဝွတ်ႈလႆႈပူ ယိၼ်ၶႃႈလေႃႇ ပိုဝ်ႈၼႆလႄငဝ်ႈၵႃႈ

ယူႇတၢမ်ၵႃႈယူႇတ် ၵပ်ႉၸွတ်ႈသိမ်းသိမ်းပိၼ်ႈၶၢႆႈလေး။ တၢင်းၵႃႈၶိုဝ်းၶၼ်ၶိုဝ်းႁၢၼ်းၼိူင်ႈႁၢၼ်ၵၢၼ်လိူဝ်ၶႃႈ

ၶႃႈၼၢမ်းၼၢမ်း ၵိုလ်ပိၼ်ႈၶၢႆႈပၼ်ႁွၵ်ႇၸႂ်ယဝ်ႉ။ ၼိူဝ်ၵၢၼ်ပၼ်ၼိုင်းလီၵေႃႉႁၢၼ်းၼိုင်းႁူဝ်ႇတီႈၶိုဝ်ႁၢၼ်လႆႈ

ပူႈ ယင်ၶိုဝ်းမီႈတၢင်းမီးသၵ်းတႃႇ။ ၵႃႈၼိူဝ်ၵပ်းၼိုင်းၼိူဝ်ၵေႃႉလုၵ်ႈၵဵဝ်တၼ်ႈလူႉၵေႃႉလူႉၵဵဝ်တၼ်ႈၵွႆၵေႃႉၵွႆလိူဝ်

ယႂ်ႇၶႃႈၵွႆႇပိၼ်ႈဢေႃၼိုင်းၶႃႈယဝ်ႉ။ ဢၼ်လႆႈယင်းပိၼ်ႈၵွၼ်ႈၵွၼ်ႈႁွၵ်ႉၵသၼ်ယွတ်ႈလဝ်ႈပေႃႈပိၼ်ႈၽြူး။

လတ်ႈလုၵ်ႈၶိုဝ်းၽီ ၶိုဝ်းသင်ၶိုဝ်းၶၼ်ၶိုဝ်းႁၢၼ်းၶၼ်ႁၢၼ်ၵေႃႈပိၼ်ႈၶၢႆႈတေႃႇလိူင်လူင်ယဝ်ႉ။ ဢၼ်လႄႈတႃႇ

ၼိုင်တိုင်ပၼ်ၶိုဝ်းၶၼ်ၶိုဝ်းႁၢၼ်းသုတ်ႉၶႃႈလႃႈလႃႈၵပ်ႉသုင်းပႃႈၶိုၵ်ႉၵျင်ၶိုၵ်ႉၵျင်ႉယဝ်ႉ။ ပိုၼ်းၵႃႈလုမ်းၼ

ၵျင်ႉၼိူဝ်ၵၢမ်ႇလေႃႇၼတ်ႉယုမ်ႇယမ်ႇၵူႈသိမ်ၵူႈထိုင်းယဝ်ႉ။ ပေႃႈလၵ်းဢပေႃႉထုၼ်လုမ်ႇသိမ်ႇၶီႈလိူင်ၶုပ်ၸီၼိုင်းၵႃး။

ၵိၼ်လၵ်ႉၵၢမ်ႇၶိုဝ်း(ပိုင်လိူဝ်)ၶၼ်လိူဝ်ပိၼ်ႈၵွႆႈတိုဝ်ၵိုမ်းပိုင်ၶေႃႈႁိုင်းထၢတ်ႈဝွတ်ႈယဝ်ႉ။ ဢၼ်လေးပၢႆးဢၼ်ၼိုင်းလူင်

ၶေႃႈၶမ်းပဝ်ႈတေႃႇသႃ။ လၵ်ႉထၢၵ်ႈႁၢၼ်ၵွႆလိုဝ်ႉၼုင်ၶေႃႈဝႃႉတိုဝ်းၵွႆး။ ၽိုဝ်ဢၼ်ၵႃႉသၵ်းႁၢၼ်း

လုမ်ႇၼၵေႃႉပူႈထုၼ်လုမ်ႇမႃႉပၵ်းတၢမ်းပီ။ ပၢမ်ႇဢၼ်ၶိုဝ်းၶၼ်ၾင်းသႃႈၼၢမ်းၶၢႆႈလွႆးလွႆး ဢၼ်ၶိုင်းလီၼိူင်

လဝ်။ ထေႃႉလၵ်းဢၼ်ႉတုဝ်ၶဝ်ၶၼ်ဢူႈလုမ်းၵၢမ်ႇၶိုဝ်းၵိၼ်ႁုပ်းလုပ်ႉ။ ပေႃႈဢင်ပုၵ်ႉပူႇလဵပ်ႉလမ်းမုၵ်ႇငိုး

ၵၼ်။ ၵိုလ်ဢၵ်းၵၢမ်ႇလင်လုၵ်ႉလင်ဢင်ၵေႃႈၶီပႆးၶုပ်လေး။ ပေႃႈၵႃႈၼွၼ်းထင်သုတ်းၶဵတ်ႈ

သိင်လဝ်ပီတၢပ်ႈၶင်ဝႆယဝ်ႉ။ ဢၼ်လေးပၢႆးဢၼ်ပၼ်သိင်ၵႃႈလွင်းၽြူးၵေႃႉတႃႇၶပုၵ်ႉတႃႇဢၼ်

လတ်ႈဢၼ်ၵိၼ်လဝ်ၶဝ်ပိၼ်ႈငဝ်ၵိၵ်ႉသိင်ဢႃႇရသေးလေး။ ယူႇတၢမ်ထမ်ၼိုဝ်ၵလိူင်ယိုင်ၼိုင်ႈထိူင်

လူင်ၽီ။ ၸိင်ၽိင်သႂ်သိင်ၵႃႈသိုင်းသၼ်တၢင်းလီယူႇတိင်တေႃႇယဝ်ႉ။ တႃႇၼိုင်ၽွၼ်းသိင်လုၵ်ႉထိုင်

ၶိုင်ၵိုဝ်တႆႈ ၼိုင်ႈႁူၼ်းပိၼ်တႃႇ။ လဝ်လႅင်ၶဝ်သၢင်သၢင်ႇပႅတ်ႇၶႅၼ်ႇၵူႈၸိုဝ်ႈလုမ်းယဝ်ႉ။ လႅင်တၢၵ်ႈၼိုဝ်း
ႁွတ်ႈတီႈသၢင်ႇၸၢၼ်ႇၶုင်ၵွင်ႇဢၼ်းတေႃႇၵျေႃႇၶႆႈယဝ်ႉ။ ယၢမ်းဢၼ်ဢၼ်းၼိုင်းၵုမ်းမုၼ်ၶုၼ်လီႁသေႇၵိၼ်း
ႁွမ်ႈလူႉတၢင်းတၢင်ႈၵူႈယိုင်ဢၼ်ႉ။ ဢၼ်ၵေႃးဝႆႉသေႇႁသေႇၵိၼ်ႁွမ်ႈယဝ်ႉၵွႆႈပုၼ်ႈၵူႈယိုင်ယဝ်ႉ။ ၼိုဝ်ႉဢၼ်
ႁၢင်ႈၶၢမ်းႁၢမ်ႈၵွႆႈလဝ်ၶုင်ၶေႃႈဝႃႈယွၼ်းထႅမ်လႄႈ။ ၼိုဝ်ႉဢၼ်ႉႁၢင်ႈၶၢမ်းလပ်ႈလုၵ်ႉလုၵ်ႈၶႃႈၶႃ
ၼိူၼ်လိုဝ်ႉလဝ်ႉၶုၼ်ဢုမ်ႇၶိင်းသႃႇ။ ယိဝ်ႉလၢၵ်ႈၶုၼ်လီႁသေႇထုပ်ႈၸၢၼ်ႁုၼ်ႈၶေႃယႃႈသေႇဝႃႉလႄႉ
ၸွတ်ႇတေႃႇဢေႃႈ။ သၢင်ဢၼ်ပိၵ်ႇဝႃႇသိပ်ႇသိုပ်ႇၶႆးငိုၼ်းၵိုင်ဢိူင်းတုဝ်ႉၵေႃႈယႃႈယဝ်ႉ။ လွင်ႈတေႃႇႁၢင်ႈ
ၶဝ်လုၵ်ႉၶႃႈၶႃလႄလိုၼ်ၸူးသႃႇပိၼ်ႁုၼ်းႁုလိူဝ်းတႃႇ။ ဢၼ်ဢွၼ်ၵွၼ်ပွတ်ႇႁၢမ်ႇလွႆႉႁုလိူဝ်းလၢတ်ႈ
ၵုမ်းမွၵ်ႈယျူႉဢေႃၶေႃး။ ၵၢၼ်ဢၼ်ၼိုဝ်းၵုမ်းယၢမ်းဢၼ်ၶုၼ်လီႁသေႇဢေႃပၼ်လႄထၢၼ်ပိုၼ်ႈယိုဝ်း ဢၼ်

တႃႇၶေႃႇလႅင်လိတ်ႈႁုလိူဝ်းယဝ်ႉ။ ဢၼ်လမ်းၼိုဝ်ႉၵၢၼ်ၶီလမ်ႇသႃႇၵုမ်းဝႃႈၶႄႇပၢၼ်လီၶိတ်ႇတႃႇ။ ပေႃးၵၢၼ်ယူႇ
လိူၼ်ယဝ်ႉထတ်ႇသိင်ၶႅပ်းၵူၼ်းတၢင်းလုင်။ ၼိုဝ်ႉၵၢၼ်ၽႅဝ်ႉလမ်းၵွၵ်ႈလုမ်ႈဝႃႈတၢၵ်ႈလႄဝၢင်းဢွပ်ပၼ်ႁူးၶေႃး။
ပေႃးၵၢၼ်တၢင်းပိၼ်ယိၼ်ၶေႃႈယဝ်ႉၵျေႃးၵူႉၶႅပ်းသိင်ႁုလိူဝ်းဢေႃႈ။ ပိုဝ်ႉဢၼ်လီႁုပ်ႉႁုပ်ႉလိုၼ်ၶိုဝ်းၶုၼ်
ၵိၼ်ၼိုင်းၶေႃးၵႃထတ်ႇလေႃး။ ၵၢၼ်ဢၼ်ႁၢင်ၶဝ်သီၵေႃႇယွတ်ႇလဝ်ႉသူၶိုင်တၢၵ်ႈလၢတ်ႈငိူၼ်း
ၶီဝႃႇဢၼ်။ တၢၵ်ႈလႄယုမ်ႇငေႃႇတေႃႇၵေႃၶေႃသိၵ်ႉလိုႉတၢၵ်ႈသုမ်ႇလေႃး။ တႃႇတုၵ်ႉၼိုင်းၶၼ်လေႃးပႃႇတီႈၶႅမ်ႈၸုမ်း
ၵၢမ်ၶေႃႇဢၼ်ဢေႃႇ။ ယၢမ်းဢၼ်ဢၼ်းၼိုင်းၵိုင်းၵိုင်းဝၼ်းႁုပ်ႉၸႂ်ႁသေႇတၢၼ်တေႃႇ။ ႁုလိူဝ်းၵူႁႂ်ၵၢၼ်ႁၢင်
ၶဝ်လုၵ်ႉၶႃႈၶႃလႄလဝ်ႉႁၢင်ၵျေႃၼိုင်းလီဢၼ်ႉ။ သၢင်ဝႃႁႃတီႈၵမ်ႇၶိင်းလမ်းႁႂ်ၵၢၼ်ယၢမ်ႇၶႅဝ်ႈဢွင်ပၼ်ၵၢဝ်ႉ
ၵူႈယၢင်းလိူဝ်ၶေႃး။ သိုပ်ႇပၼ်ၽြူးၶၢမ်းထုပ်ႉၶၢမ်းႁႃႈထၢင်တုၼ်ႉဢိုင်ႈယႃႈၸွတ်ႇလုၵ်ႉၶေႃး။ ႁသေႇငိူၼ်း

ၵူႆး ပိုင်ၼ် ၼင်းၼိူင်း ပုင်ၵူႆး ၶႃႈၽီ တွင်းသိတ်ၵေႃႈ ။ လပ်လင်ၾွၵ်ႇလတ်ႉ သီၵပ်ဢုၶိူင်တီသင်ၽိုၵ်ႈ
ၵွႆးၵူႈ ၼိုဝ်ႈၶႃႈတေႃႈ ။ ပႃးတင်းၵွၵ်ႈပၢႆႈသီလုၵ်ႈ လႆႈတႃႇ ၶိုၼ်းလိင်လေႈ ။ ပႃးၵွႆး ပႆၵပ်ၶၢင်ႈၵြႃး ႁၢပ်ႇပႃး
ၽိင်တၵ်ႉ ႁွတ်ႈ ဢၼ်ယဝ်ႉ ။ ၼင်းၼိူင်းပိၼ်းၵူႆးပိုင်ၼ်ဝင်းပၼ်ႇ ႁွင်ႉၶၢင်းၵုၼ်းၵွႆးၵူႈ ။ ၶႃႈၵၢင်ယၢင်
လုၵ်ႈလပ်ႇဢင်ၽၽ် ႁွတ်ႈၼိူင်းပုလုၼ်ၶိုၼ်းလေႈ ။ ၼိုဝ်ႈဢၼ်ၶပ်ၵေႃႈၵွႆးၵပ်ၶပ်ႁွတ်ႈလုၼ်ပႃႇၼႆ
တီးၸၢတ်ႈၽီ ၽၼ်ႁူႆး ၽိင်လေႈ ။ ၵၼ်တၵ်ႉၼိုဝ်ႈထိုင်တၢင်းသုဝ်းတပ်ႉလီႁွၼ်ၶိုၼ်းၵဵ လုၵ်ႈသိင်ယူ
သင်ဢၼ်ယဝ်ႉ ။ ယႅမ်ႈဢၼ်ၶုၼ်လီၵသေႃး လတ်ႉသၢ ၵူႆးတၢင်ႇၶွၵ်ႇ ။ ၼိုဝ်ႈဢၼ်ၽူၵ်ႈၵပ်တင်းၶႃႈၵ်ႉ
ပႃႇပွႆႇဢိုတမ်ႇ ၼိူင်းၵွၵ်ႈၶုၼ်ၶိုၼ်းလေႈ ။ ဢၼ်ၼမ်ႉ ၶႃႈၵၢင်ၵပ်ၼိုဝ်ႈ သိုထိင်လိုၼ်ႈ ႁိုပ်ဢမ်ႇၶၢင်းႁိုပ်ၼိူင်း
ဝၼ်ပိုင်ပေႃးလေႈ ။ လၼ်သႅမ်ႇၵပ်တႃႇတင်းၵၢၼ်ၶိၼ်းႁုပ်ၵိုၵ်ႈ လိုၼ်းၶေႃႈၵွင်ၵေႃႈဢၼ်လေႈ ။ ။

ဢၼ်ၵေႃႈၵုတၵ်ႉ ပိၼ်ၵိၼ်ၽူး ၶေႃႈလုပ်ႈၵွႆးပႃႈလပ်တႅ ။ ပိုၵ်ႉဢၼ် လိုၼ်ၽ လၼ်တၵ်ႉ ႁွင်ယၵ်ႇၵပိၵ်ႈၵဵ
ႁုပ်ၶိပ်ႈၶပ်ႉယဝ်ႉ ။ ဢွၵ်ႇဢၼ်သႅမ်ပွႆးၵွႆႈႁွတ်ႈ ၶု သီၵုတပ်ႉၸၢတ်ႈ ဢူၽိုၵ်ႈ ဢုူးပုူးလေႈ ။ ဢၼ်ၵေႃႈ
ၶၢင်း ၶုၼ်ၶုၼ်းတင်းယႃႇ ယႅမ်ႇပၼ် ၶေႃႈလုပ်ႈသေႃးၽူး ၽၶႃႈဢၼ်ယဝ်ႉ ။ လၵ်ႉပွႆႇၵပ်ၼိုဝ်ႈပွင်းတင်း
ၶၢင်းငေႃႈ လုပ်ႈတႃႇၶိၼ်သွင်ၽ ။ ၵုတၵ်ႉပိၼ်လုပ်ၵိၼ်ၵွၵ်ႉၽွႆးၵူလိုဝ်ႉၵပ်ႈၵဵ ၶိုးႁိုင်းၶေႃႈယဝ်ႉ ။
ပိုဝ်ဢၼ် ႁၢမ်ႉႁွတ်ႈတေႃႇလၼ်ဢၼ်ၵေႃႈ လုမ်ၽဝၵူႆးၵွၵ်ႈၶိလုၵ်ႈဢူလေႈ ။ ထင်ၶႃႈဢိဝ်ႉတိၼ်ဢိဝ်ၼိုဝ်ႈၶိုး
ၵိၼ်ၶိုးႁိုင်းၸေႃႈ ယိင်းလူၶိုင်ၶၢင်ဝႆႉယဝ်ႉ ။ လႆႈလိုင်ၼိုဝ်ႈထိုင်ၵႃလွင်ႈႁွႆၵေႃႉပၼ်ၽႃႈၽၢင်းၵြႃး
ယွင်ယေႃးၶုၵပ်းၵူႈ ။ ဢၼ်ၵေႃႈၶႃႈၼိုဝ်ႈ သိုထိင်ဢမ်ႇၶၢင်းႁိုပ်ၵပ်ၽုၶုၼ်းၵၼ် ။ ဢၼ်ၵေႃႈၶႃႈလုပ်
ၽေၽေ ငဝ်ႉၶေႃႈၵူတုင်ၵင်းယဝ်ႉ ။ ၵုတၵ်ႉပိၼ်ၵိၼ်ၽူးၶေႃႈတင်းတပ်သိင်ဢုပ်ယၵ်ႇလၼ်

လၢင်ၶင်းၵၢင်ႁွင်ၵၢင်လႅတ်ႈဢၼ်ယၢဝ်း။ ပိုတ်ႇဢၼ်လၢင်ဝၢႆးႁဝ်းႁူဝ်ၵေႃႉၽိင်တႆႇတုင်ႁၢင်းၶွမ်ႇသုတ်း။
ထၢင်ႈၵဵဝ်ႇၸွမ်းဝၢင်းၸၢၵ်ႈသိတ်ႇၵပ်ႉၶဝ်ပိုၼ်းၽေႃႇၶၢမ်းၸုတ်းလႄႈမၢၼ်းလႄး။ ၽွင်းပိုၼ်းပဝႆႉၸၢမ်းယွတ်ႈဢၼ်
ၵပ်ႉလွင်ႈသိတ်ႇၵၢင်လႄႈဢၼ်။ ဢၼ်ၵေႃႈမၢၼ်ႈၵျႃႉသၢႆၵၢမ်ႇပၢၼ်းဝေႃးၵေႃႈပေႃးဢၼ်ၶိုၵ်ႉၶႄႇယၢဝ်း။ ဢၼ်လႄႈ
ၵဵဝ်ႇၵၢပ်ႈၼိုဝ်းပွင်ႇမၢၼ်ႇငေႃးၵၢပ်ႉတႃႇသၢမ်းလၢင်ႁွတ်ႈယေႃးၼိုဝ်တဵၵ်ႉ။ ႁူၼ်ၽၵ်ႉပိၼ်ႇၵိၼ်ပိၼ်ႇလုမ်ႈၸွမ်းသိုဝ်
ဢၼ်လႄႈပိုၼ်းဢမ်ႇမိူင်းၵျိုင်းၶိုၵ်ႉယၢဝ်း။ ဢၼ်ၵူၺ်းလုမ်းၽၢင်လႄႈၸွမ်ႇဝၢမ်ႈသိတ်ႇလၢႆးၵျွၵ်ႉယွၵ်ႉပိၼ်ႇၶေႃးလေႃး။ ယႃႇဢၼ်
မႃႇပိၼ်ႇၸၢမ်းတၢင်းလႄႈလိုပိၼ်ႇၶိုၼ်းမိူၼ်းၵိူဝ်ႇၶၢဝ်းသၢမ်းၵၼ်လုၵ်ႈၵၢင်ဢၼ်ယၢဝ်ဢေႃး။ လိၵ်ႈလိၵ်ႈပွတ်ႇတုဝ်ႇဢူႉတွတ်ႈ
ၸွမ်းၵၢင်လုၵ်ႈလၢႆးႁုပ်ႈသိတ်ႇယၢဝ်း။ ထုၼ်ဢၼ်ထၢင်ႈၵဵဝ်ႇမိုဝ်းၵပ်ႉၸုမ်းသီသိမ်ႇၽွင်ၵၢင်ႈၵူၶုတ်းယိၼ်တ်ငိုၼ်း
ႁုၵ်ႈယၢဝ်း။ ၵႂၢမ်းဢၼ်လၢမ်ပူတီပႃၸၢမ်းၼိူင်းႁူင်ဢိုဝ်ႁုၼ်လႄး။ ၶဝ်ႈလၵ်ႉပၼ်ႁၢမ်ပိၵ်ႈဢၼ်လႄႈမိူင်း

လၢမ်ပိၼ်ႇၸုမ်သိင်သိင်ယၢဝ်း။ တၢင်းၵုသိပ်ႇႁၵ်ႉၸေႃႇသိင်ၸေႃႇၶႅၼ်းပၼ်ႁၢမ်ဢၼ်ၵိၼ်မိူင်းတိုဝ်းတေႃႇ။
ဢၼ်ၵေႃႇၶဝ်ပိၼ်ႇၵပ်ႉဢိုၼ်ႁုၼ်းမိူၼ်လၢမ်းပျႃႇမုၼ်ၸီၽေႃပိၼ်ဝၼ်ပိၼ်မိူင်းယၢဝ်း။ ဝေႃႇၵုၵပ်ႉ
ဢၼ်ၵမ်ႇပေႃးလုဝ်သင်ႁူင်ၵႃသင်ၶျေႃၶႄႇၸိုမ်ပိုၵ်ႉလိုၵ်ႉၵဝ်ႇတိုဝ်းၶဝ်လႄး။ ပိုဝ်ၵုၵႃမျိုဝ်းပိၼ်ႇ
ႁုမ်းႁူလွတ်ႉလိုပွတ်ႇလိုလ်းၸုမ်ၵျေႃးလူး တိင်းဝုဝ်ဢိုၼ်ဝမ်းၵၢမ်တွင်းၵၢဝ်လွင်ႁုင်မုမ်ပိုင်
ဢမ်ႇယၢဝ်း။ ၵၢမ်ဝုၵတီလေပႃးပြႃးသိပ်းပိုင်ၵၢမ်လွမ်ႇၵၢဝ်သၵ်းထု။ ႁုၵ်ႉၵုယူႁုလုၵ်ႉ
ဝေႃးၼ.ဝေႃးသၢၼ်ႉမေႃႇၸ မူႉၼီၵ်ႉသုတီၵ်ႉထီ မွပ်ၶုသတ္တဝ သိၵ်ႉမျိုဝ်း။ ဢၼ်လေး
ပေႃးသၢမ်ပၼ်ၶွပ်ပၵ်ႉၸုသိပ်း သီပီၼိုင်းဢၼ်။ ပၼ်သိင်ၵၢလွင်းၾြူးသဝ်းဢိုၼ်းလုင်လုင်
မွၵ်ႉပဝ်းႁိုင်းတွမ်ၶေႃဝ်ယၢဝ်း။ ၵၢမ်းဢၼ်ၵၢမျိုဝ်းဢုၵေႃႇႁုမ်းမိူင်းယၼ်ၵီးလူၼီတ်တႃႇ။ ၵိုး

ၵၢၼ်တၢၵ်ပွႆးၶႃႈ လိၼ်ၶဝ်ၵႂႃႇ ၵူႈတၢင်းလုၵ်ႉမႃး ၊ ၵိၵ်ႈလုၵ်ႉၸုၵ်ႈၵူႈၼႃႈ ၸိူဝ်းလႂ်ၸွင်းၸွမ်ႇလုၵ်ႉၶႃႈၼၼ်ႉ ။
ၸုမ်း ၼိူဝ်ၵၢဝ်ၵိၼ်ၵၢဝ်ၶႃႈ ၵၢဝ်ႇတေႃ ဢွၼ်ပဵၼ်တီႈသိုဝ်ႉ ဢဝ်ၼၼ်ႉယဝ်ႉ ။ ၵၢၼ်ၸႅဝ်ႈ ၵႂႃႇၸူႉၸုမ်းမိူင်း
လႅင်းၼမ်ႉ ယၢင်းၵႃႇလုၵ်ႈ သိူဝ်ဢွၵ်ႇ ။ လႆႈလႄႈ ႁၼ်လူဢဝ်ပေႃႉၵႂႃႇၸုမ်း ၸုမ်းၵိၼ်ၼေႃး ။ ဢွၵ်ႇၼမ်ႉ ဢွၵ်ႇၵိူတ်ႇ
ၵိုဝ်ႇပိူၼ်ႈလဵဝ် ၸုမ်းၶိူဝ်း ၵႃႈလႅင်းၵေႃႈ ၊ ၸုမ်းၼႆႉၵၢဝ်ႇတေႃ ပႆႇလေႃး တၢမ်ၸေႃးၶိုင်ၵိုဝ်ႇၶိူဝ်ႈ ၸွမ်ႈပွင်ႇတွပ်ႇ
ဢဝ်ဢၼ်ယဝ်ႉ ။ ၼၢင်းတုပ်ႉဢုင်ၵေႃႈ ၸုမ်းမိူင်းပေႃႈ ၼၵ်ႈၶႃႈ တွတ်ႈၸုၵ်ႈ ၊ ႁွၵ်ႇၶိုၼ်ၸုမ်းလုၵ်ႉႁႅင်း
မိူၵ်ႈလၢႆႈ ဢုၵ်ႉယၢၼ် တိူဝ်းလႄႈ ။ လဝ်ၶွၶိူင်းၵေႃႈ ၵေႃႈၵၢမ်ႇ မိူဝ်ႈသၢင်သွၼ်ၼႆ ၊ ယၢင်းၵၼ်ၵႂၼ်
ၸုမ်ၸုမ်း မိူင်းသိူၼ်လုၵ်ႉၸွမ်ႇ လေသွၵ်ႉၸုမ်ႁႅမ်ႉ ။ ပိူဝ်ႈၵေႃႈၸုမ်းမိူင်း ၵၢမ်ႇမိူဝ်းၼႆ သွၼ်တၢင်းလီယိုင်း
လႅၼ်းၵႂၢမ်း ဢွၵ်ႇၸုပ်းဢိူဝ်း ဢၼ်သၢၼ်ႇၵေႃႈ ။ လုၵ်ႈတေႃႇလုမ်ႈ ၼမ်ႉတီႈၵွၼ်ႇ လႄႈသွၵ်ႉ ၸုမ်ႉသွၵ်ႉၶိုင်လွႆ

ထိူၼ်ႈၶႄႇ ၶၢၵ်ႉထုပ်ႉ ဢၵ်ႇပူၵ်ႈၵေႃႈ ၵိူတ်ႇၵေႃႈ ၸုမ်းတၢင်းၼမ်းယဝ်ႉ ၊ မိူဝ်ႈဢၼ်ၶိုၵ်ႈၵေႃႈ လုင်းၼႄး
မွၵ်ႇလႅတ်ႈ သုၶလိုင်လႆႈ လႅဝ်လႅင်းၽိူဝ်းလေး ။ ၵူႈၵၢၼ်ၶဝ် ၸုမ်းၶီၼိုင်ႈ မိူဝ်ႈႁႃလုင်လုင်းဝႃး
တုင်းမွၵ်ႇ ပုင်းလႃး လုင်ၵႃး ဢၼ်တႃ ။ ပႃး ဢၼ်ၵလႅင်းၶႂၢၼ်ႈၵေႃႈ ၵၢၼ်းလူး တိုင်းဝိုၼ်း ဢၼ်ၶႂၢင်းလႃး
သၢမ်မူၵ်ႉဝႆႉယဝ်ႉ ။ ထၢင်ႈႁိုဝ် ပိုင်ႈလိုဝ်ႉ သီႁွင်တုပ်ႉ ယူႇၵၢၵ်ႇ ၸၢၵ်ႈႁိုဝ် လိုဝ်းဝၢၼ်း ။ ဢွၵ်ႇဢၼ် ႁၢင်ႈလႅဝ်
ပႂ်တႃႇဢေႃႈ ၶဝ်တုပ်ႉ မွတ်ႇလႅင်း ၵႂ်ႁုပ်ႈ ၶူးဢၼ် ။ ၵွၼ်ၵၢၼ် မိူဝ်ႈသဝ်း သၢမ်ႁိုင်လွႆ ၶၢမ်းၵမ်ႇၼိုင်ႈ
ၼူဝ်ႉဝႆႉ ။ ပိူဝ်ႈၵၢင်ႈ ၸုမ်းၸုမ်းမိူင်း တၢင်းလႆႈ ပိတ်ႇတၢင်းလီ လိုဝ်ႉႁုင် ။ ၶဝ်လႅဝ်လႅင်တၢၵ်ႉ
ပႆႇသွတ်ႈ ၵၢဝ်ႇမဝ်ႇ ၸုမ်းတႃႁၢၼ် တိူၼ်ႈၵူင် ဢိုင်းၶိုင် လုင်ၶမ်းယဝ်ႉ ။ ၵၢၼ်လႅင်းၶိူင်ၵေႃႈ ပႆႇၶဝ်ၵႃဢဝ်
တႃတီႈ ၼၢၼ်ၵၢၼ် မွတ်ႇဢွင်လုင် ။ ထၢင်ႈႁိုဝ် သဝ်းလီယိၼ်း ၵၢလႆႈ သုင်ပႄ ၸုမ်းဝႆႉယဝ်ႉ ။

ပိုဝ်ꩢ် ꩫင်ဝ ꩰꩣ ꩬျုဝ်း လေ်း ပႃး မီး ꩬေႃး ꩭေ်း ꩤူး ꩫ ꩭုဝ် ꩤူး ꩣံ ꩭ ။ ꩭိုယင်း ꩫေ် ꩬွပ် ꩫေ် ꩢ ꩣ ပျိ တ် ꩢ်
ꩡိ ꩭု ꩣ ပ်း ꩣံ ꩭ ꩭ် း ꩭုံး ဝ ꩢ် ꩬေ ။ ꩢ် ꩫံး ꩰွ ꩣ် တံ ꩬေႃး ꩣ ꩡိ တူ မ တ် ꩫို ꩬေႃ တ ꩤီ ꩣံး လုင် ꩢꩢ် ။
ꩰံ ꩫို ꩡိင်း ꩭ ဝ်း ꩫ ꩭေ် း ꩬေ် း ꩬေ ꩭိုꩢ် ထံး ငုံး ငံ ꩬꩢ် ꩣံး ꩣ ꩫို ꩬုင် ꩬွ ꩣ် ꩫ တ် ꩣ ꩫုံး ꩢ ။ ꩢင် ꩣꩢ်
ꩡိ ဝ်း ꩬိုင်း ꩡိ ဝ်း ꩣုꩢ်း ꩡိ ဝ်း ꩭိ ꩡိ ဝ်း ꩬင် တ ꩡိꩢ် ꩬင်း ꩫူး ꩫုင်း ꩫူး ꩫ ပ်း ꩣုꩢ် ꩫုင် တ ꩢေ ။ ꩤိ ꩫုꩢ် ꩢ ꩣ်
ꩫိꩢ် ꩫိꩢ် ꩬ ꩣ် ꩬ ꩣ် ꩡ ꩣ် ꩭု ꩣံ ꩭ ꩭ ꩫ ဝင် ငိုꩢ် ဝုင် ꩤိ ဝ် ꩤိ ဝ် ꩬင် မင် ꩢံ ꩭေ် ꩫွံး ꩣ ပ်း ꩫို ꩣုꩢ်း
ꩭ ဝ်း ယ ꩬ ဝ် ။ ꩢ် ꩬေ်း ꩣ ပ် ꩢꩢ် ꩭ င် ꩡ ဝ် ꩢွ် ꩫိ တ် ꩫို ဝ် ငိုꩢ် ꩬျ တ် ꩬျုဝ်း ꩬꩢ် ꩭꩢ်း ꩡုꩢ် တ်
တု ꩣ် ꩬိုင်း ꩭꩢ် ꩬေ်း ပႃး ပိုဝ် ꩫိုꩬ်း ꩬုꩢ် ꩣုင် ပိုꩢ် ꩢꩢ် ယ ဝ် ။ ထꩢ် ပေး ꩭ ꩢံ ꩭ ꩬ်း ꩡုꩢ် ꩫေ်း
ငိုꩢ် ꩬင်း ꩫူး ꩫု တ် ထွ ။ ꩫု ꩣ် ꩬ ဝ် တေ် တုꩢ် ဝ ꩣံ ꩭေ ꩬျုဝ်း ꩢွ် ꩭုင် ယိꩢ်း ꩢꩢ် ။ ꩬေ ꩭ

ꩫုံ ꩭ ထ တ် ꩫု တ် ငိုꩢ် ꩡိ ဝ်း ꩫ ဝ် ꩬျုဝ်း ꩢွ် ယိꩢ် ꩬွင် ꩬေ်း ။ ထꩢ် ပေး ꩰံ ꩡိ း ꩡုꩢ် ꩢို ပိꩢ် ꩫ ဝ်
ꩤိꩢ် ꩬိုင်း ꩬိင် ꩬွင်း ꩣွင် ꩬုꩢ် ꩬေ် ဝ ꩢေ ။ ꩬေး ꩫ ꩣ် ထိုင် ꩭ ꩤ င် ꩫ ꩣ် ꩫိင် ပီ ꩬိုင်း ꩢီ ပꩢ် တံး
ꩡ ပ် ꩣꩢ် ။ တင်း ꩣ ꩡိ ဝ်း ꩫ ဝ် ꩡုꩢ် ပိုင် ꩫံ ပူ တီ ပ ꩬေ ꩣေ ꩭ ထ တ် ဝွ တ် ꩣုꩢ်း ꩣျꩢ် ပိꩢ်
ဝꩢ် ပိꩢ် ꩬိုင်း ꩬေ်း ။ ꩢ် ꩬေ်း ꩡꩢ်း တေ ယင်း ꩬီး တိ ꩢိုင် ꩭေ် ꩬ ဝုꩢ် တ ꩭꩢ် ꩣိ ပ် ꩣို ꩬ ꩣင်း
ꩣ ꩭွင်း ꩫုင် ꩬေ်း ။ ယင်း ꩬီး ꩫွံ ꩬိင် ꩭုင် ꩭ င်း ထံ ပိꩢ် ꩣုင် ꩫု ꩣ် ꩢိုင် ꩢꩢ် ။ ꩤိ ꩫုꩢ် ပိꩢ် တꩢ်း
ꩬ ဝ်း တု ဝ် ꩫီ ꩬေ ꩡုꩢ် ꩫေ်း ꩫိင် ꩡို ဝ် ꩭို ꩣ် ။ ꩬꩢ်း ယင်း ယူ ဝင် ထံ ꩣုင် ꩢꩢ် ပျေ ꩬုꩢ် ꩢွꩢ်း ꩣို ꩣ်
ꩬ ဝ်း ꩫီ ꩬေ်း ။ ꩡꩢ် တေ ꩬံ ꩭု ယင်း ꩬီး ငို ꩣ်း ပေ ꩢိုင် တု ဝ် ꩣျေ ꩡ ဝ် ꩡံး ꩬေ်း ။ ꩬꩢ်း ꩣေ ယင်း
ꩣꩢ် ꩬ ဝ်း ꩢို ꩣုင် ꩬိင် တိုင်း ꩭုꩢ်း ꩢံ ꩤိꩢ် ꩭ ꩣ်း ထိ ပ် ꩭင် ဝ ယ ဝ် ။ ꩡꩢ်း တေ ဝꩢ်း ꩢိုင် ꩡိင်း

ၼၼ်းတုဝ်လိုဝ်ငိုၵ်ၶဝ်ၶႃးလႃးၵၼ် ။ ယၼ်းၵေႃၵွၵ်ၼၵ်ႇၵုၵၢင်လဲတၼ်ၼႃးၼိုဝ်ယၢဝ် ။ ၶဝ်ရွတ်ထႃၵုင်ၼေ
သိုဝ်ၽိုၵ်ယႃးဢၼ်ယၢဝ် ။ ထုဢၼ်ၶိုင်းၼၼ်းဢင်းသိုဝ်ၵိုၵ်ၵိုၵ်ၵုပ်ၶုၼ်ငိုၵ်ဢၼ် ။ သွင်ၶုမိတ်တုၡ
သုဢုလုဝ်ၵျိုၵ်ပိုင်းၵၼ်လေႃး ။ ရုံရိုတ်ၵုပ်းၵု ထင်လိုသူၵိုၵ်ၵုၽုဝ်ၶေႃးလေႃး ။ ၵွၼ်ၵၼ်သုဝ်းဢိုၼ်း
တိဢၼ်လွႆၽုပိုင်းၸွၵ်ရွႆးၵၼ်ယူသင်ဝ်ယၢဝ် ။ ပေႃးထိုင်လဲပီတိဢၼ်းတႃးဢိုၶဝ်းပၼ်ရုသီ ။ သွင်ၶုမိတ်
ဝုသဢုလုဝ်ၵျိုၵ်ပိုင်းလိုရွႆးၵၼ်ယၢဝ် ။ ၼင်ပွၵ်ပုးၵႃဝ်ဢင်းၶဝ်ဢံၵွၶုရွတ်တၢင်းပုၶဝ်ၶႃးဢၼ် ။
သုဝ်းဢိုၼ်းၵုင်သိုင်တိုင်းဝိုဢၼ်းဢံၵိဢၼ်ရုံးပျေႃမိုတ်ဝ်ဢေႃ ။ ၼင်ၶုးတုဝ်လိုၶဝ်ၶႃးလွႆးဢင်းၶိုၼ်ထိုင်ရွတ်
ၽုပိုင်းလွႆၵေႃ ။ သွင်ၶုရုံၵၼ်ၶဝ်ဢံၵွၵ်ဢံဝုၵုံးပျေႃလွႆးၵၼ်လေႃး ။ ပိုဝ်ဢၼ်ပိုၼ်ၸင်ရွင်ပၵ်
ဝုၶုပ်ၼိုဝ်ဢံတိုင်းရိုင်ပိဢၼ်ရုတ်ၶီးၼႃးလေႃး ။ ယႃးဢၼ်လင်ဝုပ်လိမုိပဝ်းၵိုၵ်ၼုိၶုးပေႃးၼတ်
လင်ငိုၵ်ယၢဝ် ။ ပွႆးလိုင်ၶုပ်ၼိုဝ်ၽွင်းသုံဢွင်းၼႃးရုတ်ပိဢၼ်တိုင်းၵႃၶု ၊ လင်ရွိၼိုၼၼ်းၼေႃၵေႃဢွႆ
ၼုင်းလုလင်သိုဝ်လေႃး ။ ပိုဝ်ၵုသွင်ၶုၶဝ်ၶဝ်ၵွၵ်ၵွၵ်ရုံလဲတုပိဢၼ်ၶုးယၢဝ် ။ လင်ရွိ
ၽိပုင်ဢင်းလိပိဢၼ်ၵုၼ်းၵိုတ်းၼၵ်ပုးတေႃရင်ဝ်ယၢဝ် ။ ပႃးဢၼ်ဢင်းသိုဝ်ပုးလုၼၼ်းၼႃး
လုၵ်ၶဝ်ၶႃးၽွႆးၵွၵ် ။ လိုင်သုံၵႃၶီးလဲတၢင်းရင်ပေႃရင်ၼေႃလၵ်းၶဢုလုံထုဢၼ်ထုၵ်းထွၵ်
ပိဢၼ်ၵုၼ်းဝ်ယၢဝ် ။ ၼိုဝ်ဢၼ်ရင်လဝ်သုလံဝုင်ၽုမိတ်သိၵျူးလေႃး ။ လင်တၢၵ်းလုင်း
တိုင်တၢင်းဢၼ်ၼိုင်းၵုၼ်း တဝ်လုၼေႃးလုးရုံလွႆဝ်ယၢဝ် ။ သိၵျူးပုင်ပဢၼ်တင်းၵိဢၼ်တင်း
ဢွၼ်းၵိုၵ်ၽိုဢၼ်ၶုဝ်းတၢင်းသု ။ လိၵႃဢၼ်တိယူဝုင်ၼၵ်ရွိပဢၼ်ၵုပေႃးသုဝ်းယၢဝ် ။ ၵိုၵ်
လုၵ်ပေႃၼေႃၶုၼ်ငိုၵ်ၵိုၵ်ဢင်းသိုဝ်ဢၼ် ။ ၵွၼ်ၵၼ်လုံးဢံၸွၼ်းဢင်းပုၼ်တွၼ်းလိုဝ်

ၶွတ်ဢိၼ်ဝႆႉယဝ်ႉ ။ ၼႂ်လေႃးၶပ်ႉမိူဝ်ပၼ်တုဝ်ၶွၼ်းဢၼ်းပိၼ်သဝ်ဢူႉၼိုဝ်းတုၼ်သိပ်ႉရုၵ်ၵၢၶု-
ယေႃးဢၼ်ယွတ်ရၢၼ်ၵွႆ ၵေႃလိူင်ဝေႃဝူ မိူင်းၼီ ။ ၶၼ်းတေႃမိူဝ်ဢၼ်တီဢိူင်လႆၽိူဝ်ပိၼ်လၢင
ၵိတ်ၵေႃရူၵူ မိူင်းလုင်ၽေႃး ။ ယၢင်းၼီး ၶႆႉသိင်ၶေင်းသၢႉၶၼ်လီၵ်ႇမိူင်း ဢေႃဝ်ႇရုင်ၾူၼိူင်ဝႆႉ
ဢေႃး ။ ၶၼ်းၶၼ်ၼီးၶုၼ်ပိၼ်ၵွႆ ဢိူဝ်မိူင်းလၵ်ၾုင်းသုင်ဝေႃၵေႃ ။ ပႆၼီးလဝ်ၾူၵုံယူၵူရုၵ်
ဢဝၵတ် သိင်ဢေႃ ၶင်းၶၼ်ၽေႃး ။ ဢႆႉဢေႃၵူသုဝ်ယူ ဂူမီ ဝူဝႆႉ ယႆထိုၵ် မိူဝ်းတေႃတုပ်ႉၵျူး
ၽေႃး ။ ၶၼ်မိူင်းတုၵျူးလူ ၾုင်သဝ်ဢိူးဝိင်းၼိူဝ်းဝႆ တိုၼ်း မျူဝ်းယိၵ်ပႆ ၶေႃးၵႆသူဝေႃၾူၵူလိူး
ဢေႃး ။ ယႂ်းဢၼ်ရုဝ်ၵို ၶေင်းသၢႉ ပိၵ်ပႆ တၢၼ်းၵႆႉ ယုင်းယုင်း ယိူင်ၵူင်တုင်းတႃးၶွၼ် ။ ထူဢၼ်
လဝ်လင်ၾတ်ဝေႃၵေႃႉလိူင်ၾ လိူင်ၵူင်လီလွၼ်ၽဝ်းဝၼ်ၽဝ်မိူင်းဝႆႉယဝ်ႉ ။ ၶႂ်ႈရွင်ၶေပ်ႉမေပ်ႉ

ဝူဂလိင်မေၵ်လိူဝ်တဝ်သွင်သိင်ရိူင်းၽေႃး ။ ရွႂ်းၵုပ်းၶၶိင်တဢူႉၵင်ၵိူင်းမိူင်းၼိူင်လဝ်ဢၼ်ယဝ်ႉ ။
ယႂ်းဢၼ်ၶေင်းသၢႉယၢၼ်ဝေႃမိူင်းၶႆႉၶဝ်သိလုဝ်ဢႆႉဝင်ပူ ။ လိပ်ႉလုလုဝ်တဝ်ၶုင်လွႆထိုၼ်ၾၵိူဝ်ၽေ
ၵင်းၵူၾွင်းလုင် ။ လင်တၢၵ်းမိူဝ်းရွတ်းတီယူၵွႆရၢၼ်လိူၼ်ဢင်းသွႆ မိူၼ်ယိူင်မေဝ်ၵျူထိူင်
ၵျေႃၽေႃး ။ ယႂ်းဢၼ်တင်းၶၼ်တင်းဢင်းၶင်းၵၢၼ်ၼီး ယေႃးသေႃးသေႃး ၶၼ်ႉပေႃးထေႃတိင်လတ်
ဢၼ်ႉဢေႃး ။ ဢႆႉၵေႃပၼ်ၵွၼ်ၶၼ်ဢင်းရွႂ်းၵၢၼ်ၾေႃးမေႃးၼိူင်ဢူးမိူၼ်ၵူသုဝ် ။ လင်တၢၵ်းလႆပိၼ်
ၵုပ်းၵူ မိတ်တူ ရၢၵ်ႉထင်သူလိူဝ်လုဝ်ရွႂ်းၵၢၼ်ၽေႃး ။ မိူဝ်ဢၼ်ႉပေႃၽေၶႆၾ ၶၼ်ၸိူၵ်ၵုပ်ႉၵိူၵ်း
ဢင်းသိူဝ်ဢၼ် ။ ဝိၼ်းလိူး တင်းသွင်ၶၼ်ဢင်း ၾွႂ်ႇၵုံးၵိူဝ်လုဝ်ၵျိူၵ်ဢၼ်ယဝ်ႉ ။ လူၾေႃးဝင်း
ပၼ်ၵုံး လီၵုံးငႂ်း ၵပ်ၶၼ်ဢိၼ်း မေၵ်လူ ။ မိူဝ်ဢၼ်သွင်လဝ်တၢၵ်းဝူၵွၼ်ၵၼ်ဝပွၵ်ၵေႃသိူင်

ၽိူင်းၵၢင်ၵျုၵျေႃႈၶႅဝ်းလႅၼ်း။ ၼိုဝ်ႉဢၼ်ႉၽႄသိုဝ်ၾိုၵ်ႈႁၵ်ႈလုၵ်ႉၵေႃႉၶုၼ်ၵူႈတွၵ်ႈလိုၵ်ႉတႃၵ်ႈတိူင်။
ဢၼ်းသိုဝ်လၢင်တၢၵ်းဝၼ်းပၼ်ၵႂ်ႇတီႈဢၼ်ဢိုဝ်ၽႅမ်းၼႅမ်းလီပုင်ၽေႃႉၵႂ်ႇပိၼ်ႇလုံပိၼ်ႇသိူင်ၵျူႇႁႃလူလွၵ်ႈတႃႉ။
ဢၼ်ၵေႃႉယၢင်းတၢၵ်းပိၼ်ႇတုင်ပိၼ်ႇၶႅၼ်းၼိုဝ်းရိူင်တိုင်ဢၼ်းၵုဝ်ပၼ်တၢမ်းၵၢမ်ၼႄ။ ၼိုဝ်ႉႁၢလိၼ်ႇလိၼ်ႇ
သၢၵ်ႇသၢၵ်ႉၽႄၶူၵ်ႇပိၼ်ႇတၢၵ်းယိုင်ၾိူင်ၶဝ်ပိၼ်ႇလုင်လုံလိုဝ်ပိၼ်ႇၵၽေႃႉၵျေႃးၶုၼ်သုင်းဢၼ်းသုင်
ဝႆႉယႃႇ။ လၢင်ၵႂ်ႇတၢၵ်းၵျမိူင်တေႃႇၼႄတေႃႇဢေႃးလဝ်ၸဝ်ၵိုဝ်ပုင်ၼုၵ်ႇပၵ်းလၵ်ႇလုံတိူင်တၢင်ဝၼ်း
ဢိုဝ်လေး။ လဵဝ်တိုင်ၵၼိူင်းရုဝ်ႁၢင်ႁၢၼ်ၽိူင်ၽႄၵုင်းဝၼ်းပိၼ်ႇၵထုင်းၵၼႅၼ်းၵၢမ်းပေးႁုတ်တုဝ်
သိုဝ်တိုတ်လၵ်ဝႆႉယႃႇ။ ဢၼ်သႂ်လိူဝ်ၵွၼ်ၵွၼ်းၵူႉရုဝ်ၵူႉလလိလုၵ်ႉဢၼ်းလီသိုဝ်ၾိုၵ်ႈ။ လၢင်
ဝုၼ်ႈပိၼ်ႇငိုၼ်ငဝ်လဝ်လုံၶုၼ်ၶဝ်ၽၵွၵ်ၽေလဝ်ၵိုၵ်ႈပိၼ်ႇဝၼ်ပိၼ်ႇၼိုင်းလေး။ ဢၼ်လေးပွႆးလိုင်

ႁၢင်ၶၢၼ်းပေႃးၶဝ်ၽၶုၼ်ငိုၵ်ႈတုဝ်ၵျေႃးၶဝ်ၶမ်းယႃႇ။ ဢၼ်ၵေႃႉဢၼ်ရိုဝ်တၢၵ်းပိၼ်ႇတၢင်းလီရုင်ႁၢင်းသိုပ်
ၵပၢႆးတၢမ်းၵျူႇႁႃဝႆႉယႃႇ။ ၼိုဝ်ႉဢၼ်ၶၢၼ်းၵေႃႉၵဝ်တၢင်းၽိုၼ်ၽႅမ်းၶေႃးၽႄရိုတ်ပိုင်ႁၢင်တုဝ်
ၶမ်းၵိုင်တိုၵ်ႈဢၼ်ယႃႇ။ ၼိုဝ်းႁၵ်ႈပိၼ်ႇၽုင်းတုၵ်ႈၵိၵ်သလေၼၢၼ်းသိုဝ်လဵဝ်းငိုၵ်ႈၶုၼ်သုင်းၶဵဝ်း။
ဢၼ်ၵေႃႉၵၢၼ်ႁုဝ်လုၵ်ႈၽၶုလ်လဝ်ဝၼ်းဢွပ်ပၼ်ၼိုဝ်းယႃႇ။ လၢင်ရုဝ်ၶဝ်ပိၼ်ႇၵၽျူဝ်းၶုဝ်ႉ
လီၶုၼ်သုင်းသိုပ်ပိၼ်ႇၶုဝ်းလိၼ်သၢၵ်ဝႆႉယႃႇ။ ဢၼ်လေးသူင်ၽွၼ်းၶေႃႉပိၼ်ႇၶုၼ်ၽိူးၼၶုၼ်ဢၼ်းဢိုဝ်
ၼိုင်းတိုဝ်းတေႃႇ။ လၢင်ပိၼ်ႇသၢၵ်းသၢၵ်းတၢင်းၵၶုၵ်ၵုင်ငိုၼ်ၵိၼ်ဝုင်ၵွၵ်ၽေတုဝ်းၽႄလဝ်
ၼိုင်းယႃႇ။ ၼိုဝ်ႉဢၼ်တၢင်းၵလယ်လယ်လုံပူတီပၽလဝ်လုံၶုၼ်ပိုင်ငိုၼ်းၼိုင်းယႃႇ။ ၵိၼ်
ပိၼ်ၼိုဝ်းသိူင်ၽၢၼ်းၶမ်းၽိုဝ်းလုံးလုၵ်ႉၶုၼ်ငိုၵ်ႈဢၼ်းသိုဝ်ၵွၵ်ၽေဝႆႉယႃႇ။ ပိုဝ်ဢၼ်လၢင်ဝုၼ်ႈ

ၼီႈ ၼိုဝ်းသၢင်ၸႂ်ၸိူဝ်းၵူၼ်းၵၢင်ဝႆႉၼႃး ငိုၼ်းၽူႈလႄႈ သိုဝ်ႈၽိုၵ်ႇသိုၵ်ႇဝၼ်း။ တၢင်းဝႃႈ ၼိုဝ်းသၢင်ၵွၵ်ႈၶိုၼ်ႈဝႃႈၵေႃႈပိုတ်ႇ
ၵႃႈသၢင်ၵေႃႈၼေတေႃႇလိုင်ၵၢင်ၶႄးၼိုင်းယဝ်ႉ။ တၢင်းဝႃႈငိုၼ်းၼီၽုင်ၼိုင်း ဢၼ်လူဝ်ႇၼိုဝ်ၵႂႃႇ ၸၢတ်ႈလိၵ်ႈ
ၵႂၢင်သူး ၶၢင်ၶႄး။ ၸၢင်ဝႃႈၼိုဝ်းသၢင်လၢႆးၼီ ၵျေႃႇလီ ၵိၵျႃႈ ပွင်ႇလေႃး တေႃႇၶုမ်း ပိူင်ၸဝ်ႈ ယဝ်ႉဢေႃႈ။
တၢင်းဝႃႈ ၵျေႃႇၼၼ်ႉ သိုဝ်ႉ ၵေႃႉ ၶူင်လၵ်ႉလိၵ်ႈ ဢၼ်သိုဝ်ႉ ၸိုင်ႈ ၶဝ်ႈလႆႈၵၼ်။ ၸၢင်ဝႃႈ ၶဝ်ႈပိၼ်ႇ ငိုၼ်းပုၼ်
ႁူႉလၢင် လိုၵ်ႉ သၢၵ်ႈ ၶႄ ၶုၵ်ႉ လႆႈ တၢင်းၼေႃး ၸိုင် ယဝ်ႉ။ ပိုၼ်ႉ ၸၢင်ဝႃႈ ၽိူင်ပိၼ်ႇ လၢႆး ၶႃႈ ၽိုၼ်
ၵေႃႉ ၵမ်ႈ လီ ၶႃႈ ၼၼ်း လၢၼ် သိုဝ်ႉ တေႃႇလႄး။ ၵိူၼ်း ဢၼ် ပၼ် ၸိုဝ်ႈ ယႃႇ လိုဝ်ႉ ၵူၼ်း ၼိုင်း ၵၢတ်ႈ ၸၢင်း ဢၼ် သိုဝ်ႉ
ၼိုဝ်း ထိုင် ၵျေႃႇ ပိုင်း လၢႆး ယၢင်း ပၼ် ၶိုၼ်ႈ လႃႈ လဵ လဵ သုပ်ႇ ထၼ်း ပေႃး သုမ် သၢင် ယဝ်ႉ။ ပိုၵ်း တီႈ လီ ပၼ်
သူး ၵေႃႉ တူၼ် ႁႂ်ႈ ဢၼ်း ၵူး လၢႆး ဢိုဝ် ၼိုင်း ၵၢတ်ႈ ၵိင် ပၼ် ဢေႃႈ။ ပွင်ႇ ဝႃႈ ၶႃႈ ယူၵ်း ၶႃႈ ၽိုၵ်ႇ ၶႃႈ လၢၼ်

လိုဝ်ႉလႆႈထူဝ်ႇၶႄး။ ပေႃးဝႃႈ ၵိုတ်ႇဢၼ်ဢၼ်ၵေႃႉ ၸၢင်သႂ်ႇ ၶဝ်ႈ ၶၼ်း ဢွပ်ႇ ပၼ် သူႈ ၶႄး။ ၸိူဝ်း ၶၢၼ် သူႇ
လိုဝ်ႉ ငႄႈ သိင် ငႄႈ ၶိုမ်း ငႄႈ သွင် ငႄႈ သူႇ ၵၢဝ်ႉ ၵူဝ်ႇ ၼၢၼ်း ၵျေႃႇ ၶိမ်း ပိၼ် ပုၵ်ႉ ထိမ်း ၽူႈ ၽူ ဢိုင်။ တၢၼ်း ၼႆ
လီ ၵီ ပိၵ်ႉ တွင်း ယဝ်ႉ ၵႂၢင်း ပၼ် ၵွၼ် ထုင်း ၶႄး ၼိုင် ၵမ်း ပေႃး ၵမ်ႈ ၽႃႇ။ ၶမ်ႈ ၵူဝ်ႉ ႁၢင် ႁူဝ်ႉ ဢပ်ႉ တေႃႇ
ၶႄ လၢတ်ႈ ၶူင် လၵ်ႉ ၵွၵ်ႉ တမ်ႇ ပၢတ်ႈ လိုဝ်ႉ ၼူလ ၼူလီ သေႃႇ တၢၵ်ႇ ပၢတ်ႈ ပုၵ်ႉ ၵႃႉ ထူ ၵျႅင်း လုင်။ ၵႃႉ
ၼႆႉ ဢၼ် ၵေႃႉ ဢၼ် တ ပုင် တိၵ်ႉ ၽိုင် တိၵ်ႉ ဢၼ် ၶေႃး ၵီၼ် သဝ်ႉ သဝ်ႉ ၶဵဝ်း ၵိုၵ်ႉ။ လႅပ်ႉ လၢပ်ႉ
ၽိူင် လိမ်း သုင် ႁုင်း ႁွၼ်း ဝႆႉ ႁုင်း ၶဝ်ႉ ဢွင် ႁွပ်ႇ ဝႆႉ ယဝ်ႉ။ ၵၢမ်ႇ ဢၼ် ၵျေႃႇ ၶုမ်း ၶႄ သူး တၢင်း လႆႈ ပိုၼ်
ၶေႃး ဢၼ် ႁုင်း ၽိုင် ဢၼ်။ ၼိုဝ်ႉ ၵၢမ်ႇ သွၼ်း လိၼ် တီႈ ယႃႇ ၸႂ် ပူ ၶပ်ႉ တဝ်ႉ ယိုင် ပိၼ် ဝိင်း ယဝ်ႉ။
ပေႃး ဝႃႈ ႁွတ်ႈ ၼိုဝ်ႉ ယူ ယ ၵပ်း ၵေႃႉ ၸေႃႇ သိုင် ၽ ပဝ်ႉ လပ်ႉ ဢၼ် ၽိုင် ၼီ တိုၼ် ႁုင်း ႁႂ်း ဝႆႉ ယဝ်ႉ။

ၵွႆးလုၵ်ႉပၼ်ၶၼ်ပၼ်ၼိူင်းပၼ်ႁူၼ်း ၶၼ်းႁၼ်လီလီ ႁိူင်ႉၶႄႈပၢတ်ႇလိူဝ်ႁူဝ်းၵျၢင်ႇယူၵ်းၶၼ်ယဝ်ႉ- ဢၼ်လၢႆးၶူင်လၢၵ်ႇလႅၵ်ႈၵွၼ်ဝႆႉၼၼ်းလၢႆၸဝ်ႉၵူႈၵၢၼ်ၼႂ်း။ ၼီႈလၢၵ်ႈသွၼ်သင်ႁူၼ်းၼုံၵျၢင်ႉပျွတ်ႈၵပ်းႁူ ၶၼ်ၶေႃးယဝ်ႉ။ လၢဝ်ၶဝ်ႈၸဝ်ႉၶဝ်ပၼ်ၶၼ်သိပ်းသၢမ်ပီႊၵေႃး။ တၢင်းဝႃႈႁူၼ်းၼိူင်းတၢင်းလႆႈၵူႈယိပ်း ၵၢတ်ႉထုၼ်ၶေႃးပႃးတေႃႇၶၼ်ယဝ်ႉ။ ပေႃးဝႃႈႁူၼ်းၼိူင်းတၢင်းလႆႈလႅၵ်ႈၶၼ်လႅၵ်ႈဢၼ်းၵွႆးၶွႆးလွတ်ႈ ပီႊသိပ်းလႄႈ။ လႅင်တၢင်းၶေႃၸဝ်ႉပျေႃႇၽုၼ်လီဢႃႇၶူင်ၶိင်းတေႃႉၵူၺ်း။ ပေႃးဝႃႈၶိင်းၵပ်း ၵျၢင်းလုၵ်ႈၼိူၵ်ႈသုတ်းတိုၵ်ႉထိဢဝ်ၼီႈၼၼ်ၼမ်းလႄႈလၢႆး။ ႁူႉတၢင်းလိူဝ်းပိၼ်လိူဝ်းတႅၼ်ႈပၼ်တၢင်း ၼၼ်ထိုင်ၶိင်းၵပ်းသုင်းပႃးၵျၢၼ်ၶွပ်ဢၼ်ယဝ်ႉ။ ၵပ်းၼိူင်ပၼ်ႁူၼ်းလုင်းထိုင်သိပ်းပီႊပိၼ်ၶိင်း ပိၼ်ဢၼ်ႈယိင်းလႅးၶႃႈၼၼ်တႅတ်ႈၸဝ်ႉ- တၢင်းၵႃႈလီၸူၼ်ႉတီႈယႃႈႁူၼ်းယူႇပိုၼ်ႉၼိူင်းလၢဝ်လိူဝ်ၵျေႃႉၵႂႃႇႁၢမ်း

ၶေႃး။ ၵပ်းဢိူင်တၢင်းပွႆးၵိုပ်ၶဝ်ႈယၢၼ်ႇဢမ်ႇလုမ်ထိုင်ၶုပ်သိပ်းပီၶေႃး။ ဢၼ်ၸဝ်ႉထၼ်ပေႃးၵုတ်းၵႂၢမ်းယိၼ် ဝႃႈယိင်းလႅးႁူၼ်းၼိူင်းလူတ်းၶီႈႁူသိင်ဢၼ်ယဝ်ႉ။ ၵပ်းဢိူင်တၢင်းပိၼ်ၶေႃးလုင်ၼိူင်းႁူၼ်းၸၢႆးလိင်ၼိူင်း ၶိုၵ်ႈၵျၢင်။ ဢၼ်ၸဝ်ႉဝၢႆးႁူၼ်းၼိူင်ႉလၢၼ်ၶွႆႇသိင်တႅင်ႈပုင်ၼိူင်းၸမ်းယဝ်ႉဢေႃႈ။ ဝႃႈဢမ်ႇႁႃႉပိၼ်ႁူၼ်း ယူႇပိုၼ်ၼိူင်းလၢဝ်ႁူဝ်ယၼ်သိပ်းၶေႃးဢမ်ႇ။ လႅင်သၢမ်လူႈၵၢဝ်တၢင်းလီၼီလႆႈၶၼ်သွၼ်ၼွၵ်ႈ ၶေႃးၶေႃးလွတ်ႈၸဝ်ႉဢမ်ႇၶေႃး။ ယႂ်းဢၼ်လႅၵ်ႈၶၼ်လႅၵ်ႈလႅးလႅၵ်ႈဢၼ်းတၢင်းလႆႈၵူႈၸွမ်းၼီႈလႆႈပၼ်ပီႊ သိပ်းလႄႈ။ လႅင်သၢမ်ၶေႃၸဝ်ႉၼိူင်းလၢဝ်ယူႇလိုၼ်ၶႄႈၶိုၼ်လီႁူလွႆးလွႆး။ ဢႃႇသၵ်ႉတၢင်းလႆႈ ယူႇထုၼ်ၼိူၼ်ဢိူင်သိပ်းဢိူင်ႁူၵ်ႉတေႃႇၵႃႇသင်ၶႂ်ပိၼ်ႁူဝ်းယဝ်ႉ။ သၢမ်ပေႃးၵႃႈၸဝ်ႉတၢင်းပိၼ် တၢင်းတႅၼ်ႈၼိူင်းႁူၼ်းၶၼ်းႁၼ်ယူႇလီလီၶေႃးပျေႃႇၽုၼ်ဢၼ်ယဝ်ႉ။ ပိုတ်ႇဢၼ်လႅင်ဝႃႈလီလီၼၼ်ၼမ်

ပၼ်ၼိူင်းပၼ်ၵုၼ်း ၶဝ်ပၼ်ၶုၼ်းၵပ်းၵျူ ။ ၵိၼ်လၵ်းၵိဝ်ၵိဝ်ၽင်ၽင်ၵုၼ်းလုံၵၢံတိင်လဲထုပိၼ်
ၶေႃးယဝ်ႉ ။ ၼႂ်းၵုဝုင်ၵင်ၾြူးတၵ်ပေႃႇပိၼ်လဝ်ၵေႃႇၵုၼ်းၼိုၼ်လၼ်ၼုံထဝ်လဲၶုင်တိုင်းၵႃးၼၼ်း ။
ၵိလ်ၼၵ်လီလီၽၼ်ၽၼ်ပၼ်ၼိူင်းၼင်ၼၼ်ၶေႃးၸွၵ်ၵျ်ၼၼ် ။ ၼႂ်းၵုၶဝ်ၶုၼ်ၾြူးယၼ်ၵၼ်ၽို
ၵၢံၼၼ်ပၼ်ၶၼ်းတိုင်ရိုင်လိဝ်းၼံလိုလပ်ပိၼိူင်းသင်ၵျူ ။ ၵုလ်းၵုလတ်းလုလ်လုဝ်ၵၢၼ်ၵ
သၵ်ၵုၼ်းၼိုၼ်ထိုင်သင်ၶျေႃသွင်ပွၵ်လုင်းၵွတ်သိပ်းသီသွင်ၽဝ်လင်ဝုၵၢယူၵၢၼ်တၵျ
ၵပ်းယုၵ်ၵပ်းၽျတ်သွင်ထုၼီးၼဲ ။ ၼႂ်းၵုၵိၽၵျဝ်းယူလုၵ်းၼဲႉၵွၵ်ၵသၼ်ႉၵေႃႇၼၵုင်
ၵတ်သပ ၵေႃႇတၶေ ႉၵၵိၶိတ်ဝေႃယျႉထုၼ်ၵျပုၵ်ႉထုၾြူးယဝ်ႉ ။ ၼႂ်းၵုဝုင်ၵင်ၶဝ်
လဝ်ယၼ်ၵၼ်ၼီးၼၼ်ၼင်ၼၼ်ၶေႃးလတ်ၵျ်ၼၼ် ။ သံၼိုင်လိၼ်လုင်ၵွင်းၼိူင်းသုင်ၶေႃးလွႆး

လွႆးယေႃပီယေႃၵိတ်းပေႃးၼီးထုၼ်လိတ်းလံးထၼ်ပေႃ ။ လင်ဝုၵၢဝ်ၵုလဝ်ၼၼ်တေႃၵဝ်ၼဲ
တီဝုင်သၵ်သေႃၼီးၼဲလေႃး ။ ပိုဝ်ၼဲလတ်လုလ်ၸေႃၵေႃႇၽတီသင်ၵုၼ်းယူတင်းလဲၼၼ် ။
ၼႂ်းၵုဝုင်ၵင်ၾြူးၶဝ်လဝ်တၵ်းပေႃႇၵၢံၵျပိၼ်ၵုၼ်းလိပ်းလိပ်းၵိၵ်တဲတဲပၼ်ပွၵ်
ဝဲယဝ်ႉ ။ တင်းၵုၶိဝ်းၶုၼ်ၶိဝ်းၵုၼ်းၶိဝ်းၼိူင်းၼိုၼ်ၵၼ်လဲသၼ်ၵျ်ၵျ်ပုၼ်းပုၼ်းလိုၵုၼ်းၽိုၵ်း
ပေႃးလီၵျွႆးဝင် ။ ၽိုဝ်ၼၼ်လိၵဝ်လိၵု ၵျင်ႉၽျတ်ၼင်လတ်ၵေႃၵေႃဝုင်ပိုတ်ၵျ်လီလိုင်း
ပင်လိုၵုၼ်းၼၼ်ယဝ်ႉ ။ တင်းၵုၸဝ်ဝုင်ပတေႃသၵိတ်ၵေႃၵၵိတ်လၵျုဝတေႃးၼၼ် ။
ပေႃးဝုလျႃးပၼ်ၶုၼ်ၼိူင်းၵုၼ်းၽိုင်းၵျင်လီသေႃၵေႃႇသိလျ်ၽိပုင်ပၼ်ၶွင်ၶုင်ၶွင်ၶင်းလၼ်
သိလ်ၶေႃးၵၢံၵိတ်ၵၢံၶုင်သင်ၼေႃ ။ ပေႃးဝုလျႃးပၼ်ၶုၼ်ၼိူင်းၵုၼ်းၽိုင်းပွင်လိုင်းလွင်တင်းသွႆး

ၽႂ်ထုၵ်ႇ၊ ၵူတၢင်း ယိၼ်းပိၼ်ၵပ်းတုၵ်းၵပ်ႉယၢၵ်ၵျႃ ႁိုၵ်ၶႃႈၵႃလၢတ်ႈလူင်ၼီ ဝူၼ်ႉမိူင်းထၢၼ်
ယိၼ်ၵၢမ်းယဝ်ႉ။ ၵူၼ်းလၢတ်ႈလူၺ်ႈလိၼ်လိၼ် သၵ်ႉသၵ်ႉ ၼႄၶူၵ်ႈၵမ်ႉၼႃ ရူၵ်ႉၵၢင်ၸိူင်ဝုင်ၵပ်ႉသိုပ်
ၵၼ်ၶေႃႈယဝ်ႉ။ မိင်းႁဝ်းၼေႃႈ မိူင်းၵၢင်း သိူဝ်ၼေႃး ပိၼ်ဝၢၼ်ႈ ၼႃ ထၢမ်ထၢမ်း ၵႂၢၵ်ႇၶၢၼ်ပျႃးဢၼ်ၸၢဝ်ႈယဝ်ႉ။
ၼႄလိူဝ်ပိၼ် တၢင်းၵုမ်းၼႄၵုမ်း ၼင်ၵၢင်လႂ် ၽဵၼေႃး လူင်ထုင်းၶၢၼ်းၼႃသူ။ ၵိုၼ်လၵ်ႉၵႂၢၵ်ႇတႅမ်ႈၼႆလႆႈၼႆလီ
သေႃႈတၢင်း ပုၵ်ႇထဝ်ပႃႇၼၢင်းပေႃႈ ထုၵ်ႇလိုင်ၵျႃ ၵျႃးထၢၼ်တိုၵ်ႉၶိူဝ်းယဝ်ႉ။ ဢၼ်ၵၢၼ်ၶဝ်ၵၢၵ်
ၼႆလႆ ၵမ်ႉၼႃ လႃတီ လိၼ်ၵိုၵ်ႉ ႁႂ်ႈတေႃၵပ်ႉ ၵလၢႆႈ ၵမ်ႉၼႃ သင်ၼေႃးလေး။ တၢင်းၵျိူဝ်း
သင်ၵျိူဝ်းၵူၼ်း ၵျိူဝ်းသၢတ်ႈ ၵျိူဝ်းၼီ ၵိုဝ်းလီသၵႂၢင်း ၼင်းလူင်း ၶိုဝ်းၵျိူဝ်း လွႆးသႃး လိူၵ်ႈၶင်ၶုင်းၵၼ်
ၵူၼ်လၢၼ်း ၵၢၼ်ၶၼ်း လိုၺ်ၵိုမ်း ၼေႃးပျႃ တိုၵ်ႉ ၶူင်တွၵ် တၢၼ်းသိုၵ်ဝႃႉၼေ။ ထႃဢၼ်ထၼ်ပေး

လီၵိုဝ်တ်းယိုတ်ႉၵူၺ် ႁွႆး ၽႆ ပြႃႈဝၼ်း ၵျႃႉ ၵုမ်ၵုင်ပုတ်ႉပုင် သႃဢုၼ်း ၼိုၵ်ႈ ရူၼ်း လုမ်ရူင်း ၶႃႈ။ တေႃႇၼ်ႉ
ထုၵ်ႇလီ လုတ်ႇၵျၼ်ၵၼ်ၶၼ် ႁိူဝ်ထီလေႃယႃ ထမ်ၼေႃၵိုၵ် ၶရူ တုတီယ ပုၵ်ႇဢိုင်ပၵိုပုင်ၼေႃ
ဢမ်ပုင်ၶၼ် ၵမ်ႈဢိုင်ၵႂၼ်တႃႇ မုၼ်ၵုၵ်ႇ မုၼ်ၼေႃး။ သႃထု သႃထု သႃထု။

တွၼ်ႈၵၼ်ၶၼ်း သႂၢင် သုတ်ႉ ယဝ်ႉယဝ်ႉ။

ၵုသုဝ်ႉတၢင်း ၸီႉတီႉဢၼ် ၸီႉၼီ ၸီႉၵုၼ်း ၵျုံသႃထုၵၢဝ်ႇသေၵမ်းၶတႃ။

ၼီၷႃၼ်ႉ ပိတ်ႉၸေယွၼ်ႈယွၼ်ႈတူ။

[signature]

၊၊ လက်ယုဝ်း ။ ၵႂး ၼႆ့ လတ်းလုၵ်ႉ တၢင်းၵျၢင် ဘိပ်းပိုင်. ဢၢၼ်ၽိ ဘိၵျႃး ဘွၼ်ပၼ် ၶၼ်ၵျေႃ ၶိုး
တၢင်းလဲ ဢိၵ်လုၵ်ႉ ၵုၼ်းၸိုင်း ၵင်ဢွၼ် တၢင်းၸိုဝ် ဢၢၼ် ပြုး ပဲ ပေႃ ပဲ ၽိုး ဢၼ် ႇ ၽိင်ပိၼ် ၶုၼ်
ၸိုင်း ၵျိဢၢၼ် တွင်း ဝ့် ၶိင်ၶုၼ် ၶိင်ပျေႃ ၶိင်လုၵ် ၶိင်ဢွၼ်း ၵျိတွင်း ဢၢၵျၢင်းလိ ပြ တႃ ဝႃ ၼႆ့ ။
ဢၢၼ် ဝႃ ၶိင်ၶုၼ် ၵႆး ယေႃး ယီး ၵျဝ် ၶံ ၶျး ၵျိ ၶုၼ် တႃ ၵျိ ယႃ ၵွင်ၽွင်း ထုင်းၶေႃး ၶိုး ဝ့် ၵျိ ထွံ ၶျႃ
ၵုံး ၶေႃ လိၵ် ၶေႃး ပျႃ့ ၵဝ်ႇ ပျႃ့ ဘိင်း တႃ ႇ ၶိ ၶံ လိုၵ် ၶျး ဢွၼ်း ဘေႃ တိုၼ် ဢိုင် ၽိုၼ် ၶျး ၵျိ လဲ့
ၶဲ လႂ် လုၵ်ႉ လွင် လိ လွင် လ လွင် ၶိ ၶွပ်ႉ ၶၼ် တိုင်း ၵႃး ၶဲ လႂ် လုၵ်ႉ လိၵ်း ထႆး တႃ ။ ပေႃး ဝႃ ၵျဝ်
ၸိုင်း လိင်း ၶျး လွင် ဢွၵ် လုၵ်း ၶျ သုၵ် ဢ ဘိ ၽၼ်း ၶဲ တႆး ပူ ထုဝ်း ၶိဝ် ပုၼ်း ပၵ် လိ လိ ယဝ့် ။
လင်ၵွဲ ပိ ၵျဝ် လပ်ႉ ၵဝ် ဘေႃ ဝ့် ၵျႃ လ တု တိ ဘႃ ဘိ ၽ် ဘိ ဢ ပြုး ဘေႃ လိ လိင်ႉ ငိး . ဝ့် ၶုင်

ဘိ ဢ ၵုၼ် ၸိုင်း ဘေႃ ယဝ့် ။ လင်ၵွဲ ၶျး လဲ ၶျး တွၵ် ၽ ယၵ်း တၢၼ်း ဘႃ ၶုဝ်း လိ ဢင် ဝ့် လိုဝ် ၵူ
တိ ဢင် ဢၼ် ႇ ယီး ဢၼ် ဢၢၼ် လိ ၶျး ဢင် တၢၼ် လတ် တေႃ ၵၼ် လိုင် ၵ ၶတ် လုင် ၵေႃ
ဢိုင် ။ သ ထေႃး လုင် ၵေႃ့ ဢိုင် . လိ ဝႃ ၵ ၶေႃ ယႃ လုင် ၵေႃ့ ဢိုင် ။ ပ ၵျေး ၵျိၵ် ပုင် ဢ ပေ တင်
ၵေႃ ဢိုင် ၶဝ် ဢႆ့ ၵျိ ၶျး ဢင် လႆ တၢၼ် လတ် တေႃ ၵၼ် တ ။ သင် ၶိုး ဢၢ ၶု ထုၵ် လိ လိ ယင်
လႆး ။ ၽွင်း ၸိုင်း တင်း လုင် ၽွံ ၵၼ် ဘိင် ဘိင် . သင် ဝႃ တၢၵ်း ဢၢၼ် သုင်း ၽျတ် ပြး လႆး ယႃ
ၵျိ လု ဢ ပိ ဢ ဢွင့် ၵေႃ့ ၵျၵ်ႉ ၵေႃ ဢံ ၵျၵ် . ၵေႃ့ ယၵ်ႉ ၵေႃ ၽၼ် ၵေႃ ၶၵ် ၵေႃ ၶိုး . ၵေႃ ဢႆ့
ပိၼ် ၶုၼ် ၵေႃ ဢႆ့ ပိၼ် ၶ . ၵေႃ ဢႆ့ တၢၼ်း ဘုဝ်း ၶၼ်း ဢံ . ၵေႃ ဢႆ တၢၼ်း ဘုဝ်း ၶၼ်း ၵေႃ ဢိ ဢံ
ယႃ ၵျိ ဝ လႃး လႃး . သုင်း ၽျတ် လွံး ပြး ၶ ၼု ၶ ၶျေ ထံ ၶ သတ် . လတ် ပၼ် လိ လိ ထုၵ်ႉ

ပေါ့ဂေါ့ရှိပေါ့. တုၢ်သုံးဂေါ်ရှိသုံး ။ သင်ချင်ကွီးအင်အ်တာ ။ လင်ဝါခဝ်ပိအ်ခ့အ်လီပအ့်ကြူး
ယာဝ့ ။ ပိုင်ဆိုင်ရှိလူရှအ်လိုးအုး ဖြူးတင်းကာအ်သုသုအုတာ ။ သံဆိုင်ရှိရှဂ်ဃူယာဂ်ဂုအ်းဃအ်
ဝုလ်ဝဂ်ဝဲ့ဖေး‌ကွအ်းတာ ။ သံဆိုင်ရှိရှဂ်လာတီသုဂ့်ချုဝ်းဂေါ်လှဲပိအ်ပိဂေါ့.ရှိပိအ်ပိတာ ။
ဂေါ်အွင်ရှိပိအ်အွင့်ယာရှိလအ်ဂအ်လင်းဂအ်ရှိအာအ်ခဲလဲတော်ဂအ်လီလီတာ ။ သံဆိုင်
ခါဂဝ်ဂိုဝ်းလီလိလိဂ်လိယာဲ့ ယာရှိပိုးအ်ပိတ်.ယာရှိကာဝ်လူကာဝ်တ် တင်းဃိတ်ခ်ီးဖေး
အ့ဂေ.သင်ဘွအ်လီလီတာ ။ ပိုင်ဆိုင်ယာပဲ့ ခပ်ခွဲကွဲးဘွအ် ခပ်ဃူအိဂ်တိဂ်းဃူယာဲ့တာ ။
သံဆိုင်ယာရှိတ်ခုအ်ခိုဂ်ခုအ်လိုင်းတံငါ့.ဖူးသိုဝ်းတာ ။ သံဆိုင်ယာပဲ့ ခါသတ်တတ်ကွဲ
ပအ်တံ ဂုကဝုတ်းတင်းတဲတီပိုအ်တာ ။ သံဆိုင်ရှိအာအ်ကွအ်ပိုအ်လွအ်လဂ်ပတ်

ဃိဝ်ဂံခုဝ်ဖေးတင်း ရှိတ်လလွပ်းသုလူးခုတ်အ့ခေါ်ဂေါ်အ့ခုံလုလ်တာ ။ သံဆိုင်
တိဂ်ခဲ့သင်ဘွအ်ကွအ်ကာဝ်ဂုအ်းဖိုင်းလူထပ်တအ်းခုအ်ပေါ်ထဝ်ခေါ်ဂေါ်ယာဝ်သော်
ဂုဝ်ယံပူဂေါ်ဂအ်တော့ရှဝ်ပိရှင်လိုအ် . ဘွအ်ပအ်ဂုအ်းဝအ်ဂုအ်းခိုင်းဂင့်ဂေါ်ရှဝ်ဂိုင်
ထခုင်ဂိအ်ခိုင်း ဃွံဂအ်ကုံးလုလ်လွင်ကာအ်တင်းလီသင်သင်ဝါအ်တာ ။ သံဆိုင်ယာ
ပေါ် ခပ်ကာဝ် အံလိအ်ပိုအ်လိလ်ဃိအ်ကိုင်လိအ်ခိုင်းတီပိုအ်လုလ်တာ ။ ဂုလိုးဂါတြီ
လဝ်ခုအ်ကံလျူ့ရှိပွင်တင်းလူတင်းတအ်းတင်းခုအ်လီလီလူးပအ်သုသုအုအ်ဂေါ်ရှိ
လူဂုတီလဝ်ခုအ် . ကံလူးလဝ်ခုအ်ဂေါ်ရှိလူရသော်ရှအ်းပုင်အုးဃူယာဂ်ဂုအ်းဃအ်
တာ. လာဂဝဲ့ကွအ်း လဝ်အ့ဝအ်းခံ ဂူလိုအ်ဂုပိလင်တာဂ်ယ်ဝါခုအ်လီချင့်လွံးကြူးယာဝ့ ။

ဃီတင်းလဲသွၼ်ပၼ်လိၢ်နိုဝ်ကတင်ခေါ်ဝၼ်ခေါ်နိုင်းတော်လဂၢ်ၾရကွၼ်တင်းဖြေးလေ်မီးမေးလိုင်ၼၼ်
ၼ်ယဝ်. ။ ပွဲးလိုင်ဖြား ဃီလိသွၼ်ပၼ်ဂုၼ်းနိုင်းတင်းလဲလိၢ်ယိင်းလိၢ်လဲး တင်းဝၼ်တင်းရိုင်းဏံး . ပံး
ၼၼ် ကၼ်ဝုၼၼ်လံး ရှ်ယိပ် ခိတ်တု . ဂရုအ . ရှုတိတု . ကူယိဂ်ခုဝုၼင်ၼ်ရော် ။ ပိုင်ၼိုင်
ယုရှ်ခုသတ် တတ်ကဲ့တုဝ်လိဂ်တုဝ်ယို့ၼိုဝ်လွှ်ၼုၼံ ယုကဝ်တ်လုးလုးတု ။ ပိုင်ၼိုင်
ယုပ်ရှိၢ်ၾုဝ်လိင်းခေါ် . ပိုင်ၼိုင်ယုရှ်လဂ်းကဝ်ကုဂ်ကုခုဝ်းလိင်းဈင်းဂၼ် ။ ပိုင်ၼိုင်ရှ်လုဈၼ်
လုံးလုးပေါ်ယဝ်ခေါ်ဂေ် သဂ်းရှီး မီးၾယုကျော်ဂၼ်တေးလိလုရှ်တု ။ ရှ်ရှုယိယိ ၼွင်ၼွင်ရှ်
ဈဂ်ဂၼ်ပိင်းဂၼ်ဝုၼင်ၼ်တု ။ ၾိုတုဂ်းၾိုယဂ်ၾိုၾၼ်ၼ်ဂျေရှ်ဖကဂ်ကုငိုၼ်းခံးခဝ်ၼံ
တင်းဂိၼ်ဂံထွဂ်ပၼ်ဂၼ်တု ။ ၾုလို့ၾိုသေ်ဂျေ်ယုသံၼိုင်ယုပ်ဂိၼ်လဝ်သုယုဖခဝ်းဂံ

လုရှ်းတု ။ လင်ဝုဖြားသိပိုင်ဂတိ သိပိုင်ဃီလင်သွၼ်ပၼ်ဂုၼ်းဈဝ်းတင်းလဲလိၢ်နိုဝ်ကတော်
ဂံၾပိၼ်မေးၼၼ်သီးၼင်ၼ်ယဝ် ။ ပေးဝုကျင်လွီးဂံလွီး ၼ်ဂျေလိၢ်လဝ်လိၢ်ခုၼ်လိၢ်ခုလိၢ်
ဂုဂုၼ်းဈဝ်းတင်းလဲ ၼ်တော်ကဝ်ဝၼ်နိုင်းတဂ်းကၼ်ပျေ်ယုသုလွှ်ကံလိပ်းကံဖကံ
၃ ကံၼဝ်ကံလုကံတဲ ။ ကံယဂ်ကံၾၼ် ကသဂ်ဂုၼ်းဈဝ်းခိုၼ်ထိုင်ဂုဂ်တော်သင်ချေ်ပီ
နိုင်းယဝ် ။ ပံးၼၼ်လင်ရော်လင်ရှိၼ်းပိုဂ်တုဝ်လွတ်ကွုၼိုဝ်ဂုၼ်လံပုတိယုပဝ်တဂ်း
ဝုတိဈ်တိၼုး ဖိင်ဂၼ်ရှိတ်းဂွု ဂုၼ်းရှိၼ်းလုင်ဂုလိးလဲရှိတ်းၾၼင်းတၼ်သိပေ ၼွဂ်း
ၼ်ရှိၼ်းလွှ်ရှိၼ်လိဂ်း ဖိင်ဂၼ်တၼ်ယုလေး ပိုဝ်ကၼ်ဂုၼ်းဈဝ်းဂံလိကျင်လိဃီခဝ်တင်း
လဲလွှ်ဂံလွှ်သုလေး ။ ခဝ်ဝၼ်ယေ်ယေ်ယေ်ခုဂ်လဲပိၼ်သိပ်းကျေးပုယဝ် ။ လင်ဝုကယူ

ၵပ်ႉႁဝ်းလုၺ်ႈပၼ်ဝၼ်းၶိုင်းၼိုင်ႈလီလႄႈ ။ ပေႃးဝႃႈၸိုင်မႄးၵွၼ်းၶိုင်းၵင်ၶၢဝ်းသႅၼ်ဝႃႈၵျင်ၸိူၵ်းၵျင်လိူင်း
လိုၼ်းပိတ်းတၢင်းလီသေ သႅၼ်ၼိုင်ႈယၵ်ႉၼႂ်းလုၵ်ႈၶွတ်ႇႁူဢွၼ်ႇၵၢၼ်ၵႂ်လုင်းလွႆးလွႆး ။ ပေႃးထိုင်သိပ်း
ပီၵိုၵ်းဝူၼ်ႉဢဝ်ယဝ်ႉတႃႇယဝ်ႉဝႃႈ ။ ၵပ်းႁဝ်းတေႃးသႃႇယိုဝ်ႉလေႃးၽႃႇ ၶၵၼ်ႇၽၼ်းၵၼ်ပေႃး
ၼေၵုမ်ႇသိင်သိင်ႁဝ်းယဝ်ႉ ။ ၵၢၼ်ယင်းၵိုတ်ႇဝႆႉၵႂႃႇၵိတ်ႇယႂ်ႈၵႃႇလိုဝ်းႁဝ်းၽိုဝ်ဝၼ်းသႅၼ်ၶႃးသွၼ်
ပၼ်ၵြႃးႁၢင်ႈၵဝ်သႅၼ်ၼိုင်ႈၵျင်ၸီႈၵိူၼ်ႈလီ ၵၢၼ်ၵူၼ်းၶၢဝ်းတူဝ်းၼိုၼ်းလွႆးလွႆးထိုင်ၵျူၵုၵ်ႉၸၢဝ်
သၢင်ၸိူဝ်ယဝ်ႉ ။ ၸင်ဝႃႈၵၢၼ်ၵူၼ်းၶၢဝ်းၼိုင်ႈၼိုၼ်းလုင်းလုင်း ၵိူၼ်ႈႁူၺ်ႈပၼ်ႈၺ်ပွၵ်ႇ ၽြႃးပိၼ်
ၸဝ်ႉပေႃႉမႄးၵေႃႇၶိုင်းၵေႃးသႅၼ် [illegible] ၸီႈၵိူၼ်းလိူင်ယဝ်ႉ ။ ဝႃးလၢင်ၶဝ်ၸဝ်ၼိုင်ႈၶိုင်းၼေၵျႃႇၸိပ်ႉပၼ်
ႁိုဝ်ႈတူင်းသႃႇသႃႇႁႃႈ ၶဝ်ၸဝ်သႅၼ်လီဝႃးႁွၵ်ႈသႃႇသႃႇႁႃႈ ၵိူၼ်ႈမိူဝ်းႁဝ်းသႅၼ်ၸိူၵ်းၵၢၼ်းၶဝ်ၵေႃႇၼိုၼ်

ၼိုၼ်းလုင်းလုင်းပိၼ်ႁၢင်ၶႂ်ပျူႉမႄးဝႃႈယဝ်ႉ ။ ၵိူၼ်ႈႁုၵ်ႉၶၢဝ်းယူဝ်ႉ လႂ်လိုဝ်းၼေၵျႃႇၼႂ်တႃႇၵပ်း
ၽြႃးပိၼ်ၸဝ်ပေႃႉၵျႃႇသူႉၵျႃႇပႃးဝႃႈမႃး ။ ထိုင်မႄးယႂ်းလိပ်ႇၶဝ်ၸဝ်ပေႃႉပိုၼ်ႉပုၼ်ၵွႃႇသီ
သူယဝ်ႉ ။ ၽြႃးပိၼ်ၸဝ်ႁွၵ်ႈၵသႃႇ ၽြႃးပိၼ်ၸဝ်ၵေႃးႁႃႇၵုၼ် ၽြႃးပိၼ်ၸဝ်ၵသႃႇပ
ၽြႃးပိၼ်ၸဝ်ၵေႃႇတၢမႄ သီသူဝ်ႈယဝ်ႉ ။ ၵုလိုးလုယင်းၵိုတ်ႇၸဝ်ၵၢၵိပိတ်းတေႃးယျ
ၵၢၼ်ႁၢင်ၽိုၵုၼ်းယွၼ်းၵျႃႇပွၼ်းလုၺ်းဝႃႈယဝ်ႉ ။ ဝႃႈတေႃႇၵွၵ်ႉၸိုႉ ပုၵ်ႉထဝၢင်လၢင်ၵျႃႇ
ၸဝ်ဝၼ်ၵျိုၼ်ႇမႄးမိုးႁၢင်ဝႃႈယဝ်ႉ ။ ၶူၼ်ႈၽိုၺ်သေၵၢၼ်ဝႃးၵုသုၵၢတ်ႇတိလိုင်ၵုထုတ်ႇတိ
ၵုသိင်သိင်ယူၵိုဝ်ၵုၼ်ၵႃႇ ၵိုမႄၼ်းၵိုၵ်းၵပ်း သႃႇသႃႇႁႃႈ ၵျႃႇၵိင်ပီၸိုင်းႁၢင်ၵႃ ၽြႃးပျူတိၵ်း
ဝႃႈလီတေႃႇတေႃႇယဝ်ႉ ။ လတ်းလုၵ်ႉၵြႃးၵိူၼ်ႈၵွၼ်တၢင်းၽြႃးပိၼ်ႇၽိုလီသွၼ်ၵုၼ်းမိုးႁဝ်ႈယဝ်ႉ ။

“ လိၼ်ၵႃႉ ” ဢၼ်ၶေႃးၽႄး သႂ်ႇ ၶိုၼ်ၶိုၼ် ပုၵ်ႈဢိုၼ် တႃႇတီႈ ယၢမ်းပေႃး ၵႃႉၵိၵ်ႈ ၶႃႈယၢမ် ပၢတ်ႇလၢတ်ႈ
ၶိုၼ်ႈ ၶေႃႈ ၵႂၢၵ်ႈ ၶေႃ ပၼ် ၽဵဝ်ႇ ။ ၶိုၼ် ပေႃး လိၼ်း ၶိုင်း ပိုင်း တိုၼ် ၶိုၼ် ဢၼ်း သၢင်း ၵျၢင်း ငႄႈ ထူၼ် ပီ ၼိုင်း ၼႂ်ႈ တိုၼ်း
ၶူၼ် ပိၼ်ႇ ၵၢၼ် ပိုၼ်ႇ လိၼ် ဢၼ် ဢေႃႈ ။ ဢၼ် ၵၢၼ် ဢၼ် ၶေႃႈ ၼိုဝ်း ၼိုင်း ၼိုဝ်း ၶုၼ် မီး ၼုၼ် ဢိုဝ် ဢၼ်း ၽၼ်း သၢင်
တႃႇ ၶိုၼ် ၼင်း လူႉ လုင်း လူႉ လိုင်ဝၼ်း ဢၼ် ပႅၵ်ႈ ၶူင် ။ ၶႅ လူၵ်ႉ ၼင်း လိၼ် ၼင်း သၢၵ်ႈ လၵ်း ယၢၵ်ႈ လႆ သိုင်
ႁဝ်း ၵေႃႉ ၵေႃး ၵူၼ် ၵူၼ် ၵုၵ်း ၼိုင်း ဢေႈ ။ ဢၼ်ၶေႃး ၶႃး သဵ ၵႂၵ်ႈ ၵ သၼ် ယႂ်ႇ တဵၵ်ႇ ပုၵ်ႈ ထ
တႃႇ ၶိုၼ် ၸူႈ ဢၼ် ။ လုင် ဢၼ် ႁၼ်း ၶုၼ် ၵုၼ်း ၼိုင်း ပွၵ်ႈ လိုင်း ၵပ်း သုင်း ပႈ ၵျူင် ၶွပ်ႇ ဢၼ် ။ ဢၼ် ၵၢႈ
ပေႃႈ တီႈ လိုဝ် ၵၼ် ၵႃႇ မီး ၼိုဝ်း ၶုၼ် ၵိၼ် ၼိုင်း ၼႂ်ႈ တိုင်း ထၼ် လူၵ်း ငဝ် လွပ်ႇ လိၼ် ။ ထိုင် တီႈ ႁုင်
ၶဝ် ဝၢၼ်ႈ ၵုႉ ၵၢဝ် လဝ် ပႂ်တ် ႁေႃ ၶေႃ လၼ် လီတ် တိုၼ် ၶႃႈ ဢၼ် ၵိၼ် ၼိုင်း ။ ၽႄး သႂ်ႇ လီ လီ လလ

ၵေႃလိုင်ႁ ဢၼ် ဝ ၵုမ်း ၵႂၢၵ်ႈ ယိၼ်းၶေႃႈ ၼင် ႁဝ် ၶျွပ်ႇ ၵၢမ်း ၶျွပ်ႇ ၶုၼ် သုတ်ႇ ၶႃ ၶႃး ၶႃး သႂ်ႇ ဢၼ်ႇ ၶေႃႈ ၵႂၢၵ်ႈ
ၶေႃ လူ ၵေႃး ထ ဢိုင် ပၼ် ၵၢၼ် မီး ၶေႃႈ ၶေႃ ၶံ မီး (ၶမ်) တၢင်း ၶေႃး လီ သႂ်ႇ ဢၼ်း လွႆ လွႆ ငိုၼ်း တေႃ ဝ
ထိုင် ၼိုဝ် ငိုၼ် ငဝ် လဝ် ၶ ႁ ထတ် လုဝ် ၶႃ ၵူ ၵုမ်း မီး ၶေႃး ။ ၼိုဝ် ဢၼ် သႂ်ႇ ဢေႃ လွႆ ၵေႃ လင် တၵ်း
ၼိုဝ်း လဝ် ပေႃ ၶေႃ ႁ ၶုၼ် ပိုင် လွႆ ငိုၼ်း ဢၼ် ။ ဢၼ် ၵေႃ ထိုင် တီ ၼိုဝ်း ယွၼ်း ၶုၼ် ၶူင် သိ ၵျူႉ ဝၼ်း
ပၼ် ၶူင် ၵုလ် သေႃ ပေႃ ဢၼ် လႆး ၶိုင် ၵေႃ ၶေႃႈ ပွၵ်ႈ သူ ။ လင် တၵ်း လႆ မီး လဝ် ပိုင် ၶေႃ သွင်
ႁ ပိုတ် လွင် ထီး ၶျူ ၵိၼ် ၼိုင်း ၶေႃး ။ ၼိုဝ် ဢၼ် လတ် လုလ် ငိုၼ် ငဝ် လဝ် ၶ ႁ ၶေႃ ၵယ်း
လိုဝ် ၶူင် ၵျွမ်း လႈ ၶေႃး ။ ၵိလ် လၵ် ၼိုဝ်း ၶုၼ် ၶႃ ၶႃ ၼုၼ်း ၼုၼ်း လႆ ပၼ် ၵိၵ် လႆ ၵူႈ ပၼ် ပွၵ်
ဝ ဢေႈ ။ တၢင်း ၵႃ ၼိုဝ်း ၼိုင်း ၼိုဝ်း ၶုၼ် ၼိုဝ် ၵုၼ်း ၶုၼ်း ၵၼ် လႆ ထၼ် ယိၼ် ၶေႃႈ တုဝ် ၵုၼ် လႈ တီ

ပႃဝႆႉ။ ၶၼ်ပေႃးသိုပ်သၢၵ်ႇၶၵ်ႈၸွတ်ႇလႆႈၵေႃႈ သပ်ႉပိူင်လူၵ်ႈၵိ ႁိုဝ်ပုၵ်ႈတႃႇ ၽြူးၶေႃး။ ဢၼ်ၼၼ်ႉ

လိုၼ်းသေသႂ်ႇၵေႃႈ ၵွၵ်ႈၵႂၢၼ်း ၵေႃႉဢၼ်ႁၢင် ၵသၢပ ယႂ်တၢၵ်ႈၵေႃႈ ပုၵ်ႈတႃႇဝႆႉၼိုဝ်းဢၼ်။ လိုၼ်းလင်

ဝၼ်းသိူင်ၽြူး ၵုမ်းလႆႈ ယိူင်းၼႆး ၼီၽၼ်ပျႃးၶေႃးသိုပ်းပိၼ်ႇ ၶိုဝ်ၸင်လႄႈတေႃႇယၢဝ်း။ ဢၼ်လေႃးတႃႇၶိုၼ်

ၼိုင်းလုၵ်ႈၶျေႃႇၶႃး လိုဝ်ၵႃႈ ပုၵ်ႈပြူး ၼီးတၢင်းၵေႃႈၶႂၼ်ႇ ပိူင်လိုၵ်ႈ ႁူၵ်ႈ ၶၼ်ၵျၼ်းယၢဝ်း။ ၼီးတၢင်းၵေႃႈၵျေႃ

လုၵ်းၼႆးယႂ်ႈၵၢၼ်ႁိုၵ်းယၢဝ်း။ ၵုလိုၵ်းၵုၵ်ႈၵေႃႈလိုလၢပ်ႉ ၶိုၼ်းတိူင်းမေႃသုတ်ႇၵွႆးဢၵ်။ ယိမ်းဢၼ်ၶုၼ်မိူင်း

ၶၼ်သွၼ်မေႃၵေႃႈၵူၺ်းတွႆႈၶွႆၵုလိုၼ်း။ ထိုင်တီႈပေႃႈမေႃႈၶလိုပ်လုလိုၵ်ၶျေႃႇယၢၼ်ၼိုင်းယၢဝ်း။ ၶဝ်

ၵေႃႈပႆႇၸွတ်ႇဢေႃႈမျၢၼ်ႉ တီႈ ဢမ်ႇၵေႃး ၵိုင်ႇၵုမ်ၶိုင်ဝႆႉယၢဝ်း။ သုမ်သၢဝ်းလပ်ႉၽိူင်ပၢဝ်ၶဵဝ်းဢိဝ်ၵေႃႉယုင်

လႆႈလေႃး။ လင်တၢၵ်းပႆႇၵႃႈသၢဝ်ႇၽီ ဢင်ၽႅဝ်းလုၵ်ႈၶုၼ်လႄႉဝသႃႉ ၼီးတၢင်းႁူပၵ်းၽႅဝ်းသၢင်ၶဝ်ႈဢႅင်ႉပၵ်ႉမ်

ၵုမ်းလေႃး။ ၼိုဝ်ဢၼ်ႇၵဝ်ၶဝ်လုၵ်ႈၶုၼ်လႂ်ႈႁူၵ်ႈ ၽင်းသႃးၵေႃႈ။ ၼိုဝ်ဢၼ်ႇၼိုဝ်းပိၼ်ႇ ၶုလိုၶုမ်ၽႅဝ်း

ႁၢမ်ၵႃႈၶိုမ်းၼေႃႉသူႉတီႈဝႆႉဢေႃႈ။ ပေႃႈဢၵ်ႇၶိုင်ဢၼ်း ၵိုပ်းသႂင်ပိဝၼ်းလုၵ်ႈလိုမ်ၸူးၶုပ်ႉၶဝ်ဝႆႉ

ယၢဝ်း။ ၼိုဝ်ဢၼ်ႇလင်တၢၵ်ႈ ၶွၵ်ႈလႄႈပေႃႇၶႂၽိၼ်ႇလေႃႇ ယွမ်းၼိုဝ်းလေႃး။ ပႃးတၢင်းၵေႃႈတုင်

ၼိုင်ပိၼ်ႇလုင်ၵိုင်းမုၼ်းလေႃး။ ၵလုဝ်ၶုမ်ၽႅဝ်း ၶျမ်တၢင်းလုၵ်ႈ ၶုလိုၵုမ်းၵိုင်ဢႃႇဢၼ်ယၢဝ်း။ ၶဝ်

ၵေႃႈၵွမ်ၵၢမ် ၶိုမ်မေႃးမေႃး ယူႇ ၼိုင်းလင်ၽေႃၵူႈဢၼ်။ လဝ်ၵေႃႉလွႆးဢၢင်ၵလုဝ်သၼ်တသိၼ်

လိုသုၶဝ်ၼီးဢၼ်။ တၢင်းၵုယုင်းယုင်းၽေႃၽႅဝ်း ထိုၼ်လီၵုဝ်လေႃး။ ၵွမ်ၵၢမ်မေႃးၵူႈလူပူးၶုပ်

ဝၼ်းႁုဝ်တၢမ်ဝႆႉဢၼ်ယၢဝ်း။ ယိမ်းဢၼ်ၶုၼ်ၼိုင်း ၸွမ်းၵႂ်ႇၼိုဝ်းယၢဝ်လၵ်ႈၽူႉ။ ၵိုလ်ၵေႃႈတွၵ်ႈ

လီလုလိုၵုၼ်ႇလႆႈတႃႇလိုၼ်းၵူႈလေႃး။ တေႃႇဢၼ်ႇ ဢင်ၵၢမ်ၵသႂင်ၶဝ်ၵေႃႈပီ ၸွင်ႇတုမ်ၵေႃႈယုင်

ၵိင်းၽုၼ်းလေႃး ။ ႁင်ႈႁိုဝ်တၢင်ႇပိူၼ်ႈတၢင်းလီလီးပူႈ ၶိင်ပၼ်ၵုၼ်းႁူႉႁႃဝႆႉယဝ်ႉ ။ ၵၢင်တၢင်ႇပုၼ်ၶူင်း
လႄးလႄႈတၢင်းလႆၵႂၢမ်းၵၼ်ၵူႈမႄးမိူင်း(ၵိုဝ်)တေႃႇလေႃးႁႃး ။ ႁင်ႈႁိုဝ်ၶိုၼ်ၶိုၼ်ႈၸူႉၵမ်ႉလႄႈတၢင်ႇၼႆ
မိူဝ်ႈၵႂႃႇႁႃး ။ ၶႃႈၶေႃသေႃႇပဵၼ်ၶႃႈလုၵ်ႈၵဝ်ႇၼႆႉႁႃမိူင်းၵုၼ်းယဝ်ႉ ။ ၵူႈၵၼ်လႄႇၵႄႇပိူၼ်ႈၶုၼ်ၼိုတ်း
ၵူဝ်ယိုင်းတူဝ်ၸႃႉၶိုင်လိုၼ်းတိုင်းတေႃႇၵူဝ်ႇၼႃး ။ တေႃႇၵၢၼ်ၶိင်းၼၼ်းၵူဝ်ၼႃႈပိုင်းၵူႉၵူႈၵိူတ်းမိူင်းၵိင်း
ၼႆ ။ ႁႂ်ႈၼႆႉ ၵိင်းၵူဝ်ပုင်လၵ်ႉယိူၵ်ႉလပ်ႉတေႃႉလႂ်ႈတူင်းလေႃး ။ ႁႂ်ႈၼႆႉ လဝ်ႁိူင်ၵူႈပိုင်လေႃႇၵိူၼ်လႆ
ၵိင်းလဵဝ်လေႃး ။ ၵႂ်ႈၵုပ်းၵိင်းသိုၵ်းၵိင်းတူင်ၵပ်းတႃႈသေႃးတုၼ်းၵဝ်ႁႂ်ႈပိူၵိင်းၵေႃႈၵိင်းလုမ်ႈၵိင်း
တွင်းၵိင်းၶႄး ၵိင်းယုင်း ၵူႈပိူၼ်ႈထုင်းၵပ်ႉၵူႉ ၵိူၼ်လဝ်ၽွၵ်ႉထပ် ၵၢပ်ႇၵူႈၶေႃႈလႃႈၶဝ် လဝ်မႄး
မိူင်းလေႃး ။ ၼႆႉလႆႈပုင်ၵၢင် ၵေႃႉႁၢင်ယွတ်ႈၵဝ်ပႆႉတတ်မိူဝ်ႈၼုၼ်း ။ လတ်းလုၵ်ႈၶိူဝ်ႈၵိူၼ်

လိၼ်ဢိင်ႁူဝ်ႈၵိင်းပိင်းလုင်မိူင်းယုၼ်းတေႃႇၶႄးၶုၼ်ၵၢင်တၢင်ဝႆႉယဝ်ႉ ။ ဝႃႈတီႈၵူႈဢိင်လပ်း
ၶိင်လႅမ်းၵင်လႅမ်းၼေင်သေႃႉသေႃးတုၼ်သႃႉလေႃးယွတ်ႈၽွၵ်ႈ ။ ၽိုၼ်ႈႁိုဝ်လၢင်ထုတ်ႉပတ်ႉပႃႈလီၵိုတ်ႉ
ၶေႃၵူႈၵွၵ်ႉပိုင်တဵမ်ႈလေႃး ။ ဝႃႈတီႈၵမ်ႇၵုတ်ႉပိင်ၵႃႈၶႃႈ ယႃႇဝႃႈတၢင်ႇဢိင်သမ်ႇလိူင်ၽွၵ်ႈပုင်း
ပဵၼ်ၼႆႉ ။ လတ်းလုၵ်ႈၶိူဝ်ႈမိူင်းၼႂ်းတိူင်းၼိူဝ်ႁုၼ်လႅမ်းပူႉ ၵိုၼ်ၼႆႉလႆႈတီႈၵိင်တီႈၶႃႈၼၼ်ယဝ်ႉ ။
ဝႃႈတီႈလုၼ်းသႃႉႁူင်ၵႃႈၶႃႈ ၶိင်းႁဝ်းယိုဝ်ပူင်မႄးလႂ်ႈ မိူၵ်ႉလိၶွၼ်းလမ်သႂ်ႇ ။ ၵိၵႃႈလၵ်းၵူႉၵိင်
ၵူႉၶႃႈ ၽွၵ်ႉဝႃႈတေႃႇၼႆႉလတ်ၶေႃပတ်ႉလီထူင်ႁင်းၼၼ်းလုင်ၼႃး ။ ၼႆႉလေႃးၼႆႉသမ်ႇပၼ်ၶူပ်ႉ
ၵႃႈယူႉၵၼ်ပြႃႇၵပ်းၼိုင်ႁုၼ်းမိူၼ်ထုပ်ႉၵႃႈလေႃး ။ ၼႆႉၵမ်းဝႂ်ႈႁင်လိၵ်ႈၵႂ်ႈၼုၼ်ၶႃႈငဝ်း
ဢိင်ၵသႃႉပႃး ၽြူးၶဝ်လိူင်ၼႆႉ ။ ယမ်ႈႁႂ်ႈႁုၼ်းမိူင်းတၢင်းလႆလိုၶႃႈသေႃႇၵူႈသိၼ်ၵူႈ ထိုး

ၶိုင်ဢႄႈၸုၼ်ႈၵႃႈသုဝ်ႉ။ ၵိူဝ်ၸၵ်းလိၵ်ႈလဝ်လိၵ်ႈၶၢင်မိူင်းသိၼ်ႇၸိုင်လုဝ်ၵျၢင်းသွႆးၵေႃး။ ၸဝ်ၶဝ်ႁိူၼ်ၵၢဝ်
ၵေႃႉယၢင်းမီးလွႆးတုင်းလေႃး။ ၵိူဝ်ၵၼ်လိင်းၵၼ်ၵိၼ်မိူင်း ပိုင်ၼမ်ႉမူင်းလုင်လွင်ဝၢႆးၶေႃႈ။ ႁွင်းမိူင်း
တၢင်းလဝ်လေႃးႁႃးၵႂ်လႆၶၵ်တၢင်းသုဝ်းလၵ်သွင်။ ၵႃႈၼိူဝ်းလွႆးလုၵ်ႈၶေႃႈထိၼၶဝ်လၵ်ႈၵၢၼ်ၼီႈၵွင်
ၵၢဝ်သိုဝ်းယၢဝ်ႇ။ တၵ်းဝႃၵၢင်ၵေႃၶဝ်ႁိူၼ်ႇၸုၵ်ႉဝၢၼ်ႈၵေႃႉယၢင်းၵႃႈၵျၢင်းလီ၊ မိူဝ်းၼႆႉၵုၼ်းၼိုင်းၵျႃတၢင်း
ၶီႈလွင်ယုတ်ႈဢၼ်ယၢဝ်ႇ။ ၵွၼ်ၵၼ်ယူႇႁီဝၼ်းၶိုၼ်းလိင်လုိးလႃးမိၵ်ႈသႃ။ ဢပ်ႇတေႃမွၵ်ၶႃၵူၸိုဝ်
သတ္တဝႃတိၼ်ပႃးလေႃး။ တၢင်းၵူတုဝ်ယူဢုၵ်ႈၵူၸိုဝ်ၵိုၵ်းၵိၵ်တုဝ်လွၵ်ၶေႃး။ ၵွၼ်ၵၼ်ၵၢဝ်တဝ်ဝၼ်း
လိင်းလိၵ်ၵိတ်ၸွႆးၶဝ်ဝႃလေႃး။ ၼႂ်ဝၼ်းၵိၼ်ၵၢမ်ႇယၢင်းမီးသူၵျ၊ ၵျၢင်လုဝ်ၵျႃၶေႃးသူႉလွင်ယုၵ်
လႆထူလိင်းၶိုၼ်းလေႃး။ ဢပ်ႇမွၵ်ဢပ်ႇၶႃသတ္တဝႃၵူၸိုဝ်ပုဝ်းၵိုး တၢင်းၵူလိၵ်ႈၶုၼ်လိၵ်ႈၵုၼ်းၵိၵ်

ယၢင်းတဝ်းၵျၢင်ႇၼိုင်သိင်ႇသိင်ဝႃႇယၢဝ်ႇ။ ယိူးဢၼ်သိၼ်ႇႁီသိၵျုးယၢင်းၶေႃးလႃးသၵ်ထူ၊ ဝႃႇၵျုပိၼ်
တၢင်းႁီယုၵ်ၸိုဝ်ၵျႃၶေႃလုိးတွႆလေႃး။ လုႆႁၵ်ႇလိင်ၶိုင်မိၵ်သႃၵေႃၵၢဢႄမွၼ်းယေႃၼ
ၶေႃႈ၊ ၵွႆပိၼ်ႁီၵျင်ႁီဝင်ႇၸိုဝ်ႁႂ်းလႃးလွတ်ၵေႃဝႃႇယၢဝ်ႇ။ ဝႃႇၵျုၵုၼ်းၼိုင်းၵွႆဢုၵ်ႈလုသိုၼ်
ၼွႆၶေႃ၊ ၵူလၵူလေပုဝ်တဝ်ႇလွတ်ၶေႃးႁႃႁုၼ်ၵုၼ်းယၢဝ်ႇ။ ၵူပိၼ်ႁီထွတ်ႁီမျတ်ဢတေႃသၢင်
ၼိုၼ်သိၵျုးလေႃး။ ၶဝ်ၶုၼ်ပုင်ပၼ်ၵေႃးလုင်ၼိုင်းၵုၼ်းပွႆတုၵ်းၶေႃးလၼ်ႁျၵ်ယၢဝ်ႇ။ ပိုဝ်
ၵၼ်လိၵ်ႈၶုၼ်လိၵ်ႈၵုၼ်းတၢင်းၼိုင်းႁွၵ်ၵၼ်လိုင်းၵပ်းၵျူ။ ၵူလိူဝ်းၵူယိုလုၵ်ႈလုၵ်ၵဝ်ၵိုင်မိၵ်
သႃႁီၵဝ်းလေႃး။ တူၼၼ်သေၵျုလုႆႁၵိုပ်ႇၶဝ်ယၢၵ်ဢုၵ်ႈၸွႆတဝ်ၵျူၶုင်းၶိုင်းၵေႃး။ ၵိုင်ပီ
လိုၶ်ၵုၼ်းလီလီသႆႁုၼ်ၵႃႈလုင်းၼိုင်းသူလုိမူၵေႃး။ ယိူးဢၼ်ၵုၼ်းၼိုင်းတၢင်းလဝ်တဝ်ၵွင်ဢၼ်

ပုရုက်လေး ။ ပိုဝ်ၵုပၼ်ၶွပ်တုက်ၼိၵ်ၵၼ်တၢၵၢတုက်သွၼ်ၵုၼ်းလေး ။ ယုၼ်ပေႃးဝုၼ်ပ်
ၽုံၵပပသင်ၶျပိၼ်ၵူံးလေး ။ တၢင်းၵုဢိုဝ်ၵုၼ်လံးပုႉၽိုင်းၵိုးၵျူဘိင်သိင်လေး ။ တၢင်းၵုမိုင်းၸုင်
ၶေႃသိင်ၶေႃခံးၵုင်ၵွ်ၸႃးၵွပင် ။ ပေႃးလၵ်ပိၼ်ထိုၼ်ၶုၵ်ၵုံၸုင်ပုၼဲ့တၼ်ပိတ်ၶွၼ်တင်ၸင်ဝုဝ်း
တၢင်းၵုလံပုတီပုၼထတ်သိင်ၵုၼ်းယူပိၼ်ငိဝ် ။ ပိုဝ်ၵုတုၵ်းလူၵွၵ်ၶုဝ်တုဝ်ခိင်းယိင်းလဲး
ၵွင်ၵၼ်တဲဝဲးသုတ်ပိင်းၵိဝ်ၵေႃၶိုၼ်ဝဲ့ယဝ် ။ ပေႃးလၵ်းၵွၶိုင်ထိုင်ဢၼ်းယၼ်ၵိုး ဢိပိၽိုင်းသင်
ၶျု ။ ပိုဝ်ၵုပုၵိတေႃလဝ်ပၵ်ဝု ဢေၵ ဘုင်ၸုၵထဢေႃးၶျုတုဝ်လေး ။ ဢဲလေးၽိုဝ်ဢၼ်မိုင်းတေႃ
ၶုၸုၵ်ၶျိင်ၶုၵုလၵွလိတေႃလွႃးလွႃး ။ ယိံးဢၼ်သိၵ်ၼိဘိၵျူးတုလူၶျေႃပိင်းတွံးၵွၶျွင်ဢၼ်
ယဝ် ။ ယိံးဢၼ်ယင်းမီးတိုၼ်းသိင်ၵလွင်းယွတ်သံၵုၼ်းလီၼွင် ။ ၶဝ်လဝ်ယူဝင်ၽၼ်ဢၵလုၵ်

ၶုင်လွဲဘွင်လီသိုၼ်းလေး ။ ခံလုလိၶိုင်ဘိလတေႃၶၼ်ၵိတ်သင်ဂသေးသဝ်းဢိုးလွဲသိင်တေႃးတွင်း
ၽွၵ်ၶွံၵေႃးယူၽၼ် ။ ပေႃးလၵ်ၶိုင်ၸုင်ဢၼ်းယၼ်ၵိုးပိၽိုင်း ပိတ်သိပ်းတ်ပဲၶုလေး ။ ၽိုဝ်
ဢၼ်ၶုင်လဝ်တခိၼ်ၵေႃၼဝ်ဢုလေးၶုၼ်ယဝ် ။ ၽိုဝ်ဢၼ်လဝ်လင်သေႃၵဝ်ၵေႃ
ၵိတပွတီလၵ်ဢၵ်းသိုၵ်းယုံၼိလူးလေး ။ သိၵျူးလံးၶုၼ်သိင်လဝ်ၵလွင်း ခိသိုၵ်ၵူး
လွၵ်လဝ်ဢၼ်ယဝ် ။ ယိံးဢၼ်ၵိုၵ်းၵိုၵ်း ဘိုၵ်းလုင်ၼိလူးပၼ်းသိင်ဢၼ်းဖေႃးၶွင်ၶိုတ်း
လူးၶိုတ်လွၵ်း ။ ယုၼ်ၼ်သေႃၵုလီၼွင်သွင်လဝ်ပဲပိတ်ပိခံၼလင်ၶၼ်ပိၼ်ၵွၵ်ၽိုဝ်း
ၵဲယဝ် ။ လဝ်ဢိုင်ယဲခံပိုပ်ပိုပ်သၼ်ယင်ဢံၶေႃလိဝ်လဲလိင်ပိုင်းပိုင်းလေး ။ ဢဲတေႃဘိၵ်
ၼိလွံးယဲပင်းၵဝ်ၶေႃးပိၼ်ဝိင်းၸုင်ၶေႃခံးတေႃပိၼ်ၽိုင်းယူၽၼ်တေႃယဝ် ။ လဲးလိုင်လဝ်

ဢိူင်ၼိုဝ်း ၶႃႈဝၼ်း တုၵ်း လူႇလူႇ ၽွင်းသိူ ဢၼ်ႉ ၶွင်းတွင်း ဢတီႈ ။ ဢွၼ်ၵေႃႉ ၽီလၵ်း ၵွႆး ၽၢႆႇတေႃႇ ပိၼ်ႇပျၢတ်ႉ
သၢတ်ႇ ၵျၢၼ် ၽုင်ၵူင် ဝိၼ်လီ ၸေႃႉ မုၼ်း ယႂ်ႉ ။ တေႃႇၵႂႃႇ ယွတ်ႇ ဢေႇၽလဝ်ႉ ပီမုၼ်ႉ ပုၺ်ႈ ပွင်းၽြူး ဢၼ်ႉ ။ ၼဝ်
သီး ငဵၼ်း ၵုဝ် သိုၵ်းလုင် ၽီလူႇ တၢၼ်ၽၢင်း ငေး ၼိတ်ႇ ပွႆႇ ဢၼ်ႉ ။ လုံ ၶမ်း ပိၼ်ႇ ၼိုၼ်း သၢဝ်ၵျၢၼ်ႇ တပ်ႉ ၽွင်းလုံး
ၼဝ်လိုင်း ။ ၵိလုံ လၵ်း သၢတ်ႇ ၵျံၼေ တၢတ်ႇ တေႃႇ တၢင်ႇ ၵွႆႇ ၶိုင်ႇ ၵျိုင်း တွၼ်း ယႂ်ႉ ။ ၼိုဝ်း ဢၼ်ႉ လဝ်ၵေႃႉ ယုၵ်း
ၵိုတ်ႇ ၶွမ် လွင်း ၸုမ် ၼေတ သိၵျူး ယႂ်း ဢၼ်ႉ သိုၵ်းလုင် ၽီလူႇ ၵုပ်ၼုၼ်ႇ တႅ ၵူး ၸျူး ၼုပ်ႇဝ ယႂ် ၵေႃး ။။
ယႂ်း ဢၼ်ႉ သိၵျူး ပင်း ၵႃဝ် ၶမ်း ၶုၼ် လုင်း ၸေး ဝိင်း လုင် ၵျၢၼ် ၵျေႃႇ ၶမ်း သူယႃႇ ။ ပလိပ ၼၼ်ႉ လင်ဝ
ပွၵ်း ၵၼ်ႇ တေႃႇ လပထ ၼေႃ ၵျေႃႇ ၸိူင်ႇဝ ၶိုၼ် လဝ် ၵမ်ႇ ၽ ႁုၵ် ၵူး ယႂ်ႉ ။ ဢွၼ် ၸေး ၼိုဝ် ဢၼ်ႉ လဝ် ၵေႃႉ
ၼိုၼ် ပိၼ် ၼေ ၵျတိ ပိုင် ၵၵိတ် ဝုင် မိုင် လုံ တိ ပ ၵုၼ် လၼ်း ဢၼ်ႉ ။ သိၵျူး ယုင် ယၼ် ၵျေႃ ၵျိုင်း ၵျေႃ

ၶမ်း ထုၵ်ဢီး လ ပိုင် ၶုဝ် ၼိုင်း ၵၼ် လတ် ၶမ်း ၵပ်ၵျ ။ လိ ၵၼ် လ တုဝ် ၵျူဝ်း ၵျုင် ၼေ သိုင်း ထေႃး
သၵ် တၼ် ။ ၵိၵ် လုလ် ၽွင်း ၵျုင် လ ၵျူ ၶိဝ် မိၼ် သၼ် ဢိုဝ် ၼိုင်း ယႂ်ႉ ။ ၼိုဝ် ဢၼ်ႉ လဝ် ၵေႃႉ လ ပိၼ်
လဝ် ၶႃ ၽ ပိုင် လိုင် လ ၵျူ ၼုၼ် ၵျိုင်း ယႂ်ႉ ။ လင် တၵ် တိုၵ် ၶေႃ ၽုင် ၶုၼ် တင်း လ ပၵ် လေႃ ၶေႃး
ၼိုင်း ၵူ တီ ဝ ယႂ်ႉ ။ သင် ဝ ပ ထုပ် ပ ၵျၢၼ် ၵုၼ် လီ သူး ၵွင်း ၼိပ် ၵွင်း တၼ်း ဢၼ် ၵိ တ်း သဝ်း လွတ်
တၼ်း တ လ ယူ ။ လၵ်း ၵျိုၵ် ပိၼ် ၼေ ၵျ ၵူ လ ၶုၼ် ၶ ၽ ဢၼ် လေ ၵွၵ် ၵေႃ ၵႃဝ် သူ ၵျိ တ် ဝၼ်
ၵျိ တ် ၼိုင်း လေႃး ။ ဢွၼ် လေႃး ၼိုဝ် ဢၼ်ႉ တ ၼေ ၽ ၶ လဝ် လ ဢေႃ ၵျုင် ၵျၢင်း လေႃ ။ လင် တၵ် ၵွၼ်
ၵၼ် ယၼ် သေႃ ဝိင်း လုင် ၵျူ လ ၶဝ်း လေႃ သွၵ် ဢၼ်ႉ ။ ၶမ်း တေႃ ယႂ်း ဢၼ် ၵ ၵျူဝ်း သင်း ၵီး ယင်း
သီး သံ ၶုၼ် ၼေ င သူး လွတ် တၼ်း တ ၵိပ်း ယၵ်း ။ ၶဝ် လဝ် တီ တ ဝင် ၵေႃ ထိုၼ် ၼေ ပ ၵျုလ် လုင်

မၵ်ႉၵိၼ်ၶဝ်း ။ ၵႂၼ်ၵိုၼ်းၵေႃႉၵႃႇဝႆႉၼႆႉပေႃးလိၵ်ႈၵိုၵ်းယၢဝ်းၶုင်တုင်းလႄႈ ။ တင်းၶၢဝ်းသၢမ်ၵုၼ်းၾုၵ်ႈ
ၽေႃးၵႂၼ်ၵၼ်ၵိတ်းၵိုၼ်းပႃႈၼိူဝ်ၶင်းတိတ်းသွၼ်ၼၼ်ႉယဝ်ႉ ။ ထုၼ်ၵူၼ်းၶၼ်ၵေႃႈၶႃႈၸပ်ႈၵွႆး
ၵေႃးၵိၵ်ႈၽွင်းၼႄႈမႄႈၵႄႈလႄႈဝၼ်းၵပ်းၵူႈ ။ လင်တၢၵ်ႈမႄႈၵၢၼ်ၵၢင်ၶၢဝ်းသၢမ်ၼေႃႈယူႇဝင်းမႄႈမုၵ်ႉၵုမ်ၼိူဝ်
ယူႇၵိၼ်ၶဝ်း ။ ၼိုဝ်ၼၼ်ႉတၢင်ႇၶၼ်ၶၢဝ်းၽလႄႈလၵ်ႉၵေႃႉတၵ်ႉသွတ်ႇဝႂ်လိၼ်ၼႄႈသွင်းပီသွင်ပီ ၊ လင်တၢၵ်ႈ
ပုင်ပၼ်ၶိင်းၶၢဝ်းသၢမ်ၵုၼ်းသွပ်တင်းလီၵၢပ်းၵႅပ်ႇဝႃႈယဝ်ႉ ။ ပိုၵ်ႈၵႃႇၶၢဝ်းၵေႃႈပိၼ်ႇတင်းၵႃႈမျၢပ်ႉၶႃႈသၢၼ်
ၼင်းသႃႈမီးမႄႈလီလႄႈတိုၼ်းၼိုဝ်ႉသွင်ၽၼ်းသိုၵ်ႈၼိုၼ်ၸေႃႉၼၼ်ႉ ။ တေႃႇၵႂႃႇၵေႃႈသိုင်ၵႃႈမျၢပ်ႉၶၼ်ယင်း
လီလႄႈၼိုၼ်ၵႃႈလႂ်ၵုင်းၵူႈ ။ တေႃႇၵၼ်မေႃႈမႄႈပိၼ်ႇတင်းသွင်လိတ်းၼင်းၼိုၵ်ႈဝၢင်းၵႃႈၵႃႈၵုၵ်ႉလႄႈ ။
ၼိုဝ်ၼၼ်ႉၶၢဝ်းၵွႆႈၵႃႈၶႃႈၽွႆႈၶၢဝ်းလႄႈလဝ်ႇသႃႉၼိုၼ်းသိုၵ်ႈလႄႈ ။ ၼင်းလၵ်ႉၵႃႈၶႃႈပိၼ်ႇလိၵ်ႈပိၼ်ႇၵွႆႈ

ၽုင်ၼၼ်ၵုၼ်းၼိုင်းၶႃႈၵိုၵ်ႈၼိုဝ်းတေႃႇၸေႃးၵွႆႈၶႃႈ ။ ၼင်းၵေႃႉသၵ်ႈထိုင်ၵူႈၶၼ်လႄႈၵီးပုမ်ႈလိၵ်ႈၸိုင်ႉၵႃႇ
တင်းပႃႇၵွၵ်ႉ ။ ၼိုဝ်ၼၼ်ႉၶၼ်ၵေႃႈၵႃႈပွႆးၵႃႈၼႄႈၵၢဝ်ႇတိုတ်ႈလၵ်ႉၵႃႈသွၵ်ႈၵႃႈလိၵ်ႈလႄႈ ။ ပိုၵ်ႈၵႃႇ
ၶၢဝ်းလွႆးပိၼ်ႇတင်းၶႃႈလုၵ်ႉၸိုင်မျၢပ်ႉသွင်ၼၵ်ႈလႄႈ ။ ၵႃႈပေႃႉၸိုင်းၵုပ်ႉၶၼ်ၶၢဝ်းၵိတ်းၵိုၵ်းလိုၵ်ႈ
လႂ်ဝႃႈၼၵ်ႉသွင်ၶတ်း ၊ ယၢမ်းၼၼ်တင်းၵႃႈၵိၵ်ႈပေႃႈၵိၵ်ႈလိၵ်ႈၵိၵ်ႈၵိၵ်ႈတူင်းပိၼ်ႇလိုၵ်ႈၼၼ်ႉ ။
ယၢမ်းၼၼ်တၢၵ်ႈမႄႈၽျုတ်းၶတ်းဝႃးၼၼ်ႉၼင်းၸိုၵ်ႈၼၵ်ႈယင်းမၵ်ႉမီးၵုပ်ႉလႄႈ ။ ၵႃႈပိၼ်ႇသိၼ်
လိုၵ်ႈတင်းသိင်လိုဝ်ပိၼ်ႇပျူႈပေႃးၼႆႉၽွင်းတႃႈၵႂ်လႂ် ။ ထၼ်ပေႃးၵုၼ်းၶၼ်ၵေႃႈၶႃႈၸိုင်း
လုၼ်းၵေႃႈပၼ်တႂ်မၵ်ႉလႂ်တေႃႇယဝ်ႉ ။ ၼိုဝ်ၼၼ်ႉၶၢဝ်းလင်ထိုင်ၵႃႇၽိုၼ်ႈၵုပ်ႉၽုပ်ႉၼၼ်းၽၼ်
ၵိၵ်ႈပၼ်းသိင်ၼိုင် ။ ၵႃႇမႄႈၽုၵ်ႉမတ်ႉဝႃးၼၼ်ႉၼင်းၸိုၵ်ႈသိၼ်းသိုင်သွႃးၵိၵ်ႈ ။ ထုၼ်ၵူၼ်း

ယၼ်တၢၼ်ꩡျၢၵ်ꩬုၼ်ထုၼ်ၸေႃၸပ်ꩡူိး ꩫုၼ်းလေႃး ။ သေႃ်ꩭု်ꩬုꩡုၼ်ꩭၢဝ်ႇ ယူႇလုင်း ꩡိုင်ꩭၢင်းꩡုၼ်း
တၢၼ်တိၵ်ꩭ်ယၢဝ်ႉ ။ ပိၵ်ဝၢꩭိတ်ꩭိုဝ်ꩭ်ꩬေႃ်ဝၢမွၼ်းꩭၢင်းꩬၢံꩫွတ်ꩬေႃ်ꩬုꩡၢး ။ တၢင်းꩡၢꩭၢင်ꩬိင်
ꩬိဝ်ꩬိဝ်လိုၵ်းꩭွင်ၸွတ်ꩬိၼ်းယင်လေႃး ။ မိုဝ်ꩭ်ꩫွလင်ဝ်လဝ်လပ်တၢမၼ်ယွၼ်းꩬုင်းꩬေး ။
ၼိုဝ်ꩭ်ꩭ်ꩬဝ်လင်ပုင်ပၼ်သွင်ꩬၢꩬုပ်ꩬေႃး ၼိုဝ်းꩭိတ်ပိၼ်ꩬုၼ်ပိုင်ၼိုင်းယၢင်းꩬုၵ်းꩡျၢၵ်လုင်ꩭေႃ ။
လင်ဝၢၼိုင်းယၢင်းလိဝ်လို်ꩬေႃလၵ်းၼိုင်းတဝ်ꩬၵ် ။ လွံးလုလ်ꩭိုၼ်ဝုင်ယၢꩬုဝင်ꩬေႃ်ꩭ်ဝ်တိုၼ်းတၢၵ်
ပိၼ်ထုင်းလေႃး ။ ꩭင်ꩭိုဝ်တၢၵ်ပိၼ်တိလတ်တိꩬေတ်ဝ်ꩡူꩭꩬၢံလၵ်လူပိုင်းလေႃး ။ လင်ဝၢꩬၢ
ꩬျူဝ်းꩬုင်ယၢင်း ꩭင်းꩬဝ်တၢင်းလိုဝ်း ပိၼ်ꩬိုဝ်းလင်တိုဝ်းꩬိုင်ꩭၢတ်ꩬိင်လုင်ꩭေႃ ။ လွံးလုလ်
ꩬဝ်တုဝ်ꩬုဝ်ꩭင်းယံးꩭၼ်ꩬၼ်လိဝ်ꩬိုင်ꩬိၼ်းꩬွတ် ။ ပိုဝ်ꩭ်ꩭၢꩭ်ꩭွတ်လင်ꩭ်ꩬဝ်လင်ꩭိတ်း

ꩬေႃလုပ်ꩭၢၵ်ꩬွတ်လိင်လံပွတ်ꩬွံးꩡွံးယၢဝ်ႉ ။ ꩭ်လေႃးသွင်ꩬၢမိုဝ်းꩭိတ်းလဝ်ပိုၼ်ဝၢသꩭၢꩬၢံꩬေႃလိင်
လုꩬ်ꩬုင်ယို်ꩭၢးꩭၢး ။ လင်ꩭု်ꩭွင်ꩬၢမီးတၢင်းꩬဝ်းသိင်ꩫင်းသူꩬေသိပ်းလဝ်းꩬွၵ်ꩬေဝ်ယၢဝ် ။ ꩬုပ်
ၼိုဝ်လင်းလဝ်းတၢင်းလုင်ပိၼ်ꩬုၼ်ယို်သုင်ꩬေꩭင်ꩬၢင်လေႃး ။ ပေႃꩬေလင်တၢၵ်းꩬၢပ်ပၼ်ꩬၵ်
ꩭိုင်ꩬေꩬေႃ်ꩬုတိသင်ပၼ်ꩬွင် ။ တၢင်းꩡၢတၢံꩬၵ်ပုလိုးလ ပင်းတၢꩭꩬဝ်ꩭၢꩬ်ၼိုင်းလိတ်း
ၼိုင်းပွၼ်လေႃး ။ တၢင်းꩡၢယၢင်းသိတ်ယၢင်းလံယၢင်းလိင်ယၢင်းလဝ်းယၢင်းလွꩬ်းꩬၼ်ဝုꩬ်းလံꩡူးꩭွင်
လုင်ꩭွင်မွၼ် ꩬိုင်းတွံး မၼ်ꩬင်ၼိုင်းယၢင်းꩬေႃ်လိꩬွၼ်သိင်သိင်ယၢဝ်ႉ ။ ꩭ်လေႃးပွံးꩬၢၼ်ယံး
ꩭၼ်သွင်ꩡုၼ်းပိၼ်ꩬုၼ်ꩬုဝ်ꩬေႃး ꩭင်ꩬိုင်းꩬွင်းꩬၼ်ꩬေႃ ။ ꩭၼ်ꩬံးသွင်ꩬၢဝၢသꩭၢလိင်ꩬု
တုဝ်ꩬျေယုင်းꩬံလေႃး ။ ꩭ်ꩬံးပိုဝ်ꩡၢꩭိုၼ်ꩡꩬေꩬေꩬိုဝ်းꩭွꩬျူဝ်းꩭေး ။ ꩬွမီးꩭင်းလိꩬုဝ်

ၼုံးၵေႃႉလိူဝ်းၸိူဝ်းလုၵ်ႈယေႃးယၢပ်ႇၼႃႉ ။ ၼၼ်ႉၵေႃႈၶႂ်ၼိုဝ်ႉမွၼ်းၼင်းပိၼ်သဝ်ႇၼုၵ်းၼုၵ်းလီတေႃးၼႃႉ
တေႃႇၶႅၼ်းၵႃႈၵႃႉ ။ ၼိုဝ်ႉၼၼ်ႉၵုံးလႅင်းသႃႇႁႅတ်းယႅတ်ႈၶႃႈၼႄႃႇလႅဝ်ၵိူင်းၽႂ်ၼိုဝ်းလႅဝ်းသေ - လႅင်တၢၵ်း
တဝ်ႈၶေႃးလၵ်းသူယႅတ်းၶႃႈၼႄႃႇၵွႆႈႁဵုၵႃႉလိဝ်ပျၼ်ႈလၼ်ႈၼိုဝ်းယၢပ်ႇ ။ ပိုဝ်ႈၵႃႉၶဝ်ၽေႃးၸူင်းၵၢဝ်ႇသံပိူလႃး
လႃး လႅင်တၢၵ်းယႃးၼင်းပေျႇၸွႆႈသိုဝ်းလၵ်းပၢဝ်ႇယၢပ်ႇ ။ ၼိုဝ်ႉၼၼ်ႉၶၼ်ႈၽေင်းၵွင်းၵေႃႇၶၼ်းႁုၼ်းပိဝ်
လွႆးဝၼ်းဝၼ်းၶိုၼ်းၶိုၼ်း လႅင်တၢၵ်းၼိုဝ်းႁၢၼ်ႈလႆႈႁၢမ်ႇၵၢဝ်ၶိုၼ်းသူ ။ ၼႆသေးပေႃႇၼေႃႇသွင်ပႃႇလႅင်တၢၵ်း
ဝႂ်ၼႃႉလီယၢင်းလႂ်ႇႁၵ်ႈၼင်ၼိူင်းယူ ၼိူင်းလႅးသေး ။ ပိုဝ်ႈၵႃႉၵူၼ်ႈၵူပႃႉမၵ်ႇလုၵ်ႈၵၢမ်ႇၶဝ်ႁၵ်ႈယၼ်ႈၵူၶိူမွင်
သေး ။ လႅင်ဝႃႉႁၵ်ႈပိၼ်ႈတၼ်းၵင်လိၼ်ႈၽိူင်းႁိမ်ႈၵၼ်ႈၵႂ်ၶိုဝ်းလွင်တေႃႇၵေႃႇၽႂ်ယၢပ်ႇ ။ လႅင်ဝႃႉၼိူင်းလုင်
ၼုဝ်းသေး ၶႃးၶေႃးလႅလ်ႇသိုၼ်းသိုၵ်ႉၼႃႉ ။ ႁၢၼ်ႈႁႅတ်ႉလႅင်ၼႆႉ ပိုၼ်ႈယၢင်းပၵ်ႇလတ်ႉႁွင်ၵႂၵ်ႇၶေႃ

ပိၼ်ႈၸူၼိူင်းၼၼ်းယၢပ်ႇ ။ တေႃႇၵၢၼ်ပႃႉၽႂ်မၼ်းလိူဝ်း ပိုၼ်ႈပၵ်ႇႁွင် ၵုံးၵွၵ်ႇၼုဝ်းၶေႃးၸေႃး ။ ဝႃႉပိုဝ်ၼၼ်း
လိ ၼိူင်းၵွင်းၵၢဝ်ၽုဝ်ၶၼ်ႈလဝ်ၽေႃးသဝ်းယူ ၼံႉတေႃးၵေႃႇတင်ၽႂ်ယၢပ်ႇ ။ ၼႆလႅမ်းၵိလိူဝ်းၼၵ်ႉဝ်ႉလႅင်
ၽူး ၵသႃပ ပုၵ်ႇထႃႉ ။ ၵိလိၼၵ်ႉ ၵွၼ်ႈလဝ် ၵေႃႇတႃႈၶပ်ၵီ သိၵ်ႉပိၼ်ႈလဝ် ၽူးၼၼ်းသေး ။
ပိုဝ်ၼႆၵၢမ်ႇလႆႈႁွၵ်ႈလုဝ်လႅင်ၼႆႉႁဝ်းယူပၼ်ႈလိဝ်ႇသေး ။ သင်ဝႃႉၵၢမ်ႇၶိူးတၼ်းၼုင်းၸိုၼ်ထၢမ်းပြူး
ၽူးၶေႃးၼေႃၶိုဝ်လွႆးၵျပွင်ယိဝ်ၵၢမ်ႇၵၢမ်ႇလိင်တေႃႇယၢပ်ႇ ၵေႃးလဝ်ၼေႃႉ ။ ၼႆလႅး သံ
တၢၵ်းၼေႃပၼ်ႈလဝ်ၵၢၼ်ပိၼ်ႈၶၼ်ႈၸူးလႃးပိုင်ငိူ လွႆပိုင်ၶိုတ်ႉၼၼ်ႉ ။ ၼႆၵေႃႉလွႆးၼင်ၸိုၼ်ႈ
ဝုင်ယႃႇလႃႉဝင်ၵၢမ်ႇလိတ်ႈလွႆသေႃႇသေး ။ ၼႆၵေႃႉၽိူင်းၵိဝ်ၼၵ်ႉယိဝ်လိင်ပိုင်တေႃႇလိုမ်ႈၼိူင်း
ယၢပ်ႇ ။ ႁၵ်ႈပိၼ်ႈသဵၵူသတၢင်းႁၢင်ၵႃႉလွတ်ႈလႆၼိူင်းပိုၼ်ႈယွင်ဝႆႇယၢပ်ႇ ။ ၼႆႉၵေႃႉၶၼ်ႈၽိူင်းၶိူး

တင်း တီႈ လွႆ လုၵ်ႈ လႅႈ လီ ၶၵ်ႈ ၶွၼ် ။ ပေႃ ၶေႃ ၵႃ ပၢႆး ၵျိ ၼုၵ်ႉ ယိဝ်ႈ လိင် လိၵ်ႈ ၵွၼ်ႇ လုၵ်း ၼႄႉ လေႃး ။ ၸင်
တၢၵ်ႈ သွႆ လိုဝ်ႉ ၸဝ် လုၵ်ႈ ဝုင်း သီ ပီ ၶုၼ် ၶႃး ယၢဝ်ႉ ။ ပၼ် ၵုပ် တုဝ် လီ ၶုၼ် လီ ငီ ၶိုင်ႉ ထႅမ်ႈ တုၵ်ႈ ၵၢပ်ႇ
ၼၼ်ႉ ၼႄႈ ။ ၼ လေး ပေႃး ၵၢၼ် ယၼ် တုဝ် ပိင်း ၶႃး ထိုင် ၵျိင်း လႆ သိပ်း ၵျႃ သိပ်း ၵျၢၵ်ႈ ၼႄႉ တေႃ ။
ပေႃ ၶ တၢၵ်ႈ ၶ လၵ်း ထပ် ၵၢပ်ႉ ၵျိ ၼၢင်း ၵလႃ လုၵ်ႉ ဝုင်း ယွတ်ႇ ၸဝ် ၵျင် ၸျေႃ ၵိၼ် ၼိုင်း ။ ၼိူဝ်
ၼၼ်ႉ ၶေႃ ၸပ် ၼိၵ် ထိ လႃ လေႃ ၸဝ်ႉ ၼိူင်း ၶေႃ လိၼ် ၼေဝ်း ၼေႃး ။ ၼင် ၵျိူဝ် တၢၵ်ႈ လႆ လီ လုင် ၵျင် ၵျင်း
ၵျူ ၶႆ ၶုဝ်ႉ ၶွၵ်ႈ ၵွင် လုင် ၼႄႈ ။ ထ ၼၼ် ၶုၼ် ၼိူင်း တုလိူဝ်း လူ လိုၼ် လီ ဝၼ်း တီႈ ၽွတ် ယၢႆး ၼ ၵျီ ။
ၸင် တၢၵ်ႈ ၵွၵ်ႈ ၼႄႉ တေႃ တင် ၸေႃ ၶိုဝ် ၸေႃ လၼ် ၵျူဝ်ႉ ဝိင်း ၵုင် သႅမ် ပီ ၸီ ၶႃး ၼေႃး ။ ၼႂ်ႉ လုံႈ သႅမ်
ၼိူၼ် တိုၼ် ၵျၼ် ၵျိၵ် ၵျိၵ် ၵိင် ၶေႃ ၵုၼ်း ၵျိုၼ်း ၼေႃး ။ တင်း ၵျ ၵျူဝ်း ၶုၼ် ၵျူဝ်း ၼင်း ၶႃး ၼႂ်

လိုဝ် ၽွႆ ၵပ်း တိုၼ်း ၸေႃ ၵုင် ၸ ယၢဝ်ႉ ။ ၵွၼ် ၵၼ် ၼႄႉ သဝ်း ၼႄႉ ၶေႃး ဝိင်း လုင် ၸေႃ လိၼ် လဝ်း သႅမ် ၽီ
တေႃ လ သႃႉ ၵၢ ၸိုၼ် ၶဝ် ၸဝ် ၶ ၽ ၼိူင်း ၽိတ် သိ ဝိ ၶုၼ် ၶႃး ၼၼ် ။ တင်း ၵျ ၸေႃ ၶိုဝ် ၸေႃ
လၼ် သႃႉ ယႃႉ ၵႃ လႆ ၵေႃး သႅမ် ၽီ ပိုင်း ၵျူး လေႃ ။ ၽိဝ် လိ ဝိင်း လုင် ၵျၼ် ၵျေႃ ၶႃး ၵေႃ ၵျ ယျူး
တေႃ တင် ၼၼ် ။ ယႅမ်ႉ လိဝ် ၼႄႉ ၶေႃး ဝိင်း လုင် ၵျၼ် ၵျေႃ ၶႃး ပျတ် သတ် ၼေႃး ။ ၵူ တၢၵ်ႈ ၵူ တီ
တဝ် တွၼ် ၶုၼ် ၶ ၽ တုၼ် ၼျတ် ၵျင် တွၼ်ႈ ။ ၼိူဝ် ယႅမ်ႉ ၼင် ၼၼ် ၵျိၵ် ပိၼ် ၼိူင်း ထွတ် ၽိူဝ်
ၼျတ် လိုၼ် သီ ပေႃး ၵျူင် ၶွပ် ဝၼ် ၶၼ် ပုၵ် ထ ၵျူး ၶုၼ်း ၼေႃး ။ လတ် လုၵ် ၶုၼ် ၽီ ၼႄႉ ၶေႃး
ၼိူင်း လုင် ဝီ ၶႃး ၵျူ ၼုင် ၵုၼ်း သတ် ယိုင် ၼၼ် ယၢဝ်ႉ ။ ယႅမ်ႉ ၼၼ် သိ ၵျူး လုင်း ၼႄႉ ပုင် ပၼ် ဝင်း ဝင်း
လုံႈ သိင် လဝ် ငဝ်း ပွင် ။ ၵျိ ပိၼ် ၶိုင် ၼျတ် ၸဝ် ၶ ၽ ပိုင် ၸေႃ သုင်း သွင် တုလိူဝ်း ၼေႃး ။ ပိူဝ်

ပိၼ်ႇငိုၼ်းတေႃႇသမၼ်းတၢင်းၽွႆႇလိတ်းၶျေႃပ်းတဵဝ်သႃးၶႆႈၼၼ်ႉ. တေႃႇၵၢၼ်ႇဢၼ်ႈၸွတ်ႇယိပ်ၸဵင်ႇလိူဝ်ႁိုင်
ၼိုဝ်း ႁုိပိၼ်ႈလွၵ်ႈဢၼ်ႈၶေႃႇဢၼ်ႈၽၼ်းလၢင်ထိုၵ်ဝၢၼ်ႈ။ လတ်ႇလုၵ်ႈပၼ်ၶၢမ်ႈၶဝ်းသႃးပိုင်းၵေႃးလၢၼ်
ၼိုဝ်းသံၼီ ။ ၵပ်းဢၼ်ဢၼ်ႈၸွႆယိပ်ၶံလုင်လုံၼိုဝ်းၵၢဝ်လုၵ်းၸဝ်သိၼ်းၶီ ဢၼ်မိူင်ၶျႃႉလိူဝ်
ၼိုဝ်းသေလေး ။ ပိုဝ်ႇလၢင်ဝၢႇၶူပၢင်တၢၼ်ႇၶင်ၵိၼ်ၶိၼ်းသိၼ်းၶီသီသွၼ်ဝၢလုၵ်ႈရိုဝ်ၶဝ်းၵိုင်တၢ
ၼိုဝ်းယဝ်ႉ ။ ထိုၵ်လဵ်ပိၼ်ႇၶၢမ်ၵေႃၶိုင်းလွႆၵံလိူဝ်ၼလိူၵိုင်းတၢင်တီဢၼ်ႉ ။ တၢၵ်းဝၢတၢင်းၼိုဝ်
လိူလုၵ်ႈလိၼ်ၶၢမ်သၢင်ထွႆးၶေႃယွႆးၽိုဝ်ၵၢပ်ႉပိုင် ။ တၢင်းၵၢသံသိပ်းပဵ်ပိတ်လိၼ်ၶေႃၼိုဝ်းလၢဝ်
ၼ တၢဝ်ႁွတ်ၵံသိုင်ၵိုဝ်းလိူလေး ။ ၼွၵ်းဢၼ်ႉၼဵ်ယၢတွႆၵႃႇၽိုၵ်ႈၶဝ်ၶတ်ႇၶိင်ၵိုဝ်းလိူလေး ။ လၢင်
ဝၢ ႁုဝ်မိူင်းလိုၵ်ၽၢင်ႁၢင်ၼိုဝ်းလိုၵ်းယၢၼ်းၵၢမ်းဢၼ်ၵိုၼ်းၶျူးထိုင်မႃးၶိင်ၵၢၼ်ၵၢၼ်တေႃးၶုပ်

ႁုဝ်ပိ ပေႃးဢၼ်သိဝ်ၵျ် ဢိုင်ၵွပ်ၵုလ်ဢၼ်ယဝ်ႉ ။ ပိုဝ်ဢၼ်လၢင်ဝၢသိင်းဢီႉ သိၼ်ၶီၼိုဝ်းၶံးလိူးၵ်တုဝ်း
ပွႆးငိုၼ်းၶဝ်းၵျႃးယၢလၢ ။ တၢင်းၵၢၶၢမ်ၶေႃၶၢမ်ၶဝ်ၼိုပ်ပေလၢၼ်ဢိုၼ်ဢၼ်ၸေသိုင်ၽိူင်
လၢဝ်ၶရၢႁုဝ်ဝေးသိင်ယဝ်ႉ ။ ပိုဝ်ဢၼ်ၵိုင်ၶပိၼ်ႇၵႃးဝုဝ်းယၢၵုဝ်းပိၼ်ၵၢလ်ၼိုဝ်းလုင်ၵေႃး
သံၼီ လိူဝ်ပုၼ်သိင်ၼိုဝ်း ။ လိၼ်ၶေႃတိုၵ်ဝၼ်သၢင်းရၢင်ၼိုဝ်းတိုၵ်းပၵုဝ်းတုင်တွႆ
ဝၼ်းတုၵ်းၽိဝ်လိၼိုဝ်းယေႃးဝုလ်သၢၵိ ။ ဝၼ်းၵွၵ်တိုၵ်ၵိင်းႁၢင်လိူဝ်တၢၶိးၵၢၼ် ။
ၼဵ်တွႆႁွတ်ၵၢင်းတိင်ဢွင်ၵျိူး ။ တၢင်းလုင်လဵ်မႃးၵုၵျ်ႁုဝ်ၵုဝ်ၶုၼ်ၼိုဝ်းလုင်သုလ်
ဢၼ်းတီးပိုင်ၶိင်ဝ်ယဝ်ႉ ။ တၢၼ်းဢၼ်ႁုဝ်ပိုင်းယံးဢၼ်လၶိုဝ်းၼိုဝ်းပၢလၢ ။ လဵ်လိုဝ်
သိမ္မိ ၵေႃသံၼီလေဝုင်ယွႆႁုင်ဝၢသိၵိၵတ်ထၢ ၶိင်းသိၼ်ၶီၶံးယဝ်ႉ ။ ဢၼ်ႉလံးယၢင်း

ပိၼ်ၵႂၢၼ်လဝ်ၵေႃႈတႃႇမႄႈ ၶဝ်လိူင်ဢီပွၼ်ႈ ၼိုဝ်းၶၢၼ်ႈဢၼ်။ ယၢမ်းဢၼ်ပၼ်မိူင်းၵပ်ႉတၢမ်းၵၢမ်ၵျၢဝ်း
ၼွႆႉ ၼိုဝ်းၶၢၼ်ႈၵိုဝ်ၶဵင်ဢၼ်။ ၶိူဝ်းတူင်းပၼ်သိင်ပၼ်ၶိူဝ်းတၢမ်းၶႄႈသႃႇသၼႃႇတေႃႇလႅဝ်ၵေႃႈသုၼ်ႇ
ၵဝ်ပၵ်းတၢမ်းပီလေး။ ယၢမ်းဢၼ်ၼိုဝ်းသိင်ၾြႃႇမိူဝ်းထိုင်ၵုၼ်းလုင်လၢင်ၵျၢဝ်းယူႇပၼ်လီတၢမ်ႈၶွၼ်
လုင်ဢေႃႈ။ ၽဝ်ဢိူင်ရၢမ်ႈၶၢမ်းလိုဝ်းၵၢၼ်လႆႈလိၼ်ၶိၼ်ၼ်ၶၢၼ်ႈဢိုၵ်ႉလုံးဢၼ်ၶေႃးလဝ်တႃႇသေႃး
ၶႅၵ်ႇသၢၼ်။ ၶဝ်လဝ်ထႅဝ်သိင်ၵိင်ၸိုၼ်ၽွႆႈ ၼိၼ်လိုဝ်ဢိပွၼ်တၢင်းလုင်ယၢဝ်။ ထူဢၼ်
တၢင်းၵျၢဝ်းလႅပ်ႉဢၼ်ႉ လေႇလႅမ်ပူႇၵုၼ်းၽူႈဢၼ်ႉ။ ဝႆႉ ၵျိုဝ်းလိူမ်မိူင်းငိုင်းတၢၼ်လုၵ်ႉၵုၼ်းၵပ်းတၢင်း
ၽိတ်ၽီလူႇၵျင်ႉမိူဝ်ဝႆႉယၢဝ်ႉ။ ယၢမ်းဢၼ်မူႇၶိင်ၵံတေႃးမိူင်းသေႃးရေႃးၵုၼ်းလႆၵဝ်တဝ်
ထၢၼ်မိူင်းၶမ်းလိဝ်ၵျူး။ ထိုင်တီလွင်းတေႃႇဢေႃႈလဝ်ဝဝ်ၽလဢၼ်ၶိုၼ်လၵျူႇလိင်

ဝၼ်းဢၼ်ႉ။ လၢင်တၢၵ်းၵဝ်တၢင်းၵင်ၶိင်ၽတွၵ်ႇလိၼ်ယိုဝ်းလၼ်တုဝ်မူႇလေး။ ၶၼ်
ပေႃႈတႃႇပိၼ်ဢွင်ၶႃႈ ၶၢမ်းမိူၼ်တႃႇလပ်ၵုၼ်းၶဝ်းၶျေႃတႃႇလူႇသွတ်ႇလႆႉဝႆႉယၢဝ်။ လႃးလိုင်
ဢၵ်ႉလုင်းၶေႃးၵိၼ်ၵုၼ်းၵေႃႇပိုၼ်ပေႃးပႆသေႃႇမိူင်းတီယူႇ။ ဢၼ်ၵေႃႇၵိလ်လဝ်ယိုဝ်း
ပိတ်ဢၵ်ႉထဝ်တၢပိၼ်ၵေႃႇ ပိတ်တွင်ၽွႆႈလုၵ်ၵံႉၵူႇၽိဝ်သွတ်ပၼ်ၶဝ်းလေး။
တၢၵ်းဝႃႇၵူႊၵျၢမ်ႉမႃႇယၢလေႃၵေႃႇ ၵုၼ်းယူႇပိုၼ်ႉ ၽုင်ယႆဢိတုၼ်ဝႃႇဝႃႇလေး။ ထိုင်
ၼိုဝ်ပေႃႈၽိဝ်ပၼ်ၶၼ်ၶဵင်းလွင်းၵျၼ်ၶိတ်သႃးလၢင်လႆလုင်ဢေႃ။ တၢၼ်းဢၼ်လႅတ်
လုလ်ၸေးလုင်မိူင်းၵုၼ်းလုႉလႆႉဝၼ်လႆမိူင်းပင်းပျူဝ်။ ၵပ်ႉၵၢၼ်သႃႇသၼႃႇၶူဝ်လေ
လဝ်သိင်းၶုဝ်ၵုၼ်ႉမိူင်းဢၼ်။ ဢၼ်ႉလံးလႅတ်လုလ်မူႇပၼ်တႃႇၵုင်ၵေႃႇသႃးၽီလေလဝ်

သိင်းၶဝ်ၼီးမူၼ်ႈၼၼ်ႉ ၊ ၵမ်းပေႃႈၵပ်းၵပ်းတိုဝ်းတိုဝ်းၽၢၼ်းၶႃးၵႃၸၢင်ႈ ၼႂ်ႇၼိူဝ်ၶုၼ်လိၼ်ၸၢႆးၸၼ်ၸႂ်ႉ
ၽိူဝ်ၵေႃႈပၼ်ၶုၼ်ၵိုၵ်းၶဝ်သႅမ်ပုၼ်ႈၼိူဝ်ႈ ႁဝ်းသေလိုဝ်ႉ ။ ၼင်ႇၵေႃႈယႂ်းပိၼ်ႇၵႅင်ၵူဝ်ႁၢင်ႈလႅၼ်ႈၶွမ်ၽိူဝ်
လိူင်းလႂ်းယဝ်ႉ ၊ ၸႂ်းၼၼ်ႉယၢမ်ႇၸၢႆသိုၵ်းယၢမ်ႇသိုပ်ၶိုၼ်ႈၼိူဝ်းၼႂ်တိၼ်းတိုဝ်းလႄႈ ၊ ၵႃမၢၼ်ႇၼိူဝ်းသိုၵ်းလိုဝ်ႉ
တူဝ်သုတ်းယၢမ်ႇၼိူဝ်းၶႃးသိုပ်ပုတ်ႈၸႂ်ယဝ်ႉ ။ ၼင်ႇလႄးၵွႆးလုၵ်ႈၵိင်ႈပီ ၵိင်းၽိုၼ်ၵိင်းမိူင်းပုတ်ႈ
ၵပ်းတိုဝ်းၵျူႇၸႂ်းလႄႈ ။ ၶွပ်မိူဝ်ႈလၵ်းယၵ်ႉၽိူဝ်ဢိူင်ၵၢင်ၶဝ်ပိတေႃႇၵႃလႄႈလိုဝ်မိူင်းၶေႃလိူင်းၽွင်း
ၶေႃၽိူဝ်သိုၵ်းၶေႃၶဝ်ယၢမ်ပိုင်းၵူၼ်းလႆၽိူဝ်ၵိူင်ႈၵူႉလႄႈ ၊ ပေႃးတိုင်သွင်ပၼ်သႅမ်ၶႃႈသိုၵ်းၶဝ်
မိူင်းဢိုဝ်ၵႅမ်ၼီးတူႉ ၶိင်လႆႈၵုၵ်းၶႅၼႈ ။ ပိုဝ်ၵႃၼွႆႉမိူင်းၼီးတၢင်းတူဝ်လီၸိုၵ်းၶဝ်ၶႃးလႆးၵၼ်း ၊ လၢင်
ပိၼ်ၵူႁူင်လေႃၵေႃႈမိူင်းလဝ်ၽိူၽၼ်ၵွႆႈႁိူင်းလႄႈ ။ ဢၼ်ၵေႃႉသွင်ပွၵ်ႈသႅမ်ပွၵ်ႈသိုၵ်းၶေႃ

ၵၢမ်ၼႂ်ယၢ မိူင်းလဝ်လႆႈတူဝ်လိဝ်ပဵၼ်ယဝ်ႉ ။ တၢင်းၶႃလိူင်းၵဝ်ၵျႃးၵၢဝ်ပိင်းယုင်မိူင်းၶႃးၶုဝ်း
သိုၵ်းၶိင်းၶဝ်ပူႉထင်ၵၢင်းမဝ်လႆၵွႆးၶႅၼႈ ။ ၶဝ်လၢင်လူမၼ်ပိူင်းတူဝ်လၢႆးဝူၼ်းၼိုၵ်းၶဝ်
ၶႃးၽုင်းယူႈ ။ ထိုင်တီႈသိုၵ်းၶေႃၽိူဝ်တၢင်းလိၵ်းလိုတ်းၶဝ်သူလေႃၼႆႉပူႉၶဝ်ၵေႃၽႂ်ပၼ်ၸဵၼ်း
လႄႈ ။ ထူၼ်ဢၼ်ၵႃမၢၼ်ႈတူဝ်ၼိုၵ်းပွၵ်ႈလူၼ်ဢၼ်ႉ ၵူတ်ႉမိူဝ်းပွင်ၵေႃးၵိူဝ်လႄႈ ။ ၼင်ႇၵေႃႉလၢင်ဝူ
သိုၵ်းၶဝ်မိူင်းဢိူဝ် လိူင်းၽွင်းပိဝ်းၶႃးယၢပေႃးလိဝ် ထူဢိုင်ဢၼ်ႉ ။ လႆးလိုင်ထူဢိုင်ၵၢင်း
ဝူလိူၵ်ႈသိင်ၵွၺ်ၶႃး မိူင်းပီၵိုင်းဝွၼ်းလုၵ်ႈၽုင်းၵူထင်တႃႇဢၼ်ယဝ်ႉ ။ တေႃႇလဢၼ်
ၵေႃႈသိုၵ်းၶေႃတဝ်ၶေႃး ၶတ်းပွႆႈပျႃၵ်ႈယႃႇၼိူဝ်တိၵ်းဢၵ်းလိဝ်ၵၢဝ်ႇသိင်ထၼ်ၽိူဝ်ႁွတ်ႈၵၢဝ်း
မဝ်းလႄႈ ။ ၼင်ႇၵေႃႉထူဢိုင်ၶေႃမိူဝ်းၵျႃႉၶိုၵ်ႉယၢလေႃလဝ်ၶေႃးလေႃ လိူင်းၽိူင်လေႃ ၊ ထၢၼ်

ပေႃး လိၵ်ႈ ၶေႃ ပိဝ် ထိုင် ၵေႃး ၶဝ်း ယႆး ၼၼ် ပၼ် ၵ်ၵ်း ၵႂ် လိဝ် ပိုၼ် ယၢင်း ၵွင် ထိုင် သိင် ၵွတ်ၼ် ၸုင်

ၼေႃး ။ ပိဝ်ၼ် ထင် ထိ သိ ပႃး ပိ ရိုင် ယဝ်း သဝ်း ပိ ယၢင်း လိုဝ် ၼိုင် ၼိုဝ် ၽိုဝ် ယွႆး သၼ်း ထွႆး လိင်း ၵ ယၵဝ်း

ၼိုင်း ရိုၼ် ရိုၼ် ။ ၶေင် ၽဝ် ပိ ၵျ် သိုၵ် ၶေ ပွ် ပေ လွင် ၼႆ ၵုၼ်း ဝ ပေ ၶေ ၵႂ် ၽွင် သႂ် ဝ ၶေ ပေ ၵေႃ ဢႂ်

ၸ ၽုင် ပ ၵၼ် ဝိုၼ် ဝိင်း ထၼ် လိဝ် ပင်း ဝ ယဝ် ။ ပိဝ် ၸ ၸတ် ၸုၺ် ၵုဝ် ၸု တ ငိုၼ် ဝိ ၵျ ၵျ

ၶေင်း ပြုႃး ၶိင်း ၶုၼ် ၵိၼ် ၼိုင်း ၼိုၼ် ၵၼ် ဢၼ် လိဝ် ၵိၼ် တၵ်ႉ ၶျုး ၵျုင် လွင် ၵုၵ်း ၼေႃး ။ ၼိုဝ်ဢၼ်

ၵိင်း ၼိုင်း ၶိင် ၵေႃ သိၼ် လိုၼ် တိုင်း ၵုး ပိုၼ် ၶေႃး ၽိုင် ဢွႆး ဝင် ။ ပေႃး ဝ ၵျုဝ် ၽိုင်း ၵုၼ် ၵေ ၵူ တိ ၵု

ဢိၵ် ၸၵ် တဝ် ၽျၵ် ၸုံ ၶေင် လိင်း ၼိုင်း လေး ။ ၵုၼ် ၶ ၸုၺ် ၶေင်း လိၼ် ၶေင်း သၵ်း ၶုၵ် ၵျု ၵျ ၵျ သိင်း

ဢိ ၼ ၵုး သႂ် ၽိ ၸေ ၸၼ် ပိုင် ၼင် လိုၼ် ၽုင် ၼိုင်း ၵုၼ်း ယဝ် ။ ၶိင်း ၵဝ်း ၸၵျ် ၸတ်း ၸေး ယိင်း ၸု

ၵိဝ်း ၼ ၵွႆး သ သၼိင်း ၵိင်း ၼိုင်း တ ၸွႆး တုၼ်း ၵျပ် ၵပ် ၵဝ် ၸေး ။ ဢၼ် ၸေး ၶၼ်း ထိုင် ၼိုင် ၶေႃး ၸုး ပၼ်

ၶုၼ် ၵိၼ် သိင်း ဢိ သိၼ် ဝိ ၼိုင်း ၶံး ၸဝ် ၶေင်း ပြုႃး သိုဝ် ၵေႃ ။ ၸုံ ၵေႃ ထိုၵ်း ၸ သ ၵွတ် ပိုၼ် ၵူ

တိ ၵျင် ၵျေ ၸ ၼိုင်း ။ ၼိုဝ် ဢၼ် ၽိ ၽၼ် သုး တေႃ ၼေႃ ၸဝ် ၶဝ် တေ ပ တိၵ် သၼ် ထေ ၼိ

ၶေၵေႃ ၽေ ၸဝ် ၸု သေႃ ၵင်း သိင် ၸေး ။ ၸင် ၵျ် ၶုၼ် ၸိ သိ ၵျုး ပျုး ပၼ် တုဝ် သိုဝ် ၶုၼ်

ၶဝ် ဢွၼ်း ၼုၼ်း ၵိၼ် ၵုၼ်း ၵၼ် ၸႆး လိင် ၸုံ ၵုၵ် ဝ ၼေႃး ။ ၶေႃး ထိုင် ဢိုဝ် ၵေႃ ၵင် ၶိုၼ်း ယ

ယႆး ၶေၼ် ဢိုဝ် ၵူ ။ လိုင် သႂ် ၼိုၼ်း ဢၼ် ၸုၵ် ၸဝ် ၵိုတ် ၽၵ် တွင်း တုံ ၵွင် ထိး ၽျု ပိၼ်

ၵုၼ်း ၶေႃး ယဝ် ။ ၼိုဝ် ဢၼ် ၸဝ် ပေႃ ၵင် တၵ်း ၵုံ လိုဝ် ။ သိုဝ် ၶၼ် ၽ ။ ၸွႆ လိတ် ၸ ၵျူ

ယုင် ၶျုး ယဝ် ။ ၶဝ် ပိၼ် ၶ သၼ် ၸၼ် ၽိ ၼိ ဝ်း သိုဝ် ဢိုဝ် ၼိုင်း ၼေ ၽင်း သုး ၸဝ် ၽျတ် ၸုင် ၵေႃး ။

ၼႂ်ၶေႃးပေႃးထိုင်သႂ်ပီ လိတ်ပီ ၶီပျႃး ၼေႃးၶေႃးပေႃႇသိုဝ်ၶဝ်လႄးၵၢၼ်ၼၼ်ႉ ။ ယေႃႇလိူၼ်ၵျူပေႃႇယေႃ
တီ ယေႃႇပီ ၵျူပေႃႇယေႃႇပႃ သႃႇၵွတ်ပိူၼ်ၵေႃႉလဝ်လႆတၢၼ်ႈ ၼိုင်းၵူၼ်းၸေႃး ။ ၼိုဝ်ၼၼ်ႉလဝ်ပိုင်
ၵေႃးသႂ်ပီ ၵေႃႉလၢၼ် ဢိုင်ၵူင်လိူဝ်တူင်ၼိုင်းမဝ်းၼၼ်ႉ ။ လင်တၵ်းလုင်းပၼ်ၵၢမ်ႈၶိင်းတင်းလုင်
တူၵ်းၶျူးၵျူလႆၶဝ်းသေႃးဢိတ်ဝႆႉယၢဝ် ။ တင်းၵုၵူၼ်းဘဝ်းၵေႃးပင်ၶၢင်ၶူင်းလုင်းထိုင်လိၵ်ႈလိၼ်မိူင်း
ယႃႇၼ်းမၼ်ၵုပ်းၶိင်း ဢိင်ငၼ် ။ ၵူတၵ်းၵူတီ ၸၢင်ၵီ ၶိုင်တေႃ ၸိုၵိတ်ၶေႃႇၵျႂ်လႆသေႃးၼၼ်လႅၼ်
လႆၼိုင်းၸေႃး ။ ၼိုဝ်ၼၼ်ၵူတၵ်းၵူတီပိူၼ်ၵျႂ်ၶၢင်ၸိုလႆႉၶိုၵႂႃႇသွင်းမဝ်ၸေႃး ။ ထင်တီၵွၼ်ၵၼ်
ပွင်ၶိုတ်သႂ်ယၢၼ်ပူငိုၼ်းပူၶိူဝ်းဝင်းတိူင်းၵျႂ်ၵၢင်ၵၢဝ်ၸိုလႆႉယၢဝ် ။ ၼႂ်ၸေႃးပေႃးဝႃလႆတင်းတူဝ်
လီသိုဝ်ၶဝ်လႄးလိင်ၶူၼ်ၼုၼ်း သိၼ်လွႆၵူၼ်းလုံးပျႃ ။ လင်တၵ်းၶွႆၵၼ်ၵၢဝ်ၼိုဝ်းၶိုၼ်သၵ်

ယႃႇလႃႇမၶျႃႇၺိင်ၶႆၶပွတ်လဝ်သိုဝ်ၵေႃႇဢိုဝ်ၼိုင်းၼၼ်ႉ ။ ၼင်ၼႂ်သင်တၵ်းၶႆလတ်ၼိုဝ်ၵၢၼ်
ၵူၼိုင်းၵူဝၼ် ၶွႆၵၼ်တိၵ်သၼ်ၵျႂ်ၵၢင်ၶိုတ်ၸၼ်တူဝ်သိုဝ်ၼၼ်ႉ ။ သင်ၸိုလတ်းၸေႃးသေႃး
ၶွၵ်းၶွႆးၶႆသႂ်ၵူႊ ၶွႆၼႂ်လိုဝ်တိၵ်ၶၢမဝ်းၵၼ်လွႆးဝႃသင်ယၢဝ် ။ ၼႂ်ၸေႃးလတ်းလုၵ်းသိုဝ်သိင်ၽႄးလိင်
သိၼ်ၶူၼ်းၼုၼ်းၶဝ်လွၼ် ။ ထႃႇၼၼ်တင်းၵုငိုၼ်ငဝ်သႃးၵူပွတ်ၶႆၶလုၵ်းလဝ်လီၵွၼ်ၶဝ်
သိူဝ်းၶေႃး ။ ၸုဝ်မၼ်း ၼုတ်မၼ်း ၶႆဢူင်မၵ်တႃႇသိင်ၸေႃး ။ ယႂ်းလိဝ်ၶူၼ်ၼိုင်းပုင်ပၼ်ၸင်း
လႄးၼေႃၶႂ်းလိင်ၵူလဝ်ယဝ်ၼေႃ ။ မင်ၶူၼ်မင်းၶႃးၵၢဝ်သိူဝ်းၶဵၵင်းမၼ်း ပႃႇတိုၼၼ်ၼေႃ ။
ၼႂ်လႂ်းၵီလွၵ်လဝ်ၵၢပ်ယၼ်သိၼ်ၶူသိုဝ်ၶူၼ်ယီ ၼွပ်ႈၸိုပၼ်ၶိုင်းၸေႃး ။ ၸေႃႇၵၢၼ်လဝ်
ၵႂ်ၶူပင်တႃႇၵူင်ၵိၼ်ၶိၼ်သိၼ်ဝီ ၶူးၸေႃး ။ ၵၢၼ်ၼင်ၶျုဝ်သိုဝ်တင်းဢိုဝ်ဝင်းပၼ်ၶႆးသိင်

သႃႉၵုင်း ၶၼ်လီ ဢေႃႈ ပိုင်းၵျူႉ လိၵ်ႈ ၵဝ်ႇ ႁႅင်း ။ ဝေႃႈၵၢၼ် ၶၼ်သႂ်ႇ ၶဝ်ၵိုၵ်းၵုပ်းၶၼ်သဵ ။ ႁုတ်ႈ မၢၼ်းတႃ
မၢၼ်း သိုဝ်ထိုၼ်ႁႂ် ပေႃးၵျူႉ ပုၵ်ႈ ပဝ်ႈ ဝၼ်းပၼ်ၸႂ်ႇ ။ သႂ်ႇ လႆႈ ၵိၼ်လိၵ်ႈ ဝႂ်ၵိုၼ်း ၵဝ်ႇ သႂ်ႇ ႁိုဝ်ႉ ၼင်း ၸႂ်ႈ ။ ယဝ်ႉ
တၢင်း လီ လုင်ၸုင်ၸၢင်ႈ ပိူၼ်ႈ ၵုၼ်း သိုပ် ၵႃႈ တိုၼ်း ၵျူႉ ႁႅဝ်ႈ ယဝ်ႉ ။ ပွႆး လိူင် သႂ်ႇ လႆ ႁႂ်ၼ်ႁူင်း ပဵၼ်ႈ သူင်
ႁႅင်ႉ ၵေႃႉ ၶူဝ်ၵႃႈ ဝၼ်ႉ ၸိုၼ် ဝုင် ထုၵ်ႇ သႃႉ ၸုင်ႈ ၵူင်ႊလႆ ၽိုင်း ၸႂ်ႈ ။ ႁႅၼ်ႈ ၵေႃႈ ၼႅင်း ၵူ လိုဝ်ႈ ႁႅင်ႉ ၶဝ်ပိၼ်လုၵ်ႉ ၵိတ်ႈ
သိုဝ်ၵေႃႈႁႂ် လႆၵိုင်ၶႅပ်ႈ ၶိုဝ်ႈ လိၼ်ႈ မိူဝ်ႈ ၸႂ်ႈ ။ လိတ်ႈ လုၵ်ႉ ၵႃ ၵျေႃႉ ၶိုဝ်ႈ ၵုၼ်း ၽိုင်း ၶိုဝ်ႈ လီ လုင်
ၸုင် တွၼ်း ၵိၼ် တၢၵ်ႇ ယဝ်ႉ ၵျူႉ ႁႅဝ်ႈ ဢေႃႈ ။ လိတ်ႈ လုၵ်ႉ ၵႃ ၵျေႃႉ ၶိုဝ်ႈ ၵိုဝ်ႈ ၶိုဝ်ႈ ၶႃႈ ၵၢပ်ႈ တၢႆး ပုတ်ႈ
တီ လုၵ်ႈ ၵၼ် ႁဵင် သိုင် ။ ၵူ လိၵ်ႈ ၵူ လၵ်ႈ သိုပ်ႈ ပုတ်ႈ ၶိုဝ်ႈ မုၵ်ႉ ယႃႉ ၵႃႉဝၼ် ၸိုၼ် ဝုင် လိုၵ်ႉ သၵ်ႉ ၶုၵ်ႉ ၵူင်
လီ ၵိုင် ႁႂ်ႉ မၢၼ်း ၸႂ်ႈ ။ တၢင်းဝႃႈ သိုဝ်ႈ လႆး သိုဝ် ၵေႃႈ ႁႂ် သိုဝ်ႉ ဝႂ် သိုဝ်ၶၼ်ႁႂ် သိုဝ်ႁုင်ႁႂ် သိုဝ်

ၸုင်ႁႂ် သိုဝ် ယိူဝ်ယ ႁႂ် ပုတ်ႈ လႆ ယႃႉ ၵျႃႉဝၼ် ထီး ပဝ်ႈ ၸႂ်ႈ ။ တၢင်း ဝႃႈ ၶလႅၵ်ႇ ၶိုဝ်ႈ ၵေႃႈ ႁႂ် ၶိုဝ်ႈ ပၢၵ်ႇ
ႁႂ် ၶိုဝ်ႈ ႁုဝ်ႁႂ် ၶိုဝ်ႈ ပိုတ်ႇႁႂ် ၶိုဝ်ႈ သိုင် ၶိုဝ်ႈ လိူင် ၶိုဝ်ႈ ၵျူႉ ၶိုဝ်ႈ ၵဝ်ႇ ၶိုဝ်ႈ တီႇတီ ႁႄႉႁႂ် ဢေႃႈ ၶိုဝ်ႈ တၢင်ႈၵၼ်ႈ ႁိုဝ် တၢၼ်း
ပိၼ် ၼေႃႉ ႁဵင် ပၼ် ၸၢပ်ႈ လိၼ် ႁႅၼ်း ပုင် ဢေႃႈ ။ ႁႅၼ်ႈ ၸႂ်ႈ ဝႃ သႂ်ႈ လႆႈ တၢင်ႉ လႆ ပုႆႈ တၢပ်ႈ ၾိူဝ်း ၽိုဝ်ႈ သႂ်ႈ
ၶိုင်း လွင်း ၽိုင်း မၢၵ်ႇ ႁႂ်ၸုဝ်ႉ ။ ၽိုဝ်ႉ ႁႅင်ႉ သႃႉသႃႉ ႁႅၵ်ႈ ဝေႃႈ လိၵ်ႈ လၢင် သႂ်ႇ ၶိုၼ်း ၶဝ်ႉ လႆ ပူႇ ၸဝ်ႈ ယူႉ ၵုၼ်း လုၵ်ႇ
ႁႅင်ႉ ၵွၵ်ႇ ႁၵ်ႇ သိင်း ၶုပ်ႉ ထိုင် ၽိုင်း ၸၢပ်ႈ ယဝ်ႉ ။ မေႃႈ ၶဝ် သႃႉ ထုင် ပူႇ ၵႂ် ၶီ တတ်ႈ တၢႆ ၵီယၵ်ႉ ၵိုမ်ႉ ၵၢင်း
ၵၢၼ်း ၵိၼ် ၶိုဝ်ႈ ။ တၢင်း ၶီး ၵႃ ၵျေႃႉ သၵ်ႉ ၵွင်း ၼေင်း လွင်း ပိၼ် ၶၼ် ၸေႃႈ ၶႂ် ပိုင် ထီး ၵိုဝ်ႈ ပျတ်ႈ သႃႉ
ဝႆ ဢေႃႈ ။ တၢင်း ပွႆး ထိုင် မေႃႈ ပၼ်ၵၢၼ် ၶၼ်လုင် ၸေႃႈ ၶႂ် မၸုဝ်ႉ ဢေႃႈ ၵူၼ်း ။ ၸၼ်ႈ ႁုတ်ႈ ႁႅဝ်ႈ
ပဝ်ႈ ဝေႃႈ ၶဝ် လိၵ်ႈ လၵျူႉ မိၼ်ႇ ႁႂ်ႉ ။ ႁႅၼ်ႈ ၸႂ်ႈ လိတ်ႈ လုၵ်ႉ ၶီ သိုင် ႁႂ် ၵေႃႈ ပၼ် ၶုပ်ႈ လၢၵ်း ထၢၵ်း

လဝ်သိုဝ်ရုံ ၶဵင်းၵြႃး ဝေႃး။ ၶုၼ်လူင်တုၵ်ႈလူၵ်ႉငိင်းမိူင်း ဝိင်းဢိုဝ် တုၵ်လီၵႃးတေႃၵေႃ ဢၼ်။ တေႃႇၼႆႉ
ၵဝ်းလၵ်ယၼ်ႁၼ် ပဵၼ်ၵေႃႉမေႃးမိူင်း ဢင်ၵျေႃႇၵိူင်း ဝေႃးသႃ။ ပိုဝ်ႁႃၵၢင်ၵဝ်းတုၵ်ႈလူၵ်ႉသႃႁၵ်ငိင်းၼႆ
ၶႆပီ သိင်းၼီ ဝီသိုင်ၶႂၢင်းၵမ်ၵုၼ် ၸၢင်းလီပွင်း။ တေႃၼႆႉ ၵၢင်ၵဝ်းႁႃၵႃၵႄ ယီပီ ဢွင်ႉတိုၵ်ၶိုၼ်
ငဝ် သိုဝ်ၵေႃ ၶဵင်းၵြႃး ဝေႃး။ ၸိုၼ်ၶိုၼ်မီး ရိုဝ်ႁွင်းလႄး ၶွၵ်ႇၸေႃၺႃးလတ်ႇၵူဝ်လူင်ဝေႃး။ ၶိုပၢင်းမီး မုၼ်
ထိုၵ်ၼႆ ပိၼ်ၶုၼ်ဢင်ဢိုဝ် တိုၶဵင်း တႃးတိုဝ်းတေႃ။ ၵဝ်းၸၢင်ၸ ပွၵ်ႇ ၶုၼ်ၶ ၵူၸဝင်ၶိုၼ်ၸုင်တဵၵ်ယွင်
သဵၵၵေႃ ၸိုင်းႁၼ်ဝေႃး။ ၶိုပီ ဝႃင်ၼႆၵေႃႉဢွင်ႉၸဝ်ယီပ လတ်ႇတုင်းတွင်ႇသေႃႇႁီး။ တေႃၼႆႉတႁႃး လီ
တႁႃးမိ သိၵ်ႉၶီ သူးသုမ်း ပိၼ်ၵုၼ်း ႁီၵ်ႉတႁႃးမီး ၵေႃႉဢိုင်လူင်ၼႆ။ ယိုၼ်းဢၼ်ၶုၼ်လိုၼ်းၶဵင်းသႃးၵဝ်ႉ
ၸေႃႊသႆ ယႃၸၢ။ ပေႃးၵၢမ်ၶိုပီ ဝႃင်ၼႆဢၼ်ၶမ်းၸဝ် ယွမ်းၵဝ်ၸင်ၶျွတ် တုဝ်ပေႃၶဵၵ်ႇလႃတုဝ်ၶိုင်

ဝေႃး။ တႁႃးပွႆးၸိုမ်းၵႃပိၼ်ၶုၼ်သေႃမိူင်းတေႃဝိင်းလူင်တီသင်ဢၼ်။ သင်ဝႃၶုမ်လီ ၶီပုင်ၶိင်းႁဝ်ၶဵင်း
သႃး ၸဵ လီလူင်ၵႃထင်။ ႁုၵ်ႉႁႃၵွၼ်ဢင် လယ်ႉလယ်ႉ သိုၵ်ၸပ်း ဝီသိုင်ၶၢမ်ၶဝ်ၶႃးရုံႁုၵ်ႉသူးဝေႃး။
ၶူဢွင်ႉ ဝႃင်ၼႆၵေႃႉ ၶူပိၼ်ပီ သံတွပ်ႉလတ်းၵုံး သူၸေႃတင်း။ လီပႃတ်ႉၶ ၵုၵ်ႉၶႃး ပေႃးဝႃမိုးၵဝ်
တုဝ်ထိုၵ်ပႆးလူင် ႁဝ်တႁႃးၵၢဝ်တင်းပ သိင်သိုဝ် ၶွမ်းဢင်းယူသင်ၸဵၼ်။ ႁုၵ်ႉႁႃသင်ဝႃ
မိုးၸဵပိၼ်ၶုၼ်ႁိၼ်မိူင်း ၸင်ၶျႃးသံၵႃဝ်ၶိုမ်းႁႃထင်။ သင်ဢၼ်လိူၼ်လိူၼ် သႁႃးသၵ်ႁံၶႃ
ယႃၸၵိုၼ်ၶၶ တုၵ်ၶိုမ် ဢွမ်း ဝင်မိူင်းႁဝ်ဝေႃး။ ႁူၼ်ႉၸဝ်ပီ ၸဝ်ဢွင်ႉဝႃင်ၼႆၵွၵ်ၵေႃႉႁုံး
သင်တုၵ်းတိင်ယႃဝ်။ ယိုၼ်းဢၼ်ၶုၼ်လိုၼ်းၸေႃႊသံယၼ်သေႃမိူင်းဢိုဝ်လူင်းမႃးၶီပႆးလိင်ဝေႃဝေႃ
ဝ်ယႃဝ်။ ၼႆဝေႃးမိုဝ်းပိၼ်ၶႆး သိင်ၶဵင်းလူးၸိုဝ်ၵုင်ၵၢင်းၶိုၼ်ၵေႃ။ ၸင်ႁုၵ်ႉမၼ်းၸဝ်ၶ ပုၼ်ၵေႃ

လႃႉ ၼေႃႉၼၼ်ႉ ၶုင်းၸိူဝ်ႉၼေႈ လၢတ်ႈပွင်ႇတေႃႇ ၵိတ်ႉၵဝ်ႇမဵင်းလိူၼ်ႇဝႆႉယဝ်ႉ ။ ၼၼ်ႉတေႃႇၵိုၵ်းလၢၵ်ႉ ၵၢၵ်ႇၵုၵ်ႇၸုင်ႈၵၢၵ်ႇ

ၵႃႈၼႃႈ ၼေႃႈသိုင်ၶႃးၼွင်ႈၵွင်းၼၼ်ၵၢင်ႉ ႁူႉၵုမ်းသိုၵ်ႇယဝ်ႉ ။ တင်းၵႃႈလိုၼ်ႉတိုင်းမိူင်း ၸွႆႈၵႂၢမ်းတုၵ်ႉပွႆႈ

တၢၵ်ႈၼေႈ ၵုမ်ၸႃႉ ၵုမ်းပဝ်ႇ ၵုမ်ၶုင်ႇ လုင်ႈ လႅင်းဝဲ ဢွင်ႈ ဝႆႉၵိုၵ်ႈၼေႈၶႃႇ ပိုၼ်ၶႃ သိုင်သိုင်ဝႆႉယဝ်ႉ ။ ၼၼ်ႉၵေႃ

ၵုလႃႉၵႃႉ ၸိုင်ၼေႈ ပႆႇလုင်ႈ လိုဝ် ထိုင်မိူင်းဝီၼ်း လီ သဝ်ႉၼေႃႇ သိုၼ်ႇလိုဝ်ၽဝ်ႇၼေႃႉၵွၵ်း ။ လင်တၢၼ်းၵွၵ်ႇဝင်းၵဝ်

ပူႇလၢၵိုတ်ႉ ၸိုတ်ႉၶုင်း ၸိုတ်ႉၼေႈၼေႃႉ ၼၼ်ႉၵုင်ႉ လိုၼ် ၶွၵ်ႇလၢဝ်ႈ မိူင်းဝႆႉယဝ်ႉ ။ သိုၼ်ႇသိုင်ၽီၸေႃႉၼၵ်ႇလႃႉ

လင်ၸိုတ်ႉမွၵ်ႇလၢတ်ႉ လႆႈတႃႉ ၼုဝ်းၵျူႉၶၢၼ်း ။ ၵိုပ်ႈဝိုၼ်းလူႇ လႆႈလိုၼ်ႉ လႆႈတိုင်းလႆႈမိူင်း ၵႂင်းမႃး ၸုၵ်ႉတေႃႇ

ယႃႉၽြႃး ၶေႃႇၶုပ်ႉၶေႃႇဝႆႉ လုင်ၼေႃႇ ။ ပိုဝ်ၵႃႉ လိုၼ်မိူဝ်ပၼ်ၵၢၼ်ၶုၼ်လုင်ၵေႃႇၶိုၼ်း သိုဝ်ၵိုၶမွၼ်ႇသေႃး

ၵႃႇမဵင်းယႃႉလေႃႉ ။ ၼမ်းလဝ်တေႃႇတင် ၸုၵ်ႉတေႃႇ တတ်ႉလိုတ်ႉ ပိုတ်ႉမိူၼ် သိုၵ်ႉၵိုင်ထတ်ႉတေႃႇၽိူၼ်

လဝ်ၼၼ်ႉ ၼႃႈၶေႃးၵုမ်မိူင်းယဝ်ႉ ။ ပိုဝ်ၼ်ၸိုင်ၼႃႈ ၵႃႉပိုၼ်လႃႉ တိုၸုၵ်ႉတေႃႇ တိုၵေႃႉလူႇၵႃႉသိုင်ၵိုင်ၸိုၼ်

ပင်းပျူဝ်ဝႆႉ လႆႈၶေႃႇ ။ ပိုဝ်ၼ် သိုင်ၵိုလီ လင်တၢၼ်း ၼုဝ်းသုၼ်းၵုဝ်လိုဝ်ပႆႉလုင်ၶုၼ်လီ မင်းလိုၼ်း

ဝိုၼ်းထိုင်လႆႈမိူင်း ၵူႈပႆႇ ၶုပ်ႉ ၶွႆး ၽဝ်ႉ တိုၵႃၼ် ၸုၵ်ႉတေႃႇ လဝ်ပၼ် ၵိုပ်ႈပေႃး လိုင်ၼၼ် ယဝ်ႉ ။ သင်

ဝုၸိုင်ၼေႈ ထိုင်ပၼ် ၶုၼ်လုင်ၵုင်ၵၢင်းမဵင်းလွင်း လဝ်ၼႃႈယႃႈပတိၵေႃႉသူႇ ။ မၼ်းၵဝ်ၶိုၽွင်

လၵျူႉၼိုၼ်ၵွႃႈ ၵႃႇယီ ၸုၵ်ႉတေႃႇ လဝ်ၵျူႉၸွႆး လင်ၶုပ်ႉတိုၸိုတ်ႉ ၼမ်းလဝ်တၢၵ်ႈသိုၼ်ပွင်

လူႇၶေႃးၵုမ်းၶေႃး ။ မိုဝ်လၼ်ႉလင်ၵေႃႇၽၵ်ႇသေႃဝၼ်းၵွၵ်ႇ ၼၼ်ႉၶုင်းၵုင်ယၼ်ၽတ်ႉၵၢၵ်ႈ

ၶေႃး ။ ၵႃဝ်ၵိုၼ်ၽွင်ၶိုး ၼႃႈလဝ်ႇ မိူင်းၵဝ် ၶဝ်ႇယဝ်ႉ ဝိုၼ်းမိူင်း ၸုၼ်ၽြႃးၶေႃႇဝႆႉသိုင်ယဝ်ႉ ။

ၵႃဝ်လိုဝ် လွႆႈလဝ်ႇ လွႆႈၶေႃး လွႆႈသိုင် မိူင်းၵိုင်းၵွတ်ႉၵိုင်း သိုၵ်ႉၵိုင်းလိူၼ်ၼၼ်ႉလၢၵ်ႈ ။ တင်း

ၵႃပႃတူဝ် ၼိူင်းၵိူင်ၶႃး ၵႃပိူၼ် လိုဝ်သိုင်ၶၢဝ်တီ တိုၼ်းတၢင် ၽိူဝ်တၢၼ်ပေႃးၵေႃးလေး။ ပေႃး
ဝႃ ၶဝ်ပိူၼ် ၶေႃတေႃ ယိၵ်ဝႃ ၽႂ်း ဢေ ၼိူဝ်ၵူၼ် ပိုၼ်ၽၢင်သိင်ၵိၼ်ရိူၼ်ပိူၼ် တိုၼ်ၵႂႃလႆဢၼ်။
ၼီ ၵၢၼ်း ႁၢဝ်လႄပဵၼ်း သိင်ၶၼ်လိင် ၶေႃးလိုၼ်း ၼိူဝ်း ထိုင်သီး ၶဝ်းပွႆ ႁႂ်ႈ ၶပ်ႉၶဝ် လုမ်လိၼ်ၶဝ် ပေႃး
ထၢၼ်ပိူင်းၵၢင်ၸႂ်ယဝ်။ ၽႃးထိုင် ၽိူဝ်ထိုင် ၼိူင်းပေႃ ၼိူင်းပႃ ၼိူင်းၶိုဝ်း ၼိူဝ်းထိုင်ႁွတ်သီပေႃ
မေႃ ၵျူဝ် လင်ၵေႃ တိၵ်တၢၼ် ငေႃယင်လိုၵ် ပိတ်းၸႂ် လႄလုဝ် ပၼ်ႁႂ်ၽိူင်ၸၢၼ်း ယဝ်။ တီႈၼႆ
လင်ဝႃ ၼိူဝ်းဢေ ၶွပ်လုဝ်ၶေႃ ႁၢင်ၵျေႃ ၼၢင်ၸိုဝ်ယူတီ သႃသႃဢေ ၽိူဝ်ႈလေး။ ၶၢၼ်းၶုၼ်တၢင်း
ပွႆး ၼိူဝ်းၵၢဝ် ဢၼ်းၼီ ၵေႃးၽၢၼ်း ၼိူင်းလုင်တုင်ၸီလႃး တဝ်ႁွတ်။ လိုၼ်း ၶႃးဢၼ်းလီၶေႃးၵုမ်း
ၵွင်းၶျူး ၶွင်သိင် ထတ်ၽိူဝ်း ၶေႃလိူဝ်တေႃ။ လင်သၢမ်တိၵ်တၢၼ် ၶွမ်းလင်တမ်ႁႂ်ႈၵွၵ်ဢမ်လႆလိုဝ်

ၵိုဝ်ၵေႃ ပၼ်ႁႂ်ႈၵုၼ်းလႆၵိၼ်သုင်းလေး။ သၢမ်ဢိုင်ႁၢင်ၶၢၼ်း ဢၼ်းၵျေႃတေႃ ၵဝ်ၽွၼ်းလတိင်ထွၵ်
လႆတႃ ၶဝ်းယဝ်။ လင်တၢၵ်း ႁႂ်ႈၽိူၼ် ၵိုဝ်ၶဝ် သေႃးပေႃး ယေႃးထိုင် ၼိူင်း ဢိုဝ်ၵုၼ်ၶုင်း လိုဝ်
ၼိူဝ်းပူ ၼိူဝ်းၵၢဝ် ၵဝ်လႆၵိၼ်သိင်။ တၢၼ်းဢၼ် သိလိုၶီ ဢုဝ်းၵျူး ႁၢဝ်လႄပႃး လူင်တုဝ်ႁိူင်
ပုင်ငေႃး တိင်းၶုမ်ၶဝ်။ ပိုဝ်ဢၼ် လင်ဝႃပေႃ ၵဝ်ယိုင် ၼၢၵ်ၵဝ်ယိုင် ထုၵ်းတဝ်ၸႂ်း လဝ်ၽိူဝ်း
ၼိူဝ်းလေး။ ၼၢၵ်ၵဝ်ယိုင်လမ်း လေႃၵုၵ်ၵျူ ယၢၼ်းတႃ ၶဝ်လဝ်ၶဝ် သၼ်ၶိၼ်ၶူး
လေး။ ဢၼ်တေႃ ၶွင်လၵ်ႁႂ်သေႃ လႃးလႃး ၵၢမ်တုလိုၵ်းလူး လႆလၼ်လႆ ယၼ်။ ပိုဝ်ဢၼ်တၢင်းလီ
ၽိူဝ်း ၼၢၵ်ၵုဝ်းပႃး လုမ်ၵူ။ ပိုဝ်ဢၼ်လင်ဝႃ သၢမ်သိူဝ်းပေႃ ၵဝ်ယိုင်လမ်း ၵိုဝ်ၵေႃ ၵိၼ်ၶိုၵ်
ၵမ်ၵူ ဢမ်ၶိၼ် သိင်းမေႃ ၼိူင်းၵုတ်ပေတီ ၶေႃလိၵ်း ၵၢပ်းၵျူ ၵုပ်းလုမ် ပိင်းဢေးယဝ်။ ဢွၵ်

ꩫ် ꩬ ပ ꩭꩭꩫ ပေါ်လွင်ꩡိုꩮ်ꩬံခ်ꩮိုꩮ်ꩮျုံးဝင်ꩭြာႈꩡေး ။ ꩫ်ꩡံး ယꩭ ꩯ်ꩫ် ယꩭပင်း
တင်းလုင်ꩡ်ꩫိုယင်းꩬဝ်ꩮိꩫ် ꩭုင်းꩡွ်ႈ ပꩫ်ꩫိုင်းꩫိုင်းꩮႈ တꩮ်ႈꩮပ် ꩭုင်းပႈꩮျုင်ꩬ်ပ်ꩫ်ꩬေႈ ။
ꩫ် ꩡံး ပေႈꩮ ꩭ်ꩬွ်ႈꩬ်ဝ်ꩮြ်ႈ ꩫိုꩮ်ႈလုꩮ်ꩮ်ႈꩬေႈ ꩫ်ႈꩫႈ ꩫုင်ယိင်းꩫꩫ်ꩭိုꩮ်ꩫ ။ ပိုဝ်ꩮꩡွ်ႈလုꩮ်
ꩮယ်ႈ ယု ပု ပ ꩮျုံ ယ် ꩭိင် ခ်ꩭေꩮျ ꩮုဝ်ပိုꩫ် လွံ ꩬင်း ဝꩫ် ။ ပိုဝ် ꩫ် ꩬꩫ်ဝꩬ ပ တော် ꩭ
ꩮိုꩮ်ပꩭ တꩫ်ယꩭ ခ် ꩮု ꩫ် ꩫ်ꩬီ ꩮုꩫ်းꩮွ်ꩫ ꩫꩫ်ꩭိဝ်ꩡေး ။ ပိုဝ်ꩮ ပံးꩫိဝ်ꩮႈပꩫ်ꩬꩫ်း
ꩫိုင်း ꩬ ဝ်ꩮိꩫ် ꩬ ဝ်ခ် ꩭုင်းꩡွ်ႈ ꩮိꩫ် ꩫံ ꩫိဝ် ꩫ်ꩫ်း ꩯ ꩬ်ꩮ်ႈꩮျုꩮ်ꩡိုလ်ꩬꩫ်းꩫေ ။ တꩫ်း
ꩫ် ꩫိ ꩮိ ပ်ႈꩫိ တွင်း ယဝ် ꩬꩫ်ꩬင်း တင်းလ်ꩬဝ်ꩫ်ꩭုႈꩬ်င်းပိꩫ် ။ ꩫ်ꩬꩫ်ꩬွꩮ်ꩮိꩫ်ႈꩫိꩮ်ပေ
ꩮဝ်ꩫိုင်ဝ်ႈꩬဝ်ပုꩮ်ꩭ ꩫ်ႈ ꩫိုꩫ်ꩡွ်ႈꩫိုင်းꩫꩫ် ။ ꩫ်ꩡံး ꩫတ်လုꩮ်ꩫ်ꩫ်ꩬꩫ်း ꩬင်ꩮျတ်ꩬꩮ်ꩫ

တုဝ်ꩫုင်ꩫေး ။ တင်းꩮꩫုꩮ်တော် ꩭိပေ ꩭုံ ꩭ် ꩫိုင်းꩮုတ် ꩫိုင်းꩫိတ် ꩮုꩫ်ꩮိဝ်ꩮုꩫ်ꩬဝ်း ꩬိꩮ်ꩫွ်
လုင် တုဝ်ꩭိင်ꩫ် ယဝ် ။ ꩮံႈ ꩫ်ꩫ်ꩫိဝ် ꩮိုင်ꩮိင်းꩫိ ꩭိင်း ꩫိ ꩫိꩫ်ꩬဝ်း ꩫ်ꩫ်ဝိင်းꩫိုဝ်ꩬေ
ꩫိုဝ် ။ ယင်းꩫိုဝ်းယုꩫုꩫ် ခ်ꩮꩫ် ခ်ꩫံ ꩬင်တုဝ်ꩫေ ꩫ်င်းꩭိုဝ်ꩬိုးꩮꩫ်ꩫေး ။ ꩫ်င်ꩫ်ꩫတ်
လုꩮ် တင်းꩮု ꩬꩮ်ꩫ ꩬင်ꩮျတ် ပꩫ်ꩫွꩮ် ꩫိုꩫ်ꩭိုင်ꩬွ်ꩫြႈꩫေး ။ ပေႈတီတိꩫ်ꩫ်
ꩮိꩫ် ꩫိꩫ်ꩭိင်ꩬꩫ်းꩫိုꩫ်းဝိုꩫ်းꩫိုင်း ꩫေꩬံꩫꩯွ်တꩭွꩮ်ꩫ်ယဝ် ။ ꩬင်တꩮ်ꩫုꩫိုင်ပ်ꩭိင်
ꩮုꩫ်ꩫိင်ꩬꩫ်းꩫိုꩫ်း ꩫိုꩫ်းꩫိုဝ်းꩮွတ်ꩫိုင်း ꩫိုဝ်ꩬေꩫိုဝ် ။ ခ်ꩬဝ်ꩬင်တꩮ်ပႈꩬဝ်ꩬꩮ်း
ꩭွင်ꩫိဝ်ပွင်ꩭိင်း ꩫိ ꩫိ ꩭိုင်ꩯ ꩫတ်ꩬꩫ်ꩮုဝ်ꩫိုဝ်ꩫိုးꩮꩫ်ယဝ် ။ ပိုဝ် ꩫ်ꩬင်ဝꩡိꩫ်
ꩭꩮ်ꩫေ ꩮုꩮ် ꩫိꩫ်ဝုင်ꩬဝ်ယꩭꩬ ꩯုဝ်းꩯွ်းꩫေး ။ ꩬင်ပိꩫ်ꩮပ်းꩮပ်း တံးတံး ꩫိုဝ်း ꩮုꩫ်

ၶေင်းလိူၼ်းၼိုဝ်းထိုင်ၼိူင်းလုင်သိုင်ဝီ လႄးလဲဝၼ်လဲသၢၵ် ။ ယေႃလၵ်ႉထုၵ်ၵျၢၼ်ၼ ယေႃပွၵ်ၼၢင်ႉၸေး ။
ပၢႆးၼၼ်ၵျိၵ်ပိၼ်ပၼ်ၶုၼ်ၵိင်းဝီ ၶေင်းၵြႃး ၼွူးၵႃးလဝ်ၼိုဝ်ၼိူင်းသိုဝ်ၵှႃ ။ ၵၢပ်ႉလိူဝ်ႉသိင်း
ၼီ ဝီ သိုင်ဝိင်းၸေႃလၼ်ႉ ပိုတ်ၵွင်ထီး သုံ ၼိုဝ်ၼၼ်းဝ်ႉယဝ် ။ ထုၼၼ်ႉၶေၼ်းလဝ်ယီလူႉ ၼံႉ ၵျုဝ်
ၵၢဝ်လုတုၸေႃၶ ထုၵ်ၼ်ႉယုယီ ၵိင်းပျႂင်း ။ ၶုၼ်ၼိူင်း ၼွၼ်းၶိုၼ်းၼိူၼ်းတုၸေႉလိုပ်ၶေႃးၵၢၼ်ၵ
ၵျႂင်းၵွႆ ထွၵ်လုင်ၶေႃး ။ ၼိုဝ်ၼၼ်ၶုၼ်ၵိၼ်လိၼ်လုင်ၵိင်းဝီ သိင်းၼီ သိၼ်ဝီၼၢႉသံၶီ ။ လင်
တၢၵ်းၶွၵ်လတ်သုလိုတေႃ ၽျုဝ်းတေႃ ၶုၶဝ်ၵျေ လဝ်ၼ်ႉတီ ပုင်ၵိုးယဝ်ႉ ။ ၶေႃၵျဝ်ပုဝ်ပုၶျ
ၶ ၵၢၼ်လိုံသံၼိူၼ် ယင်းလိုဝ်ၸေး ။ ယၼ်သေႃလိၼ် ၶင်ၼိူင်း ၶဝ်းၶဝ်တင်း ၼိုဝ်လွင်တုဝ်ႉယဝ် ။
ၵွၼ်ၵၼ်ၽေႉၸေး ဝိင်းလုင်ၵျင်ၵျင်း သိၼ်ဝီ ၶံး ထုၼ်ႉ ။ ၵၢပ်ၵိုဝ်ၶေၼ်ႉ ၵျုတုတူ ယင်ပွင်

ၼံႉၵွတ်ၵုံၵၢံၵေႃလိုၼိူင်းၸေး ။ ၼ်ႉၵေဝ်ႉၵျိုဝုင်တုဝ်ၶပိုၼ်ယွင်ၶွၵုင်သတင်းယဝ် ။ ယႃးၼၼ်
ပိၼ်ပၼ် လိုၼ်ၵျုၵ် ၼုၼ်းတီ ၵုင်းၵုင်း ၵိလုၵျုင်ၵျင်း ၼိုဝ်ၵျုင်ဝ်ႉယဝ် ။ လတ်းလုၵ်ၼိူင်းလုင်
ၵျုင်ၵျင်း သတင်းသိၼ်ဝီ ၶံး သံၶီ ။ ၼၼ်ၵေႃဝ်ႉၵျိုတုင်သေႃၵုလပ်ၵုဝ်းၸေႃၶၵုတီ
လီ လိ ၵျုင်တွၼ်းၸေး ။ ၼိုဝ်ၼင်ၼၼ်ၵေႃၶဝ်ပိၼ်ၼိူင်းၶိုၵ်ၼိူင်းၶံ ၶေႃၶေဝ်ဝင်ၶေၼ်ၶေဝ်
ၵုံၵွံးၼီ ၵၢင်ၶိုဝ် ။ ၵိလုပိၼ်ၶုၼ်ၶေႃၼင်းၵွႆး ပွႆးလံး ပိုင်ထီးၶေႃလံၼုၼ်ဝ်ၶေႃး ။ တင်းၵ
ဝိင်းလုင်ၵိင်းတွင်းဝီ ၼီး ၼံ ၸေးသေႃၵုဝ်း ၼိူင်း သိပ်းသွင်ပၼ်းၼ ၵျုဝ်ၼိူင်း လိုၵ်းၶင်ၵျင်
ၼိူင်း လိုၵ်းယုၼ်း ၵုၼ်းသိလုၼံ တွၼ်းသုတ်ၵျ ။ ၵိလုလၵ်းၵၢံပိၼ်သေႃးၼၵ် ၶုၶၶ ဝင်
သၵ် ၶၼ်တုၼိူင်းလိုၸေး ။ ၼိုဝ်ၼၼ် ၼ်ႉၵေဝ်ၶဝ်လိုဝ်လၵ်းထၵ်လဝ်သိုဝ်ၵှုံၶေင်းၵြႃး

လေႊ။ ပၼ်ၵၢၼ်ၶၢင်းၶုၼ်မႄႈမိူဝ်းဝိင်းလုင်ဢိင်းၼီ ၶိုၼ်ႈ ၵေပ်ႁၢင်းၵူးတႃႈတူၵ်ႈဢၼ်ယဝ်ႉ။ ၼၼ်ႉၸေႃးၵပ်း
တမ်း လႆႈၵၢၼ်ပၼ်ၵၢၼ်ၶုၼ်ၵိၼ်ၼိုဝ်ၼိုင်းၼင်ၵိင်းပီယႃႇၸဝ်ႈ။ သိုပ်းသိုပ်းယၵ်ႉယၵ်ႉ သိုဝ်ၵေႃႉသိုဝ်
ၶုံ သိုဝ်ၶုင်သိုဝ်ဝဵ သိုဝ်ပိုပ်ႇ သိုဝ်ၶၼ်ၽပုတ်းပဵၼ်ၵၢၼ်ၵျုတ်ႉၼိူင်း။ ဝဵႈဢၼ်သႂ်ႇမၢႆးၶူပ်းၼိုဝ်ၸဝ်
ၼိုင်သိုဝ်ၶၼ်ၽပိုင်လိုင်တၢင်းသိုပ်ႇၼိုင်းလႄႈဢၼ်။ ဢၼ်ၵေႃႉဝဵၵျဵလိုၼ်ႇလႅတိုင်းလဵမိူင်းၵုဝ်မုၼ်
ၵုဝ်ငဝ်းၵုင်မုင်းၵႃႈတင်ပိုၼ်လုင်ဢၼ်ႇ။ တင်းၵျ လိုၼ်ႇမိူင်းတိုင်းၵူးလီ လိုဝ်တွၼ်းထူႉပုၼ်
လိုဝ်မြူးၵၢၼ်လၵ်း။ ဝဵႈၵျုံၵူတၵ်းၵူတိပိုၼ်လိုင်တဝ်ၼီတဝ်ပိုင်ဝပၼ်ၽၵ်ႇၵိုဝ်းလီၶႃး။
ၼၼ်ႉလႆႈပိုဝ်ၵၢၼ်ၵိလ်ၸဝ် ၼီးတင်းၵၢၶတ်ႉၼိုၵ်ႉ ဢီၽူႉၶုင်လၵ်းၽွင်းၼိုင်းလေႊ။ ဝဵႈၵျုၵၢၼ်
ၵိင်းလိုဝ်ပိုင်ၵျၵ်းပိလ်ပဵႇမႄႈပုၼ်ႇသႂ်လိုဝ်ပူႇလိုင်မွၵ်ၵုင်ဢၼ်ယဝ်ႉ။ လႆးသၢဝ်ၵျႃႉၶုၼ်

ပေႃးၼီးလိတၢၵ်ႇလိုင်လဝ်းလီၵုံၶျူးမႄၼ်ၼိုင်။ ၶုပ်ႉၼိုဝ်ၵၢၶတ်ၵိင်ၵွၼ်ၵၢတ်ၵၢတ်ၵိတ်း
ၼင်တၵ်း(တ)ပိၼ်ဝဵႈဢီၶုံဢၼ်ႇ။ ပိုဝ်ၼၼ်ႉလင်ဝၶုင်ၵျွတ်သီလိင်ပိတ်းပႃႇသီႇၼႃႇၽၶဝ်
သၶုင်ၵျေႃႉၶုဝ်းၶုဝ်းလေႊ။ ယႆႈဢၼ်လိၼ်ၼိုင်းၵိင်းပီ ၽိဝ်ထိုင်ၵလူးၵသေးတရိင်း
ၼိင်းလႆႈ ယုၼ်းယေႃးၵူးၵၢၼ်ဝၶုင်ပၵုဝ်းၽဝ်တိုဢၼ်ႇ။ တင်းၼိုဝ်ၼိုဝ်းထိုင်ဝၼ်သင်းလွႆ
ၼင်ၼိုင်းၼိလိုး ဝုင်ဝိင်းလိုင်လိၼ်ၶေႃ။ ဝၼ်းၵွၵ်တိုၵ်းၵွတ် လၼ်ၵ လၼ်တမူရီတိုၵ်
တႆႈတေႃ လိၼ်ၼိုင်းလေႊ။ ပိုဝ်ၼၼ်ႉ လၵ်ထၵ်းၼိုဝ်ထႃႇဢၼ်ၶဝ်သၶုင်ၵျေႃႉတင်းၵျူးၵၢး။
ထၼ်ပေႃးၵၢၶုၼိုင်း လိုမိုင်းလိုၵ်ႉမႄၼ်း ၵုဝ်မုၼ်တိုၼ်းၶုၼ်ၼိုဝ်လၼ်းၽၼ်းသင်သိုင်ဝိင်း
လူႉဝၼ်သၵ်းလုင်ဢႄး။ ၼၼ်လေႊလိုၼ်းၶေႃႇသုတ်ၶေႃပၼ်ၶုၼ်မီးၶုၼ်လဝ်ၶေင်ၵြူးသိုဝ်ၶၼ်။

လႆႈသႂ်သိုပ်ပုတ်းလုၵ်းၵဝ်ငိုၼ်ငဝ်ၵဝ်ၶဝ်ၼၢင်းၵေႃႉပေႃးတၢၼ်ပၼ်ၶႃးယဝ်ႉ။ ၵႂၼ်လၵ်းၵူၼ်ၵဝ်
ၵူၼ်ၵၢၼ်လႂ်လုၵ်ႈလေႃးလီပတေႃႇသႃႇၸုၵ်ႇထွတ်ႇပေႃးၵိုင်ၶိုၼ်ႈမၼ်းဝႆႉယဝ်ႉ။ ၼၼ်လေႃးၽိုဝ်ၼၢင်းၶွတ်ႈ
ၸုမ်လၵ်းထၵ်းၶရႃႇဝူၼ်ႉၶႃးပၵ်ႇသိုဝ်ဝႆႉၼၢင်းၵေႃႉလိူဝ်သိုင်ၵျူဝ်းပွင်လေႃး။ ယႃႈၼၢင်းပိၼ်
ၵၢၼ်ၶူင်တိုင်ၶုၼ်လုင်ၶုင်းလိၼ်ၼၵႃး တၵ်းၶေႃးပွင်ႈပိၼ်ၶုၵ်ႉမိူင်းၵၼ်ႉၶိုဝ်ႉလွင်ၶွတ်ႇၼိူၼ်ဝႆႉယဝ်ႉ။
ပိုဝ်ၵၢၼ်ၶုၼ်မိူင်းၼီႈတၢင်းသိၼ်ၵႃႈပႆႇလႃႈ ႁိုဝ်ႉဢွၼ်းၼွင်ပႃႇသိင်းလီလုပ်းဢေႃ။ လၼ်တၵ်းသိုဝ်ပိုဝ်
ၼိပ်းၼိပ်းပပ်ႉၽဝတီႈၸွ ၼီ ၶုၼ်ပႂ်ႇတႃႇလွႆႉ သိုၼ်ၵေႃႉၶီပေႃးလွမ်ႈၼင်းလေႃး။ မိူဝ်ႈၼၼ်ႉၶၢင်းမၼ်း
ဢေႃပွတ်းၶလုၵ်းလဝ်ၵႃႉလႃႉတိုင်းၶုင်လေႃး။ မိူဝ်ႈၼၼ်ႉပေႃးဢၢၼ်တိုင်ယႂ်ႇၵၼ်သိုၼ်းယိၼ်း
ပိၼ်ၶုၼ်ႁုၼ်းတဝ်ႉမႃးထွင်ပေႃးၸုၼ်ဝႆႉယဝ်ႉ။ မိူဝ်ႈၼၼ်ႉတၢင်းမၼ်းၼင်းလီၶိူဝ်းယွတ်ႇသိင်

မိူင်းဝတီႈ။ ဝႆႉၵႂႃႇတၢင်းၵၢၵ်ႇသွင်ဢေႃၽွတ်ႇၼိၼ်သုၼ်ထီပိင်းၵၼ်လေႃး။ မဝ်လုၵ်ႉဝုင်ၶုၼ်ငိုၵ်း
ၵေႃႉပိုဝ်ၵၢၼ်ဝႃႇသႃႇလုဝ်ၵျိုၵ်လႂ်ငီပိင်းၼင်း။ လီတီႈၵုမ်းလီၵုမ်းၶီသိုၵ်ႇပိုင်မိူင်းႁုၼ်းၶုၼ်း
ၵၼ်ၵၢၼ်တႃႇၶင်လတ်ႇသိင်ဝႆႉယဝ်ႉ။ ပေႃးဝႃႇၵဝ်ၼႆႉမိူဝ်ႈပိၼ်ၶုၵ်ႉမိူင်းၵင်လွႆႉၼႂ်းဝၼ်းၼင်
ၶွင်ၵိၼ်းတိုဝ်းတေႃႇ။ ၵတၵ်းၶုင်ၶွတ်ႇၽႅတ်ႇလုမ်ႈႁူတီႈသိၼ်းၶေႃၶႂ်ႉငဝ်းယဝ်ႉ။ ပိၵ်းဝႃႇ
ၶိုဝ်ႉလႂ်ၵုၵ်းၸႃႉ ရတႃႇၵူႈယိုင်ၶိုင်ၸုၵ်ႇၵမ်ႇၵေႃႇငိုၼ်းၶႃးၼၼ်။ ႁိုဝ်ႉဝၢႆးသွၼ်းၵွင်ၼိုဝ်လိၼ်
မိူင်းလုင်ၶႂ်ႈၼင်းပုင်တုၵ်ႉၼမ်းၵေႃႉလႂ်ၼၼ်ယဝ်ႉ။ ၼႆႉဝၼ်ႉလႆႈဝိင်းတၢင်းလုင်ႁိုဝ်ပိၼ်လွၵ်ၼ်
လွႆႈၶႅ ၼၢင်းၵိုၵ်းၶိုၵ်းလၢၼ်းတမ်တိုင်းလုင်ဝႃးၵွတ်ႇ။ ပိၵ်းၵႃႉလႂ်ပုတီႈပႃႇတိၵ်းၶီၵ လုၵ်ႈၼႆႉ
ၵမ်ၶျၵ်ႉမဝ်လၼ်ၶတ်ႇၶၵ်ႉၵုဝ်ငဝ်ႉဝႆႉယဝ်ႉ။ ႁွၵ်းၼႆႉပီတၵ်းၵူႉဢဝ်ဢေႃးၵျၢႆႇတီႈလီလိင်

สแกนด้วย CamScanner

ၼံႉ ၽေႃငၢင်လႅၵ်ႈ ၵႂၢမ်ၵေႃး ၶုၼ်ႈၼၼ်ႉ ။ ၵေႃႈမီး တၢမ်တၢတ်လၢတ်ႈ ၸူႈပိင်း လုင်မႃးဝဲး သဝ်း ၵႂၢတ်ႈပိၼ်လုင်း ၵေႃႉၶႂ်ႈ
ဝႆႉၼေႈ ။ ယၢဝ်း လၢၵ်ႈ လၢႆယိင်း ၼိူဝ်ၼင်း ၶဝ်ၼၼ်ႉ ပိူင်း ၵေႃး ၸူး ၵိုႆ ၶွၼ်ၸေႈ မႃး ၵေႃႈယွင်း ။ သၢင်ၼၼ်ႉ ပိၵ်ႉဝ
ပီၵၢ ၵုၼ်ပိတ်သႂ်သီယႃး ၸွႆႈ ယႂ်ႈ ၶိူဝ်ၵႂၢင် ပေႃး ပၢင်ပိၼ်ၼေႈ တေႃႉ ။ ၼင်ႇၼႆႉ ၶႃႈလၢတ် ယွတ်ၼႃ
ၽ ၽုမ်တွတ် ၵူး လႂ် တိုင်း ၶူင်းၼၼ်ႉ ။ ၼေႈ ၵုံ ၼင်း လီ သဝ် ၼိုင်း လီ တၢင်း ပွင် ၸုံ လၢတ် ၵၼ် ၵုၼ်း ။
ၼႆႉ လေႃး တၢင်း ၶုၼ် တၢင်း ၼင်း ဝၢင်း လႂ်ႈ ၼိုဝ် ဝၼ်း ၵၢၵ်ႉ တၢင်း သွင် ၸိုတ် ၸုၼ် ။ ၼေႃ ဝုင် ၶွတ် ၵၢၵ်ႉ ၼင်း
ၵုၼ် ၽ ၶိုၼ် ၵေႃ ပေႃး တၢၼ် လႆ ၶႆး ယၢဝ်ႉ ။ ၶပ် ၼိုဝ် ၼေႃ ဝုင် ပွၵ်ႈ သူ ၵေႃ တႆ ၼႂ် ၼိုင် ၸိုၵ် ၵူး လႂ်
တိုင်း ၶဝ် ။ ဝၼ်း ပိၼ် လႂ် ထိုင် ၼင်း ၼိုင်း ၵိုင်း ၸိုင်း ၼိုင်း ၶိ ၼ ပေႃး ၽွင် ယူ ၵုၼ် တီ ပိုၼ် ။ ပေႃး ထိုင်
သွင် ဝၼ်း သံ ဝၼ်း ၶုၼ် လီ ၼ ၵူး တီ ဝ ၼေႈ ႁွတ်ႈ ၵူး ထွင် ယေႃ ၽဝ် ။ ပေႃး လၢၵ်ႈ ၵႂၢမ် ၶိုဝ် ပွၵ်ႈ လပ်း

ထၢ ၼ တီ သင် ၼိုင်း ၵဝ် ၶိုၼ်း ၸၢၼ် လေႃး ။ လႂ် ၸၵ်ႉ လဝ် ၵေႃ သံ ပေႃး ၵႂၢမ် ၵိၼ် ၽူ ၶဝ် ပိၼ် တၢ ၼိုၼ်
ၽဝ်း လေႃး ။ ၵုလႃး ၵ တုလႃး ၸၢၼ် ၶုၼ် လီ ၼင်း သူး ၼ ၵူး ၼင် လူ ဝၢး လုင် ၸၢမ် ၵဝ် ၼေႈ ။ ၶုၼ်
ၸၢၼ် ၼင်း ၵေႃႉ တုလႃး လူ ပိဝ် သွႆ ၵုင်း ၵုင်း ၸၢမ် လူ ဝၢး ၵျေး ၼင် ။ ပေႃး လၢၵ်ႈ ၵႂၢမ် ၶိုဝ် ပွၵ်ႉ သူ တီ ယူ
ၵေႃ သိုင် ဝုင် လၼ် တေႃ ၵွ ၽုင် ၶိုၼ်း ၼိုဝ် ယၢဝ် ။ ၼင်ႇ ၼႆႉ လၢတ် လူ လွႆ သွင် ၼေႃ ၽ ၶွတ် ၼိတ်
ၵျ ၼိုဝ် ဝင် လဝ် ထၼ် ၸေႃး ။ လင် ပိၼ် ၵုံႈ ၵုင် တီ ၼေႃ ၼိုင်း ၼိဝ် ယၢမ်း ၼၼ် ၽွင်း ပိုင် ။ ၵုၵိၵ် ယွတ်
ၼေ ၽ ၵေႃ ၸိုၵ် လိုၼ် ၵိုင် ပိုင်း ၼင်း ယၢဝ်ႉ ။ ၼိုဝ် ၼၼ် ၵိၼ် လဝ် ၵၢ ၶုံ လီ တၢ သၢၵ် ၸၢၵ် ၼုၵ်
ယၵ် ယုင် ပွႆ ပၼ် ၶင်း လေႃး ။ ပိုဝ် ပိၼ် လိၼ် ၼိုင်း ၵဝ် ၵၼ် ၶတ် ၶဝ်း တၢင်း ၵၢ ၵုႆ ၼၼ် ယၢဝ်ႉ ။ ပေႃး
ၼၢၼ် ၸဝ် သေႃ ၶုၼ် လီ ၼ ၵူး ၼေႈ ၵုံ ယၢဝ်း ၼၼ် ပွၵ် ၶိုၼ်း တၢင်း တီ ယူ ။ ၼိုဝ် ၼၼ် သေႃ ၸွႆ လဝ် ပိုင်

ၵေႃႉၶိူင်ၶႃလုင်လွင်ထီး ၼၢႆႇပွင်ဝႆႉလႄႈ ။ လင်တၢင်းၵၢဝ်တင်းပဵၼ်ၶဝ်တီႈႁူၼ်းယွတ်ႈၸွမ်ႁိမ်း
ၸေႃႉသိင်ၵူႈၵွႆးၸွင်းဢၼ် ။ ၵၼ်ၼိူဝ်းဝၼ်းပၼ်လၢၼ်ၶုၼ်တိုၼ်းၼိူဝ်းလိၼ်လုင်ၽႅၼ်မိူင်းႁူင်းၼွၵ်ႈၶၢၵ်ႇ
ဝႆႉယဝ်ႉ ။ ၼိူဝ်ဢၼ်ၸိူင်းၵေႃႉသီႇသီႇငဝ်ႈငဝ်ႈႁူဝ်ထွႆႈၵမ်ႇလင်ပုၼ်ၶႅင်းပႃးၵူႈပိုင် ။ သေၵွၺ်ႉၶူပ်ၶူပ်
ယူႇလွပ်ႈဢၼ်းႁူၼ်းလႆႈၶိုၼ်ၵေႃႇယၢၼ်ၵိုင်ၵႃႈမိူင်းလႄႈ ။ ၼိူဝ်ဢၼ်ၸိူင်းၵေႃႉလႆႈၼိူဝ်းႁုမ်ႈပိုၼ်ႈတိုၼ်ၸေႃႉ
ၽေယွတ်ႈလဝ်ၶုၼ်ပိုင်မိူင်းႁူင်းဢၼ်ႉ ။ လွၺ်ႈဢၼ်းၵမ်ႇလိူဝ်းၶုၼ်လီဢၵေႃးလူႉလူႉတုၵ်းၵေႃႈၶွင်းၽိူ
ၶူပ်ဝႆႉယဝ်ႉ ။ ၸဵလႄးပေႃးၵၢၼ်ထိုင်ၶေႃႈသူင်သုမ်ဝၼ်းၵူႈၶႃႈတိၼ်းၵၢၼ်ပုတ်ႈထွၵ်ႈ ။ မိူဝ်ဢၼ်
လဝ်ၶဝ်ၽၽတ်ႈၽၵ်ႇပိုၼ်ၶေႃႈငိုၵ်းယၢၼ်ၵွၵ်ႈထွင်ဢၼ်းလႄႈ ။ ၸေႃႉပုင်ၶိုၼ်လုၵ်ႉလွႆးႁွင်
ၵၢင်းၵႃႈႁႃႈတႃႇတူးၸိူဝ်းၸေၵဝ်ၽွင်းၽိုၵ်းၶေႃႈပႃႈတင်းႁူဝ်လႄႈ ။ ဝၢႆးဢၵေႃးလိူဝ်တွၼ်းၶွၼ်းၶုၼ်

ၶေႃးသူႈၶႂ်ပျင်းတုဝ်ၵမ်ႇလႄႈ ။ ဢၼ်ၵေႃႉပိုဝ်ၵၢၼ်ၶုၼ်မိူင်းပွင်ပိၼ်ၽေႃးၶိၼ်ၵႃၸေႃးၵေႃႉၶုၼ်
ၶိူတူဢၼ်ႉ ။ ၵူႈပိၼ်ၶူၵ်ႉၶေႃၽေႃးၽၼ်းလေႃးထၢၼ်လိုတ်ႉလိင်ၵမ်ႇတင်းၵေႃးယဝ်ႉ ။ ဢၼ်ၵေႃႉ
ထၢၼ်ပိၼ်ၶူပ်ၶူပ်ယူႇလွပ်ႈယွတ်ႈၸေႃႉၽၵၢၼ်ၶိုၵ်းလိူဝ်ၶေႃႈလူဝ်းလွႆးယဝ်ႉ ။ ႁွပ်ႇပိုဝ်ၶုၼ်
မိူင်းပွင်ပိၼ်ၽေႃးၶိၼ်ၵႃၸေႃးလၢၼ်တိၵ်းလွႆးၶျၵ်ႉလဝ်ဝႆႉယဝ်ႉ ။ ပေႃးပိၼ်လိူဝ်လွႆးလိူဝ်
ၶေႃးၶုၼ်လီဢၵေႃးလင်တၢၵ်းလႆႈပိုင်သိင်းပျူင်းထွၵ်ႈ ။ ၸေႃႉပုင်လင်တၢၵ်ၶိုၼ်သူၵေႃႉသွင်
ၽတီးသင်ၶွၵ်ႈၽွၵ်ႈထွင်ဢၼ်းလႄႈ ။ ၼိူဝ်ဢၼ်ၵမ်ႇႁၼ်ယွတ်ႈႁူၼ်းၽတီးႁွႆၽွင်းၽိူလွႆးလုံး
လႄးၶုၼ်လီဢၵေႃးပေႃးပိၼ်ႁူဝ်လွႆးပုၼ်းၶေႃးသၵ်ႉသံလုံးယွပ်ႈယွၼ်ဝႆႉယဝ်ႉ ။ ယႃးဢၼ်ၶဝ်း
ၶုၼ်လုင်းယၢၼ်ၵေႃႉၶိူင်းထၢၼ်ပေႃးၵမ်ႇႁူဝ်ႁၵ်ႉၼိူင်းပိၼ်ၽ ။ ၸေႃႉၽ ဢပ်ႉတေႃၵွၵ်ႉၶၢၵ်

ၸေႃႇၵေႃႈၵပ်ႉၵဝ် ဝိုင်းယဝ်ႉလႄႈ။ ၼႂ်းလႄႈၼၼ်ႉတၢင်းပဵၼ်ၶုပ်ႉတွင်းသူၼ်ႈၽူႈၼိုင်ၼင်ႈထိုၼ်ႁဵတ်းၵၢၼ်
လႄႈ။ ယၢမ်းၼၼ်ႉၶုၼ်လီ ၼၵေႃႈၶႄႈၵူႈပၢၵ်ႇသိူဝ်ဝၼ်းၵႂႃႇလဵတ်ႈၸႂ်ယဝ်ႉ။ ဝႃႈထီႉလုင်းလင်ဝၼ်းၵေႃႉသွၼ်းၽူႈ
ၵျုပ်ႈၵၢၼ်တၢၵ်ႈလိတ်း။ ၸွင်ႇဝႃႈၶိုၵ်ႉလဵဝ်ၵမ်းၼိုင်ႈ ႁၢဝ်ႇပၢင်ႉၽဝတီႈ ႁူၼ်းယွတ်ႈၵွၼ်ႉငိုၼ်းၸေႃႇႁေႃ
ၼိတ်ႈၽိုဝ်းလိူဝ်ႈၼိုဝ်ႉ။ ၼင်ၼၼ်ႉလဵဝ်ၽဵဝ်ၽိူင်းငိုၵ်းသၢဝ်ၵိတ်းထမ်ၼ်။ ယၢမ်းၼၼ်ႉၶိင်းလုင်ပုင်ဢွၼ်ႇႁဝ်
သိၼ်ႇၵိုတ်းသဝ်းပၢၵ်ႇႁူဝ်ႈၵဝ်လတ်ႈႁဵုလုင်ဢေႃႈ။ ဝတီႈၶုၼ်ၸွမ်းငွမ်းႁဵုဝ်ႁၢင်လီတွၼ်းပိူၼ်ၽဵဝ်။ ယၢင်း
ဝႃႈၶဝ်ႈလိၼ်ႁုၼ်ၸွႆႈယွတ်ႈတၢပ်ႈႁွတ်ႈထမ်ႇၶဝ်ႁဵတ်းသၢင်။ တေႃႇဢၼ်ၵၢၼ်ဝႃႈပၢဝ်ႇၽဝတီႈဢွႆႈ
ယွတ်ႈႁုၼ်ၸွႆႈၼိူဝ်ႈၶေႃႈပိူၼ်ၽဵဝ်ၼွႆႈၼွင်းလႄႈ။ ၵိုၵ်ႉလၢၵ်ႈၶူၼ်ၼိူင်းၵဝ်ၽိုဝ်းဝၼ်းပၼ်လၼ်တူဝ်
ၽိူင်းသူႈဢွၼ်ႇၼိူင်းႁွင်းၵပ်ႉႁူဝ်လုင်ယဝ်ႉ။ ႁဵၵ်းဝႃႈၶုၼ်လီၼၵေႃႈၶႄႈၵိုင်ႈမွၼ်းဢၼ်ဝၼ်းၵိူဝ်ႁၵ်းလုမ်းပိၼ်း

လိုဝ်လွၼ်။ ပိုဝ်ၼႂ်းၵိၼ်လဵဝ်ၵမ်းၵပ်ႉႁုဝ်ၽဵဝ်တူဝ်ၼႂ်း ၸေႃႇငိုၵ်းပုင်ယွၼ်ပၼ်မိုဝ်းလႄႈ။ လင်
ႁုဝ်ၵဝ်ပဵၼ်ၵပ်ႉႁူဝ်ယွတ်ႈဢေႃႈလၼ်လဵဝ်ၶုၼ်ၵွၼ်ၼိူင်းႁွင်းဢၼ်။ တေႃႇၼႂ်းၵိတ်းလုၵ်ႉၵွမ်း
ငွမ်းၽွမ်းဢင်းယၢင်းၵၢၼ်ၵေႃႈႁေႃၶုၼ်လီၼၵေႃႈၶႄႈႁၢၼ်တုၵ်းတုဝ်ႈၽွင်ၵဝ်ႇၶူပ်ႉၸႂ်ယဝ်ႉ။ ၵိုဝ်းၵၢၼ်
ၶိင်းလုင်ပုင်သိင်ၸေႈၸေႈလတ်ႈဢေႃႈႁူင်းၼၢၼ်ၵၢၼ်။ ၽိုဝ်ဢၼ်ထၢၼ်ပေႃးလႅဝ်လုင်ယွတ်ႈၼိူဝ်ၽ
ပူႈၽဵဝ်လိုဝ်ၵၢၼ်ၶီႁွမ်းယဝ်ႉ။ ၼႂ်းလႄႈၽိုဝ်ဢၼ်(ၽဵဝ်)လဵဝ်ၽဵဝ်ၽ ၸေႃႇငိုၵ်းၵေႃႈၵိုင်ၵင်ပၢၵ်ႇဢေႃ
ပူႈ(ၽူႈ)ထဝ်တေႃႇဢၼ်ဝႃႈတုၵ်းတေႃႇႁၢၼ်ၵၢၼ်လႄႈ။ ယၢမ်းလိဝ်ၶုၼ်လီဢေႃႈပျႃးဢေႃႈလိုဝ်ႁဝ်
သိၼ်ႇၽိူင်းႁူဝ်ၸွမ်းပၢၵ်ႇဢေႃၸယဝ်ႉ။ လဝ်လိုင်းလတ်ႈလိဝ်ၽိုဝ်ထိုင်ၼိူင်းႁွင်းလႃးၽွင်းၽိုဝ်
ၵင်ၶိုၼ်းၵၢၶ။ လဵဝ်ယၢင်းၶုတ်ႈၶတ်ႈၽၼ်ပိူၼ်ယူပ်ယပ်ႇၼွင်ၵိုင်ၼႂ်းလုမ်းလဝ်ဢၼ်ၵျူၽဝ်

ၼိူဝ်းလေႃး ။ ၼိူဝ်ဢၼ်မၢဝ်ၶိုၵ်ႉလိူဝ်းၸဝ်လိူဝ်ႈၸ ၶုၼ်ၶဵဝ်ၼၢင်ဝၢတ်ၵျၼ်ႈတိုင်းလေႃး ။ တၢင်းၵုဝ်ႇင်းလုင်
ၶုၼ်ႁုင်ၼိုင်းႁွင်းယိၼ်းပိၼ်ဢွင်ၶဵဝ်လဝ်းငဝ်း သွံသိုင်ရိုင်းၵံတိုၵ်ၸႂ်ယဝ်ႉ ။ ပိုဝ်ဢႅၼ်လၢင်ဝၢလီၵႄး
တၢၼ်းၶုဝ်းၵႃသျေဝ်းဢၵုး ၵိတ်းသေၵၢၼ်လိူဝ်ၵႄမိး ယၢၵ်လဵဝ်ၼိုင်းႁုင်ၵွင် ။ တေႃႇၼ်ပိုၼ်လၢင်သိုပ်
လတ်လဵမၼ်ဢွင်သွင်ၶေႃပင်ၼိူဝ်းႁွတ်ၶိူဝ်ပွင်ၼိုင်းႁွင်းဝၢၼ် ။ ပိုဝ်ၵုလွႆးလုၵ်ႉၵပုံၵၶုၵ်
လၵ်ၶဢေ လုၵ်ပုင်လေႃၸိုၵ်ၶုၼ်ဢုံႇဢွႆးဢွင်းလေႃး ။ မၢၼ်းၶုၼ်ၵျၢၼ်ႈ ဢွင်လုင်ၵိင်းၶီႁုဝ်ၼိုင်း ပိုင်းပိုင်း
တတ်ၶိူဝ်ပွင်ၼိုင်းႁွင်း ဢွၵ်ၶၵ်ၸႂ်ယဝ်ႉ ။ ပိုဝ်ဢႅသၢင်ပွမ်ၵွင်လိူဝ်ပိုင်းၵံသံၵိတ်ဢၼ်ဝင်းပၼ်ၶုၼ်ႁုင်
ဢၵုးဝုးလွႆလဵဢင်းၼိုင်းပွၵ်သိုင် ။ ၵၢၼ်ဢင်ၵလပ်းပီသိုင်ၶေႃပင်ၵံလၢင်တၵ်ၵိုင်လွႆးၼႆႉ ။ တေႃး
ဢႅပိၵ်ဝၵၢင်ၵံၵၢင်ၵေႃးၵံသံလၢင်ၶိုၼ်းသိုပ်ပိုင်ဢၼ်လေႃး ။ ၵုလိုၵုထိုင်ၶျေႃးပၼ်ႁုဝ်းယႃးလိူဝ်ၶေႃး

ႁၼ်တၢၼ်းၵၢၼ်ၶုၼ်ႁုင်ဢၵုးတၵ်ၶျေႃး လတ်ၵဝ်ၵေႃးၵျွင်းဢႅၶုင်းလုင်းထိုင်ၼိူဝ်ႁုတၢၼ်းဝိင်းၵိၵ်း
တိုင်းတၢၼ်လုင်ဢႅလုင်ဢၵု ။ ပိုဝ်ဢၼ်ၵိတ်ႁိူဝ်ပေႉၵုးဢိင်လိူဝ်လွႆးယဝ်ႉ ။ ၶဵလိူဝ်သုၼ်ႁွႆးယၢၵိုၼ်း
ၶုၼ်းသုၵ်ၵၢင်ပိုၼ်ၵၵုလ ။ ပိၼ်ဢင်ၵေႃၶူဝ်ၵ်လုတ်ၵုတ်ၶေႃတၢၼ်ၵိင်ၶဵတုၵ်းလိၼ်
သုံးလိူဝ်ယဝ်ႉ ။ ဝုတီလွတ်းလွတ်ၵုတ်ၵံပွင်ၵုလိ ၵုဢႅဢွႆးၼိုင်လတ်တဵလွင်ထုင်းလံပိုင်
ၼိုင်းယဝ်ႉ ။ ၵိူဝ်ပေႉၵုၼ်းႁုဝ်းတၢင်းလဵလေႃးၵၼ်လိုၵွၼ်သၶိုင်းဢၵုးၵိတ်ဢၼ်ဢၼ်ပၼ်
ထွင်လိင်းပိုင်းသိုဝ်ဢုဢၼ်ယဝ်ႉ ။ ဝုတီၵိဝ်းၵံၵေႃၵုၵ်း ပိၼ်ၶီလိၼ်လိင်ၵတေႃးတေႃး
လွႆၼိူင်းၶံးထိုၵ်ႁုးၶေႃတိုဝ်ႉၶံ ။ ၵိူဝ်ပေႉၶဝ်ပိၼ်တီထွႆတီမတ်ပိၵျၢၵိၵုလဝ်ၸိုၼ်
ငဝ်ထုင်းလံပိုင်ၼိုင်းလေႃး ။ ဢႅလီးလတ်းလုၵ်ႉလေႃသိုင်ၶေႃပင်ပီတုင်ၼိုင်းလုင်ဢၼ် ။

ၵိလ်ုလၵ်ၵပ်းၵပ်းတႆးတႆး ၼႆး ၼိုဝ်ႉၼိုဝ်းၶုၼ်ၼီးၶုၼ်ၵိၼ်ၶိုင်းၵျေႃၸွႆႈ ၶုင်ၵူၼ်ႉၶိုၼ်ယဝ်ႉ။ ထၢၼ်
ပေႃးၵၢႆႇၶူႉလႆႈပီ လႆႈပၼ် တႆးၵၢၼ် ထၢၼ် ယိုဝ်းတၢင်းသၢင်ၵျႃ။ လတ်းလုၵ်ႉလုဝ်ႉလဝ်းလဝ်ႇၵိၼ်ၶုင်သိုပ်
ပုတ်ႈဢႆႈ ထိုဝ်ႉလိုဝ်း။ ၶဝ်ၶဝ်ႇၶႆႈယူႉ ၶူၵ်ႇတီႈ ၵႂႃႇသိုဝ်ႈပွင်ႇတေႃႇၶဵဝ်းဝိုင်းလေး။ ဢႆႇၵေႃႈယၢင်းပိုၼ်
သဵၵ်ႇၶူႉ ၶိုင်းၶႆး ယုၼ်ႈယုၼ်ႈ ပုင်လီ ယိုင်း သိုပ်ႉပွတ်းဢၼ်ၶႄႈ။ ၶဝ်ပၼ်ၶဝ်ၶႃႈ ၶႃႈသႃဝ်း ဝိုင်းလုင်
လေႃၵူႉၶိုင်းသၢႆယႃႈ။ ဢႆၵေႃႈၸွၵ်ႉၶူင်တုၵ်ႉၵူႉတီႈ ပိၼ်လႅၵ်ႈ ၶွႆႈငဝ်းၸၶႄႈ။ ဢႆလေးလိုၵ်ႇၵေႃႈထွႆႈလုၵ်ႉ
ပျႃႇတိၵ်းတၢၼ်းသိၵ်း ယၢမ်ႈလႃႈ သႃႈသႃႈဢႃႈ ၸိုၼ်သိုၵ်ႇ ဝင်တိုၵ်းၶဝ်းၸိုၼ် ၼိုဝ်းလဝ်ၽွႆႈဢၼ်။ ပေႃး
ထိုင်ၸႂ်းလၢင်ၶုၼ်ၶႆႇ ၼိုဝ်းၼိုင်း ဢိၵ်ႇပၼ်း သၢင်းၵျၼ်ၵၢင်ႇလိုဝ်ပီတႆး ၼိုဝ်းၶႆး ယၢၼ်သေႃ သီၶုၵ်ၵျၼ်း
ၵျီးတုၼ်လၢင်ၵႃးၸပွၵ်ႇဢၼ်။ ၶႃႈၶိုင်း ဢိုၼ်ႉၼိုင်း ပူႉၵႆ ပွႃးဢႆ ပြႃးငိုၼ်ၽွႆႈ သႃႈသႃႈဢႃႈ။ ပၼ်လဝ်ၵၢပ်ႉ

ပိုင်ပွၵ်ၵၢၼ်သၢင်ၶငိုၼ်ၶႄႈ ဢႃ ထႃႈ ၶဝ်းၸေႃႈယဝ်ႉ။ ၸႂ်းဢၼ်ႉၶဝ်းသိုၵ်ၶဝ်းၸိုၼ်ယႃႈလႃႈ
ၶၶျႃႈသၶၼ်တ ပိုင်လေဢၼ်းတေႃႈၶျႃႈၶႆးလေး။ ၸႂ်ၵျိုသဵၵ်ႇၶူႉ ၼိုဝ်းၼိုင်း ၶိုင်းဘုင်ၶုင်းၵႃး
တုင်းၵျႃး ၶဝ်းပြႃး သိုပ်ႉၵပ်းတႆးပုတ်ႇလိုင်ၸႂ်ယဝ်ႉ။ ၶိုဝ်းထိုင်ပၼ်ၶုၼ်ၶဝ်းလွင်းၵျိၼ်ၶိုတ်
သႃးလေးဢႃႈယႃပတီလေသူႉ။ ၶၼ်းလဝ်ပိၼ်ဝုင်ၶီၶွင်လၵျႃၶျႃႈတီ ပၵိတ်ပိုင်လုံ
လႆႇပူႉၵုၼ်ၵျၢၼ်းလေး။ လတ်းလုၵ်ႉလုဝ်ႉလဝ်ဢႃႈယႃပတီလေသူႉယူႉသၢင်လေပူးၵႆၼီး
ၶုၼ်လေး။ တၢင်းၵႃႈသိုပ်ႉၶုၵ်ၶိုင်းလုင်ၶျေႃသိုင်ၶျေႃၶႆးၸႂ် ၶၼ်းၶုၼ်ပိုင်သိုင်လုင်ၶႄႈ။
ၶၼ်းလဝ်ၼီးတၢင်းလိုင်ၶိၼ်ၵ ထႃး ၶျၼ်ၶႃႈလုံးလုၵ်ႉၵျေႃ။ တၢင်းၵႃႈပိတ်ၶိုၼ်သီ ၵျိုင်ယွတ်ႈ
လဝ်သပိုင်ၵုၵူႉတီ ၶုၵ်တေႃၵုံးၶေႃးလေး။ ဢင်ၵၢၼ်ၸ လတ်းၽ ငဝ်ၵွႆးလင်ႉလေၶုပ်ႉ

လေဝ်ဝဲၵူတီတုဝ်ၶျတ်မေၵ်လၢလိုဝ်ၼ်ခံႉဢၼ် ။ လိုဝ်ဢၼ်မီးဝေၼ်ၼိုင်းလိုဝ်ပေပိၼ်ၵွင်းၵျူးၾြူး
မၼ်းၶုၼ်ၵျူဝ်းလေႃးပွင်ၶေႃးၵုတ်ၶျဝ်းၵေႃႇထိုင်ဝဲယဝ်ႉ ။ ၵုဢၼ်ပၼ်ၵွၼ်ၶုၼ်လုင်ၵျော်
ခံးသိၵိတံမေသေႃႇၵလိမေၼ် ။ ဢၼ်ၵၢၼ်ထတ်ဝေႃႇၾြူးပိၼ်လဝ်ပေဢိုင်လဝ်ရၵျၼ်းတႃႇ
ၼိတ်ဝဲႉလိၼိုဝ်ယထမေသၼ်ၶျယတၢၼ်ႇတင်ရုဝ်ပိုင်းဢၼ် ။ ၺွတ်ၼိုဝ်ယၼ်လဝ်ဘိၵိတံမေ
သေႃႇၵတတိယသၼ်ၶျယတၢၼ်ႇတင်ၵေႃႇပိုဝ်ၵမၼ်းလဝ်ၶဝ်ပိၼ်ဝုင်လၵျႃဝတေႃး ။ ၵၼ်
ဝုၵွင်းၺူးပိတ်ၼိုၼ်သီၵျိုင်ထတ်တေႃႇၾြူးတင်ထီးဝၼ်းလိဝ်ၶွံၵွ်လေးၵေႃႇထတ်ပေဢိုင်
ဝဲယဝ်ႉ ။ ဢၼ်လေးၶၼ်းထိုင်ၵျိုင်ၶျႃးဝဲးၾြူးၵျိုင်ပိလိလိဢီးၵုၼ်ၵုၼ်းၵံပူ ။ ၵၢင်သံပၼ်ၶွပ်
လၵ်းထၵ်တိပိုင်ၵရိတ်လဝ်ၼႃႇရပတိလေဝ်သူၵုံးၶေႃးဢၼ်ယဝ်ႉ ။ ပိုဝ်ဢၼ်ၵၢၼ်ဢၼ်ၼႃႇရ

ပတိလေဝ်သူလဝ်လၵျႃမုၼ်ၵျိုင်း ။ တႃႇဢိုင်မၼ်းၶုၼ်ပႃးၵၢဝ်လိုင်ၶိၼ်ၶူးၶုံး ၽိဝ်ထိုင်ရုဝ်
ၵုၼ်လံးပူးၼဲႉၼဲၼိုင်းမေၵ်ၵွၼ်ဢၼ် ။ ဢၼ်တီၶွင်းၶၼ်လိၼ်းယၼ်သုပ်ဝုဝ်းထုဝ်းၵျၵုၼ်
လၼ်းၼဲၼဲၼိုင်းၵံပူသပေ ။ မၼ်းၵၢင်ၵျူထွံသိုင်မေၵ်သိုင်လိုးယဝ်လၼ်ၶဝ်ၵၢဝ်ၶျႃးၵျိတ်
တင်းပိပတ်ၵျႃးၵၢတ်ၶေႃးလၼ်ၵ ၵျီဝေၵွၼ်ပတ်သိုင်မေႃးဝဲယဝ်ႉ ။ ဢၼ်လေးမၼ်းလဝ်
လၼ်သံၵျုၼ်ႉမေၵ်ဢိုင်တံဢိုင်ဢုၵ်တုဝ်ဢိုင်ဢိုင်းထိုၼ်လွဲၵျုင်လေး ။ လင်းတၵ်ၶျႃးတိုင်တၢၼ်း
ၵၢၼ်ၶိဝ်းၶဝ်ၵုၼ်းဘဝ်းတုင်လွဲလုင်ပလွင်ဢၼ် ။ ၵျေႃႇၶံးဝင်းပၼ်ၵျဲၵၢၼ်ၶိင်းသူၵၢဝ်
ၼိုဝ်းၵျိတ်ပၼ်တင်းၵိၼ်ၵုၼ်းၼိုင်းၵျဲမၼ်းပိၼ်တင်းပတေႃးသ ။ ၵျဲသူၵၢဝ်ၵိၼ်ၵၢဝ်
လူလိင်ၵသၵ်ၶုၵ်ၵုင်ၵျူၼိုဝ်းဢုလဲထုၵပ်းဝၼ်ၵပ်းၼိုင်းလီယဝ်ႉ ။ ၵိၼ်လဝ်ဝုဢၼ်

ၼႆႉ ၵၢင်ၶဝ်ႈပလူင်ၵႂႃႇၵူႈလွၵ်း လုၵ်ႈၸၢႆးၶေႃႈၼိုင်ႈၵပ်ႉၶႂၢၼ်လိူဝ်ၼေႈ ။ ၶဝ်ၵေႃႈၵႂႃႇၼိုင်ႈၽႃတၢမ်
တွင်းလႄတွင်ႉၶေႃးသိုင်ႇၼႄႉ တၢၵ်ႈတူၺ်းၶွၵ်ႈ ၸေႃႉသိၼ်ႇလိုဝ်ႈဢိၼ်ႇဝႃႈၼႆ ။ ပိုၼ်ႈၼႆႉၵႂၼ်ႈတႃႇတၢင်းလႄၵၢင်
တၢၵ်ႈ ႁုင်းၶၢမ်ၵူႊ လိုဝ်ႈဢိၼ်ႇဝႃႈယဝ်ႉ ။ ဢွၼ်တၢင်းပိုၼ်ႈၵေႃႈလူဝ်ႇလုၵ်ႈၵႃႈယူႇၼေၵ်ႈၶွၵ်ႈဢိၼ်ႇ ႁၢၵ်ႈ
ၵေႃႉၽၼ်းၵိင်ၵၢဝ်ႇၼေႃႈလႄႈ ။ ၽႆၶၼ်ပၢၵ်ႇဝႃႈ လိၵ်ႈၽိၵ်ႈဝႃႈပိုၼ်ႈပလူင်မိူဝ်ႈႁူဝ်လူင်တၢင်းၶမ်ၼိုဝ်း
ၵၢပ်ႈၶွၼ် လိူဝ်ၼေႈ ။ သုတ်ႈၵႃႈၶႃႈလုင်ၵျေႃႇၶမ်းငမ်းလွင်ႈ ဢိုဝ်ၼိူင်းပိုင်ၸိူဝ်းႁိုဝ်လိူဝ်ၵပ်ႉၼိုဝ်းၽႂ်ၶွၼ်
ႁွင်ႉၵူႈၸဝ်ႈဢၼ်ယဝ်ႉ ။ ပိုၼ်ႈၼႆႉၼိူင်းလွင်ႈလုင်ၵေႃႈပိုၼ်ႈၵႃႈၶႃႈႁိုင်ၵျေႃႇမုင်ပၼ်ႁႂ်ႈပိၼ်လႅင်းပဵၼ်
သေ ။ ၵေႃႈၼႆႉ ပိုၼ်ယၢင်းလႄႈႁွတ်ႈၵူႈတၢၵ်ႈၵူႈတီႈ တၢင်ဝူၼ်ႈ တၢင်းလႄ ၵႂႃႇႁွတ်ႈဢိၼ်ႇၵၢဝ်ႇၶိူဝ်းႁွတ်ႈ
လႄႈမၼ်းလႄႈၼိူင်းလႄႈ ။ ပိုၼ်ယၢင်းၵၢဝ်ႇၵိူၼ်ၵၢဝ်ႇလူႉတီႈယူႇၵၢင်ၶဝ်ႈပလူင်ထၼ်ပေႃးၵႂႃႇလႄႈၵိုတ်း

ဢႃးၵိုတ်းၵၢတ်ႈထၼ်ႈၼႆ ႁွပ်ႇမၼ်းဢိၼ်ၶိူဝ်းလိုင်ၶမ်းႁွင်ၸိုဝ်ႉႁွင်ဝႃႈယဝ်ႉ ။ လင်တၢၵ်ႈၵၢဝ်ႇပိၼ်ပဵၼ်သေ
ၶွင်လိူဝ်ယိုၼ်းယဝ်ႉ ၶဝ်ႈသိုင်ၶမ်းထိုင်ၼိူင်းလွင်ႈ ၼိူင်းတႃး ၵၢဝ်ႇၵိၼ်ၵၢဝ်ႇၶ ၵၢဝ်ႇတၼ်းႁႃၵၼ်း
ၽူႈ ပြူႈမႄၶႃႈသမ်ႉ ၵိုတ်းၶေႃယႂ်ႇၵမ်ႇၵေႃႇထုၵ်ႇဢိၼ်လၵ်ႈႁုင်တၢင်လေႃလၢဝ်ႇလေႃၶၢမ်း
ယဝ်ႉ ။ ၵႃႈၼႆႉ လေႃပၼ်လႄႈဢၼ်ၼိုဝ်းၵူၼ်းၼိုဝ်းၼိူင်း ၼိုဝ်း ပြူႈၵၢဝ်ႇၶေႃႈၵိုၵ်ႈၵၼ်လႄႈလုၵ်ႈပူင်း
ၸိူၵ်ႈထွၵ်ႈ ။ ၶွင်လၵ်ႈၶဝ်ပိၼ်လႄႈၵိၼ်လႄႈလႄဝႃႈလိူလတ်ႈမတ်ႈႁူၼ်ၽႆဢိုင်ယဝ်ႉၽႆဢိုင်သမ်ႉ
ၶႂ်လွၵ်ႈၶွၵ်ႈလိူၶ လိူပွင်ႇလိူတီႈလိူလွင်ႇဝႃႈယဝ်ႉ ။ ၼႆလေႃးလတ်ႈလုၵ်ႈသိုပ်ႇသိုပ်ႇသၢၵ်ႈသၢၵ်ႈ
ၼွၵ်ႈႁူင်သႃသၼႃ တေႃႇပုင်ၵိ ႁိုဝ်ထုၼ်းလူင်ငိုဝ်းပိၼ်ယဝ်ႉ ။ ၵၢၼ်တေႃႇၵႃႈပႃးၵႃႈပႃးတၢမ်းတၢမ်း
ၼိုဝ်းၶမ်းပၼ်ၶၼ်ၽိူဝ်ႇၶၼ်ၵိၼ်ၼိူင်းၶေႃးဝိင်းတေႃလွင်ႈၵိုဝ်ပၼ်ၼိုၼ်ၶေႃးယဝ်ႉ ။ ၵၢၼ်တေႃႇထိုင်

ပၼ်ၶၼ်လုင်ၵေႃၶိုၼ်းၵျေႃႇၵေႃးမိူင်းယၢၵူ ။ ဝေႃႇဝိင်းပၼ်ၶိုၼ်ႈ ၶျွၵ်ႈၵျူဝ်ႉလၵ်းမျူဝ်ႉၵၢၼ်တွၵ်ႇ
သုသၢႆလွႆးၵပ်းၵိင်းၼိုင်းၸေႃး ။ ယၢမ်းပေႃးထိုင်ႁွတ်ႈသတုမိူင်းၵျေႃၶွၼ်ႇလဝ်ၸဝ်တုၼ်ႇပိုင်မိူင်း
ၵြႃးလေႃး ။ လင်သႂ်ႈၽေႃးၽေႃးဝိင်းလုင်သုၵ်ႈပေပုၵ်ႈယတၢႆဢၶိၼ်းၸူးတေႃလိုင်လုင်ဢေႃ ။ ၼႆၵေႃႈ
လွႆးလုၵ်ႈၼိူင်းထုၵ်ႈၽြူးလွႆးသၢင်ၼွၼ်ၵိူင်းယၢင်းၼိုင်းပုၼ်ပၼ်ၸုၵ်ႈၶူင်းထုၵ်ႈသိုၵ်းဝၼ်း ။ ၵိၼ်လဝ်ပျု
တိၵ်ႈၵႃၼဝ်ပုၵ်ႈယတၢႆဢ ဝုဝ်ႉၵၢၶူင်ပုၼ်ဝၼ်း ။ တၢမ်ႈၼႆႉ သုသၢႆတေႃလဝ်တၵ်းၶဝ်ႈသႂ်ႈပၵ်း
ဢိတ်ႉတၢင်းတင်လိင်ပိ ။ ၶိုင်းသၢၵ်ႈၶိုင်းလိူၼ်သႅဝ်သိၵ်းၸၵ်းၶၼ်ၶႅဝ်းၾၼ်ဢိုဝ်ဢၼ်းမျူဝ်းၶၼ်းဢေႃလၼ်
ၿိပိုင်ထိုၵ်ႈဝႆႉယဝ်ႉ ။ သင်ဝႃႈထိုင်ၽေႃးပၼ်ၶၼ်ၵေႃၶိုၼ်းၼုၵ်ႈသုၵ်ႉၵၢၵ်ႈလုၵ်း ဢိုဝ်ၵေႃထီးၵူၼ်းသုၵ်ႉ
ဢၼ်းၵေႃးပၼ်ၵီးၵိဝ်ဢၼ်ပိုင် ။ ၵုလိၵၢၵူပတ်ႉၵျူဝ်ႉတၵ်းဢၵူၼ်းဢုမ်ႈၶူယၢၵ်ႈပိုဝ်ၵၢၼ်လဝ်

ၶႃႇၶၵၢႆႇၶျၵ်ႈလိင်းလိင်လႆႈၶၼ်လႆႈၼိုင်းဢၼ်ႇ ။ ဢၼ်ယႆႉလတ်ႉလုၵ်ႈလီၼိုဝ်ၵိၼ်လဝ်ၽေႃးႁွတ်ႈၵိင်းဝၵ်ႇ
လပ်ၶေႃပၢၵ်ႈပူင်းတေႃယုၵ်ႈလတ်ႉၵၢဢၼ်တၢၵ်ႈယွၼ်းထၼ်လေႃး ။ ၽြူးၵေႃလေၽေပၼ်ၶၼ်
လုင်ၵေႃၶိုၼ်းၼုၵ်ႈသုၵ်ႉၵၢၵ်ႈလုၵ်ႉ ၵီးၵိဝ်ၵေႃၵိဝ်လီးဝၼ်းတၵ်းၶႅၼ်းလိင်းၵီႇလႆႈၼိုင်းၶတ်း
ၶိုင်းဢၼ်ယုၵ်ႈဢမ်ႇ ၵိတ်ႉၵၢင်ဝႆႉယဝ်ႉ ။ ပိုဝ်ၼႆၵေႃႈၼွၼ်တေႃထိုင်ၽၼ်ၵိင်းၶၼ်းၼိတၢၼ်းၵပ်ႉၼိုဝ်း
ၶၼ်ၶိုင်းလိူၼ် ။ ၼိုဝ်ဢၼ်သုသၢႆတေႃလဝ်ၼႆၵေႃႈ ဢပ်ႉၼႆႉ သူင်ၵိင်သူင်ပၵ်ႉသိသိပ်းဢိ
ပိင်ၶၶုပ်ႉၶဝ်သင်းၵျၼ်ဝႆႉၼိုဝ်ပၼ်လဝ်ၽြူးလေႃး ။ ပိုဝ်ၵႃႈလွႆးလုၵ်ႈပျုတိၵ်ႈတၢၼ်းသိၵ်း
သပိင်ၵၵ ၶၵျႅတ်ႉလိုဝ်တၢမ်ႈယူလီလိုဝ်ယဝ်ႉ ။ ယၢမ်းဢၼ်ၶိုဝ်ၵၢၼ်ၶၼ်လုင်ၵေႃၶိုၼ်းၽေႃး
ၽေႃးဝိင်းလုင်ၵိင်းၸူးၶ ၶေႃး ဢိုဝ်တေႃတင်ဝႆႉယဝ်ႉ ။ ၼႆလေႃးယၢမ်းဢၼ်သႂ်ႈတၵ်းဢေပၼ်ၶၼ်

ၵၼ် လိၼ် သိင်ႇ သိၼ် ပီ လႄႈ ၶႃႈ ။ မိူဝ်ႈ ၼၼ်ႉ လဝ် လင် ၼႂ်း ယိၵ် ၵႃ တိၵ်း ၼႆ ၼိၵ်း လုၵ်ႉ ၽႂ် ယႂ်ႇ ၶႃႈ
ၶၼ် ၶႅၼ်း ယဝ်ႉ ။ လဝ် ယၢင်း တေႃ တင် ၵေႃ တီႈ ၼီ လိပ် ၼွႆႈ တင် ၼိုင် ထီး ၼုင်ႈ ႁွင်း ၶူး ၼၼ် ။ ၼၼ်
ၵေႃ ပေႃး ထိုင် ၵၢင် ၼိုၼ်း သိၼ် ၶီ ယၢင်း ၶေႃး ပျူႉ ၼႆ ပဵ ၼွႆ လိၵ်း ထီး ၼိတ် ပဵ ၵွႆး လုင်း ဝိၼ် ၼိုဝ်း ၵူႉ
ပႃ တဵ ၼၼ် ၶေႃ ။ မိူဝ်ႈ ၼၼ် ၶုၼ် ၼိုင်း တႃ ၶၼ် ပိုင် လဝ် တုၵ်ႉ သဝ် ၶိုၼ် ၵိင်း ၼိုင်း သၵ်ႉ ၶေႃ ။ ၶၢင် တၵ်း
ၵႃႇ လဝ် ယူ ၵျႅ တီ ၼင် ၼႆ ယၢပ်ႇ ယုင် လိဝ် ၵေႃ ၵိင်း ၼွႆး လႄး ။ ၵၢၼ် လဝ် လိုဝ် ၶေႃ ယႃ ၵျႃ သိုဝ် ၶုင်
ၽ ယူ တၢ် လဝ် တုၼ် ပိုင် ၶၼ်း တႃ လႄး ၼၼ် ။ ၶုၼ် ၼိုင်း ၼွၼ်း ၶိုၼ်း ၼိုၼ်း တႃ ၵျူ ၵိင်း ၼိုင်း လၢၼ်း
တုလ်း လႄး ၵႃႇ ၵျိၵ် ၵူ လဝ် ယၢဝ်ႉ ။ လင် တၵ်း ၵွၼ် ၵႃဝ် ၽုင် လဝ် လုံး ၼင်း ပဝ် ၼိုဝ်း ၼိုဝ် ၶျေ ။
ၵၼ် လဝ် ၶု ပိတ် ၵျေ ၶိုင် ၶေႃ ၵၵ် ၵွင် ၵျႃး ၵေ ယၢၼ် ၼိုင်း ယၢဝ်ႉ ။ ထူ ၼၼ် ၵုလ်း ၵႃ ယၢင်း ၵျၼ်

လီ တေႃ ၼွင်ႉ လဝ် ၶဝ် လိုဝ် ဝု သိင် ၵွၼ် ၶုၼ် တွၼ်း ။ ၼႆ ၵေႃ ၶၼ်း ၶုၼ် ယၢင်း ၵျိတ် ၵူ ၶိုင် သဝ်း ၼိုင် ၼိုင်း
ၶႆ ယူ ၵိၼ် ၼွၼ်း ဝ ၽၵ်း ။ ၼႆ လႄး ပေႃး တီ သံ ပီ လီ လီ ဝ ၼိုင်း ၶုပ်း လိုင်း ၼိုင်း ၵႃ ၶု ။ ၼႆ ၵေႃ လဝ်
ၼႃး ယိ ၼုင် ၵႃ တိၵ် ၼႆ ၼိၵ် ၵႃ ပတ်း ၼၵ် ၶတ် လဝ် ယူ ၽ လုၵ် ၶုင် သွၵ် ၵျ ပိၼ် ၵူၼ်း
ယၢဝ်ႉ ။ တၵ်း ဝ ၵုဝ် တေႃ ၶေႃ လဝ် ငဝ်း ၵျ တဝ် ဝတ် လိ ၵိဝ် ထုၼ်း ၶုၼ် ၸျူး လႄး ။ ပိၼ် ၼင်
သဝ် ၼွင်း သုလ်း သုလ်း ယိင်း တုလ်း ၶိုဝ် လို လိး ၶေႃး ယူ တၢ် ၵုၵ်း ဝ ယၢဝ်ႉ ။ ယံး ၼၼ် ၶုၼ် သိင် တၵ်း
တိင် ၵူ ၶံး ဝုၼ် လီ တံး ၶဝ် ၵွၵ်း ။ ၶၢင် တၵ်း ၶဝ် ပိၼ် ၼႆ ၼိၵ် ၵေႃ သိုင် ၽ ၼိုင်း လဝ် လိၼ် ၶုၵ်း
ၵိင်း သုံး ။ ထူ ၼၼ် ၵၼ် လဝ် ၼွၵ် လတ် ၼုး ၼတ် ၽ ၵု ၽု သုလ် တေႃ ၼျူ ဝ ၶံး လႄး ။ ယံး ၼၼ်
ၽ ၵေ ပွင် ယိဝ် ၵျ လုလ်း ၶု ဝိ တိင် ထုၵ် ၼံး ၵု ၽု ဝ ယၢဝ်ႉ ။ ၵံး ၼၼ် ပေႃး ဝ တင်း လုင် ၵျၼ် တၢၼ်း

ၽၢင်းၶုၼ်ၶေႇၸြႃး ၼီ ၺႃး ၶိုၼ်တၢင်းၼိုဝ်မိူင်းၶဝ်ႈ ။ မိူဝ်ႈၼၼ်ႉ ပဵၼ်ၸႂ်ၼိုင်ႈၵေႃႉၵေႃႉ မိူင်းလႅဝ်ၼုံထဝ်
လိူဝ်ၼၼ်ႉ သီ တွၼ်းလႄႈ ။ ၵႃးၼၼ်ႉ သေၸႂ်ပႃႁူဝ်ၶုၼ်ႁေၼ်ႁေႃးၵၢဝ်ႇၵဝ်ႇတပ်းၵဝ်ပုဝ်ၼုၵ်ႉႁူဝ်းၽုဝ်
ၵျပ်ႉ ၶိုၼ်မိူဝ်းၶၵ်ႈ ပျႃးလီးလႄႈ ။ ၵႂၢၼ်ၵၢၼ်ႁေႃး တိင်းလိင်းၼႃ ဝိင်းလုင်ၸိုၼ်း တုၵ်ႈၼမ်း ၼိုင်ၵႃႉၵျႃး ပိုင်
လုံဝ်ႉယဝ်ႉ ။ ၵႃႈပိူၼ် ထႄႇၼင်ၵိၼ် မိူင်းႁၢဝ်ၵိင်တပွင်ၵျေႃး သီးလႄႈ သေၵုဝ်းတိုင်း ၵုပ်ၼိုဝ်မိူင်း
ၼင်ထိင် ။ တၢင်းၼႂ်ႈ ၵၢၼ်သၢၼ်ၵႃၶိုၼ်ႉ လႂ်ၸျူၼ် ယေႃႇလပေႃႇ ၵေႃႉလိတ်ႈၵႂၢင်ၵူၵိင်ပုဝ်
ၶျၵ်ႉ ပႆႉၵျႂ် ၶဝ်သိင် တၢင်းမိူင်းလႄႈ ။ ၼႂ်လႄႈ လတ်ႉလုၵ်ႈၵိဝ် ပိုင်ပိင်း သိုင်ၽေႃ ၶိုၼ်မိူင်းၶႄ
တၢင်း ၼိုဝ်လႄႈ ။ ပေႃးလႂ် ႁူၵ်ႈပီ လိတ်းပီ လီပႆး ၽိုင်းၶိင် ယၢင်းလိူဝ် ၶုပ်ႉၶဝ်ပႆႉယဝ်ႉ ။ ထၢၼ်ၼၼ်ႉ
ထိုင်ပၼ် ပီၵတ်ႉ ပီၶုတ်ႉ ၼီလိင်တႃႈ ပုတ်ထွၵ်ႈ ။ မိူဝ်ႈၼၼ်ႉ ဝၼ်းၼိုင်ၼိ မိၵ်ႈၼီ ယူၽွႆႉ ၽွၵ်ႈ

ယိူဝ်ႈ ၵွၵ်ႈပိၼ် ယေႃႇလိတ်ႈ လဝ်ႈ ႁေႃးႁေႃႈ ။ ၼၼ်ႉၵေႃႉ ပႆႉၵျႂ် လိင်လိင်ၵူၼ်း မိူင်း လၢၼ်ၼုံထဝ် ထိုဝ်ႉထိင်
ဝိၼ်းၵုဝ်လႄႈ ။ ၵႃႈ ၵျတၵ်ႈပိၼ် ၶေႃး ၶိၼ် ပိုင်ၼုံ ၶိူဝ်း ႁေႃး ၼီပျႃး ပွႆႉ ၼိုဝ် ၵျုဝ် လၢၼ်မွၵ်ႈလုင်ႁေႃး -
ယႃး ၼၼ်ထိုင်ပၼ် လၵ်ႈ လိင် ပီ မိူင်းၵျိင်ပႆပၵ်ႈ ယၢင်းလိူဝ် သဝ်ႈၵဝ်ၼၼ်ႉ ။ ၶိင်မိူဝ်ႁုင်ၵျဝ်ႉ
ၼီၵေႃႉ ၽ ၶုပ်ႉၶဝ်ပီတႃးၼၼ်ႉ ။ မိူဝ်ၼၼ် လဝ်ပိုင်သိင်း ၼီပီ သိုင်ၽ ယွတ်ႉလဝ် မျွဝ်းၼွႆႉ ၶိုဝ်း
သိူဝ်လႄႈ ။ ယၢင်းၵၢၼ် မိူဝ်း ၵိင်ၶုၼ် ၽင်ႁူ ႁေၼ်း သၢင်း ထွႆး ၶႄ ယွႆး ၽိုဝ် ပုတ်လုံ ၼၼ်ႉယဝ်ႉ ။
လင် တၵ်ႈ ပႃး ၵႃဝ် ၶုဝ်း သိုၵ်း ၼံ ၼ ၵိုၵ်း ၵိုၵ်း ၶႄ လုင်း မိူင်း လိူဝ် လွၼ် ။ ပေႃး လၵ်း ၼပ် ၼုမ်
သံ တၢင် လိတ်ႈ ဝေႃ သိုၵ်ႈ ၶႄ လၵ်ႈ ၵုင်း ၼပ်ႉ တုၵ်ႈ ယေႃႇ ၵေႃႉ ယေႃႇ ႁေၵ်ႈ လီ သွႆႉ သီ ၶီ ၵွၼ် ၶပ်ႉ လ
ၵုင်း လတ်ႉ ၽုင် ၵုၼ်း ၼၼ်ႉ ။ ၼၼ်ၵေႃႉ ထၢၼ် ပေႃး ထုၵ်ႈ ထိူဝ်း ၸူ ထပ် ထပ် လိုၵ်ႈ လပ် ပိုၵ်ႈ သိုၵ်ႈ

ခေႃလုင်းၼိုင်းလေႃး ။ တင်းၵုၺွင်ပီႁႆပိလိလိတႃးၵၢၼ်ၶုပ်ဝႃးၽိုင်းပတ်ႃခဝ်အၼ်ယၢဝ် ။ ကဝ်လိပိတႃး
ၶုတ်သၢၼ်လၵၢၼ်သိုၵ်းခဝ်ၼိုင်းဢိုဝ်တဝ်လုင်းမေႃႈရိတ်ယၢၼ် ။ ထၢၼ်ၺွတ်ရုင်ၵဝ်တဝ်မိတ်
ပိဝႃးၽေႃပဵၼ်ၸုင်ယဝ်လိဝ်ပျၢၼ်ၶိုၼ်းၼိုဝ်းယၢဝ် ။ ထုဢၼ်ပေႃးဝုၶေႃပဵၼ်ယဝ်တိုၼ်မေၢၼ်ႁႆလိုင်
ၸွမ်းလၢၼ်လႆးတိုင်းလေႃး ။ လလင်းသိုၵ်းမေၢၼ်သိုလ်ပဵၵ်ၼိူဝ်လိလိၵိၼ်လႆးရႃးၸွမ်းသိုၵ်ခဝ်ဘၢင်း
ထွႆးၸိုဝ်ယွႆးထၢၼ်ပေႃးတိုၵ်းၼိုင်းမိၼ်းမေႃႈၵွင် ။ ဢၼ်ၵေႃပေႃးဝုထိုင်ရုၵ်းပိလိတ်ပိတင်းၶိၵုၼ်း
ၼိုင်းယၢင်လိၸုၵ်ႈသုလေႃး ။ ဝႃးသေသိုၵ်းၶေႃသိုၵ်မေၢၼ်ထတ်သိုင်ပိတႃးၵုၵုႁႆဝုခဝ်ၵေႃယေႃ
လင်ၵေႃၶၢၼ်သေႃးၵေႃၸွႆၵုၼ်းၶွႆၵိုပ်းဢုပေႃတ်ဝုဢၼ် ။ တၵ်းဝုၵေႃသိုင်ၸုပင်ပိသိုင်ၼိုင်းၶႆး
ဢၼ် ။ ယႆးဢၼ်ၶွင်လၵ်းပဵၼ်းၶုၼ်ဢုၼ်ဢင်းဢုၵိၼ်ၼိုင်းပိုင်ၸွင်းငႆးရုပ်လိုင်ဝႃးယၢဝ် ။ ထုဢၼ်ၶုၼ်

လုင်ၵေႃၶႆးလင်တၵ်းပွင်လိမေႃးၼိုင်းလပ်လိုမ်တိုင်းၵုဝ်းၶုင် ။ တင်းၵုၵဝ်သိုင်ၵဝ်လိုင်ၵဝ်ၵေႃ
သျမ်းပြုၼ်ပိင်းမေႃမၸျၵ်သိုင်လိယၢင်မေႃဝၼ်မေႃးၼိုင်းယၢဝ် ။ တၵ်းဝုသိုင်းၼိလိသိုင်ၸ
ၵေႃလဝ်ၵေႃငဝ်ၶႃၸၵယ်ၵုပၼ်ဝုၼ်မေႃထိုင်လေႃး ။ ပိုဝ်ၵုလုတိမျူးၶုၼ်ၵိၼ်ၼိုင်း
ၵုသေလႃးလႃးမေင်းပြုးၸတ်ပၢၼ်ပိင်းၵွၵ်လေႃပဵၼ်ဢၼ် ။ ယႆးဢၼ်ၵပ်းၼိုင်ဢိုင်လိ
ယိင်းလိလဲးၵုၼ်းသဝ်းၼိုင်းပိလိလႆးငိၼ်းၸျမ်းပိုဝ်ပေႃထိင်းမုၼ်ပျေႃ ။ ပိုဝ်ၵုၶိင်ဢၼ်
ၸုပဵၵျပ်းသေႃၵေႃးမုၸုလ်မုၶိုင်ၶွၼ်သၵ်ၶိုၼ်းတေႃယၢင်းလဲယိၼ်ငႆးယၢဝ် ။ ဢင်လဲ
လတ်လုလ်မေင်းလိၼ်မေင်းသၵ်ၶိုၼ်ဝုင်လဝ်ၸတေႃၸၵ်ၶိသိုင်ၼိုင်းလႃးဢၼ် ။ ယႆးဢၼ်
လင်လဲပဵၵိုင်ယဝ်ၵွႆးၼိုင်းလုင်ၸၵိုင်းဝုလေႃမေၢၼ်လုင်ယၢဝ် ။ ဢၼ်လေႃးဝႃးသေၶုၼ်ၵိၼ်

ၼိုင်းပိ ၼီၵ်ႇ ပၢၼ်ႁႃႉ လင်လႆႇ ၶႃႈလႃႈ လဝ်ၵျေႃၶီး ၼိုင်ငၼ်လေႃး ။ ထုၼ်ၼၼ်ႉ ၼပ်ႇလူႉ ၶုၼ်ၶေၼ်ၶိုၼ်ပုတ်
ပေႃးလႆႇ သိပ်ႈပႆႈ ၶျၵ်ႈ လုဝ် လင်တၢၵ် ၶူပ်ၼိုဝ် လၵ်ႈထၵ် လဝ် ၽျုပ်ႇ ဝုၼ် ၶေႃးၼင် ၶေႃး ၼိုင်း ၼၼ်ၼေႃး ။
လတ်း လုၺ် ဝုၼ် တၵ် လဝ် လႆ လီ ၼသတ် ထုၵေႃ တၢင်ၵွင်း မူး ယသိဝ် မၼ်သူ ၽွႁၼ် လူ တၢင်း ၼိုင်း
လေႃး ။ ၵိၼ် လၵ်မၼ်း ၶုၼ် လိုဝ် ၽီ ယုဝ်း ယုဝ်း ယွၼ်း ၶေႃၼ် ၵျုဝ်း သွင်သိုဝ် ၵျိုင်း တပ်း ပွၵ် ဝႆႉ ၼေႃ ။
ဝႆး ၼၼ်ႉ လင် သႃ သိင် ထႃ ၽွင်း ၼိုင်း ၶေတ် တၢင်း လႆ ၵျဝ် သိုင် ၶႆ ၵျႃ လုတ်ႈ ၵိုၼ် လဝ် ငဝ် ပိုင် ၼိ သိုင်
ၽ ၼင် လေ လီ ၵိုင် ၶႃး လႃး လေႃး ။ လွင် ၵျ ၶိုဝ်း ၼိုင်း သူၼ် ပႆ ၶိုၼ် ၼိုင်း ၶေ ယၢဝ် သိင် သိင် ပတ်
ၵိင် ၵႃ ၵျိၼ် သေ ပႃး ၵျိုဝ် ။ လၵ်း ၵျူ သူ ၶုၼ် ၽွင်း ၼိုင်း တၢင်း လႆ ၶပ်း လူ လီ လီ တိင် လိၼ်း လႃး
ၵျွ ထွၵ် လူ ၼေႃး ။ ထုၼ်ၼၼ် ၽွင်း ၼိုင်း တၢင်း လႆ လင် တၢၵ် ၶေႃး လိၼ်း လႃး ပႆ ၶေႃး ဝုၼ် ၼိုင်း လိုဝ် လႆ

သုၵျ် ။ ၵျုလ်း ၵျ ယၢင်း ၼီး ၼင်း ယွတ် ၽ လုၵ် ၵဝ် ယွင် ယုၵျ် ဝၼ်း ၼၼ် ။ ပိုဝ် ၵျ ၼင်း ယင်း ၵေႃ
တၢင် ပ တိၵ် သၼ် ဝေ ဝႆ ၼိုင်း ၵျင် လွင် ၵႃ လင် လွႆး ၶဝ် ၵျဝ်း ၵျူ ၼိုဝ်း ၼိုဝ် လေ ။ ၵျုလ်း ၵျ သင်
ဝ ၼီး ၶေႃး တၢၵ်း ပိၼ် ၶုၼ် ၵျိုဝ် ၼင်း ၵျိုဝ် ၵႃ ၽျုဝ်း ၽွၵ် လီ ၼိုဝ် ၶွင် ၵႃ လွႆး လိင် ၶ ၼေႃး ။ ၽွင်း
ၼိုင်း တၢင်း ၼ ၶၼ် လႆ လ ၵျ လတ် ၶေ ပျူး ၵိုး ၵႃၼ် ။ ၵ ၶေး ၼၼ် လဝ် ဝုၼ် လင် တၢၵ်း ပုင် ၵျိုၼ်
ၵႃ ၼိုင် သႃး ဝေ တေႃ လုၵ် ၵျင် တ ၶၼ် လုင်း တ ၵျုလ်း လေႃး ။ ၼိုဝ် ၼၼ် သႃး ဝေ တေႃ လႆ လဝ်
ၵေႃ တဝ် ၵျွတ် လေ ယွင် ၵျုၺ် ထႃ လူ လေႃး ။ လင် တၢၵ်း ၵျၵ်း ၵျိုၵ် ၶႆ လိုင် ၶေး သႃး ၽၼ်း ၶုၼ်
ၶီ လႃး ၶိုဝ်း ၼိုင်း ၶွင် ၶုၼ် ၼူ လႆ လိုဝ် ဝႆ ယၢဝ် ။ ထုၼ်ၼၼ် ပေႃး ဝ ၵျူ ၼိုၼ်း ၵ တၢင်း လီ ၶုၼ် လီ
ၼင်း တၢင်း ၼိုင်း ၵိၼ် လုံး လူ သုတ် ၵျူ ။ ၵႃး ၼၼ် လီ တီ ၶုၼ် တႆး ၶုၼ် မၼ် ၽွ ႁၼ် ၵျူ ၵႃဝ်

ၶွၼ်းလဵဝ်လူင်းၶဝ်လုတ်းတေႃႇ ဢၼ်သုၵ်ႈ(ၽိဝ်ႉ)ၵႃႇ(ဝ) ဝိင်းၵႃႇဝ ၶိုၵ်ႈၵႃယႃႇ ၵွၼ်ႈယဝ်ႉ။ ၵၼ်တၵ်း
လဵ တၢင်းလိုဝ်ၶွၼ်း သုၵ်ႈၶိင်ယႃႇၵျႃႇ ၶၢမ်ႇသိုဝ်ဝႃးၶွင်ၵျၢၵ်ႈသိင်းၼီႇဝိင်းလူင်လႄး။ ထၼ်ႈႁိုဝ်ႉၽွင်
ဢိုဝ်ဝဵလ်းသေႁုဝ်းၼိူင်းပိူင်းဢိုဝ်သႂ်ႇသိပ်းသွင်လင်ၵွၼ်ႈၶိုင်ပေႃႉဢၼ်တိင်းဝၼ်းတီးၵၼ်ၵျွၼ်ႈၵေႃး
ႁုင်ၶွင်ၵျၢၵ်ႈဝ်ႉယဝ်ႉ။ ယႂ်းဢၼ်ဝ်ႉႁိုဝ်ႉလိုၼ်ႈၼိူင်း လီလိုဝ်တုဝ်းပွႆးႁူႉမိူင်းလူင်သၢၶဝ်ယဝ်ႉ။ ထၼ်
ပေႃးႁုင်ႁူဝ်တ်ၼိူင်းၶေႃႈၼိူင်းၶွၼ်ႈ ၶိုၼ်ဢိုဝ်ႉ ပလွင်ၵဝ်သိုင်ဝိင်းၶေႃႉၶ လဵဝ်လွင်ၵေႃႇၵဝ်ၵိုဝ်း
လီလႄး။ လဝ်လုၵ်ႈၶၢမ်ႇ ယႃႇၵျႃႇ သုၵ်ႈၶိင်သိုဝ်ဝႃးၵဝ်ၶျတ်ႉလီဢႃႇတွၼ်းထူးလႄး။ ဢိူင်း
ၵႃႇ လိုၼ်ႈတိူင်းၼိူင်းၶုၼ်ႁုဝ်ပီ ႁုင်ပီ လိုင်တၢမ်းယေႃႉႁိုၼ်းႁုၵ်ႈၵၢဝ်ၶွၼ်ၵႃႇမူးယေႃႉၶတ်
ဢၼ်ႉ။ ယႂ်းဢၼ်ၼိူင်းႁုၼ်းလီလိုဝ်ၵွႁိုၼ်းမုၼ်ဝၼ်းၶိုၼ်းပေႃးဢႃႇ။ ဝ်ႉႁိုဝ်ႉလုၼ်ႈၽၶတ်သင်

ၶွၼ်ၶဝ်ဢႂ်ႉ ၵေႃႈၶိုၼ်ၵႃႇၵ်ႉၵျႃႇ တုဝ်းပွႆးဢေႃႇယဝ်ႉ။ တၢင်းၵႃႇသုၵ်ႈတေႃႇၵျူဝ်းတေႃႇ မူးၶတ်ၶ
ၶႃႇၽႁူလဝ်ဢုံထဝ်ၵိၼ်ႁုင်ၶႃႇလႃႇယဝ်ႉ။ တၢင်းၵႃႇဢိူင်းဝိင်းႁူဝ်ၵိင်ၵိင်ၶေႃႈလင်ႁိုၼ်းၶပ်း
လူလႁိင်းၵွၵ်ႈၶေႃႉပျူးၵၼ်တူၵ်းဢၼ်ႉ။ တၢင်းၵႃႇဝိင်းလူင်ႁုင်ႁွင်းၼီးဢႂ်သိပ်းသွင်ပွၵ်ႈ
ႁုဝ်လိုဝ်းတူၵ်ႈၵႃၼ်။ တၢင်းၵႃႇ ဢွၵ်ႈပုၼ်တွင်းပုၼ်သိၼ်ဝုၼ်ႁုဝ်ၶလၵိုဝ်းသူႉငေႃႇလုၵ်ႈ
ၵွၼ်လဵးလဝ်ၶဝ်လီ ၽွႂ်ႁူၽူလဵတၢၼ်တီႇၼိူင်းဝ်ႉယဝ်ႉ။ ဢွၵ်ႈဢၼ်ဝ်ႉႁိုဝ်ၶေႃႈလူင်ၽုင်
ၶိုၼ်ထင်ၵႃႇလ ထင်ၽဵ ႁူငႂ် ၵႃႂ်ၶွင်ၼီး ယၼ်သိုၵ်ႈၵုၼ်လႄး။ ဝ်ႉႁိုဝ်ႉမိူင်းၶႂ်းလီလိၵ်ႉႁုဝ်
ႁွင်ၵင်ႁိူဝ်း ၵူးတူး သႂ်ပၼ်ႁိုတ်ၵၼ်ႁိုတ်ငၼ်း လိတ်တၢၼ်းဝိုၵ်းဢူးၵၢၼ်ၶွၼ်ၶေႃႈ
ဝ်ယဝ်ႉ။ ဢႅလ်းလွႂ်းလုၵ်ႈၵိင်းပီပၼ်ၼိူင်း သႃသႃဢႃႇ။ ပိုဝ်ၵႃႇလဝ်ပိုင်ၵိၼ်းဝူးၶူလ

ၵတႃႇႁႅ ၸဝ်ႈၶမ်းလေႃး။ ၼႆၵေႃႈပိူင်းလုၵ်ႈၵႃႉ ၶိုၼ်းၼႂ်ယႃႉၵႃႉဝၼ်ၶဝ်ႈသိုၵ်ႇမိူင်းလိူၼ်ပိၼ်ၶုၼ်
လေႃး။ တႃၵ်ႇၼိူဝ်း သၢမ်သိပ်းပႆ ႁူၵ်းတီႈတႄႉ ၶုၼ်ၵိၼ် ၸဝ်ႈၶမ်းၵျေၸမ်ၼိူဝ်း ၶူင်းတၢင်းတႅတ်ႉယၢဝ်။ ၼၼ်ႉၵေႃႈ
သၢမ်သိပ်းတီႈတႄႉ ၶုၼ်လီ မိူင်းၵွင်းယွင်း လိုဝ်ပႃး ၶဝ်ၶုၼ်မိူင်း ဢင်ၸဝ်ႈမိူင်းလေႃးသႃ - ၼႆလမ်းတၢင်း
ၵႃႉၵႃ ၶဝ်ႈ ဢိင်ငၢၼ်း လႆတၢင်ႇၵုမ်း ၼုမ်ႈ ထင်ႇမူၼ်ၵျေ ယၢင်းလွတ်ႈယၢဝ်။ ဝႆးၼၼ်ႉၶပ်မိူဝ်
ႁူၵ်ႈလႅဝ်ငႅဝ်ၶႄ ၼိၼ်ပုတ်ႈၵႃႉယႃႉ ပိၼ်ၵႂႃႇလေႃး။ ယၢမ်းၼၼ်ႉမိူင်းၵုမ်းတၢင်းလီတၢင်းၶိ
လေႃးပႃး ၼိူဝ်း ၼမ်ႉ ယႃပ်ႇလႆ ႁွင်ႇတုၵ်ႉယၵ်ႉပႆယၢဝ်။ ပိူဝ်ႈၵႃႉၸဝ်ႈၶမ်း တူလိူဝ်းၵွင်ႈ ၵိင်ႇပီလီၼၼ်မွၼ်း
လေႃး ယႃႉ ၼၼ်း ယွမ်းလႃႉတႃႉလေႃး။ တၢင်းဝႃႉပယွၼ်ႉ ၶိူင်းလုဝ်လဝ်ၼႆၵေႃႈမႅၵ်ႇလိူဝ် သႃႉရူၵ်ႈတႅတ်ႉ
လၢၼ်တၢင်ႇပေႃ တၢင်းလၵျေလူ ဝၼ်လူမိူင်းလေႃး ထႃႉၼၼ်ႉ ၵႃႇ ႁူမိူင်းၶိင်း မိူင်းမၢၼ် ၶိုၼ်လိူဝ်

ယၢၼ်းၵေႃႈဝူၼ်သႃႉရီ ၵႃႉပီလ ၶဝ်ၵႃႉၵိုၵ်ႇပႃႉၵႃႉလၢႆးလေႃး။ ၶုၼ်လုင်ၸဝ်ႈၶမ်း ယုင်းၵႅဝ်ၵိုၵ်ႉၵိုၵ်ႇ
ၶပ်းသိုၵ်ႇ တိုၵ်ႇ တေႃး ၵူႉၵႃႈ ၵျူႉ ဢိင်လိုၼ်ဝ် ယၢဝ်။ ယၢမ်းၼၼ်ႉထိုင်ပၢၼ်မိုၵ်ႉယိူဝ်း ပီတႆးၼိူဝ်းမႆႉ ၼင်း
ၸူႉ ၸဝ်ႈၶမ်း ၸိုင်ယႅၵ်ႉ လူၸူႉ တုၵ်ႉတိင်၊ ၵိၼ်လႅဝ်သေႃးၵၢဝ်ၵိုင်ၵိူင်ႁူ ယိုင်သိုၵ်ႇ ယိုၼ်
ၵူႉ ႁွတ်ႉလေႃး တၢင်းတူႉ မိူဝ်ႉ လႆ ၽူႉ လႅဝ်ယၢၶိင်ပၢင်း ႁွတ်ႉ ၼိူဝ်မိူင်း ဝႆ ယၢဝ်။ မိူဝ်ၼင်
ၼၼ်ႉၵေႃႉ သၵ္ကရိတ်ႇ (၁၁၄၆) ၵိူင်ပႆပၢၵ်ႇ သိပ်းသိပ်း ႁူၵ်ႈ ႁွတ်ႉ တီႈ ဝၼ်းပုၵ်ႈပိုၵ်ႇယိူဝ်း
လေႃး။ ယၢမ်းၼၼ်ႉ ၽူႉ ယႃၶိင်ၼႄႉ ၼိူဝ်ၼင်း မိူင်း ၸဝ်ႈၶမ်း ပွင်ၶိူဝ်း ႁူင်း လုင်ၶမ်း ပိုင်း တၢင်ပႆ ထိူဝ်း
လူဝ်ႉၼႆၼႆႇ။ ၼႆလေႃးထိုင်ၼႄႉပီမိူင်း (၁၁၄၇) ၵိူင်ပႆပၢၵ်ႇ သိပ်းသိပ်း လိတ်ႉ ဢႅပ်ႉတႃး
ၼႄႉၵႃၶႃ။ ၶပ်မိူဝ်ပီတႆႉ ၵတႃး ၼဝ် လႅဝ်လေႃးၶႃ သၢမ်ၵိပ်းသိုၵ်ႇ ၵျူႉ ယူဝ် တယႃႉလေႃး။

ၼႂ်ၵေႃႉၵၢမ်ၸုၵိူၵ်ပျ ၶလႆႇ ၵျုႉသပိတ်လုၵ်းၸုင်သိုင်တၢၼ်ၸြူးလေႃး ။ ၼႂ်ၵေႃႉၵၢမ်ၸုလ်ပိူလ်လိုၼ်သိုၵ်း
လုင်မိူဝ်းတိုၵ်းၵလွႆးမိူင်းယၢင်း ပိုၼ်ၵိၼ်ၶေႃးၵၢမ်လႆသေပွၵ်ႈၼၼ်ယဝ့် ။ ထုၼ်ၼၼ်ဝ်ၵျႆမီးၶမ်ၼိူၵ်ႈ
ၵုၼ်းမိူင်း ယၢင်လႆၶျႃးၼုံထဝ်ၼၼ်ယဝ် ။ ပေႃၶုပ်းသွင်ၶုပ်ၵိၼ်ဝုင်ၵိပ်းသေႃၵိၵိယႃၶုပ်ၶဝ်ပိၼ်
ၸုႆၶိုင်ဝုဝ်းၼၼ် ။ ၶုၼ်ၶ်ၼလႆလဝ်ၵေႃးၼွႆႈၵၼ်ၶဝ်မိူင်းယူမိူင်းလႆးလေႃး ။ တၢင်းၵုၵုဝ်းၵိင်ဝိင်း
လွႆ မိူင်းၶႆး တုင်လိုၵ်တႃးသေႃသိုင်ၼၼ်ယဝ် ။ ပိုဝ်ၵုၶုၼ်လုင်ၸေႃၶႆးပုင်ပၼ်သိုင်းၶေၼ်းလိတ်းၵႆး
မိူင်းၼႂ်း ဝွင်ပူးလေႃးၵျႃသၼ် ။ တၢင်းၵုၵုဝ်းၵေႃၼ် မိူင်းလဝ်ၵေႃသေႃၵဝ်ဝဝ်ၶၼ်ၵုတီမိူင်း
ၼင်းမိူင်းပၼ်ၶိုတ်ၵ်ၶိုတ်ၼႃး ။ ပိုဝ်ၼႂ်ၵုတၵ်းၵုတီ ၶျၶၼ် ၵၢမ်ၵီလွႆယူလီင်းလေႃး ။ ၶုၼ်
ၶဝ် မိူင်းလွႆမိူင်းလွႆၶဝ်းလွႆလိုဝ်တွၼ်းၵၢမ်သိင်ၵႂႆးၵၼ်လႆလုင်ၼေႃ ။ ၶလွႆယၢမ်းၼၼ်လၵ်းလိင်ပီ

မိူင်း (၁၁၅၁) ၶိုင်ပီပၵ်ၵျုသိပ်း ယၢင်းပႆ ထိုင်တုဝ်ဢိုင် ၶွပ်မိူဝ်းပီတႃး တဝ်သိင ၸုႆသိုင်တႃး
ၵၼ်လေႃး ။ ထုၼ်ၼၼ်တၢၼ်ပိၼ် ၼီ ၶိုၵ်ပေႃပွၵ်တိုၵ်း ငွၵ်ပိုၵ်း သိုၵ်းယွၼ်ၶီး ၼႆ ။ ယၢမ်း မိူဝ်ၵင်ဝၼ်း
လဝ်လုင်းသေႃးသေႃး ယၢမ်းပိၼ်ၵႃပေႃး မိူင်းၵုၼ်း လပ်းသိုင်ၶိတ်ၶိတ်တၢၼ်လိုၼ်ပႆၶိုင်ၶႆ ။
ယၢမ်းၼၼ်ၸေႃၶႆး ၼႂ်ၵေႃ လိင်းပီ လိင်းလိုၼ် ၶုၼ်ၶဝ်မိူဝ်းထင်မိူင်းပူး မိူင်းပိင်း မိူင်းၼႂ်း ယင်
ပိၼ်ဝႆးလႆယူ ။ ဝ ၵျု ယပ်ၵိူဝ်ၵျု လဝ်ၵဝ်သိုင်သျႃၶႃးမြူဝ်ၵဝ်ၶေႃၶေ လဝ်ၶၵၢမ်လႆၶိုၼ်း
ၶေႃးယူ ထိုင်ၶေၼ်ထိုင်မိူင်းလေႃး ။ ဢင်ၼႂ်ၶလုလ်ၶင်းလိၼ်ၶင်းသၵ်လၵ်းထၵ် သျသျဢုၶုၼ်
ၶေၼ်ၶေႃးပိုင်မိူင်းဝီဢၼ် ။ လိုၵေႃလွႆးလုလ်ၵိင်းၶၼ်းၸြူးပုင်ၶေႃးၵၢမ်ၼႂ်ပျႃလွႆလီလူးၵပ်း
မိူင်းယုင်ဢၼ် ။ ဢၼ်လေႃးထိုင်ၶေႃးပိမိူင်း (၁၁၆၀) ၶိုင်ပီပၵ် ၸုၵ်းသိပ်းတႃးၶေၼ် ။ ၵိၵ်

လုၵ်ႈတၢမ်ႇသီႇပီႈဝႆႉၵျၢၼ်ႇၶူပ်ႉၵူႊၶၢမ်းလိူင်ဝႆႉယဝ်ႉ။ ႁိုဝ်ႈၼမ်ႉၵၢင်ႇလၵ်ႉသုၵ်ႈၶိုင်သိုဝ်ႈဝႆႉယွၵ်ႉလမ်
တၢင်ႇပိုင်ၵိုင်းပီႈၼၼ်ႉ။ ၼၢင်းၶၢမ်သုတ်းၵႂ်ႇဝႆႉႁိုဝ်းၶိုၼ်ၶုင်းၼီႈႁၢင်ႈဢၼ်ၼၼ်ႉ၊ ၵပ်းၵပ်းတႃႇတႃႇ
ၶၢမ်းၶမ်းၶိုဝ်းသိုင်ၼီႈတိုင်ႁွႆးလႆႈငိုၼ်းႁူၼ်းလီယူႇလႄႈ၊ ၶဝ်လဝ်သိုပ်ႇပုတ်ႈၵၢၼ်ၶိူဝ်းတၢင်းဢၢႇယူႇလ
ဝၼ်းငိုၼ်းဝုၼ်ႉဢၼ်ၸၢင်ႈပေႉပႂ်ႉတႃႇၵၢမ်းယဝ်ႉ။ လိုၵ်ႈလၢၵ်ႈၶဝ်ပၢပၵပ်ႉႁၢင်ႈသိုင်ႁဝ်းၵႃႉၼမ်းၵုၼ်း
ၼိုၼ်တၢင်းၶီးယဝ်ႉ။ ၵွႆးလုၵ်ႈၵိုင်းပီပၼ်ၼိုင်းၵုၼ်းလိုင်းလုၵ်ႉလႃႉလၢႆးၶီးမႃႈတိုင်းၵႃႈဢွႆသလီထုၵ်ႇ
ၸွတ်ႇလုင်ဢေႃႈ။ ပႆႇၼမ်တၢင်သိုင်ၶမ်းလိူင်ၽြႃး ၶီးမႃႈၵီႈလိူဝ်ၵိူၵ်းတိုင်းလၵ်ႉႁုဝ်ႁိုင်းၽႂ်ၵူႈ။ ၼိုဝ်
ၶၢမ်သၵ္ကရၢတ်ႇ (၁၁၁၃) ၼီႈ ၵၢင်ပဝ်ပၵ်ႉသိပ်းသၢမ်ၼီႈ ပီတႃႇၵပ်းသိူဝ်ၽြႃးၵေႃႈႁိုင်းလၵ်ႉပုၵ်ႉထူ
ၼမ်ႉႁၵ်ႉယၢၼ်ဝိုင်းဢၼ်၊ ဢၼ်ယဝ်ႉလတ်းလုၵ်ႈလၵ်ႉထၵ်ႉလဝ်ပိုင်လႄႈၵေႃႈလႃႉႁိုဝ်သိုဝ်ၵေႃ

သိုဝ်ၶုမ်ႇသိုဝ်ၶုင်သိုဝ်ယႃႈပိၼ်းႁပုတ်ႈလိုင်ၵပ်ႉၵူႈတႃႇၵၢမ်။ ၵပ်းၵပ်းတႃႇတႃႇၶၢမ်းၶမ်းဢေႃႈၶၢမ်
လၢမ်သိုပ်ႇပုတ်ႈဝႆႉယဝ်ႉ။ လိူဝ်ၵေႃႉလႃႈတူင်းပၼ်ၶၢမ်ႁီႈလူးႁီးၽႂ်းထိုင်းၵႂၢင်းၼီႈသိုင်
ၽြႃးသႃႇသႃႇဢေႃႈ။ လၢင်ဝႃႇယေႃႇၶုပ်ႉသူင်ၶုပ်ႉလႄႈၵေႃႈႁလိူဝ်ၼေႃႈႁဝ်းလႆးယဝ်ႉ။ တၢၵ်းဝႃႇလေႃႇႁႂ်
ၼိုင်းၼၢမ်လိုၶဝ်တုင်ၵျေႃႉၶမ်းၵေႃႈ၊ ၵၢမ်ႇလိူင်းၵမ်ၵိမ်ၼိုင်းပိၼ်ႇလွႆႉၵျေႃႉႁိူင်းပိုင်သိုင်တႃႇ
ပုတ်ႈလႆၵမ်ဢေႃႈ။ လိူတီႇလိူဝ်ႁွႆႉႁုၵ်းၵိုင်းဝိုင်းၶုမ်ၼိုင်းတႃႇႁုဝ်ႇလွႆႉႁဝ်ႇၼိုၼ်ၽႂ်းၼဝ်ပျေႃး။
ယေႃႇၶုပ်ႉသူင်ၶုပ်ႉယၢပၼ်ၽျၵ်ႉသိုၵ်ႉသေႃႇလိူဝ်ၼိုင်းယဝ်ႉ။ တၢၵ်းဝႃႇၶုဝ်ႁလဝ်ႁူၵေႃႈၵမ်ႉလႂ်
ထင်သုသိမ်လွႆႉၵျေႃႉၵႃႉတ်ႈၵမ်ယဝ်ႉ။ ဢၼ်ၵေႃႈဝႆႉႁူဝ်ဝၼ်းဝၼ်းၶိုၼ်းၶိုၼ်းၶၢမ်လဝ်ယုင်းၽိပ်ႇ
ၵၢမ်ႈငိုၼ်းၶမ်းထုၵ်ႇထုၵ်ႇဢမ်းဢမ်းႁုမ်ႇၼိုင်းထၢမ်ပေႃးႁၢမ်ၵူႈသိူင်ဝႆႉဢေႃႈ။ ဢၼ်ယဝ်ႉလတ်း

လုၵ်ႈၶိင်းဝီ တင်းလီၵႂၢမ်းႁွႆႈၼႆႉ ၶႃႈလွႆလၢၵ်ႇပိုင်းၵႂၢမ်ႈ ။ ၶွင်ၽၵ်းၸၢင်ႉၼၼ်းၶဝ်ပိၼ်ၸိုၼ်လိၵ်ႈၶ
ၸၢႆၵေႃႇၵရိၵ်ႇပိုင်ပိုၼ်ၶျႅႈသူၸွင်ၸၢင်းတေႃႇဢေႃႉ ။ တၵ်ႈၶုမိူင်းၶေႃႈၵႃႇဝင်ၾိူင်းၼၼ်ၵႃႈၵုၵႃပ်ႉလို
ၸေႃႇလိုၼ်ႇသိုင်ပိၼ်ၾိူင်းလေႃး ။ ထင်ၵျႃႇပိၼ်တင်းၶၼ်ၶႅၵ်ႇဢင်းၵုၵ်းလံၵ်ႉၶႃႈတိုင်းတႃႇလွင်ၸဝ်ႈယဝ်ႉ ။
သင်တၵ်ႈလတ်းၸေႃးသေႃး ၶႂ်ႇ ၵွႆႈတင်းၵင်လွႆႈပိုင်လွႆႈၼိူင်းလင်ႁွတ်ႈပၼ်ၸႃးၵပ်းၵူႈ ။ သင်ၵျႃႇ
ၵႂၢမ်းၵျႃႇတ်းဢၢၼ်ဝၵ်ႈလုတ်ႈၵုတ်ႉၵူႈလႆႈပိုင်လွင်ၶျႅႈသူပိၼ်ဝၼ်ပိၼ်ပိုင်းပိၼ်ၾိူင်းဢၼ်ႉ ။ ပၼ်
ၵၢၼ်ၶိူဝ်းတင်းဢင်းၼိုၼ်ၸေႃႇၵေႃႇသင်လႆႈၶွႆႉၶႅၵ်ႇၶၼ်ၶဝ်ႇဢၵႃႈဢၼ်ႉ ။ သင်ဢၼ်ၵၼ်ၶႄႈလုၵ်ႈ
ဢၼ်ႇတၵ်ႈလႆႈပိၼ်တင်းၾိူင်းလုင်ၸေႃႇၶႃး ၵျေႃႇတၢင်းၵျူႈၼွၵ်ႈၵႃႇၸေႃႈသိင်ၸေႃႈပိင်ၶၼ်းဢၼ်ႇၵုၵ်ႉဢႃႈ ။ ပိုင်
ဢိုင်တႃႈလီၶုဝ်ၾိူင်းလုံသိင်လဝ်ၵေႃႇပိုၼ်ၸေႃႈပိတ်ႉလိၼ်ၵၢဝ်ႇလႆႈၵူႈ ။ ဢၼ်ႇလံးၵပ်းၵၢၼ်ၵၢဝ်ႇတင်း

ဢင်းၸၢၼ်ၶေႃႇထုၼ်ၵုၼ်ႉတၼ်းသုၼိုဝ်းလုၵ်ႈၾိူင်းလဝ်ထိင်ၶူႈဢၼ်ႉ ။ ၾိူင်းတိင်တႃႇၵုၼ်ယႃႇၵေႃႇပိုဝ်ၵ
ဢၼ်ပိၼ်လႆႈၵပ်းလပ်ၵၢဝ်လုင်လုံလုၵ်ႈသိင်းဢီသိင်လဝ် ။ တေႃႇဝၶၼ်သိၵျူႈၵေႃႇသံပွႆးတိူၵ်ႈၸေႃႇ
လဝ်ဝုင်ၶေႃႇၸေႃႈၵၢဝ်ပျၼ်ၼိူင်ၸဝ်ႈယဝ်ႉ ။ ပိုဝ်ဢၼ်ၾိူင်းၶိင်းဝီဢၼ်ႇသင်ၵျႃႇၶိူဝ်းတင်းၶွင်လီသိၵျူႈပၼ်
ၸေႃႈလုံသိင်လဝ်ငဝ်းပွင် ။ သင်ဢၼ်ၵုတၵ်ႈၸေႃႇၸေႃႇၼၼ်ၼၼ်ၶေႃႇၼဝ်ဝင်ၼၼ်ၼဝ်ၵုံၵုပ်ႉ
လုံၵျႃႇသွင်ပိၼ်လဝ်ၵုၵ်းၾိူင်းလေႃး ။ တၵ်ႈဝၸွပ်သိုဝ်ၽိူၵ်ႈၵေႃႇၼၼ်ပိတ်းလႆႈၵၢဝ်ၵူႈ
ဢၼ်းလုင်ဝိင်းၵျူႈယဝ်ႉ ။ ဢၼ်ႇၵေႃႇၵျႃၵ်ႇဝၵၢဝ်ဢင်းၸေႃႈၶင်းလၶႄႈလၶႄႈဝၼ်းဢၼ်ပွၵ်ႈထိင်းလူ
လင်လႆႈဢၼ်ႉ ။ ၼင်ၵုၼ်းၵေႃႇဝၸွပ်သိုဝ်ၼိုဝ်းၾိူင်းၵျႃႇၵေႃႇၵျႃႇပႂႃႇလိဢ်ယႃးၵၢၼ်ၵိင်းလုင်
ပိၼ်ၸေးၼိုင်ၵၢယေႃးပွၵ်ႈပေႃႇ ။ ၾိုဝ်ၵၢၼ်သၵ္ကရိတ် (၁၁၅၈) ၵျႃင်ပႃပၵ်ႉၸၢႆသိပ်းပိတ်

ဢီ ၼႆးၼဲ ဝိင်းၵူင်ၶေႃသိုင်းၼေပိဝ်ပီတီႇ လပ်ဢၵ်ႈၼိဝ်တီႈတၢင်းလဝ်ပြုၸေႃးၵၢင်ႈဢင်
ၵျူင်းၶမ်းဢၼ်ႇ ၊ ပိုဝ်ဢဲၸၢင်ႈဝုၵူလိုဝ်ၵူယိုင်ၶိုင်ၺျတ်ပျတ်ၵူၽၵ်ႉယၢင်သိုင်ၾိုင်းၶမ်း ။ ၸၢင်
ပိဢ်လီလီၼဢ်ၼဢ် ပဢ်ၾိုင်း ပဢ်ၶုဢ်ထုယ်လုဢ်ၵၢၵေႃးပိုင်တုၵ်ဢႃးၵၢံၵေႃၵၢံၼဢ်ၸႆ
ယၸဵ ၊ ပိုဝ်ဢဲၵပိဢ်ၶွင်လီလီရိုင်ၶိုဝ်းၾိုင်းၶိုင်ရုင်ၶၢင်းၵွင်ၼိင် ။ ၶွင်လၵ်ၵူလိုဝ်ၵူယိုင်ၵျႂ်
လုတ်ၵုတ်ၵျူလၢင်ၶျိၵၢံလဲၶျႂ်းသုၵေႃၵေႃၽၼူပင်ထင်ၶၢင်ၵျိုပိုဢ်ၼွးတင်လိင်းလဲၵဝ်
ၼိုဝ်းဢဢ် ။ ပိုဝ်ဢဲၾိုင်းတၵ်းၵုဢ်ၵေႃၵုဢ်ၵွပ်ႉၵိင်း ၶိတ်ၶျိ လိုပွင်လိုပိုဢ်တၵ်း
လိင်းဢိင်လဲဢဢ် ။ ရိုဢ်းတၵ်းလိဝ်ၵေႃလိဝ်ၵွပ်ႉပုၵ်ႉၵွပ်ႉၶွတ်ၵေႃး ။ ပေႃးၵၢံပွင်လဲ
လုဢ်ၵေႃတ်ၵျူၼဝ်ရွတ်ပီလုဢ်းဢေႃ ။ ၵုဢ်းၶဝ်းၵူၵေႃလုၵေႃလုၵွပ်ႉလေႃးၼတေႃသၼွး

ၶၵိၵ်သဲလိုၵေႃး ။ လၢင်ဝုတင်းၵိတ်တင်းပွင်ထင်ၵၢဢ်လိုၵျႂ်လုတ်လုင်ဢေႃ ။ လိၵ်းတၵ်း
ယွႂ်းၵေႃၵၢံၵျူလုၵ်တဢ်းလိုၼွးပေႃ ။ လိၵ်းလၵ်ယိဢ်းပိဢ်ၶဢ်ပွၵ်ၸႆလပ်းၵေႃၵၢံယွႂ်း ။
ၾိုင်းတၵ်းလုၵေႃလုၵွပ်ႉၶုဢ် ၊ ပိဢ်ပိုဝ်ၵွႂ်းၵိုလေႃးၼွးတေႃးသုၵၢံယၢံၶုဢ်လေႃးၼတ်
ဢဢ် ။ ၵၢဢ်ဢင်ဝိင်းလုင်ၵိင်းဝီသိင်းဢီ ၼဝ်းၶဝ်သိဢ်တေႃးၾိုင်းၼေႃးသိဢ်ၶျႂ်းၾိုင်းၶမ်း
သိဢ်ၶွဢ်လိၵွဢ်ဝုသိုဢ်း ၸိဢ်ၵိုဢ်းသင်ပုင်ၼဢ် ။ ၼွးရွတ်ၵပ်းဢဲလုၵေႃလုၵွပ်ႉ
ပီလေႃဢွင် ၊ ဢွင်ၵေႃးပီ ၶုလေႃးလဝ် လဝ်ၵေႃၶုပုင်ၵဢ်လိင်းဝဢ်လိင်းၾိုင်းၸဢေႃ ။
ၵုဢ်ၽွၵ်းလတ်းၼတ်ၼိတ်လိၵ်ၼတ်လပ်ၶဲလုၵျ်လပ်းတဲလွႂ်းတုဢ်းယၸဵ ။ သင်တၵ်း
ၼွႂ်းၶဢ်တင်းၶီၵိင်းပီပဢ်ၾိုင်းၽွၵ်ပဢ်ၵုဢ်းဢုံထဝ် လုၵွဢ် ။ ၸႆးၶေႃတုဢ်သိင်ဢွဢ်းၸေႃး

လဝ်းၼႆးသုၺ်ၶိင် ။ ၼိုဝ်ၵၼ်လၵ်းထၵ်သိုဝ်ၵေႃမ လဝ်လုၵ်ၵွၼ်းထိင်းၼိုဝ်ၼိုင်းၼၼ်း ။ သက္ကရိတ်
ၼပေႃးလႆ ⟨ ၁၁၇၁ ⟩ ၵိုင်ပႆပၵ်လိတ်းသိပ်းပႆၵိတ်ၶုပ်ၵျူၶဝ်ရျူသီပီတႆး ။ ပိၼ်ပၼ်ၶိင်းလုင်
မွင်းၼိုင်း တိုၼ်းၶႆး ၵိတ်းသိုၵ်တိုၵ်ၵၼ်လိဝ်ၼိုင်း လုတ်မဝ်မႆးတုဝ်ၵေၼ်း ။ ရိုင်ၶျႃးထိုင်း
တၼ်း ပီၼိုင်း ⟨ ၁၁၇၅ ⟩ ၵိုင်ပႆပၵ်လိတ်းသိပ်းမျၼီ (လိုၼ်သီလွင်သွင်ၶဵ) တုဝ်တႆးသင်ၵျၼ်
ၶုပ်ႉၼိုဝ်ပီတႆးၼိုင်း ၶုတ်သေသွၵ်ၵီတေႃလုၵ်ၵွၼ်လႆးလဝ်ပုဝ်သိုဝ်ၼၼ်ပုင်ၵၼ်လိဝ်ဝၼ်
လိဝ်ၼိုင်းလေး ။ ဝႆးၼၼ်သက္ကရိတ် ⟨ ၁၁၈၄ ⟩ ၵိုင်ပႆပၵ်ပိတ်သိပ်းပႆသီၼီ ႁွတ်းတီရုမီပုၵ်
ၵႃးသီ ။ ၼႆၵေႃၶိင်းလုင်သိုင်ၶုဝ်းပုင်ၵၼ်လိဝ်ၼိုင်းလုင်ၵုၼ်းၵိုၼ်းသိုင်ၵိင်းဝီ ပိဝ်ပိတ်ၼၼ်း ။
ပေႃးထိုင်သွင်ပီသႆပီ လျႃးလျႃး လင်ပုင်ၶျူးယိၼ်ၵူ ။ သႆပွႆးပၼ်ၶုပ် သက္ကရိတ် ⟨ ၁၁၉၉ ⟩

ၵိုင်ပႆပၵ်ၵဝ်သိပ်းၵဝ်ၼီ ႁွတ်တီ ရုင်ၶုတ် သႆဝုၵုဝ်းၶုထၶုင်ၼိုင်းၵိတ်ပႆပိတ်မိုၼ်လၼ်
လဝ်ၼုံ ထဝ်ၵျူပု တင်းၼိုင်းလေး ။ သက္ကရိတ် ⟨ ၁၂၀၁ ⟩ ၵိုင်သွင်ပၵ်ပႆၼိုင်တုဝ်လိုၼ်
သီလွင်သွင်ၶႆ ၵုပ်းတပ်ၵင်ဝၼ်းလေး ။ တၵ်းပိၼ်ၵယေးၶေးလုင်ၼိုင်ၵုၼ်းၵျႆၵုၼ်ၼၼ်း
ၵူတီဝႆယဝ် ။ ၼႆလံးၼိုင်းတိင် ၼိုင်းတုံလုံရူ မၼ်းၵၼ်ၵုၼ်ၵၼ်ၼျၼိုင်းပၼ်းၶူၶေၶျေ ။
လင်ဝုၵုပတ်ၵုၼ်းၼုံမၵျူင်ၶုပ်ၵျူပု လႆဝၼ်လႆၼိုင်းလေး ။ ၶိၼ်ၼိုဝ်သက္ကရိတ် ⟨ ၁၂၀၃ ⟩
ၵိုင်သွင်ပၵ်ပႆသႆၼီ ႁွတ်းတီပီတႆး လုပ်းၵူသႆဝုၵၶေတ်ၶွင်ၶႆးသွႆမိုၼ် ၼၵ်သုံသႆၼိုင်း
ထၼ်ပေႃးလိဝ် ။ ထၼ်ပေႃးၵုင်းၵုင်းသတင်းရုင်ထိုင်လႆၼိုင်းလွတ်ပေႃးမိဝ်ၵူတီဝႆ
ယဝ် ။ ဝႆးၼၼ်ပီၼိုင်း ⟨ ၁၂၀၆ ⟩ ၵိုင်သွင်ပၵ်ပႆ ရုၵ်းတုဝ်ၵျႃးၶိုဝ်ပိုၵ်ယီးၼီပီၵၼ်

ၼိူဝ်ၼၼ်ႉ ၶုၼ်ၶဵင် သိမ်ပွႆး သေႃးၵၢဝ်ႇသိုၵ်း ယိုၵ်ႈ ၵဝ်ႇလဝ် ၵႂႃႇယႃႇ ၽေလၼ်လွၵ်းယၢင်း ။ သိမ်ပွႆး ပၼ်ၶွပ်ႈ သၵ္ကရာတ် (၁၂၀၈) ၵိုင်သွင်ပၢၵ်ႇ ပိတ်ႈၼီ ၶုတ်ႈယိူဝ်ႈပိုဝ်ႈ သိမ်ဝႃႇပုင် ၵၢၼ်သိုၵ်း လဝ်ႇၶိမ်း ၶွၼ်းလေး ။ ၵႂႃႇပိၼ် ၵုၼ်းသဝ်ႈ ၼိုင်းၶီ သိင်းၼီ ၶီလွၵ်း ဝၼ်းၼႆႉ ပိၼ်သိုၵ်းတိုၵ်း ၵၢၼ် တိၵ်းၶွၼ်း ၸုင်ပႆဝႆ ယဝ်ႉ ။ လႆးလိူင်ႁိုင်း ၶေႃႈ ပိဝ်ၼိုင်း (၁၂၁၆) ၵိုင်သွင်ပၢၵ်ႇ သိပ်း ၸုၵ်းၼီ ပီတႃး ပိုၵ်းလႆ ၵဝ်ႇ ၽေႃး ၶိုၼ် ၼႃင်းလိူဝ် သိူင်ၼိုင်းၶီ ။ လိုင်ၶမ်း ၶေႃး ၵၢဝ်ႇ ၶိင်းလုင် တိုၼ်း ၶမ်း ၽွင်း ၼိုင်း ၸုဝ်ႈ လူမ်ႈ ၼိူဝ်လုမ်း ၵၢဝ်ႇတႃႇ ၶုတ်ႈၶုတ်ႈ ၵုၼ်းၼိုင်း ပိုၼ်း ပေႃး ၶီပွၵ်ႈ ၽၼ် ၵိတႃး ၵျႃ ၼိုင်း ယၢၼ်ႈ ဝႆ ယဝ်ႉ ။ တႃႇၼၼ်ႉ သေႃး ၵျႃ သႂ်ႈ လီ ၼိုင်း ၵူ ၽုင်း ၵုၼ် လုၵ်း တုၵ်ႈ ၶွင်း ၶုၼ် သေႃး ၵျႃ လဝ်ႇ ၶေဝ် ယိူ ၶႃ ။ ၶႃ သိမ် ၶေဝ် ယိူမ် လဝ်ႇ ပေႃး ၵေႃး လတ်ႈ ပေႃး လွင် ၵၢဝ်ႇ ၼႃ ၼိုင်း ၶုၼ်

ပေႃး ယၢင် လိူၵ်ႈ ၵုၼ်း တေႃး ယဝ်ႉ ။ ၼႆႉ ၽေႃး ၶွပ်ႈ ၼိူဝ် သၵ္ကရာတ် (၁၂၂၇) ၵိုင်သွင်ပၢၵ်ႇ သဝ်း ၵျႃ ပီတႃး ၼိုင်း ၵျဝ် သိမ် ဝႃ ၵုဝ်း ၵျူၼ်ႈ ၵဝ်ႇ လဝ်ႇ ၽ ၼိုင်ႈ ယ ၶုၼ် သၼ်ႇ ၵျၢၼ်ႈ လိုပ်ႉ ပိတ်ႈ လိဝ်ႈ ၵွၼ်ႇ ၼိုဝ်း ၵျွတ်ႈ ၼိုင်း ၶင် လေး ။ ၵျဝ်း ၶေႃး တုလွၵ်း လူ တင်း ၶီ ၵိင် ပီ ပၼ် ၼိုင်း ၵမ် ဢိၼ်း မင် ၸႂ်ႁုလွၵ်း ၶေႃ ။ ၸိူင်း တေႃ သွင် ပီ သိမ် ပီ ၼိုင်း ပီ ပိၼ်သိုၵ်း တိုၵ်း ၵၢၼ် ဝႃ လိဝ်း သင် ၶမ် ယႃ ။ ၵမ် ပေႃး ပ ဢိုင် ၵျေႃ ပေႃး ပ ဢိုင် ၵမ် ဝႆ ၶျိူး သူ လိုၵ် ၵုၼ်း ဝႆး ။ တၵ်း ဝ လဝ်ႇ ပိုင် လေႃ ဝၼ် ၼိုင်း ၶၼ် ၶေ လလႃ ထုင်း ၵိင် သေ ဢၼ်း ၵျူ သူၵ်ႈ ပုဝ်ႈ ၵျွတ်ႈ ထိုင် ၶိင် ပၼ် လဝ်ႈ ၶိင်း တုင်း ။ ၵမ် ပေႃး လီ လိူ ၵုၼ်း လႆ ၼိုင်း ၶတ်ႈ ၶိုင်း ၶိင်း ၶျူး ၵျူး ဢမ်ႇ ၵိ ပ ၸိုၼ်း ၵိ ပ ၶိမ်း ၵမ် ၵူၺ်း တုင်း လုဝ် ႁူ ပၼ် ပေႃ ယဝ်ႉ ။ တၵ်း ဝ ၼိုင်း ၵိင်း ၶီ ၵျေႃ သႂ်ႈ လီ ၵျႃး ပေႃး ဢၼ်း ၵမ် ၵေႃ ။ တၵ်း ဝ ၸုင် ၶဝ် လဝ်ႇ

ပိူင်ၶေႃႈသွင်ၸႃႉ ၵၢၼ်ႁၢင်ၵိၼ်ၶဝ်ႈၼိူင်ႈၼိုင်းလႄႈ ။ မိူဝ်ႈၼၼ်ႉ သိုၵ်းတၢင်းပုၼ်ႈမၢၼ်းလိတ်ႈၵႂႃႇတေႃႇၶဝ်ႈမႃး
ယဝ်ႉ ။ သွင်ပီ သၢမ်ပီ တိၵ်ႈၵၢဝ်ႇၸၢႆးၵိၼ်ၼိုင်းလုင်ၼိူဝ်းယူႇသၢၼ်ၶႃးလႄးၵႂၢမ်းပၼ်ၶိုၼ်းလုင်ၼေႃႈ ။
ၵၢၼ်တေႃႇထိုင်ပၼ်လၵ်းလိူင်သၢင်ၵိၼ်းၵၢၼ်း (၁၂၄၁) ၵိုင်သွင်ပၵ်းပႃသီသိပ်းၵိတ်ႇၼီ
ပၼ်ၶွပ်ႇၶုမ်ၸႂ် ႁွင်ၵိုၵ်ဝၢႆးပဝ်ၵျူင်ထိုင်တီပီတႃႉၼၼ်ႉ ။ ၼိူဝ်ၼမ်ႉလဝ်ပိုၼ်းလိူင်ၸိုင်ၵၢၼ်
လိူင်ၵူၼ်းၼၼ်းတေႃႇၶဝ်ႈလႄႈ ။ ထိုင်ပၢၼ်ၸုၼ်လီမိူင်းတူင်းသုတ်ႉၵႂႃႇၼိူဝ်းလိူဝ်ၵိုသိုဝ်း
ယဝ်ႉထတ်ႉပၼ်တႃႈသိုင်လူဝ်ၼၼ်ႉ ။ တႃႈၼၼ်ႉထိုင်ပၼ်တႃႈမႃးမိူင်းသႃႈသိုင်ပေႃးယေႃး
သူင်ၵွၼ်းလူဝ်းထီးၼူဝ်းၼၼ်ႉၶဝ်ႈတိုဝ်းတေႃႉ ။ ၵပ်ႉၼၼ်ႉယႃႈပၼ်ၽိုဝ်ၵပ်ႉၼေႃႈၸိုင်
ၼင်သိုင်းၼီဝီသႃႇဝႆႉၼႃႇယူႇတေႃႉၵႂၢမ်းၵွၵ်ႉပႆၵႃႇပႃႇမိူင်းၶေႃႈလွႆးလွႆးလႄႈ ။ ၵၢၼ်ႇၶုပ်ႇၵပ်ႉ
လပ်ႉလၢတ်ႈလိူင်ၵူႈလႄႈမူႇမိၵ်ႈသယႃႇလိၼ်သိုၵ်းဝၼ်းတိုၵ်ႉၶိုဝ်းၼွႆႉလိဝ်ႈႁွႆးလႄႈ ။ ၵပ်ႉၵပ်ႉတၢမ်း
သဵင်ႈၵၢဝ်ႇၵႂႃႇမိဝ်ႉပႆထိုင်ၵၢပ်ႉယႃႉလိဝ်ႉၵိင်းၶၢမ်းၼီတၢၼ်းဝၼ်းလိုၼ်းတၵ်ႉပွႆးပိၼ်ႇၶိုဝ်ႉမီးယႃႉ
လင်တူလွႆးလွႆႈႁူႇႁူႉၵၢဝ်ႇတေႃႉ ။ ၵႂၢမ်းတႃႈၵေႃႇတႃႈယဝ်ႉလႆႈထမ်းလဝ်ၵႂၢမ်းၵျၢၼ်တေႃႉၼိုင်း
ၶဝ်ႈၼေႃႈၼိုင်းပိုင်းၼႃႇၵူႈတၢၼ်းၵိင်းၶၢမ်းၵပ်ႉပၼ်ၼိုင်းၵေႃႈလႄႈ ။ ၼင်ၵၢၼ်လိၵ်ႈလႅဝ်
ၸဝ်တိုၵ်ႉဝၼ်းသိုၵ်းၵူႈတေႃႉၵူႈလဝ်ၼၼ်ႉၶိုၼ်းပုင်ၵေႃႇတၢင်ၵၢမ်ႇၶူႇပေႃးႁွတ်ႈပၼ်ၵႃႈဝႆႉယဝ်ႉ ။
တေႃႇၼႆႉလွတ်ႈတူဝ်ဝႆႉယဝ်ႉၶဝ်ၼိုင်သိၵ်ႈထီပလီပုင်ၼမ်ႉၵၢမ်ႇၶဝ်ဝႆႉတၢမ်ႇၵူႈတေႃႉဝၼ်း
ၸူႉလႄႈ ။ လၵ်းၵႂၢမ်းၼင်တၢင်းလႆႈသူႇႁူင်းတွင်းလီၽိုၼ်ထမ်းလမ်းၵႂႃႇၼိုဝ်ၼိုင်းပိုင်းၼေႃး
ၵေႃးလွႆးႁွႆးၵၢၼ်ပုင်ပြႃးၶႃႈလၢတ်ႈဝႆႉယဝ်ႉ ။ မိူဝ်ႈလိုၵ်ႉၶိုင်းၵႂႃႇပႆထုပ်ႉပႆၵၢၼ်လႆႈထၢၼ်တူၵ်ႉ

မႃး ၶိုဝ်းၶိူင်း လင်တၢင်း တီႈၶဵဝ်ပျူးၵေႃယႃႉ ။ သင်ၸိုၵမ်ႈၼိူဝ်း လႄလၢတ်ႈလႄၶတ်ႈ ၶူင်လဵၼ်ၶတ်ႈလူ
လင်ၵႃ ယႃႉလႄဝင် ၸိုၼ်ဝုင် တိုၵ်တုၼ် လဝ်ႉပြႃႉၽေႃးဝ် ၵမ်းၶဵၼ်ၵပ်ႉၼိူင်း ယဝ်ႉ ။ တေႃၼ်ႈၵႃ
ၼင်ၶ လၢတ်ႈလႄ ၿိုၵ်းၶဵင်း ထိုၼ်ၵိင်း ပေႃးဢေႃးလႄ သၵ္ကၸိတ်ႈ ၼီၼိတ်ႈ သႃသၼႃ လိင်ၵႃ ယဝ်ႉ
ပုင်ၼိူင် တိုၵ်တီႈ ပုင်ပွႆ ဝင်းၵျူး လေႃး ။ ထႃၼ်ႈ ၶိင်း ၵဝ်းလႄ ႁေႃး ယေႃး ၸွႆႇ ပြႃး တၢၵ်းမႃး ၶုတ်ႈ
ၵိၼ် ၵိုတ်ႈ ယိၼ် ၶူၽ်း သေႃး သိင် မေႃး လင် လုၼ် သိင် ၵုၼ် ၼိုဝ် ထႃႇ ဝင်း တႃး ပိတ်ႈ ၵမ်ႈ လံ ၼီ ၸိူၼ်
ၽ် သုတ်ႈ ဝႃး ပုင် ၵႃ ၵျူး ယွၼ်ႈ ၶူဝ် ၼ တၢၵ်း လုတ်ႈ ၵိၼ် ယႃ ႁွႆ ၵုၼ် ႁႃ ၸူ ႁွၼ်း ပုၼ် ၼိုၼ်
ပိုၼ် ၶဝ် ႁႃ ၵႆး ၼိုင် ႁွၼ် တ ။ ၶုၼ် ၵုၵ်ႉ ၶုၼ် ဢေး ။ သႃလူ သႃလူ သႃလူ ...

တွၼ် ၵၼ် ၶၼ်း သံ သုတ်ႈ တီႈ ၵေႃး ။

ၼ လေး ယႃၼ်ႈ ယွင် ၵေႃ ယွင် တ သွင် ပွင် လိၵ်ႉ ယႃ ၶ သိပ်ႉ တိပ်ႉ ပိုတ်ႈ လီ
မေႃး သီ ၵမ်ႈ ၵုတ်ႈ လုတ်ႈ ယႃ ႁဝ်း ၶ ဝ် ထၼ် ၼိုင် လူး မွၼ် ၵွၼ် ၵုၵ်ႉ ။ သံ တၢၵ်း ၶပ်း ၶႃ ႁႃ ၶွႆး လွႆး
လွႆး ႁွႆး လိဝ်ႉ ၵိဝ်ႉ ၽ သ ပိင်း ပြႃး ၵႃ ၶႃး ၵိင်း ၼိူင်း ပုင် လုၼ်း ၵွၼ် ဝ ၶ ၼ ဢေး ။ ပိုဝ်ႉ ၵႃ မေ ပိၼ် လ
ၵၼ် လ ႁွႆး လွႆး လွႆး ႁွႆး ၵၼ် လ ထၼ် ၸိုၼ် ၶိုဝ်း ၼိူင်း လိၵ်ႉ လွႆ ။ ၵိၼ် လၵ်း ၵူ ၵိင် ၵူ ၵၼ် တိၵ်း သၼ်
ႁႃ လႄ ဝင် ၸိုၼ် ဝုင် ၶၵ် လေ ၵွၵ် မေ လီ ထွႆ ႁႃင်း ၶဵင်း လေး ။ သံ တၢၵ်း ၶိုၼ်း ၶ ၶိုၼ်း လၢတ်ႈ
ၸိုၼ် ၵျတ် လိၵ်ႉ ၵဝ်ႉ ၵေႃ သံ ၶီ လေ လၼ် ၶ ယင် လိုၽ် သိုင် ၵိင်း ဝီ ၼၼ် ။ လ လီ ႁုဝ်ႉ ၵူး လၼ်
သၼ် ၵျပ်း ဝၼ်း ၶၼ်း သိုဝ်ႉ ၼိုဝ်ႉ ၼိူင်း ၼူႈ တိုင်း ဢေ ၶုၼ် လီ ယွတ်ႈ လဝ်ႉ ၼၼ် ။ ၶိုဝ် ၵိုဝ်ႉ ပႃႈ ၼၼ်
ၼိုဝ်ႉ ၵၼ် ယၢင်း သဝ်း တၢင်း ၼိုဝ်ႉ ၼိူင်း ၶဝ်း ၽွႆ ယပ်း လၼ် ဝိင်း ၼိုဝ်ႉ လေ ၶိုဝ်ႉ ။ ၼင် ၵၼ် ၼွင်

ၸဝ်သိုဝ်ၶၼ် ၽၼ်ၸဝ်သိုဝ်ၶိုၼ်ၵိူၼ်ၸပ်ႉၶၼ်းၶိုဝ်ၵျူဝ်းဢၼ်ဢိုဝ်ၼိူင်းဢၼ်ႉ ။ ၾႆႉၽေးၼိုဝ်ဢၼ်ႉ
ၵၢင်ၸဝ်ငဝ်ၵၶွၼ်ၶၼ်ယီႇသိၼ်ၵႃႇသိုဝ်ၵေႃးၶမ်းၵႃဝ်လုပ်ၵင်းၶိုဝ်သိုဝ်ၵိုၵ်ပုးပဵဢၼ်ႉ ။ ၸွမ်း
သိင်ယၢၼ်ၵေႃႇၼိုင်းဢိုဝ်လုင်းၶေႃးၶဝ်းၵဵၵွၵ်ၸေႃဢၼ်ႉ ။ ယႆႇဢၼ်ၸေႃးၸေႃးၵင်လၢႆၶၼ်းၶုၼ်
ဝုၼ်ယႆးဢႆသင်ၵ ။ တင်းၵဝၼ်းတုၵ်ဝၼ်းၵွၵ်သီလိင်ပိတ်ပၢဢႆဢင်ဝၢလီၵူတင်းလိူ ။
ဢႆႉလေႃးၼိုၼ်းဢိုင်ၸဝ်လင်သွပ်ႉၽွႉလုံဝင်ၶူဢွၼ်းတိတ်ဢိုဝ်ၵျေးဢၼ်ႉ ။ လင်ၶိုၶီၼိုင်းတင်း
လဵလုင်းဢေႃတင်းၵဢၼ်ယႆးဢၼ်ၵင်ၼိုၼ်းၸွၵ်ဢေႃပျူးဢၸိူၵ်ဢၼ်ႉယႃဝ်ႉ ။ ၶိုတ်ဢင်ၸွမ်းသိင်
တုလိုးၼိုဝ်းဝၼ်းတုၵ်းတၢၶမ်ၽေႃးၽေႃးပိဝ်ၶိုဝ်းၽွင်သဵးဝိၼ်းလၵ်း ။ ၵိၼ်ၸဝ်သႆမွႃးၸိုဝ်ၸုင်ဝၼ်း
ၵွၵ်လိုင်ဢႆၶမ်တင်းတုဝ်ယႆၸင်ၵိုတ်လုၵ်ႉပီၼ်ပၵ်သိၼ်ပဵလေႃး ။ ၼိုဝ်ဢၼ်ႉၸဝ်ၵျေႃႉ

ၶုဝ်ၶဝ်တိၼ်လိင်ယႃဝ်ႉလၢၼ်ပွၵ်ပိင်လျူလီင်းပိုင်း ။ ဝၵၼိုဝ်ဢႆႉၵဝ်တၵ်းၼိုဝ်းၵူ
ဝၼ်းၵွၵ်လူးလူးဝတၵ်းလဵပိၼ်ၼိုင်းၵွၵ်ၵေဢၼ် ။ ယႆးဢၼ်ၶၼ်ၵေႃယၢၼ်ၵေႃလိၼ်
သိင်ၼိုင်းၶေႃးၶေႃးသဝ်းဢႆႈဝိင်းၸေႃသုယ်ပင်လပ်ပူ ။ ပေးလဵၶုပ်ဢိုင်ပီၸဵၵပၼ်ပုတ်
ထွင်ၵူၸႅးၶိုင်းလေႃး ။ ထဢၼ်ၸဝ်ၵေႃလတ်ၶိုၶူးၶတ်ၵၵူၵူၵျူးဢွႆႉလိုၶဵတိုင်း
လေႃး ။ တေႃလဵႉၵဝ်တၵ်းပိုၼ်းပဵၵ်ယဝ်းလေၶၼ်ၽိုင်းတေႃတင်လူၵွၼ် ။ ယုဝ်လၵ်မုၼ်
လင်ၵဝ်ၶုၼ်ၶူးၶေႃးထိုၵ်ထုပ်းလူးၵေႃၵျူ ။ ၵဝ်ႉၸဝ်သႆတၵ်းၶိုၼ်လတ်ၶူးၶတ်ၵၵူၸဝ်
ပုဝ်ပ ၸွမ်းပဵ ။ ၸဝ်ၶၵေႃဝဢင်ဢႆႉၵိလုဝ်ၵီၵုံးၵၼ်လေႃး ။ ယႆးဢၼ်ၶင်းသူးယၢၼ်
ၵေႃဝိင်းလုင်ၵုၼ်းၵိုၼ်းၵင်ၶိုၼ်းၵွၵ်ၵူးယၢၼ်ၵႆၶိုၶိုလိင်ဢၼ် ။ ဢႆႉလေႃးၸွမ်းသိင်

ယၢၼ်သေႃ ဢိုၼ်ႈ ပိင်းပေႃႈ ထိုင် ၶိုင်း လိူင်း ၶိုဝ် ယႃး ဢၼ်ၶႂ်ႈ လင် ။ လဝ်လင် ႁူၼ်ၵိူၼ် ၽၢၵ်း ၵူတ်ႈ တႅတ်ႈ တီႈ
ၵျိူး ပၼ် လိၵ်ႈ ဢႃႈ ဢၼ် ။ ဢၼ်ႇ ၵေႃႈ သႂ်ႇ ပေႃႈ ပိူၼ် ၶၢၼ် လိၼ် ၸဝ်ႈ တေႃႇ ႁွတ်ႈ ၵပ်း ၵႂႃ ပၢၼ် ၶၢဝ်း ဢၼ်ႇ ။ ယႃး
ဢၼ်ႇ ထိုင် သေႃ ပၢၼ် လိူဝ် ပိူၼ် ယၢင်း ႁွင်ႉ ၵျၢၵ်း ၶိုင်း ၵိင် ၶိုင်း လိင်း တီႈ ၵူၼ်း သဝ်း ယူႇ ၸၢင်ႇ ၸႂ် ဢေႃ ႁၢၼ်
တေႃႇ ၽိုဝ် ထိုင် ၵႃ ယေႃး တေႃး လႆႈ လပ်း ၶိုင်း ၵူႇ ဢႃး ၶၢဝ်း ၶႃး ။ ပုၼ်ႈ သေႃ ၶိုင်း ၵိတ်ႉ ၶၢဝ်း ၶၢၵ် ၶဝ်ႈ ႁူ
ၼႆႉ ယႂ်ႇ ၶုၵ်ႉ တိုၼ်း တၢၵ်ႈ ၵိၵ်ႉ လုမ်း လေႃး ။ ၵပ်း ဢၼ်ႇ ၵူတၢၵ်း ၵူတီႈ ယၢင်း ပိူၼ် ၸိုၼ် ၽ ၶဝ်ႈ ၸုၼ်ႉ တူ
တေႃး တူင်း ၽေႃး ။ ပႆ ပိူၼ် တင်း တၢၼ်း သဝ်း ၵႂၼ်း ယႂ် ၸေႃ ႁိူၼ်း ၽၵ်ႉ ယၼ် ၶင်း တေႃ ဝၼ်ႇ လူ ၸေႃး ။
လင် တၢၵ်း ၶေႃ ထိုင် ႁုပ်ႉ လႂ် ၵူၼ်း တိုၼ်း ႁႂ်း ၵူၼ်း ပႆ လိင်း ၶၢၼ် သၵ်ႉ ထူ ။ လဝ် ယၢင်း ၶေႃ ႁုပ်ႉ ၽီ
ထိုၼ် ၽ သႂၼ် ၵႅ လေႃ ဢၼ် ၵူင် ၸုၼ် ၵူ ၸိ ၵျိ တၢင်း ။ ၵိၼ် လဝ် ၵျိတ် ၵျတ် လတၢ ၽင် လၵ်း ပိဝ်း

လပ်ႇ ငႄႈ လူး ယၢဝ်ႇ ။ ၽီ လုင် သႂင် ၶုၼ် ၵုဝ် ၽုၼ် ၶၢၼ်း ၶုၼ် ဢိၵ်ႇ ၶိပ်း သဝ်း ပၢၼ် ၶၢဝ်း ယႃး လိဝ်ပိုၼ်
ဝႃႈ ၵိဝ် ၽီ ၽူး ႁွတ်း လႆ ၸဝ် ယၢဝ်ႇ ။ လၢၼ် တေႃ တၢၵ် ၽိဝ် လုၵ်း လႂ် ယၢၼ် လုင်း ၵျိူး ၶုင်း ၸဝ်ႈ ၶႂ်း
လိင် လိၵ်ႈ ၵဝ် ။ လဝ် လၢင် လပ် လိုဝ် တႅ ဢၼ်ႇ တႃ သပ်ႇ ဢၼ် ၸဝ် ယိ လႆ ၽဝ် လူ ၶိုင်း ဢၼ်ႇ ။ ဢၼ် ၸေႃး
ၶိုဝ် ဢၼ် တင်း ၵျ လပ်း လပ်း လပ်း လပ် ဝၼ်း ၵႂၵ် လိၼ် ဝုင် လ တီႈ သင် လႂ် ယူ တၢၼ်း ဢိုဝ်
ၸေႃး ။ ၵျိၵ် ဝႃႈ ပႆ ၽိုး ၶုၼ် လူ ၵိၼ် ၶိုင်း လိူၼ် ၶိုင် တိုဝ်း ၶိုင်း ပိုင် ငႃး ဢိုဝ် လဝ် လိုင် ဢၼ်ႇ ဢေႃး ။
ယႃး ဢၼ် ၵူႁႂ်း ၶိုး သႂင် ႁုဝ် သႂင် လိုဝ်း ၶိုဝ်း ၶဝ် ပိၼ် တုၼ် ၵဝ် ငဝ် ၵျၵ် သၵ် သေႃ လတေႃ
တင် ၵႃ ၶေႃ ထုင်း ၶိုင်း ၸေႃး ။ ဢွၵ်ႇ ဢၼ်ႇ တီ ဢိုင် သိ ထိ ၶေႃး ၶင် ၵိၵ် ထိုင် ၵိုၵ် ၵ ၵူင်း လီး ။ တၢၼ်း
လူ ၽိုဝ် ၵေႃ ၵျိတ် ၶုၼ် ၵျင်း ၶၢၼ်း ပိူၼ် ႁုဝ် ပိူၼ် လုဝ်း ၶမ်ႇ ယိ ပၢ ၵိ ၶေႃး တေႃ ၶၢၼ် ။ ယႃး ဢၼ်ႇ ၵႃ

ထုင်းတင်းဢိုဝ်သိုးၶေႃးလပိုင်းလႄႈၵႆၢ ။ တီၵၢၼ်ႇၼွင်ႈၶိဝ်လုၵ်ပၢႆႈၶိဝ်ၵိပ်ၵိုၼ်ၵေႃလၢလွႆးၶူး
ဢၼ်။ ဢိုးၼွင်ႈလုၵ်ဢႆႇယၢင်းသိုး ဢံတဝ်ၵုၵ်ႇပေႃးပွၵ်ႇၽီၼၼ်ပၼ်ၶေႃးလေႃး ။ ရဝ်ပီရဝ်ပီသိုင်ၽီသိုင်
ၵုၼ်းၶေႃႇၶေႃးဢိုးၵုင်တိၵ်ၵၢၼ်ၵေႃးၶွင်ရုၼ်ႇဝႆႇဟဝ် ။ ယႃႈဢၼ်ၵျၶဝ်သဝ်းတံၵိုးၼွင်ၵၢတေႃး
ဝေႃးလွႆဝသဝ်ၵိုၼ်သဝ်ၸၢလေင်သွင်ဢၼ်ႇၵေႃၶဝ်ပိၼ်ၵူးပတ်ၵျပျလေႃးလေၢတီယူ
ဝၵိုၼ်ၶင်တုၼ်းတွင်လွႆၶူးလေႃး ။ လိုင်ၶုပ်ႇၼွႆယဝ်ဢၼ်ၵၢၼ်ထုင်းၵံလတေႃဝႆႇၵွၼ်ၵျမဝ်
ပိတ်းသၵ်(၁၁)ၼဝ်ပွၼ်းသူႇလေႃး ဝႆႇၵိုႆႈၶဝ်လၵ်းတုၵ်းၵၼ်ၶေႃးပၼ်ယွၼ်းပိုင်ယွၼ်းၵုင်
ထုင်ပႄႈၶုဝ်းလိုင်းယျပဝ်လူးလေႃးၵွၵ်လေႃးလပၢႆႇဢၼ်ႇယဝ်ႇ ။ ၼိဝ်လိၼ်ယွင်သွူးယွင်ၶေႃး
လေႃးၵၢၼ်ၵိုတ်ဢၼ်ၵူပီၼိုင်းၵံပူ ။ ပေႃးဝၵၢလိင်ၵံၵိုႆးၼိုဝ်ၵၢၼ်ၶဝ်တဝ်တၶဝ်လိုင်

ၵၢံလိပ်ၵေႃ့လိုတ်ၽေႃလလင်ၵၢၼ်ဝႆပွၵ်ၶိုၼ်းသူၵဝ်ပုၵ်ႇရဝ်ၵုၼ်းဢၼ်ႇ ။ ပိုဝ်ဢႆႇၶဝ်ၵေႃငိၼ်း
ပိၼ်ၵျပျတေႃယိုင်ဢိုင်ၸေႃးလၢၼ်လႆတုဝ်လေႃး ။ ၶဝ်ယၢင်းပွင်ၵၼ်ၼိုၵ်ၶေႃႈတၵ်း
ပွႆးသိုးၶုၼ်ၵိုၶေႃးပိၼ်ၶုၼ်ၼိုင်းရဝ်းၵိုင်ငဝ်းတၽေႃၼွင်းၵုဝ်ပိုင်ၵေႃရဝ်းၶေႃ ။ ၶၼ်
တေႃယႃႈဢၼ်ယၢင်းသိုးသွင်တၵိုတ်ရဝ်ယွင်ၶေႃးၶဝ်ယွင်သေႃးၵိုၵ်ၵႆ ။ သွင်ၶျ
လင်တၵ်ၼွႆၵၼ်ၵွၵ်ၼၵ်တီပူရၢၼ်ၵိုၼ်းသင်လေႃဝင်လိၼ်ၽေႃလူဝၼ်လူၼိုင်း
လေႃး ။ ဢိုးၵျသွင်ၵေႃ့ဢႆႇလႆးၵေႃ့ဢိုင်ၵိုၵ်လိုဝ်တင်းပူလင်ၵင်ၵေႃ့ဢိုင်ၵိုၵ်းဝျ
တျလင်ယိုဝ်းဢၼ်ႇ ။ ယႃႈဢၼ်တင်းသွင်ၼိုဝ်းယိပ်းၶျၶိင်ထၼူးၵင်ၼူတိုဝ်းလေႃ
ၽေႃဝႆႇယဝ်ႇ ။ ပိုဝ်ၵျယႃႈဢၼ်တၼ်းသဝ်းၼိုင်းရဝ်းၼုင်ၵုၼ်းပပေႃႈၵိုၼ်းဢံဢျလေႃး ။

ၵူတၢၵ်ႇၵူတီႈၵႂႃႇပိၼ်ထိုၼ်ၵုံႁၵ်ႉတီႉသၢင်တိုင်ပၢၵ်ႈၵူင်ဢၼ်ႉ ။ ၼိုဝ်ဢၼ်သွင်ပူၼ်ႉၶဝ်ဝၼ်ထိုၼ်
ၵူင်ၽႅဝ်ႉပႃယႃယိုႉယိုၵႂႃႇပုင်းလႄး ။ ၶၼ်တေႃႇတူၵ်းၼိဝ်ႉသုံးလႄး ၼိုင်းၶႂၼ်ထိုင်ထွင်ယိုးၼိုဝ်း
ၼိုဝ်းလႅမ်ႈမႃတီႈသႃးၶုင်းဢၼ်လိုဝ်ၸယဝ်ႉ ။ ယိုမ်းဢၼ်သွင်ၶိုင်းလင်တၢၵ်ႇတႃႁၢမ်ၶိုင်းသူးပျူး
တုဝ်ဢၼ်ႁုဝ်တိုင်းတႃမၢတ်ႉ ။ ၼိုဝ်ဢၼ်သွင်ထဝ်လင်တၵ်းၵူပၢၵ်ႈသွင်တိုင်ၵတ်ႉၵၢမ်ထတ်ႉ
ထမ်လႄးလႄး ။ တေႃႇဢၼ်ႉၵိူဝ်ထိုင်ယူႉသၢင်ၽၼ်ၵူင်ဢမ်ႉတိင်းလိုဝ်ၼႃးမၢတ်ႉဢၼ်လႂ်ဢၼ်ႉ ။ ၶႂ်း
ပိၼ်ၵႃႈၵျုဝ်းၵုၼ်းသၢင်ဝိုၼ်းပႃးတွင်းတႃးလုဝ်ပိုင်လႂ်လင်တဝ်ဢၼ်ႉဢေႃ ။ သွင်ၶိုင်းထမ်ဢၼ်ၶိုင်း
ၶၼ်းသမ်ထမ်လႄးၵပၢၵ်းၵူႉ ။ ပေႃးဢၼ်သွင်ပူၵုၼ်းထဝ်တဝ်သွတ်တမ်ဢၼ်ႉလွင်လုဝ်လႆၵႃယႃပိုင်သၢင်
ၼိုဝ်ဢၼ်သွင်ပူပၵ်ႉဝႃၼိုဝ်ၶႃလႅဝ်ထိုၼ်ၽၼ်ႉလုဝ်ႁၵ်ႉလႆသမ်ယိုဝ်းတုဝ်လႄး ။ သမ်ဢိုင်ၶႂ်မႃ

ၼိုဝ်းၶၼ်ၼီးၶၼ်ႁုင်မင်းၵႂ်လႄးပိုင်ပိၼ်ႁုဝ်ၽူးလဝ်ၼိုဝ်းလမ်းပိၼ်တႃလႄႇယိုဝ်းလႄၶိုင်းလင်
ၵင် ။ တၢင်းၵူတုဝ်လိၵ်ႉတုဝ်ယိုလႆႉယီၼုင်ယိင်းထင်ယိုဝ်းၵဝ် ။ သွင်ၶႃဝဢၼ်ဢၼ်ႉၵေႃႉ
လဝ်ယႂတၢ်းၽၼ်ယိုၶၼ်လႄးလႄး ။ ၵဝ်လမ်းၶဝ်ပိၼ်ၵႃၵျုဝ်းၶၼ်လီၼိုင်းဝီဢေႃၶိုင်းသူး
ၽူမျတ်ဢၼ်ႉ ။ ပိုဝ်ၵဢၼ်ႁိုဝ်ၵဝ်ၵူၽိုင်းၶမ်းတၢၵ်းၽွႆးၽိုဝ်းလုမ်းသွတ်ႁိုင်လႃးတုဝ်းလႄ
ပေႃးၵဝ်ပီၵဝ်လင်တၵ်းမၢႆၵႃၼ်ၽတေႃသေႃၵေႃၼိုဝ်ပိၼ်တၢင်းၵေႃၵတ်ႉလင်ဢၼ်
ၵင်လႄၵင်ယိုဝ်းၽဝ် ။ ယိုမ်းလိုဝ်သွင်ၼိုဝ်ယိင်းယိုဝ်း ဢုၵ်းလွၵ်ႇတုဝ်ၵႃၼ်လပ်းၵိုင်း
ယူတၢၼ်းပဝ်ၽႅဝ်ႉသဝ်ဢၼ်ႉဢေႃ ။ သွင်ၶႃႁုင်ဢၼ်းၼိုဝ်းၵုမ်ႈၶိုင်းသူးမႂ်ႈယိုဝ်းပျူးလၶႄးၵင်-
ၼိုဝ်ဢၼ်ပူသွင်ထဝ်ဝုတ်ႉၵင်ယိုဝ်းဢၵ်ဢုၵ်ႉလွၵ်ႇယူပဝ်ၽႅဝ်ႉထုၵ်ၶိူၼ်သိၼ်ထင်တုၵ်း

ၶႃႈလေႈ ။ လဝ်ၵေႃႉၼႆႉလိူင်သၢမ်ပွႆးယိပ်းၵဝ်လုၵ်ႉၶဝ်ၵိုၵ်ၵၢၼ်ၼိုင်ၵိပ်ႉဝၼ်ႈၽႃႇတိၼ်ၶႃးၼၼ်ႉ ။
ထူၼ်ႈသွင်ၼိုဝ်သၢမ်ပွႆး ယိုဝ်းလူၵၢၼ်ၶႅပ်ႇတိၼ်ၶိင်းၵဝ်ၵၢင်ပိုင်တႃးတွၵ်ႇၶိမ်း ။ ၼႆႉၵေႃႉၸဝ်ႈၼိူဝ်
တင်းမေႃပိူၼ်ၶႃႈသွင်ၶိင်းယိုင်ယိုဝ်းၵတ်းတွႆးၽိဢၵ်ႉတိၼ် ။ သုတ်းၵႂၢၼ်ႇၶူင်းပၢၼ်ႇပႃ
ဢႃႇသွင်ဝႃႇလွင်ဢၼ်ၼႆႉၵၢင်ဢၵ်ႇယၢင်းၶိၼ်လပ်းၶွႆးလေႈ ။ လဝ်ၵေႃႉၵႂႃႇလိူင်လွင်ဢၼ်ၼႆႉသၢမ်ပၵ်ႇ
ဝႃႇလႆႈထူၵ်းၶၼ်လေႈ ။ ပေႃးၼႆႉသွင်ၼိုဝ်ၵတ်းတေႃပေႃးဝႃႇၶိင်းၵဝ်လႆႈမိုဝ်းပိၼ်ၶူၼ်ၼိုဝ်ၼႃး
ၵိူဝ်သူပိၼ်ၵႂၼ်းဢၼ်းၵၢၼ်းပုတ်ႈၵူတ်ႈၵၼ်လိၼ်လိၼ်သၵ်းသၵ်းလူတႃႇ ။ မၢၼ်းၶူၼ်ၶၼ်ၼႆႉၵူၼ်း
ၶႃႈသွင်ၶိင်းသၢမ်ၶႄပျႃးလတ်းၵူႇ ။ ပေႃးဢၼ်သၢင်ၵၢၼ်ၶိူဝ်းလဝ်ထိုၵ်ႇပိုင်ၼၼ်ႉၵိုင်လွႆတင်ႇလ
တူသၢင်ပိၼ်လဝ်ယႃႇလႅၵ်ႈၼမ်ၽိုင်းဢၼ်း ။ လၵ်းၵႂၢၼ်ႇၵၢင်ၶိူဝ်းတူဝ်လဝ်လၢင်ၼႆႉယၢင်ၶမ်ၵျိုး

ၽႃႇၶႃႈသူထိုင်ၼိုဝ်တႃႇ ။ သၢင်ဢၼ်ၵႃႇတၵ်းၽႃႇမိုဝ်းပိၼ်တင်းလိၵ်ႈလွမ်ၽူင်ၵူၼ်းပိုင်ၼိုဝ်ၽိုင်း
ၵုၵ်းၵျွၵ်းလုင်ယၢဝ် ။ သွင်ၶိင်းၶၼ်ၼႆႉလၵ်ႉယၢဝ်ၶင်းသူးလတ်းၵူႇ ။ ၵူၵူႇၵႃႇယိုဝ်ၵၢၼ်
တီယူႇတီသၢင်ၵမ်ၵူၼ်တေႃၵေႃၵိပ်းသႃႇယႃႇပေႃးသဝ်းလေႈ ။ သၢင်ဝႃႇလူယူႇတေႃၵျေႃၵၢၼ်
ဢၼ်ၵၢင်ၵဝ်ဝၵ်ႉၶႅၽုၵ်ႉလဝ်သူးတေႃၶူၼ်ၵူၼ်လေႈ ။ တင်းၵႃႇၵႃႇလုံးၵႃႇလၢင်း ၶူၼ်ဢၼ်း
လွမ်းမႃးၵိၼ်ဢမ်လုင်ယူႇလုၵ်ႉၵဝ်လဝ်ၼႆႉၶေႃး ။ လီတီတင်းၵိၼ်ၽႃႇတူဝ်ဝုဝ်းၵူႇလၢင်ပႃး
ၵူၼ်ၶႃႈၶီ ။ ယိုဝ်လၵ်းၵမ်ၼီးတီပွႆးလၢင်ပွႆးမ ၵမ်ၽႃႇၵပ်းလိူၵိၼ်းလွႆယၢဝ် ။ လဝ်ၵေႃႉဝႃ
ဢၼ်ၼႆႉၽႃႇသၢမ်သွင်ပူးၶၼ်ၶႃႈလေႈ ။ ၵၢၼ်ဢၼ်တၢၼ်းသဝ်းၼိင်းတူလီတီပွႆးလၢင်ပွႆးမၶိုတ်
ၵႂႃႇၵိတ်ဢႃႈၽွၵ်ႇၵွႆၵူၼ်ဝႃႇၵူၼ်ယၢဝ် ။ ၵိၼ်လၵ်းၶိူးၶႃႈၼႆႉၵဝ်ၵေႃးလေႈဢွင်ၵဝ်လုၵ်း

ၶဝ်းၼေႃႈယႅမ်ႈ ၼွင်ႁိုဝ်ၵူၼ်တူဝ်လုၵ်းႁူ ယိုင်သၢတ်ႈၾၵ်ႇပူၽိင်းယဝ်ႉ ။ တၢင်းဝႃႈလီၸဝ်ႈၵေႃႉၶႃႈသၢင်ႇၽွၼ်းဢိၼ်း
ႁွပ်ႉယိုႉပိၼ်ႇယေႃႈသႂၼ်လႅၼ်း ။ သႂၼ်တၢင်းတူဝ်လုၵ်းလူ ၼႃးၵူၼ်ႁႃးဢႄႉ ပျူႉသုင်လႅၼ်ႈယဝ်ႉ ၶႂ်ၶၢၼ်ၶၢၼ်ႇၽေႃးၽေႃႈ
ပေႃႈၶႂ်ၵိၼ်ၶဝ်ယဝ်ႉၵႃႈလႂ်ႈ ။ သွင်ၶိင်းၶၼ်လႆႈၵူႉၼေႃႈ ၶဝ်းသႃႈလဝ်ၵိင်းဢိူၼ်ယုမ်ႇယဝ်ႉ ။ ၼိုဝ်ဢၼ်
တိုင်ၶႅၼ်သိတ်ၵႃႉ တႃႇယၢင်ႇၶႆ ဢမ်ႇလၢင်ၶၼ်ႇဢေႃႈဢေႃႈၽိဝ်ပုၼ်ႈတိုင်ၼီႈဢၼ်း ။ ၼိုဝ်ဢၼ်(သွင်ၶိင်)
ၶဝ်လဝ်ႁုမ်ႈလၢတ်းလႆႈယဝ်ႉသေၸုၶိၼ်းၵၼ်ဢေႃး ။ ၼိုဝ်ဢၼ်ၶဝ်းသွင်ၶိင်းလၢင်တၢင်းလိူဝ်
လၼ်ၶိူၼ်းၼေႃႈတိုင်ၼိုင်းၽွၵ်ႇပၼ်ၵၼ်ႁႂ်ႈလိူင်ဢၼ် ။ ဢမ်ႇလႅၼ်းလၢတ်းလုၵ်ႉၼိုင်းလွႆႈၵႂ်ႈၵူၼ်းပိုင်လႂ်ႈ
လၢတ်ႇလူးၵၼ်ယဝ်ႉယႃႈ ။ ၵိၼ်လၵ်ႉလၢတ်းယေႃႈၵေႃႉယေႃႈလွင်ၵဝ်ၽႃႈၵူႈၵႂ်ႈလႅၼ်း ။ တၢင်းဝႃႈသွင်
ပူထဝ်ၵေႃႉဢၼ်ၵၼ်လိူဝ်လဝ်ၽွၵ်းဝႃႈၶၼ်ၽိသိၼ်ၽူႈသိုဝ်ႁႆ ၼတ်လၢတ်လႆႈၵူႈၵွၵ်ၵဝ်

တၢင်းၸေႃး ။ သွင်ၶိင်းၼေႃႈဢေႃႈၵၼ်းလႆႈတၢင်းႁိုမ်ႈလွႆးၵဝ်ၵႂ်ႈ လွႆၶၢၵ်း ဝႃႈလၼိင်းႁၵ်းတၢင်ၶႅၼ်း
ၶဝ်းယဝ်ႉ ။ ၼိုဝ်ဢၼ်ၶဝ်ၵေႃႉၶၼ်သိင်မိင်းၶၵ်တၢင်းၵပ်ဢေႃႈၵၼ်ၵၼ်ၵၼ် လၢတ်းၼေႃႈၼေႃး
တၼ်သူ ။ ထုဢၼ်ႁူထဝ်ထွမ်ယၢဝ်ႉ ႁူဢုမ်ၵႆထွမ်လီထွမ်လၢတ်ဢိုင်ယဝ်ႉလၢတ်ဢိုင်ၵူႈပူၵဝ်ၶႃႈ
ဢၼ်တၢၼ်သွင်ပူၶိဢိၼ်းၸၵ်ဢပ်ႉတၢင်းႁႂ်ႈၵိုတ်းယူႉၶဝ်တၢင်း ။ ၵုလႃးၵုၶိၼ်းၵၼ်လိူတ်ထဢၼ်း
လီလီဝႃႈတၢင်းႁူပ်ႇပၢင်းၽိတ်လဝ်ဢၼ် ။ ဢမ်ႇၸေႃးပေႃးတိုင်လိူတ်ဝၼ်းလီလီၵိင်းဝီၼိင်း
သႃး မွင်းၶဝ်ၶဝ်ၽိဝ်ၼေႃႈႁွတ်းပွင် ။ လဝ်လၢင်ၶိုၼ်းၶံ ဢမ်ႇၶေႃၵူၼ်ၶုၼ်းသွင်လိဝ်ၶိူၼ်း ။ ၼိုဝ်းႁွတ်
သိင်းၼီၵေႃးသႂၼ်ၽိၵေႃပုင်ၾုၵူၼ်ဝိင်းပႃႈပိၼ်ထၼ်လႅၼ်း ။ ၼိုဝ်ဢေႃလႆႈၶၼ်ႁွင်းၼိုင်းၽွၵ်ႇတိုင်
ၵၼ်ႁႂ်ႈလိူင်ဢၼ် ။ ၵုဢၼ်ပႆထုပ်ပႆၶၼ်တၢၼ်းယၼ်လိၼ်တိုင်ဝႃႈတၢင်းတၢင်ၸေႃးၼိုင်းတီယူ ။

ၼိုဝ်ဢၼ်တင်းၵျ ၽူးမတ်လုၵ်းၵွၼ်လႆး ၶဝ်ငီ ၼွႆႈဝိင်သိင်ၵုံး သူႉတၵ်းဝ ၶႃႈတုၵ်းဢၼ် ။ ထူဢၼ်
ပႃး လီ ၶိုင် လႅင်ႉ ၶိုင် ၶေ လုံသႂ် ပၵ်ယၢင်း လိုဝ်ၽႃး ။ ယၢၼ်သေလိၼ် ၶုၼ်ၵိင်းၸီဝိုင်းၶံး ၼဵဝ်တင်း ဢိုဝ်
တဝ်ႁွတ်ဢၼ် ။ ၶႃႈ ၼိဝ်သႂ်း လိင်ၸိုင်းၼွင်ၵွင်ၵိင်ၶုဝ်း ၵိုၼ်း ပိုၼ်း ပိုၼ်း ၶံ ၶုင်းလုင်ဢေႃ ။ လႅင်သႂ်
လွႆး လုၵ်ၸ် ဢႃႇ ဢေ ၶႃ ပုၼ်ၵေႃ ၽွႆ ပၼ် လိပ်ႉ ၽိုဝ်း ႁွတ်တႃ သီ ထီ ႁူ လွႆ လုၵ်ႁုင်းသႃ ၶႃႈ တင်ၵိတ်း
ဝိင်း ဢၼ်ႉ ယၢဝ်ႉ ။ ၶၢၼ်း လႅဝ် ယူ လပ်း တပ်ႉ ဢၼ်ႉ ဢၼ်ဝႃ လူ ၶႃ လႆသႂ် ၽုင်ႁုၼ်း ။ ထူဢၼ်ပေႃး ထိုင်
လိတ်း ပၵ်တီ လီ ႁုၼ်ၶုဝ်း လႅင်လုင်သႂ်တုဝ် ၼိုဝ်း ဝိင်း တွင်လွႆ ၵုၼ်း ၸေႃ တင်ဝ်ႉ ယၢဝ်ႉ ။ ဝႃၵၢၼ်
တၵ်း ၸေႃး ဝိင်း ၵိင်း ၵၢၼ် ဢၼ်ႉ ႁဝ်ၵေး ၽေႃး ဢွင်ႁဝ် လုၵ်ႉ ဢၼ်ႉ ။ တီၵၢၼ် လီပွႆ ၶုဝ်း ၸုင်ၶုဝ်း ၶပိင်း
ၼိင်ဢၼ်သတ် ၽုၵ် ၽိုၼ် ၸေႃး ယၢဝ်ႉ ။ ၼိုဝ် ဢၼ်ႉ သတင်း သိင်ၶဝ် လၼ်တုဝ် ပိုၼ်ၵေႃ လႅဝ်ၶႃႈ

ၵူ ၼိဝ်ဝိၵ် ၽႃး ။ ယံး ဢၼ် ၶိုဝ်း ၶုၼ်ၵွင်း လိင်း ၶတ်း ၵိင်း သိင်သႂ်ၵုံး ၵႃး ၵျူး ယၢ ႁုၵ် ၶၼ်းၵူး ၵၢဝ်ၵိတ်
တင်း ပႂ် ၵေႃ တပ်ႉ ဝ်ႉ ယၢဝ်ႉ ။ ယံး ဢၼ် တၵ်း ဝ တႃ ပွင် ၶႃႈ ပွင် သွူး ၵႂ်ၵူ သေ လႃး လႃး ၵံ ၶိုၼ်း
ၶႃႈ လဝ်ပျၼ် ။ ပေႃး လၵ်း ယၵ်း ၵိူ သႃး ၸေႃ ဢေႃ လႅဝ်ဝုင်ႉ ၵိုၼ် ၵျတ် ၼီ ၼၼ် ငိၼ်း ႁုင် ယၢဝ်ႉ ။
ထူဢၼ် ၵိၼ် လႅဝ်သႂ် ၽွႆး တိုင် ႁႃႁုင် ပေႃ ႁုင် ၶေ ၽႃး ၼီ ထိုၼ် ၶႃႈ လႃး ယၢဝ်ႉ ။ ယံး ဢၼ် ႁွႆး
တုဝ် ၽွၼ်း သိင် ယၢၼ် သေ ၽုင်ႁုၼ်း ၶံ ၵေႃး ၶႃႈ ၼၵ် ဢူဢၼ်ႉ ယၢဝ်ႉ ။ ၼိ ဝိ ထိုင် ၼုတ် လုင်ႁွင်း
ႁင် လွႆ ဢၼ် ႁွတ် ၽိုဝ်း ထိုင် ၶၼ်ႁုလ်ႉ ။ ၵူ တၵ်း ၵူ တီ ၵူ ၵၢၼ် လႅဝ်ႉ ၽႃး ယီ လ ထုလ် ပေႃး ၵေႃး
တင်း ႁ ၼုတ် ၄ ၼၵ်ၽွၼ် ႁွင်း ၵွၵ် ႁတ် ႁိ လ ၵေႃး လွတ် ၵူ ၶၼ် သိၼ် ၵေႃ တိုင်း ႁႃး ။
ၼိဝ် လီ ႁုဝ် ၼိုင်း ႁိုင် ယၢင်း ။ လုင် လုင် ငိၵ်း လိတ် တင်း ဢိုဝ် လွႆ ၽူး သပ် ၵေး ၶႃႈ လွတ် သိင်

ပဝ်ၵိင်ဝႆ့ယဝ်ႉ ။ မွၼ်းဝၢင်ၼိဝ်ထိုင်ႁိူင်းလႂ်ၼႆၵေႃႈၽိုၼ်ၵမ်တုၺ်ႁူႉ ယိုင်းၵူႈၶုပိၼ်လဝ်မိူဝ်းၶူၼ်
ယၢႆႈလႄႈ ။ ၵူႈတီႈၵူႈၵၢၼ်ၵႃႈတဵမ်ပၢၵ်ႇလႅတ်ႈၵိူၵ်ႈၽုဝ်းၵိူၵ်ႈၽုဝ်း ၶုထႃးၶူဝ်းၵၢမ်လိူင်ၶၢႆ ႁိူၼ်
ၶၢင်ပိၼ်တဵၵ်းပိၼ်သျႃးလူင်ၼၼ်ႉ ။ ၼႆၵေႃႈလဝ်ယႃႇၶိုၼ်းၶၢမ်ႈမေႃႈလိဝ်ဝိုဝ်ၵဝ်းလၢၼ်းၼၼ် ။ လင်သၢမ်ႈ
ၼိဝ်ႁိုင်းၶဝ်ၶုတ်ႉၽႄးတုင်လွႆတၢၼ်းၸိုတ်ႇၶိင် ။ ယၢမ်းၼၼ်ၶုၼ်ႁိုင်းၶုတ်ႉၽေးတုၺ်းၽေးယိၵ်း
ပဵၼ်ႉသေၵျူ ။ တုၵ်လဝ်ၸိၼ်းပိၼ်မိတ်တုၶၢၵ်ႈၶွတ်ႈမိၼ်လႆထုပိင်းၼႆၽေး ။ လင်တၢၵ်းယၢတ်
တေႃႇၼၼ်လဝ်ၶုၼ်ၶႆငဝ်လႆထုၵိုင်းၵိုင်းလႄး ။ လဝ်ၵေႃႈဝၢၵၢၼ်ပိၼ်တၢင်းၶႆးသိင်လၢၼ်ၼိ
ၵိင်းပိႁိုင်းၶၢမ်ႈလႄၶႃႈမၼ်ႈၶႃႈမိူင်းတေႃႇတင်လူင်ၼၼ်ႉ ။ ယိုဝ်ၵၢၼ်လိုၼ်ၵွၼ်ဝူႈသိုင်းၶိုဝ်းၵုံး
ၼၼ်ၵၢၼ်ၵတီႈမိူဝ်းၸေႃးသွင်တုပူႈၸေႃႈယိုင်းလင်ၵၢင် ။ ၵဝ်လင်လႄၶႃႈတီႈတၢၵ်းတေႃႇၶၢၼ်ဝိင်း

ၶူင်လိၼ်ပင်ၵိုတ်ၵႂႃႇၵိုတ်ၼႄႈၽေး ။ လဝ်ၵေႃႈလႅတ်ၼင်ၼႆႇၵူႈလွင်လႆၶူင်ၼၼ်တၢင်းယဝ်ႉ ။ ယၢမ်း
ၼၼ်ၶုၼ်ႁိုင်းၶုတ်ႉၽေႃၸိၼ်းလုံးၽၼ်းသိင်ၼၼ်ႉၶၢင်ၶၢင်းလုၵ်လဝ်ၼၼ်ယဝ်ႉ ။ ပေႃးၼၼ်
ၼိယဝ်သၢင်ဝၢႆၶုၼ်မိူဝ်းၶူၼ်လႆႇၽေႃးႁိုင်းယၢႆယၢႆ ။ လိၼ်လိၼ်သၢၵ်သၢၵ်ၶဝ်းလၢၵ်းတေႃ
ၵတီၵႂႃႇၶၢၼ်သေၵျူသိတ်လုပိင်းၵၢၼ်ၽေး ။ မိူင်းလွႆႁိုင်းတၢၼ်းၵဝ်လုၵ်လုံလၢမ်ၼေႃၵတီ
ၵွၼ်ပိုၼ်ၵေႃႈဝၢၶုၼ်ၽဝ်ၶုၵ်းၽေး ။ လၵ်းၵႂႃႇၵၢၼ်းၶဝ်းတၢင်းလႆတွင်းၵွႆးသမိင်းၶိုဝ်း
မိူင်းပုံၶၼ်ၽေးမေတ်ၶၼ်လူၽေး ။ ၼႆၽေးယၢမ်းၼၼ်ၶႆးသိင်ၶၢင်းသေႃးလဝ်ၵိင်းဝိယႃ
လႄႈ ။ လဝ်သၢမ်ႈၶိုၼ်ၶွတ်ႈၽၢင်ၶုၺ်လုၵ်ပ႟ူၶူင်လွႆသုလိၼ်ႁိုင်းၽေး ။ မိုဝ်ၼၼ်လင်
တၢၵ်းၶေႃးၶွတ်တီၼုင်ၵိၼ်လိၼ်ၵိုင်ယွင်သွူးၽေး ။ ၶုၼ်လင်ၶေႃးၶၢၼ်တင်းသွင်ၽေႃ

ပိုၚ် ယိုဝ်ႏၿႝ ပူခိင်းတာႏဝေါ်လတ်ဂၞ်ဟာဝ့် ။ ယံႏအၞ်တာင်းဂုယှင်ဗျေႏ ယှင်သွူႏသွင်တာကုံဂၞ်
ကၠၞ်ကၠၞ် ရှူင်ဂုၞ်းဗျေႏတာဝ်သူ ။ ၼိုဝ်အၞ်ဂုပိၞ်ဂူကိုင်ဂူတိင်ဂူယှံ့ ဗျေႏထွံ့သိင်သိင်သိ ထိခ်ဝ်
ကိက်ထိင်တာ ပူဂွင်းလိႏ အၞ် ။ ၿွံ့ဂၞ်ဖေါ်ကုံႏလုက်ၵ်သွင်ပွက်သံပွက်ၿွံ့သုံ့လုင်ၿေ့ါက်ၵ်ခံႏ
ခဝ်ဖေါ်း ။ ဖေါ်အ့ ကၞ်အင်ခိုဝ်ႏခုၞ်ဗျူဝ်ႏထဲႏဂိင်းဖိ လိယိပ်ႏ လိဂိဖေါ်ႏလိဝင်းထွံႏတာင်းကိက်
လိကဝ် လိၿွံ့ဂၞ်တူက်လူဖေါ်ႏ ။ ထာအၞ်ခဝ်ဂျေ့လတ်ၿေ့ါက်ံႏလိုက်ံႏလိုဂျေဝုလုက်ၵ်
တုၞ်ရှုင်ႏတုၞ်ဂျါႏ ဥၞ်တံ ထိုက်ႏသိႏ ၼုၞ်ခေၞ်ခေၞ် ။ ယင်ဂျာဂ်ႏလင်ဂျာပ်ႏလင်ရှွင်းအ့ဂူအ
လိတၞ်ၼိုဝ်ႏရှိုင်ယာဝ့် ။ ၼိုဝ်အၞ်ဂုၞ်းခဝ်ဂွင်းလိဖေါ်ႏကၞ်ဂျေ့ကၞ်ဂွပ်ႏဝုဂွၞ်ၵ်လိလုင်
ယာဝ့် ။ ခဝ်လိုဝ်တုၞ်ရှုင်းတုၞ်ဂျါႏကုံႏတံႏကိၞ်တာက်ႏရှင်ဂူအအၞ် ။ အ်ုႏကၞ်တာင်းဂျာဝ်ႏၿွံ့

ဂၞ်တူလှိႏထွံ့ႏ လိလိဂုံ့လံႏ လွံ့ၼုၞ်ဂံသင်ဝုၼုၞ်ခေၞ်လဝ်ကံယုံဂျေ့ဂုတာက်ႏဖေါ်လိဝ်ႏၼွတ်ႏ
ကံလဲ့ကိၞ်လံ လိဝ်ႏတံဖေါ်ႏ ။ ခဝ်ဂျေ့ဝုအင်အ်ဂူတိတာင်းၼူလုံႏလိုဝ်ႏဖေါ်ႏ ။ လင်တာက်ႏကွၞ်
ဂၞ်ပင်းကဝ်ခေၞ်းခုၞ်ၼိုဝ်ႏထိုင်တာၞ်းသဝ်ႏဝေါ်ပိၞ်ဝၞ်ပိၞ်ခိုဝ်ႏၿုက်သွံ့အၞ်ယာဝ့် ။ ထာ
အၞ် ပေႏဝုတာင်းလုင်ခုၞ်ၼိုင်းၿွံ့ဂၞ်ဝ်ပင်းခုၞ်ဂျဲ့ယူ ။ ၼိုဝ်အၞ်လဝ်လင်ရှွင်ကာဝ်ခုၞ်
ၼဂူၿူၿုင်ၼူဂုၞ်းၼိုင်းယာဝ့် ။ လဝ်ဂျေ့ကွၞ်ကာဝ်ဂုၞ်းမိုၼ်းအ်လၞ်ခိုၞ်ရှွတ်ၿိဝ်သူ
ယှင်သွူႏဖေါ်ႏ ။ လင်တာက်ထံဂျာတိကၞ်လိ ပိၞ်ခေါ်ႏဝိင်းပိင်းဗျေႏတိဂျိတ်ဂျဲဂျိတ်အ
ဝေါ်ဖေါ် ။ သိဝေါ့ကံသိႏပိၞ်အင်ဂုံႏလတ်ရှုဝ်ပိုင်းထဝ်သွင်ဂျေႏလင်ဂင် ။ ကွၞ်တာင်း
ခဝ်လတ်အွင်ဂဝ်လုက်ႏအံ့ဂဝ်ခေါ်ဝေါ်ဖေါ်ၼိုင်းပင်ဂျဲလဲဖေါ်ႏ ။ ဂံႏအၞ်သေါ်ဂျဲ့ခုလဝ်အုံ့

ထဝ်ပိသိုင်းၵျေႃ ယၵ်လုံၵဝ်ငိၼ်းတၼ်ယၢဝ်႞ ။ လၢင်တၵ်းၾေပိၼ်ဝိင်းလုင်ဝိင်းၵၢင်ဝိင်းၼိုဝ်ဝိင်းဢႄႉ

ပိုင်းၵျူး ၶိင်ပၼ်ၵၼ်ၵျဲယူၵျဲဢင်ဢၼ် ။ ၶုၼ်ဢင်းၸွင်းၼိုင်းၵုလိုးသဝ်းၻွင်ပီသံပီ ၼီၶိုၼ်းပွၵ်ၵိင်းၶိုၵ်

ပျၼ် ။ ၵုလိုးၵျ ယၢင်းၶီး ယေႃး ၵုဝ်ၵျေႃယိးၵီ ၽူးမတ် ၶုၼ်ဝၼ် လုၵ်းၵွၼ်လဵး လဝ်ၵံပိတ်းဝုင်ယူလုၵ်

ၵိုတ်ၵျၼ်သဝ်းဢၼ် ။ ၽုၵၢၼ်ၵံပေႉလေမတ် လဝ်ၵျေႉရပ်ၶဝ်းလုဝ်းၵဝ်ၽေးလုၵ် ပျၼ်တဝ်ၵိုၵ်

ဝုၵံၼိုတ် လွင်ၽၵ်ၶဝ်တင်းၽဲလိၼ်လွဲဢၼ် ။ ၶဝ်လၵ်းၵံၶဲၵိုတ်သဝ်း ၼိုင်းၵျဝ်းလိၼ်လွဲၽၼ်း

လိုၶိုး ပုၵိၼ်ထုဝ်တင်းၵွဲလေႉၵိုင်ဢၼ် ။ ဢၼ်လေးလတ်လုလ်ၶုၼ်ၵိၼ်ၵျင်ၵျင်းယိပ်ၵင်းသိုဝ်ၶဝ်

ၵဝ်လုံတိုဝ်းၵိုၶိုးဝ်ၵတိသိလ်လူ ။ ပိၵ်ဝုၼိုတ်းၵံၽိုတ်းၵျေႉၵဝ်ၵံခံထိုၵ်ၽီဝ်ၽၽုင်ၽျတ်

ၵၢၵျလူတုလိုး ။ တၵ်းဝုၵုၼ်းယူပိုၼ်ၼိုင်းလဝ်ၵျေႉသံသီထဝ်ၽွၼ်လတ်ၽီယၢင်ပွင်းၵၼ်ၽေး ။

ၵုလိုးၶဲလုံးတုလိုးၶုၼ်ငဝ်းလဝ်ၵျဝ်းတၵ်းၽီတၵ်းၶီ ပွင်ၶေးတေႃၵျေႃပၼ်ၼိုဝ်ၵျုဝ်ၼိုဝ်ၵျွင်ဢၼ်

ဢေ ။ ပေႉဝုၶုၼ်ၶၢၼ်ၵံၶီး ဢၼ်ၵျေႉၵျဲၽီၵီးတဲၵျူ ။ ၶဝ်ယၢင်းတေႃတင်ၵျေႃယူၼိုဝ်ၵျုၵ်ၵပ်

ၵျဲဝုင်ယလူပၼ်သဝ်းၽေး ။ ဢၼ်ၵျေႉယလတ်တၵ်းတံတၵ်းၵုၼ်လဝ်ပျေႃၶုၼ်လဲသံၽီတွင်း

လေ ။ တုၵ်တူပေႉဝုလိုဝ်းၶဝ်ၵၢၼ်ပွင်လုံၶုတ်လုံပေႉပေႉလၵ်းၶုၵ်းၶိၵ်းပိၼ်ဢဝ်ပိၼ်

ဢၵ်တၵ်းတဲတိတ်ၶုတ်ဢွၼ်းၶုၶိဝ်ယၢဝ်႞ ။ ထုဢၼ်ၶဝ်ၵျေႉယေႃသံၵုဝ်ၶုၼ်ၵုဝ်ငဝ်းၶဲးသိင်

ၶင်းၵျူးယွင်ၶေႃၶဝ်ယွင်ၻူးၵုၼ်တံ ။ ၵျံလုလ်သီထံးၵွင်းလုံးၶၼ်ၵျတံၵုတ် ၵုဝ်းၵုင်

ၶုၼ်ၶဲၽၵံၵၢင်တိုဝ်းခံၶိင်ၵုံးၽေး ။ ဢၼ်လေးထုဢၼ်ၵူတၵ်းၵုတီ တဝ်ၽူးၵျပ်တွၼ်လတ်

ၵွၼ်ယွင်မုၼ်ၵံ လီၼိုဝ် ။ ၽုံၵျေႉလဲၶူးလုံးၶုၼ်ၶုၼ်လီၼိုင်းပီၶင်းၻူးၵၢင်လူလဝ်ၵင်း

သိုဝ်ၶိူဝ်းၽွၵ်ႉၼၼ်ႉ ။ ယႆႉၼၼ်ႉၵႃၶျေပ်းၸုဝ်းၶႂ်ႈဢိူဝ်းၶဝ်ႈငိူၼ်ၶုၼ်လႂ်ႇယႃႉၸေႃႉ ။ ၵႃးၵၼ်တေႃႇၽိူင်းတေႃႇဝၼ်
ၶပ်ႉလိၼ်ပိုၵ်ႇလႂ်ႇၶုၼ်းယဝ်ႉ ။ တင်းၵႃႈၶုတ်ႉၸေးငိုၵ်းလိတ်ႈၶဝ်ႈၵုပ်ႉၵိူၵ်ႉၸုင်ၸုင် ။ လီတီႈၸုပ်ႇၽိူင်း
ၵိုင်းသၢင်ၶုတ်ႉၽဵၼ်ႈၸေးၽွႆတင်းၸုင်ဢိူင်ဢိူင်ယဝ်ႉ ။ ဢွၵ်ႇၼႆႉၶုတ်ႈၸုင်ၵႂၼ်ၵၼ်ၶဝ်ႈၵိုၵ်ႉၵုပ်းၶဝ်ၼ်
ၵုၵ်ႉ ။ ႁွတ်ႈလိၵွၼ်သုင်ၵွၼ်ၸုဝ်ႉ..ဝ..ၵုတီႈလႆထုလ်ႈၶဝ်ႈၸုၵ်ႉဢိူင်ယဝ်ႉ ။ ဢွၵ်ႇၼႆႉလပ်းလပ်းလိုၵ်ႉၸပ်ႉ
ၸေႃႈသိုင်ၽုဝ်းၶႅဝ်ၶုးယဝ်ႉ ။ တင်းၵႃႈပၼ်ၶွၼ်ႇၶဵဝ်ဢိုဝ်ႉၼႆႉလိုဝ်ႉလႆၶဝ်ႈၵုမ်ႉၵႂင်ပွင်ၵိုၼ်းယႆႉၼၼ်ႉၽိူင်းလႂ်ႇ
ပတ်ႉၶုတ်ႉၵျုင်ႁွႆးပုႉဢိူင်ဢိူင်ၼၼ်ႉယဝ်ႉ ။ ၵွၼ်ၵၼ်ၶဝ်ႈႁုမ်ႉၶဝ်ႈၸိူဝ်းလိူဝ်းၵိူဝ်ႈဢိူင်လိဝ်ႉၵတီး၀့ၽိုဝ်း
ႁိုင်သိတ်းၸႄႈ ။ ႁုမ်ႉၵၼ်ၶဝ်ႈလတ်ႉလၼ်ၵွၼ်သိုဝ်ႉႁုမ်ႉၽပိုင်လုမ်ႉၵၼ်ၸႅဝ်လႆထၼ်ၸေး ။ တင်းၵႃႈ
ၶုၼ်ပၵ်ႉၶုၼ်ၵၼ်ၽိူင်းၵွၼ်ၽိူင်းၸုင်ပုင်ၸုၵ်ႉဢိူဝ်းၵုမ်ႉၽွႆႁွႆးၵၼ်ၵျႃႉၽၼ် ။ ပိုင်ဢိုင်ၽုဝ်ယႃႉၵိူဝ်ၵၼ်

ၽၼ်းၼိူင်းၼၼ်းၵုပ်ႉလိၼ်လိူင်းၶေ ။ သမ်ဢိုင်ၽိုဝ်ယႃႉပဝ်ဝၼ်ၽိူင်းၶဝ်ၼ်ၶဝ်ႈၼိူင်းၶေၵွႆႇၸုပ်ႇဝႃႈၼႆႉ ။ ပိုၵ်း
ဝႃႈၶဝ်ႈယႃႈၼိူင်းၽိုဝ်သေၵျေႃႉတင်းၶဝ်းသေႃႉသိုၵ်းၵႂ်လိုပ်ႉပိတ်ႉလူၵွၼ် ။ သမ်ဢိုင်တင်းၽိုဝ်ပိၼ်
လုင်ပိၼ်ၼိုဝ်းလီၽိုဝ်းတင်ႁိူၼ်းၶျေႃတီႈယူ ။ ၽိုဝ်လႆၵူၸေႃႉၵူတင်ၶိတ်ႉၵိူင်ၶိတ်ႉဝၼ်
ယီႇတုလ်းသူပိၼ်ၶျၼိူင်းၶဝ်ၼ်း၀့ယဝ်ႉ ။ လိၼ်ၵဝ်တိုၵ်းၼၼ်ႉလိၼ်ၽႅတိုၵ်ႉၼႆႉယႃႉၶိူၼ်းၶုၼ်
ၵၼ်ၶႆလႆသမ်ၵုမ်ႉၵဝ်းတ ။ ပေႃးယၢင်းၵဝ်လိလိလ်လိၼ်ၶဝ်းလိူၼ်းၶုင်းပိုၼ်ၸုပ်ႇၸုင်ၽိဝ်
လိၼိူင်းၽၼ်တီႈၽူထုၵ်ႉပိၼ်ၸဝ်းတေႃဢိူင်လူၸေး ။ ပိုင်လႆၶုၼ်လႂ်ႇတင်းၸုင်ပုင်ၵုမ်ႉယႆး
ၼၼ်ၵတီး၀့လႆၶဝ်းဢိတ်ႉၸေႃႉ ။ ၶႂၼ်လၵ်ႉလွင်ၼႆႉလိၼိူဝ်ႉလတေႃတင်ၵမ်ၽုဝ်ၵႂၼ်းပႆပေႃး
ၵိုၼ်းၼၼ်ႉ ။ ၵိၼ်လၵ်ႉၵတိသိတ်ႉၸေႃႉၽွႆၵၼ်ဝၼိူင်ၼႆႉတေႃၶဝ်ၼ်ၵုမ်ႉဝပိၼ်ထျၶဝ်ၼ်းၵႃႉၶဝ်

ၼင်ၶႃႉ ။ လင်ဝုၵတိမိူင်းပွႆၵႂ်ၵူး ယႃႇဢၼ် ၼၵ်လိၵ်ႈၵိၵ်ၼၵ်ၶင်တေႃၼၢၼ်ထဵုၶႃႉ ။ ယႃႇဢၼ်
ၶုၼ်ၶဝ်ၵိၼ်မိူင်းၸၢင်းၼူးၵဝ်ၵံငိူၼ်းၵဝ်လင်ဢၼ် ။ ၵိၼ်လၵ်ၵတိသိတ်ၸုၽွၵ်ႉၸုမ်ႇဢင်ၵိၼ်ၵုံ
လေႃး ။ ပိုဝ်ဢႆ ထဵုဢၼ်မိူင်းလုံၼူးတေႃတင်ၵူဝ်ႈၵေႃးလတေႃတင်မိူင်းယင်ၵိၵ်မိူင်းၵုၼ်းဢၼ် ။ လင်
ဝုၵပႃးၵပႃးတံႇတံႇတၢၼ်းဢၼ်ပိၼ်ၵႃႈ သိူင်မိူင်းၵုၼ်းလိၼ်သၵ်လုင်ၶႃႉ ။ ၶုၼ်ၵင်းသိူဝ်ၵေႃး
ၽေၵၢၼ်မိုဝ်ႈသဝ်ႈတင်းဢိုဝ်ၵုဝ်ၵူးမိူင်းမီး မိူင်းယုၸႃးဝိင်းငိူၼ်းၵိၵ်ဝိင်းၵၢၼ်းလဝ် ။ ၵုၼ်
လတ်လုၵ်ငိူၼ်ငဝ်ၼိုဝ်ႈလဝ်ၵျလဝင်ဢွၵ်တင်တိုၼ်းၽေၽေႃးဝၼ်ၽေႃးမိူင်းလေႃး ။ ဝုတိၵုတ်း
ၵံလွင်ၵုလိုးၵုၼ်ႈၸင်ၸႃႉလတ်တဲလွင်ထုင်းတေႃပိၼ်မိူင်းလေႃး ။ သင်ၵုၵံၼိူဝ်းတုလိုးၵွႆးၵြႃး
ၶၼ်ၼႃႉပျႃးပၼ်ၸဝ်းၸၼ်သၼိူင်းထွင်လိင်းပိုင်းၵွၼ်လိင်ၵုလို ။ ဢႆၵႃးၵံလွဲပေႃးၵုသိပႃးပိဝ်သဝ်း

မိပၵ်ပိၵိင်မိမိူင်းၵုၼ်းဢပိပိၼ်သိူင်းယုသိ ။ ထၢၼ်းပေႃးၵံၵုမိူၼ်ဢိသိလုၵ်ဢိသင်ၵျုၵံၽု
မိထဵုၽတေႃလပုတိၵုၼ်ၸဝ်းဢၼ် ။ လဝ်မိူင်းတေႃပိၼ်သိၼ်ဝိၽေၵေႃၽၵွၵ်တံၽေ
ၼိုဝ်လိၼ်ၼဝ်းၵေႃႉ ။ မိူင်းလုင်ၼင်းလိုၼ်းၼိူဝ်းၶုၼ်ဢႆၵေႃႉလိမိူဝ်ယၼ်ဝေႃသိင်းဢိဝိၶမ်းၵပႃး
တံးၽတ်ၵဲယဝ်းၼႃႉတေႃၽေႃးလိုင်ဢၼ်ၶႃႉ ။ မိူင်းလုင်ၵင်းသိူဝ်ၼိူဝ်းၶုၼ်ဢႆၵေႃႉလိမိူဝ်ပၼ်
လိဝ်ၼင်းလိုၼ်းလေႃးမိူင်းဝိလတေႃ ။ ၵိၼ်လၵ်းၶဝ်ပိၼ်ၵဲယိ သံသဲငုဝ်ငိူၼ်လပႃႉၵၽေ
တိုၼ်းလိဝ်လေႃး ။ သင်တၵ်ၶဲၵုၵုလိုဝ်ၵုလွင်လတ်ၶပႃးတေႃၵုၵုပျႃးလေႃး ။ တင်းၵု
ၵိုင်ၼမိူင်းလိးၵၢၼ်လိဝ်ဢွႆၼင်းၵြႃးၵုံငိူၼ် ။ ယႃႇဢၼ်ပၼ်မိူင်းပၼ်ၶုၼ်လိတွၼ်းပိုၼ်
ယင်းၶဲၼိုဝ်းၸႃးယုလု ။ ၶဝ်ပိၼ်မိူင်းၵဲ မိူင်းယိ မိူင်းပိ မိူင်းဢွင်ၸၵ်ၶွတ်ဢိၼ်ၵပိၵု

ပိင်ႈႁၼ်ယဝ်ႉ ။ ၶိုပ်ႇၵႂႃႇလုၵ်ႈလႄႈၶေႃးသ သိၼ်လိုပ်ႇပျႃႇၵႃႇၵျႃႉၼၼ်ႉ ။ ၵၢၼ်ဝႃႇၽိုင်ႈၵဝ်ၼိုင်းၼိူင်း
ၶဝ်ၶႃႈၽုင်းလီၼႄႉ ။ ပိၵ်ႇဝႃႇၶဵဝ်ႇၵျႃႇၵိတ်ႉသေပၢၼ်ႇပႃႇၼႄႉၽဵၵ်ႇၵၢံဝႃႇၵုံးၼႃႈထိင်လိုင်းၼႄႉ ။ ပိုဝ်ၵႃႇ
လဝ်ပိုင်ပၢၼ်ႇလေႃၶိုၼ်ႈပိုင်ၼိုင်းဝီယဝ်ႉ ။ ယၢင်းပိၼ်သႅလိဝ်လႃႈၵၢမ်းၼႂ်ၵျၢပ်ႈလီၸိုင်ႇပိၼ်ၼၼ်ႉ ။
ၼႆလေႃးႁပ်းႁပ်းတၢႆးတၢႆးၶိုဝ်ႇလမ်းၶိုဝ်ႉၶၢၼ်ၼင်းၼိူင်းၵူဝၢၼ်းပီယႃႇၵႃႇ ။ ထၢၼ်ပေႃးၵၢံၶုႉၽဵလ်သိုပ်ႇ
ၽႅဝ်သၵ်ႉလဝ်ၵိၼ်ၾုင်ၵၢၼ်တူၵ်းလႅပ်ႈတႃႇထိဝ်ႇလိဝ်းလေႃး ။ တႃႇဝႃႇလိုဝ်ၼႅၼ်ႈၶေႃႇလဝ်ၵႃႉ
ၼိုဝ်ႉငဝ်ပိုၼ်ႈၶူင်ၶဝ်ၵုံးၶေၵုံးၼၢၼ်လွႆးၽႅဝ်ႇၵိင်းဝီလေႃး ။ ၼေႃးၶိဝ်ႇတၢင်းၼႆၵႂႃႇထုင်ၵုံးၵူမ်းလွႆ
ၵႂႃႇၶိုင်ထိဝ်ႇလိဝ်း..ဝ..ၶဝ်လႅတ်ႈၵုံးလီတၢင်လိုဝ်ၼၼ်ႉ ။ ၵိၵ်ႉဝႃႇပၢၼ်ၶၢၼ်ၼင်းၶိၵ်ႈၵိၵ်ႈၼင်း
ၶတ်ႉပႃႈလုလ်ၼင်းသိၼ်ႇ ။ ၼႆၵႃႉလလတ်ႉၵႂ်ယီ ပီၵိၵ်ႈၼႂ်င်ၸိုၼ်လပ်ႈၼင်းလိၼ်ၼံႉတူၼ်းလေႃး ။

တၢင်းဝႃႇလဝ်ၼုၵ်ႉၶပၢၼ်ႇၼိုင်ၼႆၵႃႉၵႃႉတေႃႇဝႃႇၼႂ်လဝ်ၼင်းၶုၵ်းၼင်းၶတ်ႉၶူင်ၶူင်းလေႃး ။ တၢင်း
ဝႃႇၼိုဝ်းသိင်ၼိုဝ်းၼင်းသေၵႃႉၵိၵ်ႉဝႃႇလၢၼ်ၶၢၼ်ၼိုင်းၵဝ်ၼႂ်ၵျၢပ်ႈလင်းၸိုၼ်လပ်ၼၼ်ႉ ။ တၢၵ်ႇဝႃႇလိုဝ်းၶဝ်ၶၢၼ်
လဝ်ၶႂ်င်းၼိူင်းၶုဝ်ၼသၶဝ်းၵၢၵျၢပ်ႈလုၵ်ၵႂၢၼ်လႆးသူင်ၵိင်ၵႃႉ ။ ၼႆၵႃႉလွမ်းလုၵ်ႈၵုံးလၵုံးဝ
ပၵ်ႉဝႃႇၶုဝ်ၵိင် ၶုဝ်လမ်ႉ ၶုဝ်ငဝ် လဝ်သိပ်း လဝ်ပီ လဝ်လဝ် ၶလဝ်ဝိင်းၵေႃလၢၼ်ႉႁူတ်း
လဝ် ၼေႃးၼိူင်ပိၼ်လိုဝ်းပိၼ်လိုဝ်းလေႃး ။ ႁၢၼ်ႇထုင်းလဝ်သိုၵ်လႃႇလိင်ႁၢၼ်ၵႃသယပျၸိုၼ်ၵျၢပ်း
လဝ်တၢၶိၼ်ထီးပဝ်းလေႃး ။ ၵၢၼ်ၵေႃႁပ်းတၢႆးလမ်းၶိုင်ၶၢၼ်ထိုင်ၶီးၼေႃးၵေႃပၢၼ်ၵဝ်းလင်
ၼႆႉဝႆယဝ်ႉ ။ တၢင်းႁႃၼိုဝ်းၶၢၼ်ၶီးၼုၼ်ၵိၼ်ၼိူင်းၼႂ်င်ၵဝ်လၢၼ်းသႃးၵူႉ ။ ၵၢံၶုလ်ၵိင်လဝ်ၶုလ်
သိုပ်ႇလဝ်ပႂ်င် ။ ၶူင်သိုင်ၶၵူၵ်ၼေၶိုၼ်းယူပိၼ်ၼိူင်း ။ ဝိင်းၵႃႉတေႃလိၼိုဝ်လုၵ်သူႈၼေႃးႁူတ်

လွင်ထိင်လုဝ်ႇငၢၼ်းၵၢဝ်ႇ ၶင်းပၢင်လေႈ ။ ၵၢၼ်တေႃႇထိုင်ပၼ် ၶေႃးၵြႃးတုဝ်းမေႃႉၼိုဝ်ႉလွႆႈၼိူဝ်းမူႉဝိင်းၶိူဝ်းတၢင်းတၢၼ်
ၶင်ႁၢင်သၢတၢင်းၵျေႃႇသေပိုၼ်ဝႆႉယဝ်ႉ ။ ၼၼ်လေႈလိုဝ်ႉၵေႃႉႁိုင်မေႃႉလွမ်းလုၵ်ႈဝႆးလၢင်ၾြႃးသၢသၼႃ ၶွပ်ၸိုဝ်
ယႃပႃဝိပတ္တိ ၵပ်းၸိုၵ်ႈၵျူပႃလိုၵ်ႈၵုၼ်းလေႈ ။ ၵပ်းၵၢၼ်ပီၵၢံယႃႇႁႂ်ႉ ႁႂ်ႉၵၢံၵုဝ်ပီ ၶၢၵၢံၵုဝ်လဝ်ႉ ။
လဝ်ၵၢံၵုဝ်ၶ ၵူႉၵေႃႉၵူႉၼၢင်ဝ ၵုဝ်းမၼ်းတေႃးသႃးယဝ်ႉ ။ လၢင်ၸိူဝ်းလိုဝ်ၶဝ်လိုၵ်ႈၸိုင်းလိုၵ်ႈယိင်းပိၼ်ႇသိုၵ်း
ႁႂ်ႉၼေႃးႁၢၼ်ႈၵေႃႇထႃႉယႃႉပၼ်ပွၵ်ႈၼၼ်ႉ ။ ၼိုဝ်ၼၼ်ႉၶတ်ႇၶိင်ၵႃႈၵျူႉၸိုင်းၾိုင်ၸိုင်းမၼ်းဝႃႇလဝ်ၶႃႉတုၵ်ႈ
ၶိင် ။ လၢင်ၸိုဝ်ၵူတၢၵ်ႈၵူတီၶၢၼ်ၶႆၾၾုၵ်ႇတၢင်လၵ်းတိင်ၽဝၼ်ၽဝ်ၸိုင်းဝႆႉယဝ်ႉ ။ တၢင်းၵူၸိုင်းတဝ်းၸိုင်း
မၼ်း ၶယႆႉၵုပ်းၵိၵ်ႈၸိုင်းလွႆႈလေႈ ။ ၾိုၼ်လေၸိတ်းၵတ်ၸိတ်ၵၢၼ်ၵႃႉၵျူႉလဝ်ၸိုင်းယွင်ယေႃႉ ႁွႆႈၶိုး
ၽွၵ်ႈၼၼ်ႉ ။ ၼင်ၵၢၼ်ၸိုင်းလုင်ၵိင်းပီလီၼိုဝ်ၵႃႉၵျူႉၵႂၼ်ၾြႃးၵၢံလဝ်ႉၵုံၵူႈၾိုၼ်ႁွႆႈဝၼ်း ။ ထိုင်ႁွတ်ၵပ်း

ၼႆႉလဝ်ႉၸိုဝ်းလုင်းသူမၼ်းၵၢဝၽိၼ်ၼင်ထိင်းတၢင်ၼိုဝ်ၸိုင်းလေႈ ။ ၵၽိုးၼႆႉသံတၢၵ်းၼိုဝ်းလဝ်ၸဝ်ၶ
ၾ ပိုင်ၶျၵ်ႇၵျေႃႇၾိုင်ၵင်းသိုဝ်ၼၼ်ႉ ။ ၸိုင်းတၵ်းမုဝ်းၵေႃႉမုဝ်းၵွပ်းလဝ်ပီလဝ်ႁႂ်ႉတၢင်းလႆ
သဝ်ၵူႈၵႃႉၵျူႉတၢင်ၾွင်းလိုဝ်ၵၢံထွႆႇၵူႈပီၼၼ်ယဝ်ႉ ။ ၶလိုၵ်ႈယႃႇၼၼ်ၽၵ်ႈလိင်ပီၸိုင်းပိုင်းၶျူႉ
ထိုင်မေႃႉဝတဝ်သီၵၢသိုၼၼ်ႉ ။ လိုဝ်ၵေႃႉလွမ်းလုၵ်ႈၵိင်းၵျူဝ်လၢတၢၶေႃႇၵေႃႇၾတၢၵ်းၶၵႂၼ်
ၼၼ်းလေႈ ။ ထၢၼၼ်သေၸိုဝ်ၸိုၼ်ငဝ်ႁႂ်ႉၼေႃႇလဝ်တုၼ်းယူဝိင်းၵၢင်လေႈ ။ မၼ်းၶုၼ်ၶတ်ၶိင်
ၵုံးၸိုင်းလတ်ၶိတ်ၶုင်ၵိၾပိုၼ်လုင်ၼေႃႇ ။ ၼၼ်ၵေႃႉသေၸိုဝ်ၸိုင်းၶုၼ်ပိၼ်ႇသိုၵ်ႈတိုၵ်ႈၵၼ်သွင်
ပီ ထုၼ်သံပီတၢၵ်းပွင် ။ လၢင်ၸိုဝ်မၼ်းလဝ်ပဝ်ပီတ်သိုင်ၵေႃႇၾၵျေႃႇသွင်ယၼ်ၸိုင်းၼၼ်ယဝ်ႉ ။
ယၢင်းၸိုဝ်းၶုၼ်ၶ ယႃလႃဝၼ်ၶိုၼ်ဝုင်လဝ်ပီၵျူဝ်းႁွႆႈၸိုင်းပီလေႈ ။ ၵိၵ်းဝတၢၵ်းၽိုဝ်းၵိင်သုပ်း

ၵိင်ၵုံး ၵိင်သိုၵ်ၼၵ်ႉၵိုဝ်းလီ ၶိုၼ်းလၢၼ် ၼိုင်း ၸဝ်ႇၼၼ်ႉ ။ ပၼ်ၼၼ်ႉ ၼိုင်းပိုဝ်းသေၶၢၼ်လီၼွၼ်း
ၶေးလဝ်ၶေၶေးသုလ်ၶိင် ။ ပၼ်ၶွပ်မႄႁႃယၢၵျႃသိုဝ်ၵေႃၼပိုၼ်လဝ်လိူဝ်းထိင်ၼိုဝ်ၼိုင်းယၢဝ်ႉ ။ ၼိုဝ်
ၼၼ်ႉၵိၼ်ပုင်လႅင်ၸိုၼ်းၶႄႃလတ်းလဝ်ၶႃၽလေႃသိုင်ဝၼ်းၵွၵ်ပိင်းၵၢင်ၼၼ်ႉ ။ ၵႅံၼိူဝ်းလတ်းၽေး
သေႃးၼွႆႉၶွႆးတၢင်းတိုၼ်းၵျူဝ်းၼွႆၶိုၼ်းလၢင်ၶၢၼ်ႉၶႄလုင်ၼၼ်ႉ ။ ယႅံးၼၼ်ႉၶၢၼ်ၼိုင်းပုင်သိင်ၵိုင်းၵိုင်း
ၼၼ်းၼိုင်းၵျပ်းသိုၵ်းလုင်ၵႅံယူ ။ ပေႃးထုၼ်ပိတ်ၵိုင်လၵ်းၼၵ်းတေႃလဝ်ၵွင်လိတ်သူသိုၵ်းၼိုင်း
ၼၼ်ႉ ။ ၵၢဝ်လိုၼ်ႇၼိုင်းၼွင်ၼႅံၼ သုပ်းၼွၼ်းသုပ်းလႂ်ပတ်ၵွႂ်ၸုတ်ၸုတ်လႂ်ၵုတ်တုင်းတၢင်းၼိုဝ်ၼ
ၵမ်သုပ်းၵိတ် ။ တၢင်းၼၼ်ႉတုဝ်ၶၼ်းၶိင်းလုင်သိုင်ၵူၼ်ၼိုင်းၽူထဝ်ၼၼ်ႉ ။ သေႃၵၢဝ်လၵ်ၼၵ်
တေႃႉသိုၵ်းၶဝ်ၵုံးလူး ။ ၼိုဝ်ၼၼ်ႉတၢင်းၵုၵၢလပ်ၽၢဝ်ပုၼိုင်းလဝ်ၼၼ်ႉၵုတိတၢင်းၶွင်လႂ်ပေၸေး ။

ၵုပိၼ်ၼႄးၵျီး ၼႅံႉၵိတ်ၼႅံႉၵၼ်ပင်ၶုမ် ၼိုင်းယူမ်း ၼၼ်ဝွၵ် ၼၼ်ၵျီး ၼၼ်ၵျူ ပင်ၶျူး ပိင်းၶိုၼ်း
တိုၼ်ၵုဝ်ၶျေႃၼုင်ပဵသိင်သိင်ၼၼ်ႉ ။ ဝၵ်ပုတၢင်းပုၼိုင်းၼွင် သႅးလိင်သိုၵ်းလုင်ၶမ်းၼူး
ၼိုင်းလႂ်လုင်းပဵတိုၵ်ၽၼ်းၶျေႃၵျီၶုင်းလၵ်တိၼ် ။ ၼၼ်ႉၵေႃပိုဝ်ၵၢၼ်သိုၵ်ၼိုၼ်ၼႅံလိၼ်ၶႅံၵႅံ
ယေႃႉ ၶျေႃၵႅံလဵၵျုၵိုင်လဝ်ၵွင်ၽွင်းထုလိတ်ၵႅးတေႃပုဝ်ႉၼၼ်လိုပ်ၵွႆးတိၼ်ၽိဝ်ပိင်းယၢဝ်ႉ ။
ၼိုဝ်ၼၼ်ႉ ပိုၼ်ၵျိၵ်သၵ္ကရိတ် (၁၁၆၅) ၵိုင်ၼိုင်ပဵပၵ်ၵျၵ်းသိပ်းၵျုၼီ ႁွတ်တီၼိုင်းၵျဝ်
ၼုပီပုၵ်လိင်ဝၢႆးၼၼ်ႉ ။ ထင်ဝီၶုမ်ၵိၼ်ၵၢင်းသိုဝ်ၼီ ၼိုဝ်းၼိုင်းၼိုဝ်လႂ် ၽူးတုလုၺ်းၵူးပိင်း
ၵျဝ်းပိုၼ်ၶေးလုတ်ၽဝ်ၽႃးပိင်းတၼ်ပေႃးလိုမ်ၼၼ်ႉ ။ ၼၼ်ႉၵေႃပေႃးလၵ်းတီပီလီလီသိုၵ်း
လုင်ၼိုင်းပီၶေးထိင်တုၼိုင်းၼွင်ၵုယ်ဝေႃ ။ ၵပ်ၼၼ်ႉဝိၵျိၵျင်ၶၼ်းၽွင်းထုပုဝ်ႉၼၼ်သေႃး

ၵၢဝ်ၵုၼ်းၶူယႃႇတၢင်တၢပ်ႇၵေႃႈတိၼ်ၵျူဝ်းၶေႃႈပေႃႈဝႃႇဝိင်းၸိုၼ်းဝႃႈ ။ ၼိုဝ်ႉၼၼ်ႉၵႂၢပ်ႇၼ်လႆႈသိုၵ်
လႆလဝ်ၵဝ်လုင်ၵိုပ်ႇၼ်ၶိုင်လႆၼိုင်းလေႃး ။ ၸင်သိပႃႇင်းၵဝ်ၶဝ်းသိုၵ်းတိုၵ်းၵူႉယႃးၼၼ်ႉၵိၼ်
ၵၼ်လုၵ်ႈၶၼ်းၵုၼ်းၶဝ်ၼိုင်းပီၵေႃပိုင်းပိုင်းတိုၼ်ပႆတိၵ်းပႆပယဝ်ႉ ။ ၼၼ်ႉၵေႃႉထၼ်ပေႃႈၵႂၢႆ
ၶူလိၵ်ၶူယိင်းလႅး တၼ်ႈ ၶႅလႅး... ဝ.. ၶဝ်လႆၵူဝ်ၼိုဝ်းလိတ်းၵပ် ။ လတ်းလုၵ်ႈပွၵ်ၼၼ်ႉၼိုင်ပွၵ်း
သတၢင်းသိင်ၶဝ်လိုမ်သိုင်ၶၵွင်သႃႇလိဝ်းလပ်းၵုင်တွၼ်းလေႃး ။ ထႃႇၼၼ်ႉလဝ်လၢဝ်ႈၶလိုမ်
သိုင်ၵင်းသိုဝ်ၵေႃႉ ။ လင်တၢၵ်းၶိုၼ်းၶႃႈပွင်ၶေႃးဝိင်းလုင်ၶိုဝ်းၽူႉၵူၼ်လင်ၵႆသတၢင်းၵျေႃတွၼ်း
လိုဝ်ၶဝ်သႃႇလုင်ၼေႃႉ ။ ယႃးၼၼ်ႉလၵ်လိင်သင်ၵိၼ်းၵၼ်းပီၼိုင်း (၁၁၆၇) ၵိုင်ပႆၼိုင်ပၵ်
ၶၵ်းသိပ်းပႆလိတ်ၼီ ။ ပၼ်ၶွပ်ပီတၢႆးပိုၵ်ၶိတ်ပိုၼ်သႃႇၶဝ်ၵႃႇယေႃးပေၵိပ်ႇလင်သီၵွႆႉၵွတ်

တီပေႃႈၶိင်လႆၼိုင်းလေႃး ။ လတ်လုၵ်ၵလပ်းလိုၵ်းလပ်းၵေႃႈသိုင်ၶၼိုင်းလဝ်ၶႃႈၶဝ်ပွင်ဝေႃ
ဝိင်းလုၵ်ၶိုဝ်ၽူႉလေႃး ။ လိုၵေႃပိၼ်လုလုၼ်ၶုၼ်ဝိင်းသိင်လဝ်ၶေင်းၵြႃးၶွႃးလႃးၶွၵ်ၶုင်းၵူႉ
တင်ပိုၼ်ၼႆႉ ။ လတ်လုလ်ပၼ်ၶုၼ်တိုဝ်းလွႆင်းၼိုင်းၶုင်းၵိုင်းၸိုၼ်ၶိုဝ်းသိုဝ်ၵူႉၵ ။ ဝႆႉ
ၵိုၼုၼ်ၶိုဝ်ၶုၼ်ၶုၵ်ၶုၼ်ၶၵ်ၶုင်းယိုပိုၼ်ၶႆၵၵ်ၵၼ်ၼေႃႉသႃႇဝႃႇၼုၵ်သိၵ်သိၼ်လွႆၶုၼ်
ၼုတ်ပုင်ၶိုးလဝ်ပိၼ်ၶိုၼ်ၼိုၼ်ယိုင်တၼ်းသႃႇပၼ်းၵုၶေႃးလေႃး ။ ပိုဝ်ၼႆႉၵပ်လဝ်ယႃးၼႆႉပိၵ်
ဝႃႇပိုၼ်တၵ်းၵျႃႇယၵျႃႇၶျိၵ်ၼိၵ်လၵ်ၵႃႈတွၼ်ၼႆႉသၵ်ထႃႇလႃးလႃး ။ တင်းၵႃးၶင်းလိုၼ်း
ၽုတ်းၵႅ လလင် ၸိၵ်းထိင်းတင်းလုင်လႆၶႃႈၵိုဝ်းလီသႆၵိုး တႃႇဝင်းၶျႃးၶိုၼ်ၶိၵ်ၼိုင်းလဝ်ဝႆႉ
ယဝ် ။ ၼိုဝ်ၼႆႉလႆၶုၼ်ၼိုင်းလွႆ ၵွႆၼႃႇၵပ်းတႃႇၵိုဝ်းလီၶိုင်းၶိုး ၶွတ်ၵိုင်ၶၼိုင်းတိုး ၶၵေႃး

ၽိူဝ်ၼၼ်ႉ ပဵၼ်ႉ ၵျ်ႈ ၶေႃ လုင်း ၼၢင်ႉ ၶိုၼ် ထင်ၵၢင်ၵႃႈ ယိုင်ဝၢင်း ၶေႃ ႁူမ်း ထၢၼ် ၶိူး ၸုမ်း ၶိူး ၶႂ်း ဝႆႉ ယဝ်ႉ ။
တၢင်းဝႃႈ ၼီ ၼၢင်ၼိုင်း လဝ်ႈ ၵေႃ ၶဝ် ၶႃႈ ၽွၵ်ႇ ၼၼ်ႉ လူႉ ။ ၶၼ်ပၼ် ၶုၼ် ၼီ ၶုၼ်ႁူမ်း ၶုမ်း ၵၢၼ် ႁူမ်ၼၼ်ႉ ၊
တၢင်း လီ ၼိုင်ႈ ၼိုင်း ပွင်ႇ ၽုၼ် တၢင်း တၢမ်း ထၢမ် ပေႃး ပိတ်ႈ လိၵ်ႈ လိ ၵူ ၸေ လိတ် ႁိုင် ႁိုင် ဝႆႉ ၼေႃ ။ တၢင်း
ဝႃ တၢင်း လီ ၼိုဝ်း ၽြႃႉ ထိုင် ၶႃႈ ထိုၵ် တၢင်းႁႃ ၸၢင်ႈ ၸၢင်ႈ ၵပ်းၵႃႈ ။ ၼႆႉ ၵေႃႉ လၵ်ႈ ပၼ်ႇ လဝ် ၶမ်း ၵေႃႉ ၵူႈ ၼိုင်း
တိင် ၼိုဝ်း လဝ် ၸိုၼ် ဝုၼ် သႃ သႃ ၼႃ လိၵ်ႈ ၵႃႉ ၽိုင်း ၵေႃ ၼိုင်း တုမ်ႉ ၸေ ။ ပိုဝ်ၼႆႉ လင် ဝႃ သႃ သႃ ၼႃ ၵေႃ ၶိုဝ်
ယဝ်ႉ ၼိုင်း ၵေႃ လီ ၸေ ။ လူး ၵႃ ၼိုဝ်း ၵုမ်ႈ ယႂ်း ၼၼ်ႉ ၶုၼ်ႁူမ်း ၵိၵ် ၶုၼ် ၽီ သေ လတ် ၼၼ် ယဝ်ႉ ။
ယႂ်း ၼၼ်ႉ ၼိုင်ႈ ၼိုင်း ၵွႆ ပိၼ်ႇ ႁွင်း ၶႃႈ သင်း ထူႉ ၽြႃႉ ဝတ်ႉ ဝႃႈ လုင် ၶုပ်ႉ သိ ။ ထင် ၵျ်ႈ လိ လဝ် လိ ၶ ၶုၼ် ၶ
ၼ ပေႃ ယုၼ်ႈ ၸေ လိ ၼိုင်ႈ ပိင်း ၸေ ။ ၵၢၼ်ဝႃ ၵိုပ်ႈ ၶဝ် ၵိုပ်ႈ ၼိုင်ႉ ၵၢမ်ႈ လႅ ဝႃ သၵ် ထု လႃး လႃး ၸေ ။

ပႆ ၵျ်ႈ ႁူမ်း ၼိုင်း လိဝ်ႈ ၵၢၼ် ၵိဝ် ၵၢၼ် ငေႃး ၶုမ် လီး ပွႆး လႆ ၶဝ်ပႆႉ ယဝ်ႉ ။ ယိၵ်း ဝႃ ၵျ်ႇ တိ ၼင် ၵိုဝ် ၵႆ ၼိုင်းၵႆ
ၽိုင်း ယဝ်ႉ တၢင်း ၶႃႈ ၵျ်ႇ တိ ႁိုၵ် တိုၵ် ၵျ်ႈ ယ လိၼ် ၼိုင်း ၵေႃ ယႃႈ ။ ၵိၼ် လႄၵ် ၵၢမ် ပေႉ ၵၢမ် လႆ ၵေႃႉ ၵေႃႉ
ၼ ၼိုင်း လဝ် သၵ် ထု ၼီ ပႆ ၶိုၼ်း ၼိုဝ်း ယဝ်ႉ ။ ၼင် ၵၢၼ် ပွၵ် ၼိုင် လိုမ်း ၶူ ၵျေႃ တွႆ ၶဝ် ႁုပ်ႉ ၵိၵ် ၵျ်ႇ
ၼိုဝ်ၼၼ်ႉ ။ ၶဝ် ၶုၼ် ၵျ်ႇ တိ ႁိုၵ် တိုၵ် ၵၼ် ၼၢမ်း ၼိုင်း ပုၼ် တွၼ်း လိုဝ် တိၼ်း ၼၵ်ႈ ပႆႉ ယဝ်ႉ ။ ယႂ်း ၼၼ်
လုမ်း ၶူ ပၼ် ၶွၼ် လင် တၢင်း လုင်း ပႆ ယွၼ်း ႁိုၵ် ၵိင် ၶုၼ် လဝ် ၶင်း လိုၼ်း ၶုၼ် ၶိၵ် ။ ပိုဝ်ၼၼ် ပႃ တိုဝ်
လင် တၢင်း သေ ၵၢဝ် ၵဝ် တပ်ႉ ၵဝ် ပုဝ် လၵ်း ၼၵ်း သေ ၵိ ပႃး ၶိုၼ် ႁိုင် တိၵ် ၶႃႈ ၶႃႈ ၸေ ။ ၽိုဝ်
ၼၼ် ၼိုင်း လဝ် တပ် ယႃ ပ ယၢင်း သေ ၵျိ တ ၼၼ် ။ ထုၵ် လီ ပိၼ် ၵိုဝ် ၶိူး ၶႃႈ တ တၢင်း တၢင်း သူ
တၢင်း ၸၢင်ႈ ၵႂၢ ၶေႃ ပၼ် ၵျ်ႈ လႆ လူ တႃ ။ ၼိုဝ်ၼၼ် ၶုၼ် ၶဝ် ႁိုၵ် လႆ ၶင်း လႆး ၶင်း ၺိုမ်း ၶတ် ၵုမ်ႈ ဝႃ ၵၢမ်

လူႉတၢင်းၵူ ။ ဝႆႉမိူဝ်ႈလဵဝ်ၵေႃႉတိူၵ်ႈၵႃႈၵုမ်ႇၵမ်ႉလဵဝ် ယႃႇပေႃးၵျိူဝ်ႉၶႂ်ႈမိူင်းၶဝ်းလေႃး ။ ပိူၵ်ႈဝႃႈပႃႇတၢင်း
တိုၼ်ႈၵႄႈမၢႆႈဢႅၼ်ၵေႃႉတၢင်းလဵဝ်ၶၼ်းၵူယိူၼ်းလိူဝ် ။ ထႃႈၸၼ်ႇသိုၵ်ႉၶဝ်ၶေႉလိူၼ်းလွႆႈလၢၼ်ၵၢင်ၶိုၼ်ႈၸိူဝ်
ထိုင်ယွင်ၶိုၼ်းမိူင်းၶဝ်းလုတ်ႈၸဵမ်ႉၸဝ်ႈတိူၵ်ႈၽႂ်လူႉၼႆႉ ။ ယိူၼ်းၸၼ်ထိုင်တီႈတၢင်းလႂ်ၼႂ်းမိူင်းၸၼ်း
လိူင်းၵိပ်းသိုၵ်းၶႅၼ်ယုင်းသေႃ ။ ဝႆႉမၢႆႈၵူတီႈၶႂ်ၸဝ်ႈၵမ်ႉသုတ်ႇတၢင်းပေႃႉၽၢၼ်းတိူင်းလေႃး ။ ၼႂ်းၶဝ်း
ၵပ်ႉၸၼ်ပုတ်ႇလေႃႇၽႂ်မိူင်းလႂ်ၼႂ်းၵေႃႉၵတ်ႉၶွင်ၼႂ်ႈၼႂ်ႈၵႃႈယေႃးတေႃႉပေႃႉပွၵ်ႈၵမ်ႉသုတ်ႇသၵ်းတႃႉ
ၵုဝ်တႆးလေႃး ။ ၶဝ်လိုဝ်တၢင်းၵၢၼ်ပိၼ်ႇၼင်ပၢၼ်ၶဝ်းယိူၼ်းလိူဝ်ၵူလိူင်းမၢတ်ႇပူႉထုင်လိဝ်းလုင်ၵၼ်း
ယဝ်းၵုမ်းၸဝ်းလေႃးပႆႇၵပ်ႉလဵဝ်တပ်ႉလဝ်-လေႃးၶႃႈၵၢင်ၵတ်ႉမိူင်းလဝ်ၵူလိူင်းၼႂ်ႈ ။ ယိူၼ်းၸၼ်တၢင်း
ဝႃႈၶူဝ်ၶႅၼ်လီႈလိူဝ်ယွင်သေႃးယွင်ၶႂ်ႈၶႃးၶႂ်ႈၶႃးၶႂ်ႈၸိူဝ်ၶၼ်းၵမ်ႉသိင်ၶႂ်ႈလၢတ်ႈၵပ်ႉ ။

ၵဝ်ၵူတၢင်းၸၼ်ၶိူဝ်ႈၵူတၢင်းၼႂ်းလၢတ်ႈၵၼ်တေႃႇတေႃႇၵေႃးလၶႂ်ႈၵမ်ႉသုတ်ႇၶိုၼ်းၼိူင်ၶဝ်လိူင်ဝႃႈၶၼ်း
တုပ်ႉလိဝ်းၶင်လေႃး ။ တၢင်းဝႃႈၵဝ်တပ်ႉၵဝ်ပုဝ်ႇၼႂ်ႈသုဝ်ႇၼႂ်ႈၶႂ်ႈၼႂ်ႈၵဝ်ႇလွႆႈလၢၼ်ပိင်လၶႂ်ႈလဝ်
ၶ ယႃႇတိုၼ်ႈၵေႃႉမီးလီႈတီႈပိူၵ်ႈၶတ်ႈလင်ၵၢၵ်ႇ ၶဝ်ႁွၼ်ၶႂ်ယၢင်ၶႂ်ယၢၵ်ႉယႆႉၶဝ်ၵိဝ်ၶႅၼ်ၶဝ်ႉ
ငူႉၶဝ်လီႈၵဝ်ယၢၼ်ၶီႈၵမ်ႉသုတ်ႇလိုၵၼ်လၢၼ်းၵၢၼ်းဝႆႉယဝ်ႉ ။ တုၵ်ႈတႃႉၸိူဝ်ထိုင်ယွင်ၶိုၼ်းယွင်ၶႂ်ႈ
ယွင်သေႃးပေႃႉလၵ်းလိူဝ်ၵိၼ်လုလိူဝ်းၵွၼ်းသိုၵ်းၶဝ်ၶေႉလိူၼ်းတိုၼ်ၶိူဝ်ႈၶႂ်ၶၼ်ပႆဝႆႉယဝ်ႉ ။ ပိူဝ်ၼ
မုၼ်ၶုၼ်ၶုၼ်မိူင်းယၢင်းၶိူင်းၶၼ်းတိူင်းၶင်တၢင်းလိူဝ်ၵေႃႉၵွင် ။ လိူဝ်ၵေႃႉပိူၼ်လုလဝ်တေႃႇၶေႃႉၼႆႉ
လဝ်ၶုင်းတုၵ်ႈၵိၵ်ႈသၢဝ်ႈပိုင်လင်ပိူၼ်လဝ်ၶႅၵ်ႇၸွင်ၵိၼ်မိူင်းၸၼ်ယဝ်ႉ ။ ၼႂ်းၵေႃႉၼွႆႉၼိူင်
မိူင်းလဝ်ပိူၼ်ထႃႉၵျူပႃႇၵွပ်ၶုၼ်လဝ်တၢင်းၶႂ်လုမ်ႈမူႉၸၼ် ။ လင်မၢႆႈထိုင်တီႈပေႃႉမီးပိူၼ်ပီသွင်

ပီမိူင်းမၢဝ်ႇၵၢင်းသိုဝ်ၶေႃးလိူၼ်းတိူၼ်းၵၢၼ်ၸင်တၢၵ်းၵူႊထတ်ႉဝွတ်ႈၼၼ်ႉ ။ ၼၼ်ၶေႃးၼႂ်ၵေႃႉၸွႆးလုၵ်ႈ
ၵိင်းပီ ၵိင်းမိူင်း ၾႆႉၶေႃးလႆႈထိင်းတၢင်းသုသႃႇ ။ ပေႃးဝၼ်းၵပ်သွင်ၵၢင်သၢမ်ပၢၵ်ႇပၢႆႈလႄႈမိူဝ်ႈၼၢင်းမိူင်း
ၶႅၼ်းမိူင်းၶေႃႈလႂ်ၵိၵ်ႇလၵ်ႉတီႈၵျူပေႃးၼီး ၼၼ်ၶေႃး ။ ၼၼ်ႉလႆႈလတ်ႈလုၵ်ႈၵၢၼ်ၵိုၵ်းလပ်ႉလိူဝ်ၶုၼ်ၶေႃ
လဝ်ႇမၢဝ်ႇယူႇၵၢင်းသိုဝ်ၼၼ်ႉ ။ လွႆးလုၵ်ႈယၼ်ၶၼ်ၶိုး ၶူၼ်ၵိၼ်မိူင်းပိုင်ၸွင်းၼိုဝ်ႈမူဝ်လိုင်ၼၼ်ႉ ။ ယႃးၼၼ်
သၢမ်ပွႆးထိုင်ပၼ်လၵ်းလိင်ပီမိူင်းၵၢင်ပႂ်ပၢၵ်ႇလိတ်ႉသိပ်းလိတ်ႉၼီႈၼၼ်ႉ ။ ၶိင်ၵၢၼ်ၶူပ်မိူဝ်ႈၵတ်ႉမၢဝ်ႇ
ၶတ်းၼိတ်ႉၵျူင်ထိုင်တီႈပီတႂ်းၼၼ်ႉ ။ ၼၼ်ၵေႃႉသေၵႂၢမ်းမိူင်းၶမ်းပိၼ်သိုၵ်းတိုၵ်းၵၢၼ်ယႃလိဝ်ပၼ်းလႆႈထူ
ထိုင်တီႈၶေႃးလဝ်ၵုမ်းၵဝ်ပႂ်ၶဝ်ဝိင်းတုင်လၵ်ႉပိၵ်ႉၵိုၵ်းလပ်ႉပၢႆႈလွႆးၶူးယၢဝ်ႉ ။ လႆးသၢမ်မိူဝ်းပိၼ်ၶၼ်ပၢၵ်ႇၶၼ်
ၵိၼ်မိူင်းလိၵ်ႇမိူင်းယႂ်ႉပိတ်ႉလဝ်ၸွမ်းၵႂ်ၵုမ်းၵဝ်ၵၢဝ်ႇၵၢယေႃးၵၢၼ်ၶေႃး ။ ၼၼ်ႉၵေႃႉပေႃးထိုင်သွင်ပီသၢမ်

ပီၵၢတ်ႉသိုၵ်းတိုၵ်းထေႃးၸေႃးၼေႃးၸင်တၢၵ်းၵၢၼ်ပေႃလိူၼ်လုင်ၼႄႈ ။ ပိၵ်ႉဝႃႈၵၢတ်ႉမိုဝ်သေၵေႃ
ၵၢမ်ၼီးပေႃႉတၢင်းလဝ်ဝိင်းလုင်ပီပိုင် ။ လင်ဝႃႈၶိုဝ်းလဝ်ၵုမ်းၵဝ်ၽၵ်ႉၵေႃႉၽၵ်ႉပိုဝ်ပႂ်ပိုင်ပိတ်ႉလဝ်
ၶၵိၵ်းလုၵ်ႈလိတ်ႉသိုင်ၶိူၼ်းယႃလိုၼ်မိူင်းၶေႃး ။ ၶိုဝ်းလဝ်ဝိင်းၵၢင်ဝွတ်ႈၵေႃႉဝွတ်ႈပိုဝ်မိူဝ်း
ၼီးၵိင်းပီ ထင်တီႈယိၼ်းပိၼ်သိုၵ်းလုင်လႂ်းမိူင်းတိူၼ်းပၼ်းၶီၶုင်ပႂ် ။ သင်ၶေႃးၵတီးၶၼ်လွႆးၶဝ်
ၵေႃႉမဝ်ပိုဝ်တၢင်းၶဝ်လႆမိူင်းၽွႆးၵၢၼ်လွႆၵႃယေႃးၵုမ်းၵဝ် ။ ၽွႆၵေႃႉပိၼ်ပိတ်ႉၵတီႈသိတ်ႉၵျူလုဝ်
မိူဝ်ၼၼ်ႉယူႇပေႃးလႆၶႂ်တိုဝ်ယုၼ်ၶေႃး ။ ၼၼ်ၶေႃးလိမိူဝ်တႂ်သေလုဝ်ၶၼ်ၼၼ်ထင်မၢင်ၵုၼ်း
ယူႇယိၼ်ၵေႃႉၶေႃး ။ ၵၢမ်ၼီးသိုၵ်းသိုဝ်ယိၼ်ၶၼ်းၶႂ်တၢင်းလႆပေႃႇၶုၼ်လုင်ၼႄႈ ။ တၢင်းၵႃမိူင်းၵၢ
မိူင်းယဝ်းလႆၶဝ်ၵၶုၶိုၼ်းတုဝ်းၶေႃ ။ ဝႂ်ၵႂၢမ်းမိူၼ်ၶိုးၶဝ်ၶိုးၼမ်ႉ ၵုလ်တိၵ်းလွင်ၶိင်ၵၢင်လႆထူ

ၵၢဝ်ပႃႇၵိဝ်ၶေဝ်ၶဝ် ၵျ်ၵုလ်ၸိူင်းဝႆႉယၢဝ်ႉ။ တၢင်းဝၢၼ်ႈမိူင်းလဵဝ်ၼၼ်ႉ ႁွင်ဢမ်ႇၵေႃႉတိုၵ်သုပ်ပိုင်ၸေႃႈ ၶုၼ်ႁႄႉၶေႃး။
ၵုလ်းၵႃႈၵွၼ်ႇၵၼ်ၶ ၵုလ်ၵျိတ်ၸိူင်းၶေႃးလူင်း ႁွတ်ႈပိၼ်ႇၼိုဝ်း သိုဝ်ႇလိုၵ်ၵၼ်ယၢဝ်ႉ။ ပႆႇဢၼ်ၸိူဝ်း
မိူင်းၵႂ်ႇလီ ယၢဝ်ႉၶေႃလႄလူင်း ၸိူင်းတၢင်ၼိုၼ်ၶေႃး။ ဢဝ်လီမိူင်းတုမ်ၵိုင်မ ထင်ၵ ထင်ၼၼ်ႉ ႁူၵုၼ်းလိုၼ်သိုဝ်ႇ
လိုၶေႃး။ ၵပ်းဢမ်ႇၼႆႉၵၢတ်ႉတုၵ်ႉ ယၵ်ႈၵျုပ သၵ်ထုလႄယႃႇ လိုၼ်ၶႄႈလၢၼ်ပိၼ်ႇၼႆႉၶေႃး။ ပိၼ်ႇတီၵုၼ်း
သဝ်းမိူင်းဝီ ၵိုဝ်းလီ ၵၢင်ဝေးဝိင်းႁဝ်းပေႃးၶဝ်ပိၼ်ႇသိုၵ်းတိုၵ်ၵၢၼ်ပိုၼ်လၵ်းပဵၼ်ႉတွမ်ႈၼႆႉပိုင်ဢၼ်။
ပေႃးဝုလူးတၢင်းမိူင်းဝီ ယဝ်ႉလီလီ ၵိုၼ်းဝီးလီး ဢိင်းၶျၢၼ်တီင်းပုင်ၵၢၼ်။ ဢင်ဢၼ်ၵပ်းမိုၵ်သၵ္ကရိတ်
(၁၁၇၅) ၵိုင်ပဵၼ်ပၵ်လိတ်သိပ်းၶျဢီ ပီတႆးမိူင်းမုတ်း လုၵ်းၵွၼ်ၶဵဝ်းလဵဝ်ၽိုၼ်လၢၼ်ၶေႃၸိူင်ၶေႃ
မိူင်ၵျိတ်လိုဝ်းပုဝ်ၶဝ်ပဵၼ်ႉ ႁွတ်းမိူင်းၶဝ်းဢၼ်။ ဢွၵ်းဢႆႉသၵ္ကရိတ် (၁၁၈၄) ၵိုင်ပဵၼ်ပၵ်ပိတ်

သိပ်းသီဢီ ႁွတ်တီဝုပီပၼ်ၵျ်းသီ။ ဢႆႉၵေႃႉပၼ်သိုၵ်းၶိင်းလုင်ဢီယၢၼ်ဝိင်းလႃႉၽေႃႉထိုင်ၵၢင်းသိုဝ်
မိူင်းၶမ်းယူၵိုဝ်းလီၼႆႉပိုင်ဢၼ်။ ဝႆးသေၶိင်းလုင်ၶုဝ်မိူင်းၽေႃႉၻဝ်းမိူင်းၶဝ်းပီတႆးတၢံးၵၢၼ်သံတၵ်း
ဝုမိူင်းသိူ။ မိူင်းၶဝ်းဢႆႉသံ သိုၵ်းမၢၼ်ၽွင်မုဝ်းၵိုဝ်ယၵ်ႉၵေႃၸတၵ်ၶဝ်လိဝ်သုံးၶေႃး။ ပိုဝ်
ၵုၶျင်ၶဝ်ၵဝ်လဵဝ်ၸသေႃၼိူင်လွံသိုင်သိုၵ်းမိူင်းၶေႃး။ ဢႆႉၵေႃႉလၢင်ၵျ်မိူင်းၶဝ်းတၢင်းဢိုဝ်ၵၢင်း
သိုဝ်ၼီလိုပိၼ်ႇသိုၵ်းယပ်ၶတ်ၶိုင်းဢွၵ်ဢိုင်။ ဝႆးဢၼ်မိူင်းၶမ်းတၢံးၵၢၼ်လီတွၼ်းၵၢံၸၶွၼ်းၵုထင်း
ၵုလ်းၵုပုင်လိုယူၵျေႃၵိၼ်ပျေႃပေႃးသေႃးသီၶျဢီ ထွံပုမိူင်းပင်တၵ်းပဵၼ်ၶျၶဝ်းဢၼ်။ မိူဝ်
ၵၢၼ်ပီၵုင်းမုတ်းသၵ္ကရိတ် (၁၁၉၉) ၵိုင်ပဵၼ်ပၵ်ၵဝ်သိပ်းပဵၼ်ၵဝ်ဢီ ပိုၼ်ပၵ်ဝုၵုဝ်းၶုၵ
ၼၼ်ပိၼ်ႇၵုံးၶေႃး။ ဢႆႉၵေႃႉပဵၼ်ၵျ်မိူင်းဝီ လိဝ်မိူဝ်း ၼၼ်လႄးတီၶုၼ်တိတ်းပိုၼ်လၵ်းပဵၼ်ႉသူမိူင်း

ၶႃးၵေႃႇလဝ်ၼၼ်ႉ ၊ ၼႆႉၸေႃးပွႆးၽိူင်ထိူင်ၶေႃႈလၵ်းလိင်သၢင်းၵိၼ်းၵၼၼ်း (၁၂၀၁) ၵိူင်ပႆၢသွင်ပၵ်ႉတီႈ

တီႈသႂ်ယၢင်းပႆတၢဝ်ၼိူင် ၊ ၶုပ်ၽိုဝ်ၵျႃၵျဝ်ၼီၵေႃႉၽပိၼ်ၶိုင်ပီတဵႃးလေး ၊ ၼႆႉၵေႃႉၼီမိၵ်ႉတၢပွင်လိူၼ်

သီၽိူသွင်ၶႃႈၵုပ်ႈတၢပ်ၵၢင်ဝၼ်း ၊ ယၢႆးၼၼ်သေႃၵျႂ်ၽိူင်းတိူင်ၽိူင်းတုံလုံၽူႉၽၼ်းၵၢၼ်တိၵ်းၵုၼ်ၼၢင်း

ၶွင်ပိုၼ်ပေႃးပႆၶေႃႉပိူင်ၽိူင်းလဝ်ၵျဝ်းယၢဝ်ႉ ၊ လိူၵေႃႉပိၼ်လုၵ်ႉၶုၼ်ၶုၼ်ၽူင်းၵိူင်းယိူင်းလၢင်းသိင်းလၵ်း

လၼ် ၊ လၢင်ၵျိူၵူတီၶၢၶၢၽၽိူင်းလဝ်လဵတၼ်ၶိၼ်းလိူလေး ၊ တၢပ်းၶေႃႉၶုင်လူလပ်ႉလပ်ႉလိူၵ်ႉလပ်ႉ

လေႃသိူင်ၽၽိူင်းလဝ်တၢင်းၶွင်လွႆပေႃလေး ၊ ၵုလိၵျုၵ်ဝ်ပီၵျင်ပီၵွၼ်ၵၢၼ်ၵိူတ်းပွႆးၵိူတ်းလုံးၵၢံ

ၵုဝ်ၵျေႃပျေႃၽုၼ်ပႆယၢဝ်ႉ ၊ တၢပ်းဝုၵျွင်းလိူၵျွင်းလိူၵိူင်းသိူၶိုဝ်းၽြူးသုသုၼ ၊ ၵူတီၵူတီၶေႃ

တၢင်ၽြူးလဝ်ၶေႃပွၵ်ႉၵုတ်လီၶပ်ႉၵေႃၶိုၼ်လီၼၵိူၵ်းၶုံၵွင်းၽူႉၼၼ်ၶေႃး ၊ လတ်းလုၵ်ႉလၵ်း

ထၵ်ႉလဝ်ၵိၼ်ၸုင်ပျေႃၽုၼ်သိူဝ်းသူင်လီတွၼ်း ၊ ပေႃးလဵသီသိပ်းၵျုသိပ်းပီလုင်ၽိူင်းၵုၼ်းၵၢံပႆ

ၶွၼ်းယူယုင်ၵုၵျႂ်းၼ ၊ ၵျၼ်တေႃပီတဵႃးတၢံးၵၢၼ်ထိူင်ၶေႃႉဝုၽိူင်းပဝ်ၼၼ် ၊ ၽဝ်ၼၼ်ၵတိၵ်း

ၼမိၵ်ႉတုင်လေႃၽၽိူင်းလဝ်ပိၼ်ၶေႃႉ ၊ ၼင်ၵၢၼ်တုင်လုင်လုၵ်ႉၶူင်ၵျၼ်လွႆယႂ်ၵၢၼ်သိူဝ်ၼ

ပီးၼၼ် ၊ လုံးၶေႃႉတုၵျႂ်းလူလုင်ပေႃၽိူင်းၵျဝ်းၵျၵ်လိဝ်ပုတ်ပင်းပိၼ်ဝင်းတုၵ်းလုင်းၼင်ၵုၼ်း

ၵိူး ၵုၼ်ပီတ်ႉၶၢင်းတေႃပႆၼၼ်ပေႃးၽီး မီပႆလႃႉလႃႉၶေႃင်းၵြႃးတုၼ်လွံၼိူဝ်ၽိူင်းလဝ်ၵၢင်း

သိူဝ်ဝုလု ၊ ၶေႃင်းလဝ်ၵျၵ်ႉတၢင်းၽိူင်းၽယၢံသေႃၽိူင်းလုံဝႆသေႃလုင်လုံလဝ်ၶၽၶိူၼ်ၵိူင်

ပျေႃယွၼ်ၽိူင်းၼီၸေး ၊ ၽိူဝ်ၼၼ်ၽိူဝ်ၼၼ်တၢင်းၵုသုလိူတေႃၽျူပ်ႉတေႃၼေႃလဝ်ၶဝ်ၶုၼ်

သိူင်ၽွင်းၽိူင်းၼၼ် ၊ လီတီၵျဝ်ၵိူင်ထၶေႃင်ၵိၼ်ၽိူင်းတၢင်းလဵၵယေႃးၵိူင်ၼျိူတိူင်းၶုလဝ်

ဢၼ်ႉ ။ လင်တၢၵ်ႈယေႃႉၵၢဝ်ၽၢၼ်းသိင်ၶံၶံး ႁဝ်လၢပိုင်းၵူႉပုတ်ၼိုဝ်ၸိုင်းဢၼ်သိုင် ။ ၽွႆႈၵၢၼ်ၽႅၵ်ထၢပ်
ၵၢပ်ၵိုဝ်ႉဢေႉပုၼ်ၶဝ်လိုဝ်ပေႃႈၵုၵုလၢလဝ်ၶံပိုင်လုံႈႁဝ်ၵိုင်လဵၸိုင်းၶေႃး ။ လဝ်ဢမ်ႉယေႃသၢင်ၽုင်း
ပၼ်ႈတူၵ်ၵျၵ်သၵေႃႉပေႃၵင်ၼႆႈႁၢင်ပိင်ၸၢႇၼံႈၵိုၼ်းယၢဝ်ႉ ။ သိၼ်ၽီလုင်းသူႉႁဝ်လိူဝ်ၵုၼ်းၸိုင်းၵူဝၼ်
ၶိုၼ်းၵွႆႇလဝ်ဝႄႉယၢဝ်ႉ ။ ၵုၼ်းသိၼ်လိၵ်ႈလဵၸိုင်းပွင်ၵၼ်ပိုင်လိူဝ်လတ်ၶၼ်ႁုံးၵေႃႉယႃႉ ။ ပေႃးလၢၵ်ႈႁၢင်
လဝ်ႁုႉလိင်ၶႃႈလတ်ၵုၼ်းလုံၽၵီႁၢင်လဵထႃႉသၵ်ႈၸေး ။ လဝ်ဢမ်ႉယေႃသၢင်းသုပ်ယႃႈႁုံးၵျၽုၼ်ၶႅ
ပိၼ်ၶုၵၢံလပ်ႉလဝ်တေႃႉပုၵုံးၵွၵ်လူလဵဢေႈ ။ ၵုတၢၵ်ႈၵၢံလဵသဝ်းၵျိုင်လဵပီတၢင်းၶီထိုင်ၶိုင်းသုံ
ဝႆႈတေႃၵၢံလွတ် ။ ပိုင်ၼိုင်ၶုၼ်ၸိုင်းလိူဝ်လီလိူဝ်ဝၼ်ၵၢံႁွၼ်ၽိုဝ်ႈၵိၼ်ငိၼ်းသေႃးၶုတၢင်းလဵလိုးၽူႈ ။ လဝ်
ၶံတိုင်ထၢပ်တုဢၼ်ၶိုင်ၽျတ်ထွတ်တၢင်းလူႁုင်ႁၢင်းၶေႃး ။ ပိုဝ်ဢမ်လင်ၵျိုၽုင်းတူၵ်ၵိၵ်ႈသၵျ်ၶေႃ

ၶိုၼ်ႁုင်ၵွင်ထွၼ်းထူႉၶေႃး ။ ပိၼ်တီၵ်ႈလိၵုၼ်းဢံလဵၸိုင်းၵိုဝ်းလီၵိင်ဝေးၽုႆႈပႃႉၶႃႉလူႉၼီပိုင်ဝႆႉယၢဝ်ႉ ။
ဢမ်ႉၵေႃႉလႃႉတၢၼ်းပၼ်ပီၽီလူႉထိင်းတုလိုးၵပ်းၽြူႉသုသုဢ ။ ၶဝ်ပိၼ်ၵပ်းတူၵ်ၵပ်ယၵ်ၵု
လပိပတ္တိၵျူင်ၶွပ်ၵုသီလိင်တၢံး ။ တေႃၵၢၼ်သၵ္ကရိတ်ပီၸိုင်း (၁၂၀၇) ၵိုင်ၼိုင်သွင်ပၵ်း
ယင်းပႆလိတ်ၼီ ယၢံးဢၼ်ႁဝ်ၼိုဝ်လုံႈၽူႉပွင်ၵၢဝ်သိုၵ်းၶင်ၶႃႉလိင်းယိပ်းၸိုင်ၶံးၵိၼ်လဝ်ဝႆႉယၢဝ်ႉ ။
ဢၼ်ႉၵေႃႉဝႆႉၵျိုၸိုင်းလုင်ပိၼ်သိုၵ်တိုၵ်ၵၼ်ယႃၽၢၼ်းတိင်းၶံၶႃ ။ လဝ်ပုင်သေႃၵၢဝ်သိုၵ်းတိၼ်
သွင်ပွၵ်သံပွၵ်ပေႃၼိင်ယၢဝ်ႉ ၶင်ၸိုၵ်ၵၢံပႆပႆႉယၼ်ၶူသေႃၸိုင်းၶေႃး ။ တၢင်းၵုၵၢလပ်လိုၵ်
လပ်ပုတၢင်းႁွင်ၸိုင်းလဝ်လွႆပေႃၵေႃ ။ ပိၼ်ပိုဝ်ပင်ၶွၼ်လုံႈၽူႉၵၢံၸီးၵွႆးထုင်းၵွႆႁဝ်းၽုဝ်း
ၽွူႉ ထိုင်ၶႃႉပၼ်ႁဝ်း ယၢံး လိဝ်လင်ၵျိုပူၶင်ၵျေႃႉၶႃႉယိပ်ၸိုင်းလဝ်ဢၼ်ဢေႈ ။ ဢမ်ႉၵေႃႉဢင်

สแกนด้วย CamScanner

ၵၼ်ၵႃထေႇၼိူင်းၶၼ်သဝ်ႈသွင်သဝ်ႈသံ ရုဝ်ၼိူင်းမႃးရထႃးလုထႃးယႃးလီဝ်ႁႃ ။ လီၵၼ်ဝတ်ဝႃးႁၢင်း
ၵၼ်ႁွင်းၶူးလုတီ ၽြႃးမေႃပွၵ်ႉၶင်ယုဝ်ႇၽျၵ်ႉလၼ်လုၵွႃ ဝိင်ပဲထုပုတ်ပင်းယဝ်ႉ ။ လဝ်ၶဲၵေႃ
သၼ်မၼ်ၵတီသိတ်ၸုၶဲၵိူဝ်ၵွႆးၵပ်းသုသဢုပိၼ်ၶႃးၶေႃး ။ ထုၵ်ႉလူၵေႃႉလုထုၵ်လီၵေႃႉလီၵႆႇပေႃး
ၼီၵိူဝ်တုၼ်ၵွႆႈဢိုဝ်ၼိူင်းဢေႃမင်းၽြႃးလဝ်ၵိုမ်ဢၼ်ယဝ်ႉ ။ တၵ်ပွႆးယုင်းၵဝ်ၶုဝ်းသိုၵ်းတိုၵ်းၵုးၽုပီ
ၼိူင်းၵႃၶု ။ လဝ်ဝုင်ႉၵိတ်လူၶုၶဲၼိူင်းလဝ်ဢုံထဝ်ၵျုပုၵိူဝ်ႁုၼ်းၽိဝ်ဢေႃ ။ လဝ်ၵေႃႉဝုၼ်ဢၼ်
ၵႆႇၶဲတိုၵ်ဢိုင်ပဲၵႆႇၶေႃး ။ လင်ၡိုလိုးၡူးၵဝ်ၶင်ၶႃးၵိင်းလိၼ်ၶၼ်ၡီသေႃလိုးလိုးတုင်မိုင်းၶႆးၽၢၵ်
ဢိုင်ဢၼ်ႉ ။ ဢိုဝ်ဢၼ်ႉမဝ်ၵႃးသွင်ၶႃးသံၶႃး ၶင်ၡေႃတုဝ်ႈၶႃးဝုတၵ်းယၽိဝ်ၼိူင်းတီယူ ။ ဢၼ်ႉၵေႃ
ၡင်ၶဝ်သေႃၵၼ်ၶႃးလုံၶႃးတီၼ်ၼိူင်းလဝ်တေႃၵုပွၵ်ယုၵႆႇၶဲမ်ပဲလီပ်ႈပိတ်ၶဝ်ထၼ်တဲတူ

ၵွႆးတင်းၶေႃး ။ တင်းၵုၼ်ဢွၵ်မၼ်ၽွႆႈၶဝ်ၵိုၵ်းၵိၵ်ၼိူင်းဢွင်ဢၼ်ႉ ။ ၵႆႇၡုပဲပၼ်ပဲၶႃးၶဝ်ၶႃးတိုၵ်း
ပေႃးၡုဝ်ၡၼ်ၼိူင်းၡဝ်းလုလိုးၵၼ်းထၼ်တဲႁွင်ၶဝ်တိုၼ်ၵၼ်ပဲၸယဝ်ႉ ။ ပိုဝ်ဢၼ်လတ်းလုလိုး
ၽုၼ်ၶုၼ်ၵုင်းပျင်းလဝ်ၡင်ၡင်းၵုၸု ။ ၵိၼ်လဝ်ၵိတ်လူၶုၶဲၵႁူၵွူပုဝ်ပုႁုၼ်းၼိူင်း ။ လင်
ၵႆႇသေႃၵိပ်ႉထိင်သိုၵ်းယိုၵွႆးၵူးယဝ်ႉ ။ ၵႆႇၵိူဝ်ငိၼ်းၵုဝ်ၡုဝ်ၵိၼ်ၶင်ၡေႃၵိူဝ်လိုင်းၵိၵ်းၵုံးၡူး
ၵွႆႈၵၼ်ႁုလိုးဢု ။ ထုၵ်းတီတၵ်လီတၵ်းၶီ သိၼ်ၽီ တုလိုးၵူးၶိုင်ႁွင်းၡူးၵႆႇတေႃ ။ ဢင်ဢၼ်ၵပ်ႉ
ဢၼ်ႉၵႆႇၡုလိၼ်မၼ်သံၵိၵ်ထိင်လိၼ်ၶေႃပိၼ်သိုၵ်းသိင်ယဝ်ႉ ။ လဝ်ၵေႃႉဝုၼ်ဢၼ်ႉတိင်
ယီၵိူဝ်ထင်ယိင်းထွင်ၶေႃး ။ ထုၵ်လီပိၼ်ၡိုဝ်ၶီးၡိုဝ်ၶီးၶႃးၵႆႇၵိူဝ်ပိုၼ်ယွၼ်းပွင်ၵျုၡင်
ဢၼ်ႉ ။ ဢၼ်ၶေႃးလၵ်းလိင်ပီၼိူင်းၵဝ်လိပီၡဝ်းပီၽိူင်းပီပိုၵ်တေႃၼိုဝ်းထိုင်ၵတ်ပဝ်ဢၼ်ႉ

ၼိုဝ်ႇဢဵၼ်ႇမိူၼ်သႆႇသႂ်ဝႁႃပိၼ်ၵဝ်ၵၼ်ႇၵဝ်ပၵ်လိူဝ်ပလႂ်ၼေႃးၶဝ်ၼိူင်းၵွပ်းဢၼ်ႇ။ ဢမ်ႇၵေႃႉၵွတ်းဢၼ်

တၢင်းဝေႃဝႁႅပ်းမႆၶၼ်လီၶေႃး ၼီးလီၶၼ်လိူၼ်ၶၼ်ဝၼ်းမိူင်းႁွင်းပွင်းၵၼ်ဝႁၢၼ်ၼေႃးပၼ်းၶၼ်

ၵွပ်းၵၢဝ်ၼိူင်းသူႇမိူင်းၶိ တၢင်းလိုပ်းၶၼ်ပိတ်ဢၼ်ႇယဝ်ႉ။ တၢင်းဝပုဝ်ၶဝ်တၢင်းလဲဢမ်ႇၵေႃႉၵွၵ်ႉဝမီး

လီဢၵ်းသေႃလိူၼ်းမဝ်သေႃလုၼ်ၶေႃး ဢမ်ႇၵေႃႉသွႆႈတေႃသွႆႈတေႃယေႃႉယေႃတပ်ၵၢဝ်လုၼ်ၵွတ်း

ၵွႆႈၵၢဝ်ႁၼ်းႁုလ်ႉဢေႃး။ ဢမ်ႇၵေႃႉယႃႇဢိူင်ၵၢမ်ၶဵဝ်ၵၢမ်ပိင်ၵၢမ်ဝၼ်သိူၵ်ဢမ်ႇတိူၵ်ၵီးပေႃတြႃးၶေႃး။

ပေႃးၵႃႇၵွတ်းၼေႃးလိၼ်ၵီၼ်ႁၼ်းမိူင်းၵုပ်ၵုဝ်းၵေႃးမိူၼ်ယႂ်ၶိုဝ်းမလႂ်ၶဝ်ယႂ်။ ဢမ်ႇၶေႃးၶေႃး

လၵ်းၵိူင်ၼေႃးသိပ်ႇမီသဝ်ႇမီမေၵႃးဢပ်ၶဵဝ်ပျူးသေႃၵျူ။ လတ်လုဝ်ၵၢလပ်သိူၵ်းလပ်မိူင်းလဝ်

ၾၵ်ဢိူင်တၢင်းႁွင်ဢမ်ႇ ၶၼ်လဲၵၢဝ်ၵူႉၵွတ်မိူင်းၶဝ်ယဝ်ႉ။ တၢင်းဝလၢဝ်ၶဵၾမိူင်းလဝ်ၵေႃႉလိူ

ယိၼ်လိူင်ၵုပ်ပိုင်လေႃႁႃလုတိုင်းၵႃး။ ၼေၼ်းၶၼ်ၶတ်လွႆႈၵျုဝ်းလွႆးတၢင်းလီၵျင်ၵျင်းသႂသႂ

ဢၾြႃးၵွႆႈၵွဝ်ဝႁမ်။ တၢင်းၵႃႇလဲၶၼ်လုံးမိူင်းၵွႆးပွင်ၵျုဝ်းလႃးယႆးဢၼ်ၵိူၵ်ၵၼ်လတ်တႃႇ

ၼိူင်းလီယၢင်။ ၵုံလုလုဝ်လၵ်လဝ်ၵီလုံသႃးၵူႉလၢဝ်ၵိၼ်ပုင်ႇဢွႆလိတ်သီလၢင်ၾွင်းမိူင်းဢၼ်ႇ။

ဢွၵ်းဢမ်ႇ ဢွင်လုၼ်းၶၼ်လဝ်ငဝ်ၶဵၾ ၵုံငိူၼ်ၼိုဝ်းၶွတ်သႂ်လိဝ်ၶေႃး။ ဢမ်ႇလီးလဝ်ၾဢေႃသိူင်

ၼိုဝ်းၶႆးၵီၼိူင်းၵႃႇမိူင်းၶႆးၵွၼ်ၶႆးၵွဝ် ဢေႃၶႆး ၶႆးသႂင်ၶႆးလိင် ၶႆးၵုံ ၼိုဝ်းၶၼ်တိူၼ်ၶႆး ၵုဝ်

ၵွင် ၵုဝ်လံ ၵုဝ်သိူင် ၵုဝ်သိပ်းတိုဝ်းယိပ်းတၢင်းလီၵျင်ၵျင်းၵီပွင်ယိဝ်လႂ်ၵျတ်ဢၼ်ႇ။

တၢင်းၵႃႇၼိုဝ်းသိင်ၾြႃး ၵူးၼေႃးတၼ်လုင်ဢိူဝ်ႁွၵ်းၶေႃးပြူႁေႃ။ တၢင်းၵႃႇသံလဝ်တၼ်ထဝ်

ၵူးၼေႃး ၼေၼ်ၶဵၾြူ ၵူးၼေႃး ၼေၼ်ဢွတ် တဝ်ၵွတ် လီယၢင်ၾွႆႈ ၵုံလတ်ဢုဝ်းသေႃၵၢဝ်ၵူႉၵုဝ်ႁွင်း

ၼၼ်ႉ ။ ၼႂ်းၵေႃးၸိူဝ်းၼၼ်ႉ သၵ္ကရၢတ်ႇၵေႃးၸပ်းၼႆႉ (၁၂၃၀) ႁဵၼ်းၸိုင်ႈသႂ်ပၢၼ် သႂ်သိပ်းၼီႈ ႁွတ်ႈတီႈၵဵဝ်ႈသီ
ငၼ်ငဝၢပီႈ ပုၵ်ႉထိုင်မိူဝ်ႈယဝ်ႉ ။ ၸိူဝ်းၼၼ်ႉလႆႈၵွၼ်ႇ လုင်ပုင်သိင်ႇၵၢၼ်ၼိင်းၸေပၼ်တၢင်းၵၢၼ်ၵူႈ
ၶၼ်ႈၼႂ်း ပိင်ႈၼႂ်း မိူင်းၵိူၵ်ႈ လုၵ်ႈပြႃႉဝေႃ ၵေႃႉပၢႆႈ ၵူႊလႆႈဝႆႉယဝ်ႉ ။ ယိူင်ႈၼၼ်ႉ တၢင်းဝၢၼ်ႈၵၢၼ် ပွင်ၵေႃး
ႁွင်းမႃး ၵၢၼ်လွင်ႈ မိူင်းမူလ်ႈတေႃႇ ။ ၶဝ်လႆႈ ႁွမ်ၵၼ် မွၵ်ႈလၢတ်ႈ ၶၢဝ်ႇၵၢတ်ႇ ယုင်းတေႃႇ ၸုင်ႁၢင်ႈ ။ လႆႈ
ၵၢၼ် လၢတ်ႈၼႂ်း သူသၢၽူႈ လႆႈလႆႈ လူဝ်ႇလႆႈ ၶၢမ်း ၵူႈႁူပ်း ၸေႃးၶၢမ်း ၵႃးၸိူဝ်း ။ ႁပ်ႉၼႂ်း ႁၢင်ႈလႂ် တၢင်းမိူင်းတႆး
ယိုင်း လူႉဝေႃၼၼ် ။ လွင်ႈၵေႃႉ ပဵၼ်လုၵ်ႈ ၼၼ်ၶၼ် ႁူင်ႁၢင်း ထိုၵ်ႉတၢင်း လီပွင်ႇ ၵိၼ် ။ လွင်ႈၵၢမ်ႇ ပုၼ်ႈသေ ႁၢင်
ၼၢင်း ပြႃႉမၼ်း ၵႃႈဝ ပႃႈတွၼ်ႈ မိူဝ်ႈ ၶႂ်ႈ ႁဵတ်းထီး ၸိူဝ်း ။ တေႃႇၵၢၼ် လၵ်းသႂ် မိူဝ်ႈၵၢၼ် ဝႃႈၸႂ်း လႆႈၵႂ်ႈ ၸိုဝ်ႈၵိၵ်ႉ
လုၵ်ႈလႆႈ ထိူၼ် လူဝ်ႇ ၼႂ်ႉ ၶိုဝ်း ၸိုၼ် ယွင်ႉသွင်ႉ ။ တၢင်းႁႃ လႆႈ ၶ လႆႈထိူၼ် လႆႈၼႂ်ႉ လႆႈၵႂ်ႈ ၶၼ်ႈၶဝ် ၼႂ်း

မိူင်းဝေႃ ႁဵတ်း လၵ်းသႂ် မိူဝ်ႈ သိင်သိင်ယဝ်ႉ ။ တၢင်းလုင် ၵေႃးၵူႈ ၶၼ်ထုၼ် ၵၢင်း တႃႈ ႁၵ်ႉတိၵ်ႉ ၶျူႈ ၶႃး မႄ
ၶၼ် ပေႃႈ ပေႃ လုင်ၵူႈ လူႇ ၽွႆႇ ၸိူဝ်း လိူၼ် တၢင်ၶိုၼ် ယွင်ႉ ၸၢႆႇ ပိူင်း ႁိူင်း ၸိူဝ်း ။ လၢတ်ႈ လုၵ်ႈ ႁွင်း မူႉ သူ
မျတ်ႉ ၸိူဝ်း ၵၢၼ် ထႅမ် မႄႈ လႃ သႂ် ထၢတ်ႇ ႁၢင် ၵွင် သီး ၵေႃး ၸိူဝ်း ။ ထၢတ်ႇ လိတ်ႈ တၢင်း လုင် လိတ်ႈ လုၵ်ႈ
ပိတ်ႇ လုၵ်ႈ ၶၼ် ၼီႈ မႄႈ ပၼ် ၵၢင် ၶိုၼ်း တွၵ်ႈ ၵႂ်ႈ ပေႃး ပၼ် ႁၢႆႈ ႁွင်း လိင် ၼၼ် ယဝ်ႉ ။ မိူဝ်ႈ ၼႆႉ ႁၢႆႈ လီ
လုင် ႁၢင် တွၼ်ႈ ၶွင် သိင် ႁွင်း မူႉ ၶိုင် ၼီႈ လူႉ လီ ယၢင် ။ ၵိုင် ပိၼ် တီႈ ပိုင် တၢၼ်း သိၵ်ႈ မၼ် တိင် မိူင်း
သိုင် ၼေႃႇ လႆႈ လႆ ၶုင် ၼီႈ ယွင်ႉ ႁွင်း ၵူႈ ၼႆႉ ။ ၼင်ႇ ၼႆႉ လၢတ်ႈ လုၵ်ႈ လၵ်း ထၵ်ႈ မႄႈ ႁႃ ၵူ ၵႃ ၸေႃ
လိုင် မျူႉ ၼႂ်ႇ ၶၢၼ်း သိင် ၸိူဝ်း ။ ႁူဝ်း ၵၢၼ် ဝၢၼ်း ၵၢၼ်း ၶၼ် ပွင် ၵေႃး ၶိုဝ်ႈ ႁၢင် ပြူး ၸေႃႇ ၶၢမ်း လိင် ႁၢႆႈ
ၶိုဝ်ႈ ႁူဝ်း ယဝ်ႉ ။ တၢင်း ၵႃႈ ႁွင်း မူႉ သၢင်း ထူႉ ပြႃး ဝၢတ်ႇ ဝႃႈ လုင် ႁူပ်း သီ ။ ၵၼ် လႆႈ သေႃ ၵွႆး ၶ ၶႂ်ႈ

ၵႃႈလဵၵ်ၵႆႇ ထိုၼ်ႈၶေႃပဝ်ႇယဝ်ႉ ။ ၵၢၼ်ၶွပ်သၵ္ကရိတ်ႇ (၁၂၄၂) ၵိုၼ်းၽိုၼ်ႈၼွင်ပၢၵ်ႇသီၶိပ်းၼွင်ၶီႈ
ၼွတ်းထီၵႂႃပဝ်ႇၵပ်းယိူဝ်းၶဝ်ၶေႃးတေႃထိုင်ထွၼ်ၶႃး ။ ထုၼ်းဢွၼ်တၢင်းၵႂႃဝၼ်းဝူး ႁႅဝ်းၸီၵၢၼ်လႆထၢင်
ယိပ်ၶဵဝ်းတိုင်ၵျူဝ်းပွင်ထွၵ်လႆဢၼ်း ။ ၼိုဝ်ၼႆတုၼ်သိုင်ႁႅဝ်းလဵၵ်ပႃးလုင်ၵူၼ်းၵေႃ ။ လႆးသိမ်ပီဢၼ်း
ၶဝ်လဵၵ်မူလူၶဵဝ်းလုပ်ၵၢၵ်ၵၢင်းပွၵ်ၶၢၼ်ၶေႃတိၵ်းၶမ်းလႄး ။ ပိုၼ်ၼႆလၢၵ်းထၢၵ်လဵၵ်ပိုင်ၵုမ်ၵီႇ
ၵုမ်ႁူပ်းၵိၵ်ၶုၼ်လႆၶႃး ။ ၶဝ်ၶုၼ်ၶတ်ၵိုၵ်ၵျူဝ်းၵျႃးပွင်ၶဵဝ်းၼိုပ်းသိုင်ႁႅဝ်းဢၼ်ၵိုၵ်ၽႂ်ၶဵဝ်ထိုင်း ။
ပၼ်ၼႆတၢင်းၵႂႃယႂ်ၶဵဝ်းယႂ်သူးႁွင်းလီးလွႆၵၢၼ်ၵျူဝ်းၵျႃးၼိုင်းတၢင်းလဵၵ်ႁႅဝ်းၵူၼ်းၵေႃ ။ လၢင်
ဝႃလၢၵ်းထၢၵ်လဵၵ်ပိုင်ပႃးၼႆဢႃသဵဝ်လူၵ်ပေႃသူသဢႃႁိူဝ်ၵိုၼ်ႁူင်ၵျေႁူပ်းႁူပ်းၶႃး ။ ၼိုင်း
လဵၵ်လူၵ်းၼႆ ၼိုဝ်လတေႃသူသဢႃယႃလဝင်ၼိုၼ်ဝူင်ၼွႆလိတ်သီၶင်လွင်းလဵၵ်ႁႅဝ်းၶႃး ။

ဢၼ်ၵၢၼ်ယိမ်းဢၼ်ၵေႃးၶုင်းၽွင်းလုင်ၵျူဝ်းႁူင်ၶုၼ်ၵၢပ်းတေႃသႂ်ၼႆၵင်ၵႃးယိပ်ၶမ်ဢၼ်း ။ လၢင်ဝႃၵျူဝ်း
ၶုၼ်တိၼ်ယၢၼ်သူးလိၵ်းၼိုပ်းတိၵ်းသူၶင်လၢၼ်သင်မိင်းလူႇၼိုၼ်ၵုၼ်ၽူႈၵမ်ၵႄ ။ ၼိုင်းၼႆလၢင်ဝႃလဵၵ်
လိူၵ်လိူၵ်ယိၼ်လိူၵ်ၼေပိုင်ႁူင်ပၢၵ်ထထမ်လသင်ၶသူသဢႃယူၵ်ပွင်ပေႃးသူႁူင်ၵၢင်းၵျူလႆၽိုင်းၶႃး ။
သင်ပွႆးလဵၵ်လိူဝ်ပုမ်လူလ်ၶိၵ်သူတိၵ်ထိ ၵတိၵႆႇတေႃမၼ်ၶမ်ပၼ်ၵိုင်ႁူင်တၢင်းလီဢၼ်း ။ ၵႂႃတၢၵ်း
(ၵူးၵၢပ်ႇ) ၵူတုၵ်ၵူၶိင်း ၵူမၼ် ၵူၼိုင်း ၼႆး ဝိုင်းၶဵဝ်းၶၼ်ပိၼ်ၶေႃးၼီပျႃးပုင်ပၼ်ၵိၵ်ၶိုပ်းၶီ
ၵမ်လွတ် ။ ဢၼ်ၵၢၼ်ၼိုင်းၶုၼ်ယိမ်းဢၼ်ၵႂ်ပွင်တၢင်းလီႁူပ်ပီၵၢင်ပီၵၢၼ်းပွႆးဝတ်ႁႅဝ်းပွင်လူး ။ လၢင်
ပိၼ်ပျေႃလိူၵ်ႁူၼ်းလုမ်ၵႃၼႆထဵၵ်တၢင်းၶိုင်ထၢင်ၵီလိူၵ်ယူယိၼ်ငီဝႄ ။ ဢၼ်ၵၢၼ်ၵပ်ၼႆၵပ်
တုၵ်ၵပ်ယၵ်ၵပ်ၼိုၵ်လူးၶိုၵ်သူသဢႃၵီလူးလႄး ။ ၵဝ်းၶေႃးႁူၼိၼ်းတၢင်းမိုင်းဝၼ်းတၢၵ်း

သွင်ပီႊသႂ်ႇပီႊ ၼိုင်ႈၵိင် ၼိုင်ႈၶေႃႈ ၼိုင်ႈယဝ့် တင်ႇယၢၼ်း ၵတ်ႉၶၼ်းသေၵႃႈၸိုၵ်ႉၵူႈလိုပ်ၶိုၼ်လိုပ်ႉလွင်ႈဝႆႉယဝ်ႉ။ ၼင်ပၼ်ၼိုင်ႈတွၼ်ႈ ၼၼ်ႉလႆႈၵေႃးသီႊ လီးဢိင်းသိုၵ်းၵိုင်းလိုပ်ၵိၼ်ၵူႈၽၼ်တိၼ်။ တၢင်းၵူႈၼၼ်ႉၸင်ၼိုင်ႈ ၼိုင်ႈယဝ့် ၶဝ်ႈယႃႇ ၼိုင်ႈၵႃႈ - မၼ်းၸႂ်ႉ ပိုၼ်ၽႆ ယိုၼ်လိုပ်ၶိုၼ်ပေႃးယိုၼ်။ လႂ်းသမ်ႉၼင်ၽဝ်ပႃတႆႊယိုပ်ၶိုၼ် ၵမ်ႉၶဝ်ႈလိုၼ်ပိုၼ်ထတ်းလူႉလူႉလေႃး။ ပေႃးတီႈၵုၼ်းသိုၼ်တၢင်းၼိုင်ႈၶီလႆႈပီႊလႆႈမီးလႆႈၵမ်ႉလႅၼ်းၸႂ်ပွင် ၵိတ်ထိုၼ်ၸိုဝ်ႈဢႃႈၵိၵ်းၵဝ်ႇယဝ်ႉ။ ၼႆႉၵေႃႈၼိုင်ႈပိုၼ်သိုၵ်းလႆႈပိုၼ်လုၵ်ႉၵွႆးလႆႈသိုၼ်လေႃးၽၢဝ်ႇ ၼၼ်ႉ။ လုၵ်ႈလုၵ်ႈပၢၼ်ပီႊလေႃႇၸွင်ႇၸွင်ႇလႅပ်ႈပီႊ ပေႃးလေႃးလုၵ်ႈလုၵ်ႈလေႃးပေႃးသိုၼ်လႆႈၵမ်ႉၽွမ်ႉၶေႃႈပုင် ၵၼ်ၸင်ၵၼ်လေႃး။ ၼိုဝ်ၵၢၼ်ၶိင်ၼႆႉလူႉၼိုဝ်သၵ္ကရိတ်ႇ (၁၂၄၂) ၵိုင်ပႆႇသွင်ပၢၵ်ႇသီႊသိပ်းသွင် ၼီႈ ႁွတ်ႈတီႈဝႃႈပီႊၵပ်းယိုတိုၵ်ႉဢေႃႈ။ သၢမ်ၵဵင်းတၢင်းၸိုဝ်ႇသေၵေႃႈၶၼ်သင်တွၼ်ႈႁူင်းၼိုဝ်းတိုၵ်းၼိုင်း

လီးၵီးၵႂ်ႇသႂ်ႇလၢႆၶၼ်ၵိၼ်ၵိင်းပီႊဢီႊယၼ်ၼိုင်ႈၶမ်းၵမ်ႉသဝ်းႁိုင်လိုပ်းပိတ်ႇတွၼ်ၸဝ်ႈဢေႃႈၽွၵ်းပႆႇ ၶွင်ထၼ်ပေႃးၵမ်ႉသဝ်းလႆႈဝႆႉယဝ်ႉ။ ပိုဝ်ၼႆပၼ်ၵၢၼ်ၼိုင်ႈမဝ်းယိုမ်းလိုဝ်ထုပ်ႇလူႉၵပ်ႉပၼ်ႁဝ်းထိုၵ် ထွမ်။ တၢၵ်းဝႃႈတၢင်းၸႂ်လိုၼ်ၶေႃႈ ၼိုင်ႈတုမ်ႇၵိုင်ၼယႃႇၽၵ်းသိုၵ်းဢၵ်းၽၼ်းတိၵ်းဢမ်ႇဢိၼ်သႂ်ႇတႃႈယိုၼ်ၸင် ၵီပေႃးသွမ်ႇတီႈၼိုင်း။ တၢၵ်းဝႃႈၸႂ်ပၼ်မၼ်းၵေႃႉဝႆးသေၸဝ်ဝုင်ဢၼ်းတေႃႇၼင်းတုင်းဢၼ်ႉ။ ဝႆႉႁိုဝ် ၼင်းသႃႈတၢင်းလႆႈၵိၼ်ၵိၼ်ၼိုင်းၵၢဝ်ၵၼ်တဵႆႈၵွင်သုမ်းၶိင်းသိုဝ်ႉၵျုင်းထင်ထိၵ်းဢၼ်လေႃး။ ၼင်ၶႃႈၵိၵ်းဝႃႈၼင်းသႃႈသိင်ပေႃးပိုၼ်ၶၼ်သိမ်းဢၼ်းဢင်ၵေႃႉၶမ်းလေႃးသႂ်။ ယၢင်းၵၢၼ်ပႆႇလႆႈသွင် ၶပ်းသမ်ၶပ်းသမ်ဝႃႈသႂ်ၵိၵ်းၼင်းသႃႈၵိုဝ်ၸွင်ၶိုၼ်ပုတ်ႈၵူႊၵင်ပုင်ပိုတ်ႈၵီလုင်လွင်လွင်ဝႃႈၵိၼ် ဝၼ်ၵိၼ်ၼိုင်းယဝ်ႉ။ ပိုဝ်ၼႆၸင်ဝႃႈပႃပမိုၵ်ႈယဝ်ႉၵျုင်ၵျိူၵ်ႉဢိုၼ်ႈတိုၵ်ႉသႂ်သႂ်ႇဢုၼ်ၸႂ်ႉၶမ်ယဝ်ႉ။

ၶၼ်လဲၼိုင်းဢေႃ ၵွင်ဝႃႁူႁူ ၵဝ်ဝၢင်းပၼ်သိင်ၽြႃး ပိတ်ၽိူၼ်တီတ် မိင်းၵျွၼ်းမိင်းသႃး ပိၼ်ၶၼ်ၵုပ်း
ပိုၼ်ယၢင်းၵႃႈၼွင်းၵၼ်လၼ်ၸၢၵ်ၼိၵ်ၸၢၵ်လုင်ဢေႃ ။ ပိူဝ်ႇၼဵင်းၼိုင်းမုတ်ယၢဝ်ၵၢၼ်လႄႈၵႃႈၵွမ်း
ထုင်းၵွႆႇယုဝ်းၼိင်ၵဝ် ။ ၶၼ်ၵေႃၵုလိုၵႃယူလုလ်ၽေႃးၼ တေႃးသမေႃးၶၵုမ်ၶင်တုၵ်းထဝ်ၼိင်း
ဝၼ်ၵိင်းၼိုင်းၵၼ်ၽေႃး ။ တၵ်းဝႃၶၼိုင်းၵဝ်ၵေႃယူလုလ်ၽေႃးၼ တေႃးသၵီၵဵဝ်လုလ်ၶီၶဝ်ၵုပ်း
ၵိၵ်ၶိုၼ်းတုဝ်းၽေႃး ။ ၵႃၶဝ်ၵျွင်းၵူႉၽြႃးတၵႃတင်းလုင်ၵုၼ်းမီးပေႃးလၵ်းပွင်ၵျိတ်တင်တုင်
သွင်ၵၢၼ်ယွႆးၵၼ်းသွင်သိုင်း လိၼ်ၵိၼ်ၵုၼ်းၼိုင်းၵႃႈၵျိတ်းယုဝ်းမပ်ပိုၼ်ၵုလိုၵေႃး ။ တၵ်းဝႃၵွၵ်ပေ
သေႃၵေႃၵျိမၼ်းမီးတိမ်ၵွႆလိတ်ႉၵွႆသွင်ၶၼ်ၶဝ်ပိုၵ်ၶဝ်သၼ်ၽေႃးၵၼ်ၸင်တၵ်ၽိၼ်ၽြႃးၵီၼႃႈ ။
တေႃၼ်ႇမင်ၵေႃပေႃမၼ်းၵုလိုမီးယေႃပၼ်းလိတ်ၶၼ်ၶႃၵိပ်းၼပေတေႃမပ်လိၼ်ပိုၼ်ၵၢၵျထိင်

ၵူႉယဝ် ။ တၵ်းဝႃလုၵ်းမၵ်လုၵ်ၵိင်ဢၵ်းဢမေႃမယၵႃႈတွၼ်ဝႃသၵ်ထၵူႉမေႃးဢေႃး ။ ယေႃ
မတ်မီးပိၼ်ပေႃးပေႃးသႂ်ႉႈယေႃပေႃ ၶွႆးမီးပိၼ်ၶုၵ်းမူႉၵဝ်ၵူႉလိလိုၵၼ်ပၵ်ၶၵ်ၶေႃးလုၵ်ၶၼ်
ယွႆသေႃပိုၼ်လုင်ၵုလိုး ။ ၵုၼ်းၵၢၼ်ၵျိၼ်ပိုင်ဢၼ်လႂ်ႇ ၵိုဝ်းၵၢၼ်တၵ်းမီးမဝ်မီးယေႃၶိၼ်းထိင်
တင်းၼၼ်လုတ်ၵျ ။ ၵေႃၵၢၼ်(ၸၵ်းမီးမဝ်မီး) ၸင်လိင်ၶဝ်ၵေႃထိုင်ၶိင်ၼိုဝ်မၼ်းထဝ်ၼၼ်ဢ
ပေႃးလဲယွၼ်းၵိၼ်ၽေႃး ။ တၵ်းဝႃၼူၵၢၼ်ၽေႃးၼၼ်တင်းၵေႃၵီၵၢင်လိင်ပိုၼ်ယွႆးပၵုပ်း
လုၵ်းၶၼ်လၵ်းၽေႃး ။ ဢၼ်ၵေႃပေႃးထိုင်သွင်ပီသႂ်ႉပီၼိဝ်မေႃးယႂ်ႉၼိုဝ်ၵျဝ်သႃးၵုင်ၸုၵင်ငၼ်ၸင်ၵွႆး
ၼၼ်ဢၼ်ၵျိၶိုၼ်းသႂ်ႉပေႃးၼေႃၶၼၵ်လိၵ်ၶဝ်လႄႈယဝ်ႉ ။ ပိူဝ်ႇၼဵင်းၵျေႃၶီးၵေႃပၼ်ဢၵိတ်လူၵုၼ်း
ၽိုင်းၽေႃးၽူး လိလုၵၼ်ဢၼ်ၼိဝ်လုၵ်ၶၼ်လၵ်းၸိင်ၽေႃ ။ ၶီတီမီးၶိုၼ်းယေႃမတ်ၵႃႈလဲၵဲမတ်

ၼီး ၵီပႃး ၵႃႇလဵ ၵီပႃး လင်တၢၵ်း ပုင်ၵပ်ၼဵ ၸတုင်ပုၵၢႆ ပွင်တေႃ ၶိတ်လုၵ်ႉ တိင်းၵုးလေး ။ တၢၵ်း ဝုမိူင်း
ၶေလဵ ၵၢၼ်ယွၵ ၵေႃ ပိုၼ် ယၢင်းလဵ ၶိပ် သေႃလေး ။ ၼို ၵႃႇ ၵွႆး ၵဝ်ၸေႃး ၼႃး ႁူး ပေး ၵွႆ ၼၢ်သိၼ်ၵိုဝ် ၸေ
လိင်လႆး ၵုလႅ်း ၼု ။ ပိုဝ်ၼ် ထိုင်ၶေႃး ပၼ် ၵုဝ်း ယႃႉ လိဝ်ၵဝ်လဵ ၼိုင်း လုင် ၵေႃ ၶႅ ၵလႃး ၵသေႃး ပိုၼ် ပွင်
ၸေး ထုင်း ၼို ။ လင်တၢၵ်း ၵျွ လဵ တိင်းၵုး ၶေႃပိၵ်ႉ လွတ် ၵုတီ ၵေႃး ၼို ၸေႃး ၶၼ် ၸေႃး ၽိုင်း ဝ ၼေႃး ။ ပိုဝ်
ၵုၵပ်း ၼိုၵ်း လုံၼ ၶိင် ၵၼ် ၶိုၵ် လိုၵ် ၵီး ၶေး ယဝ် ။ ပၼ် ၵွၼ် ၵုၼ်း ထဝ် ၽိုဝ်ၼ်ၼ ပေႃး ၵၢၼ် လုၵ်
ၶၼ် ၶၼ်း လၵ်း ပိုၼ် ပၢင်း တိင် သုလႅ်း ၸေး ၵိုတ် ပိတ် လုင် ၼေႃး ။ မၼ် ၵုဝ်း ယႃႉ လိဝ် ယႃ ဝု တၢၵ်း
ၼုၼ် ဝၢၵ် သုလႅ်း ပိင်း တုလႅ်း သႃႉ ယၢင်း ထိင် တွင်း လိုၼ်း ၶိၼ်း တင် ။ ၵၢၼ် ၼင် လုၵ် ၶၼ် ၶေင် ၵေႃ သႃႉ
ပွႆး ပေႃ ၶိၼ် လိုၼ်း ထိင် တၢၵ် ပလင် ၵျိုဝ် ၵႃႇ ၵႃႇ ၵုၼ်း လုင် ၼေႃး ။ ပိုဝ်ၼ် ယႃ ဝု တၢၵ် ၵၢၼ် ၼီး ၶေၵ်

သႃႉ တၢၵ် ယၢၵ် ၼုၼ် ၼု သႃး ပႃး လေး ။ ပိုဝ် ၵုၼီ လီ ၵႃႇ ၼီး လူ တုလႅ်း ၵုၼ်း ၶိၼ် လိုဝ် သွႆး လင် ၶေး တုၵ်း
ပသွႆး ၵျဝ် လုပ် ၼု ၶွၼ် လုတ် ဝ ၼေႃး ။ ၶုၼ် လဵ ၼိုင်း ၵေႃ ၵႃႇ ၶီး ပွင် ၵွႆ လိ လွဵ ၸေး လိုဝ် လွင် ၵျႃး ထုင်း ပုံ
ထင် ၵျိုဝ် လုဝ် ၵၢၼ် ၶဝ် လဝ် ၸ ဝ ၶ ၼ ၵႃႇ ၶၼ် ၵႃႇ တိင် တဵ တေႃ ၼုံ လိဝ် ဝႃး ဝ လေး ။ ပိုဝ်ၼ် ၵူ ၼိုင်း
ၵု ဝၼ် ၵူ တၢၵ်း ၵုတီ ၵႃႇ လဵ ယူ ၵီ ၵု လိုဝ် ထင် တွၼ်း လိုဝ် ၸေး ။ ယႃႉ လိဝ် ၵုဝ်း ၶေႃး တုလႅ်း ၵွႆး ၵျွႆး
ၵၼ် ၵၢၼ် ယၢင် ပွင် လီ ယုဝ်း ယုဝ်း ၶင် ၵျူ ဝႃႇ ၵွႆး ထုင်း ၵွႆး ၼၼ်း ၸေး လို ၵျင် ၵျင်း တုလႅ်း တင်း ၼဝ်တင်း
ၵင်း သိုဝ် ၸေ လဝ် ယဝ် ၼု ။ ၵၢၼ် ၼင် ၶုၼ် ၶိုၼ် ၵုဝ်း လုံး ၵိၼ် လၵ်း ၵွႆး ထုင်း ၵွႆး ၶေ ၶေး လို ၼို ၵႃႇ
ၵျိ ၵၼ် လိင်း ၼွင်း တွင်း လီ ၶိုဝ်း ၼိုင်း လဝ် ၶုၼ် ၵျိုင်း သိုၵ် တင် ။ ၵုလႅ်း ၵသင် တၢၵ် ၶ လုလ် ၵျူ ဝႃႇ ၶျၼ်
ဝု ဝၼ် ၼွၵ်ႉ ဝၼ် ပင် ၼိုင်း လဝ် ၼုံ ထဝ် ၵႃႇ ၼွင် ၸေႃး ၼ တင်း ၵုၼ်ႇ ၸေ လိုင် လိၵ် လုၵ် ၶၼ် လိုင် ယႆ

သေပိုၼ်ယုၵ်ႈလႅင်ၶိူဝ်ႈတႅမ်ႈပပ်ႉၶဝ်ထၢၼ်ၵွပ်ႈလႆႈၶႃႈ။ ပိုၼ်းလႅင်ဝႃႈၵႃႈယုၵ်ႈဢၼ်တၢမ်ႇၵႃႈၵျႃၶႅတ်ႇ
လိူဝ်ၵိူၵ်ႉလႄလွႆႈၼိူင်ႈၸွမ်းၼိူင်ႈတၢင်းယႃႇၶႅင်ႈၶႃႈ။ သင်တႃႇၶဵင်ႇဢဵမ်ႇၽိဝ်ၵေႃႉငၢၼ်းငိုၼ်းၵႂႃႇၵုၼ်းမိူင်းၵၢင်ၶူၼ်
ႁူတူၵ်ႇလိုၼ်းလူႉလွႆႈလႅင်းၼိူင်းၶႃႈပူၼ်ႉလႄၶဵဝ်းဝၼ်းၽိဝ်ႈၶူၺ်း။ တၢင်းလၢႆလၢႆးတၢႆးၵႂႃႇလႄၶဵဝ်း ၼႃႈၵူၺ်းၵၢင်းသိုဝ်
မေႃႇမိူင်းပိုင်းၶႅၼ်ႈၼႄပၼ်လႆႈထၢၼ်လိူၵ်ႈသဝ်းၵၢင်းၵူႈထူ။ ၶဝ်လီၼိူဝ်ႈဢၼ်လတေႃႇလတၢင်းၼိုဝ်းၵိုမ်ႈ
ငဝ်ႈၵွၵ်ႈၽဵၼ်ႈၶဝ်ႈမိူင်းယိုၼ်ႈၵေႃႈၽိူဝ်ႇလၢတ်ႈၽွၵ်ႈပႃႈသိုင်သိုင်မိုဝ်းဢၼ်ၼႃႈၵူႈၵူၼ်းၵႂႃႇတူၵ်းလွႆးၶႃႈ။
ပိုၼ်းသၢႆသၢႆဢၼ်ၵေႃႇၵေႃႇယဝ်ႉႁွတ်ႇလီမိူင်းမၢၼ်ၶဝ်မိူင်းၶဵဝ်မိူင်းယုၼ်းၶႃႈ။ ထင်ၸီႉမိူင်းလႅၵ်ႈလၢတ်ႈသိုၵ်း
တိုၵ်ႈၵၢၼ်ၽၢၼ်းတိုင်းယဝ်ႉၵႂႃႇၵုၼ်းၵူႈထီႉၸႂ်ယဝ်ႉ။ သင်ဝႃႈထိုင်မိူဝ်ႈလၢၵ်ႈလိူင်မိူင်းထၢႆးၽြႃးၸဝ်ႈမႃး (၂၅၀၀)
ပွင်ႈၶိုင်ႈၼႃႈပၢၵ်ႇသၢႆသၢႆဢၼ်။ မိူဝ်ႈဢၼ်ပိုၼ်တႃႇတိုၼ်းၵၢၼ်ပၢၵ်ႇၼၢၵ်ႈၼုင်ၶွၵ်ႈၶပ်ၵႂၢမ်းပူႇၵူႈပွႆးထမ်

ၼၢင်းတၢၼ်ႇၶႃႈ။ ထူၼ်ၼၢင်းၶူမိူၵ်ႈၶူယုတ်ႈၶဝ်ၵုပ်းၵိၵ်ႈၵုၼ်းလီဢၼ်။ ပေႃးဝႃႈမိူဝ်းထိုင်ပွႆးလုၵ်ႉၶၼ်ၶူင်
ၼၢင်းတၢၼ်ႇလွတ်ႈသုပ်းၽီလႅင်လိူင်ၸႂ်ယဝ်ႉ။ ၵုၼ်းလိုၵ်ႉသိုၼ်ၵိုၼ်တၢင်းသၢင်းသွႆးၵႂႃႇၵၢမ်ႇၶုတ်ႉငေႃး
လိူင်မႄႈ။ ၽီယင်းပိုၼ်ၶိူဝ်းမၢၵ်ႇမူၼ်လွၵ်ႈၶပ်ၼုင်းဢုမ်ယဝ်ႉတိုင်ၶုၼ်တၢင်းသၢႆၶုပ်းငိုၼ်းၶုပ်းၶၢႆးယဝ်ႉ။ ၵေႃႈ
ၵၢၼ်ၵိုင်ယုၵ်ႈၶေႃၶႅဝ်ထိုင်ၵႂၢမ်းဝႃႈလၢတ်ႈဝႃႈၶုၵ်ႈၵႂၢမ်းၸုတ်ႇၵႂႃႇဢၼ်။ ၵႂၢမ်းရူႇဢၢၼ်းသင်ၶႃႈပုၼ်ႈပိုင်ဢႃး
ထႂ်ႇသႂ်ႈတၢင်းလႆလီၶုၼ်လီဢင်းပေႃႈၵႂၢမ်ၵမ်လီၵိုင်းလီမိူဝ်းပိုၼ်ယိုဝ်သုပ်းၽဵဝ်းသိုင်သိုင်ဢၼ်ယဝ်ႉ။
ဢၼ်ၵိူဝ်းမၢၵ်ႈပေႃးၼိူင်ယဝ်ႉဢၢဝ်းတၢင်းလႆၵူႈလိုဝ်းသင်ဢၼ်ၵိူဝ်းမႅပ်ႉပုၼ်မႄႈလႅဝ်ၽြႃးမိူင်တေႃႈ။ ၵုၼ်းၵႃႈယၢင်း
ၵၢၼ်လုၵ်ႈထိုင် (၇၅) လိူတ်ႈသိုပ်းပၢႆၶႃႈၵူၼ်ႈၸွမ်ႈၼိုင်ႈဢၢင်ဢွၼ်းၵႂၢမ်းလၢတ်ႈသိုင်တႃႇပေႃးပိုၼ်မႄႈဢၼ်။ သင်
ဝႃႈပွင်ႈၶိုင်ႈၼႃႈပၢၵ်ႇ (၂၅၀၀) ၶႅပ်ႈပၢႆၵီၼ်းၵေႃႈႁွတ်ႇထိုင် (၂၆၂၅) ပွင်ႈၶိုင်ႈၼႃႈပၢၵ်ႇသဝ်းၶႃႈမၢၼ်း

ပီတႃႇ ။ ဢၢၼ်ဝုၶုၼ်ရှင်ဓေၢၼ်းတာဓေါ်းတၢ်ႈဓေုႈပိၼ်လွံၯင်ၵုၼ်းၵွၢ်ၼ်ုထားပျုတိၵ်ႇဆၼ်ဓေါ်း ။ မိုဝ်

ဆ် လဲၵၢၼ်လဲတွ်ႈလဲဍွ်ႈကြုႈသီးချုႈဝ်ခေ်ပျုႈလတ်ဓွၵ် ။ ၵုလုႈၵုၵၢၼ်ဝုု (၂၇၀၀) သွင်ၵိုင်ၵွပြၢၵ်

ရှင်လဝ်တိပိင်ၵရိတ်ဝုင်ပေါၵီၵုံႈၵွၢ်သီးဆံဆၼ် ။ ၼ်ုးဆၼ်သီဝုလိဝ်းပေါဆၼ်းပေါဓိင်တော်

သပ်ပိင်လူၵိၼ်လဝ်လဝ်ဝ်ဓေၢၼ်းဢၢၵင်းလွ်ႈဓေါ်း ။ မိုဝ်ဆ် လၢၵ်ႈၵွ်သူၵဝ်ရှဝ်းရှုႈၶုၼ်ဆင်းတင်း

လဲၵံလီၵိင်းလီခေါ်လိုယုဝ်းယုဝ်းယွၼ်းဢၢဝ်ဢၢချုဝ်းရှ်ထုပ်းပွ်ႈၵိၼ်လဝ်ဓေါ်း ။ ၵံႈဆ်ချုႈဓော

ချုႈတာကြုႈပုတ်ပုင်ၵံၵုင်လွ်ဝိင်းဓော်မၼ်ပိင်းတင်းဓော်ဓွ်ဓွ် ။ ၵိၼ်လၢၵ်ႈၵိုင်ဢၢၼ်ရှင်ရှဝ်းထုၵ်လတ်

ပတ်ပုၵ်လိင်ၵုလုသိုၵ်ၼ်ုတိုၵ်းရုလဝင်ဒိုၼ်ဝုင်ဢၢၼ်ခဲတွ်ႈယ်ုဒိုဝ်ဝၼ်ဒိုဝ်းမြိုင်းဓေါ်း ။ ၼ်ုးဆၼ်

ဢၢံလိုရှင်းရှဝ်းဆပ်တောဓေပ်ဝုၵပျုလိင်ၵုလတ်ခေ်မိုၼ်ၵုံႈဢၢပ်ဓေဝ်ဓေဝ်ဓေါ်း ။ ၵိၼ်လၢၵ်ႈ

ရှဝ်းဢၢင်ဓိင်းဓေၢၼ်ကြုႈကြုႈလဲပုႈတုၼ်သွၼ်လုၼ်းၵွၼ်ဒိုဝ်းထားထွံတုင်းဢၢဝ်ပုံလိၵ်တၢၼ်းသိၵ်လူဓေါ်း ။

မိုဝ်ၵုဓိင်းရှုႈဢၢင်ဓေၢၼ်လုသိင်ခခေါ်ႈၯူဢၢၼ်ပိၼ်တင်းတပေါ်းၯင်းၵျီႈရှဝ်ပင်ၵျွင်းခံႈလဝ်ဓိုင်း

ဝီးထော်ချော် ။ တုၼ်ဢၢၼ်လဲလိုဝ်လိဆဝုၵုလိင်လိင်ၵုကြုၯယွတ်လဝ်သိုဝ်ၵော်လိသိုၼ်

ဆၼ်ယဝ် ။ ၵိၼ်လၢၵ်ပုင်လိၵ်လိင်ၵုလုသိုၵ်းၵွၢ်ဝင်တိုၵ်ကြုတော်ၵိင်းဝီဓေါ်း ။ ဢၢၼ်ဆင်

လုဓေါ်းခခေါ်ဓိင်းရှုႈဓေုႈပိၼ်ၵုၼ်းရှ်ၼ်းလိတ်းသိပ်းယင်းလိုဝ်ပီဓိုင်းဓိင်းမိၼ်လဝ်ရော်ပြံႈလိဝ်ခွမ်

ဓေ်းထားၵိဓ်တင်လိၵ်းထုတ်လိၵ်ၵုလုႈယဝ် ။ ၵုလုႈၵုပၼ်ရှုႈလုဓေါ်ယံႈလိဝ်ခွင်လၢၵ်ရှဝ်ဓေဝ်

ထုခုဓေဝ်လဲးသံဓေဝ်လဲဓိင်းခဲၯင်လိုင်ခံႈလီလွၼ် ။ ရှုႈလၢၵ်ႈသော်းဢပ်းၯူပေါ်သွၼ်ဢၢၼ်ၯိုၼ်လိၵ်

ခဲဓွၵ်ထုတ်ၵွၢ် ဢ.ခ.င. တင်သတ်လင်လတ်လိဓိုဝ်ယင်းၵွၼ်ၵိၼ်ၼ်ုႈဆၼ် ။ လင်ၵ်ုရှုလိင်

လိူဝ်သတ်တႃႇသင်းၵျူဝ်ၵႃႇတႃႇၼ်ႇပုဝ်ၵျူဝ်ၶေႃႇၼ်အႃၶတ်တႃရင်းတႃႇၵူဝ်ႇသေႃးၵႃပုင်ႇၵႃထႃႉၶေႃပႃၵူမိဝႃႇဝ်ထုၵ်
ထိုၵ်တိုၵ်းတီတုလႃးလၢၼ်ၵျၼ်ႁႃႇအၼ် ။ ထုၵ်ၼ်ပိၼ်ၶေႃၵူႃထႃးၵပႃးတလေႃးၵိင်ၶူၼ်တုၼ်ၶုၼ်ၵင်းသိုဝ်
ၼိုဝ်ၼိုင်းၶိင်းၵျႃးၶေလင်းၵွႃးတိုၵုင်ၶူၼ်လဝ်အၼ်ယႃဝ် ။ ယႃးလိဝ်ၶိင်းၵျႃးထိုင်ၽေႃးပၼ်တုဝ်ယႃး
လိဝ်ၶုၵ်းသိပႃးယင်းဖ်သွင်သႃပိၼိုင်းၼီလိင်တႃးသင်းၵိၼ် ၊ လင်တၵ်းၶေႃးထုတ်လိုင်ၵႃၵႃႇသိုၵ်
ဝင်တိုၵ်ၵူလဝင်လိၵ်ပုင်ၵျႃဝင်ၶဝ်သွင်ၵျိင်သီပၵ်ယင်းပ်သဝ်းသႃ (၂၄၂၃) ဝႃလဝ်သိပ်း
သီသႃတၵ်းၶဝ်ပိၵပ်ယီးထွင်ၸေႃ ။ ၵိၵ်လုလျ်သၵ်ၵရိတ် (၁၂၄၂) ၵျိင်သွင်ပၵ်သီသိမ်းပ်
သွင်ပိလုင်ၶွႃႉပူးၵျူးတူးၶုဝ်ပိ လိုၼ်လိတ်သၼ်းယႃးၵျဝ်းၶေႃးငြႃး ၼိုဝ်းမိုင်ၵိၶေႃးယိဝ်ပွင်
ထုတ်တိဝင်းတင်ၼိုဝ်ၸေႃလိၵ်ၵူၶဝ်ၶီအၼ်ယႃဝ် ။ ၵၼ်ႇၶုပ်ၵျေႃၶုပ်တ ၸႃးတုပ်ၶုဝ်

ၶိၼ် ၸႃးပိၼ်တိၼ်ၵွၵ်ၵွႃးလွၵ်ၶပေႃၵူႃးတိၼ် ယိုင်ပိုင်ၶိၼ်ၼိုင်းၶိၼ်းပိင်လႃ ။ ၵျိတ်းၼင်ပိုင်
ၵၼ်ၶေႃးလိၵ်ပိုင်လွင်ယေႃလွႃယေႃၵီ ၸိၼ်ၶီၵႃထႃသိုၵ်ၵႃပုံၼိုဝ်အၼ် ။ ယႃၵျိသူတေႃ
သူၶျတ်ငြႃၶဝ်လဝ်ဝ်းၶေႃးလုလႃးတႃ ။ ပိုဝ်ၵႃးၵျင်ၶၵႃႉလို ၶ် ၶုၼ်ၶ် ၶ်ၵျိပိုၼ်လ်ယုၵ်
ယွင်ယေႃးၵွၼ်ၵူႃးလီၸေႃး ။ ၶွင်လၵ်းၶ်ၵျိပိၼ်တင်းၶူၼ်ၵၵျူဝ်းတုဝ်းပွႃးပိၼ်ၶေႃးဝၼ်းသိုၼ်း
ပၼ်ၵိၵ်ပၼ်ၽီလ်ၶျတ်လုင်ၶေႃး ။ ၵယင်းပိၼ်ၽီပိၼ်ၵုၼ်းပၼ်လိုၵျိလ်လီပိၼ်ၶျင်ၵျင်း
ၼီးၶေႃၵျၼ်ထႃးၶုလ်တင်းပိင်လႃ ။ ၵူလတ်ၵူပၼ်ယွၼ်းလ်ပြေလုင်ၵယုဝုၼ်အသုၶပလ
ပတိၽႃၼ် တုၼ်ၵျႃၵိင်ၵတိၶေပိုင်းလုလႃတႃ ။ ၶိၼ်းတေႃၵူလုဝ်ၵူလဝ်ၶုလိင်ထႃ
ၶပေႃၵႃ ပိင်လႃပလ ၼ် ယႃၵုၼ်သၵ်ထႃၶဝ်ၽင်လေး ။ လိဝ်းလ်ပွင်ၶွႃတင်းလီသူးၵျီး

ကိၢ်ကၢ်ပျဲၤထီး ကူၣ်လံၤဂၢၣ်ၡ့ၣ်လဲလၢ်တၢ.. တၢဖၣ်းအခိၣ်ၡၢၤယွၤဃၣ်တဒၣ်ဒီယွၤလီလဲ
ခၢၤ ယွၤမုၣ်နီၣ်ကြၢးဂ့ၢ်ဘၣ်. ကံၤအဲ့ တဂၢၤခဲၤဝဲသဲ့ခဲလိၢ်တၢဖၣ်းဘိၢ်လိၣ်ကူ့ကၠၣ်ပှီၤ
ကွၣ်ဘိၢ်ထိလဲပၢ ခၢ်လံ ပှၢ်အိၣ်ထွဲ လိၣ် သၣ်းကျၢ်ဝၣ်းဒိၣ်ပၢၤကွၢ်တၢ.. မုၣ်ရှိၤ-
မုၣ်ခဲးၤ..   သၢတု..   သၢတု..   သၢတု..

တွၤကၢ်ခၢ်းဘီ သုတ်ဘိၣ်တိၢ် အဲ့ယၢဝ်..

